

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ YAZILI SINAV SORULARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şazin ABBASOĞLU

LEFKOŞA

EYLÜL 2015

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ YAZILI SINAV SORULARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şazin ABBASOĞLU

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ

LEFKOŞA

EYLÜL 2015

KABUL VE ONAY

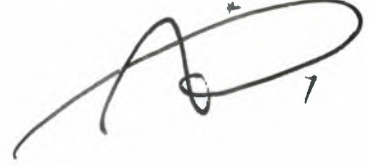
Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Şazin Abbasoğlu'nun "Ortaokul Türkçe Dersi Yazılı Sınav Sorularının Değerlendirilmesi" başlıklı tezi 17/09/2015 tarihinde jürimiz tarafından Eğitim Programları ve Öğretim Ana bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

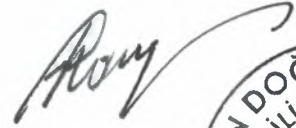
Başkan: Prof. Dr. Hüseyin Uzunboylu

Üye: Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ (Danışman)

Üye: Yrd. Doç. Yurdal Cihangir

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Orhan Çiftçi
Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Gelişen ve ilerleyen dünyaya uyum sağlamak için ülkemizin eğitim sisteminde de önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu yeniliklerin ortak hedefi öğrencilerin öğrenme seviyesini artırmak ve gelişmekte olan dünyaya uyum sağlama becerisini geliştirmektir. Öğrencileri çağın gereklerine hazırlarken onların bilgi ve becerilerini izlemek açısından ölçme değerlendirme yöntemleri büyük önem taşır. Öğretmenin öğrencisine kazandırdıklarını ölçmek de dönem sonlarında yaptıkları sınavlara bağlıdır.

Araştırmanın amacı; KKTC’de “2010-2015 eğitim ve öğretim yılı ortaokul Türkçe dersi yazılı sınav sorularının genel durumunu” saptamaktır. Araştırma betimsel türde nitel bir çalışmadır. Araştırma doküman analizi ile gerçekleştirilmiştir.

2010-2015 öğretim yıllarında KKTC’nin Girne ilçesinde bulunan dört ortaokulun Türkçe sınav kağıtları, “Okuma, Yazılı Anlatım ve Dilbilgisi” alanlarında detaylı araştırılarak gerçekleştirilmiştir. Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamaları ve bu uygulamaları nasıl gerçekleştirdikleri araştırılmıştır.

Tezimi hazırlamamda büyük katkıları olan değerli görüşlerini ve bilgi birikimini esirgemeyen, samimi tavırlarıyla bana yol gösteren ve beni motive eden tez danışmanım Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ’ye en derin saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Arkadaşım, Ayten AKTOPRAK’ın manevi desteği benim vazgeçilmezim olurken, eşim Salih ABBASOĞLU’na maddi ve manevi olarak yanımda olduğu için, çocuklarım Doğa ABBASOĞLU ve Necdet ABBASOĞLU’na bana gösterdikleri anlayış ve destekleri için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Şazin ABBASOĞLU

Eylül 2015, Lefkoşa.

ÖZET

ABBASOĞLU,Şazin

Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ

Eylül 2015, 261 Sayfa

Önceden planlanmış hedeflere ulaşmak için, bireyin davranışlarında istenilir değişiklik meydana getirme süreci şeklinde tanımlanan eğitimde, bu gereğin yerine getirilebilmesi, her şeyden önce bireyin ön şart davranışlarına sahip olmasına bağlıdır. En basit bir davranışın bile belli bir bilgi düzeyine ihtiyacı vardır. Öğrencilerin davranışlarında istenilir değişikliklerin oluşması, sorulan soruların seviyesi ile ilişkilidir. Bu amaçla öğretmenlerin sordukları soruların analizini yapmak ve öğrencilere hangi seviyede Türkçe öğrettiklerini anlamak önemlidir.

Yazılı sınavlar, ölçme ve değerlendirmenin temel ayaklarından birini oluşturmaktadır. Yazılı sınavlarda ölçülen kazanımların öğrencide gerekçeleşme düzeyini belirleme hedef tespiti açısından son derece önemlidir. Yazılı sınavları temel ölçme kıstası olarak algılayacaksa belli standartlarımızın olması kaçınılmazdır.

Bu araştırmanın problem cümlesi, “2010-2015 Eğitim ve Öğretim Yılı Ortaokul Türkçe Dersi Yazılı Sınav Sorularının Genel Durumu nedir?” biçiminde oluşturulmuştur. Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da sürekli bir gelişme ve değişme söz konusudur. Bu gelişme ve değişmelere ayak uydurabilmek ancak yenilikleri takip etmekle ve bu yenilikleri doğru bir biçimde uygulamaya geçirmekle mümkün olabilir. Bu noktada okullara büyük iş düşmektedir.

Araştırmada öğretmenlerin Türkçe sınavlarındaki genel durumu araştırılmıştır. Türkçe dersinde öğrencilere kazandırılan bilgi ve becerilerin ölçülmesinde, dil becerilerini bütün olarak ölçmeyi kapsayan birçok yöntem ve teknikten yararlanılmaktadır. Bu bağlamda çoklu ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri ile öğrencilerin öğrenme düzeyleri ve öğrenme sürecinde yaşanan eksik ve problemler belirlenmektedir. Böylece Türkçe öğretimi değerlendirme sürecinin etkililiğini belirlemek, ana dili öğretimi sorunlarının ayrıntılı irdelenmesine ve bu sorunların çözümüne ilişkin öneriler getirilmesinin yanı sıra ilerdeki Türkçe öğretimi uygulamalarının düzenlemesi için de kılavuz olacak niteliktedir. Bu araştırmanın amacı ilköğretim 6-8 sınıf Türkçe sınav kağıtlarının nasıl ve ne şekilde oluşturulduğunu ortaya koyarak Türkçe öğretmenlerine kılavuz olabilmektir.

Çalışmada nicel araştırma temel alınmış ve tarama deseni kullanılmıştır. 2010-2015 eğitim- öğretim yıllarında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Girne ilçesinde bulunan dört farklı ortaokuldan Türkçe öğretmenlerinden alınan sınav kağıtları çalışmanın dokümanlarını oluşturmuştur. Veri toplama yöntemi olarak doküman analizi yapılmış öğretmenlerin otuz farklı yazılı sınav kağıdı incelenmiştir.

Sonuç olarak Türkçe öğretmenlerinin sınav kağıtlarında en çok bir metne yer verdiği, sınav kağıtlarındaki metinlerin hem kitap içinden hem de kitap dışından seçildiği, Türkçe sınav kağıtlarındaki metinlerle ilgili sorularda uzun-kısa cevaplı olan sorulara daha çok ağırlık verildiği, Türkçe sınav kağıtlarındaki metin sorularının toplam 0-50 puan aralığında olduğu, Türkçe sınav kağıtlarındaki yazılı anlatım bölümlerine 0-25 puan ayrıldığı, Türkçe sınav kağıtlarındaki yazılı bölümünde genelde seçimlik konulara ve üç seçeneğe yer verildiği, Türkçe sınav kağıtlarında yazılı anlatım bölümünde sıklıkla atasözü ve özdeyiş açıklamasının istendiği, Türkçe sınavlarının dilbilgisi bölümündeki soruların uzun-kısa cevaplı, çoktan seçmeli, doğru yanlış ve boşluk doldurma olarak sorulduğu ve Türkçe sınav kağıtlarında dil bilgisi bölümünün 26-50 puan aralığında olduğu bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Türkçe dersi, Yazılı sınav kağıtları, Ölçme-değerlendirme, Ortaokul

ABSTRACT
ABBASOĞLU,Şazin
Curriculum and Instruction Major Field ff Study
Thesis Advisor: Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ
September, 2015.261 Page

So as to accomplish the goals planned beforehand and to fulfill such a need in education which is defined as a process of bringing about a desirable change in an individual's manners, depends on this individual's possession of prerequisite behaviours before anything else. Even the simplest manner requires a certain level of knowledge. The development of desirable changes in students' manners is related to the level of questions posed. Therefore, for our teachers to analyse the questions they ask, it is essential to understand what level of Turkish language they are teaching their students.

Written exams form the basis of testing and evaluation. In terms of determining the goal, it is extremely important to identify the justified student level in tested acquisition in written exams. If we are going to consider the written exams as basic evaluation criteria, it is inevitable to have particular standards.

The problem statement of this research has been formed as "What is the general state of 2010-2015 Academic Year Turkish written exams?" Like in all other fields, a constant progress and change in education is taking place,too. Keeping up with these developments and changes may only be possible by catching up with the innovations and by implementing these innovations appropriately into education.

In the research, the general state of the Turkish teachers have been studied. When testing the students' acquired knowledge and skills in Turkish lessons, it is benefited from a variety of methods and techniques that include testing the language skills on the whole. Within this context, by means of multiple testing and evaluation methods and techniques, the students' level of learning and the deficiencies and problems during their education process are all considered. Thus by determining the effectiveness of the evaluation process of Turkish education, in addition to studying in detail the problems of teaching a mother tongue and by providing suggestions to solutions for these problems, this study is a kind of guide for the arrangement of the Turkish education implementations in the future. The purpose of this research is to be a guide to people who have set their hearts on this occupation, by putting forward how and in what way primary education year 6-8 Turkish exam papers are prepared.

This study is based on quantitative research and raster pattern. 2010-2015 Academic Year Turkish exam papers from four different secondary schools in Kyrenia district in TRNC form the modelling of this study. 30 different written exam papers of teachers, whose document analysis were made, have been examined as a method of data collection. Results and suggestions have been taken into consideration and what has happened and what should also happen in terms of Turkish exam questions have been put forward. The expressions 'Teachers, Turkish teachers' mean the Turkish teachers in the research samples.

In conclusion, in this study it has been determined that in the exam papers Turkish teachers, mostly provide only one reading comprehension passage, choose the exam passages both from the textbooks and from other Turkish supplementary materials; poems which are in the same position as the reading texts and the ones that are included in the exam papers are chosen either from the textbooks or from other supplementary materials out of the textbook; in Turkish exam papers, questions about the reading passages are usually marked between 0-15 points; in Turkish exam papers, passage questions lie heavily on short answer or essay type questions; the sum of reading passage question points is 0-50; the essay-writing section in Turkish exam papers is graded as 0-25 points and the writing sections usually include 3 different writing topics to choose from; in none of the sample exam papers (30 papers), in Turkish exam papers different writing tasks may take place; in the grammar sections of these exams, questions can be in the form of open-ended, multiple choice, true-false and completion and the grading of grammar sections in Turkish exams varies from 26 to 50.

Key words: Turkish lesson, exam papers, testing-evaluation, secondary school.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	4
1.3. Araştırmanın Alt Problemleri.....	4
1.4. Araştırmanın Önemi.....	5
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Sayıtlar	6
1.7. Tanımlar.....	6
1.8. Kısaltmalar.....	7

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim, Ölçme ve Değerlendirme Kavramları.....	8
2.1.1. Ölçme.....	8
2.1.2. Değerlendirme.....	9
2.1.3. Eğitimde Ölçme-Değerlendirmenin Yeri ve Önemi.....	10
2.1.4. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirmenin Yararları.....	12
2.1.5. Öğretmenlerin Göz Önünde Bulundurmaları Gereken Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri.....	12
2.1.6. Geleneksel Ölçme ve Değerlendirme.....	13
2.1.7. Alternatif Ölçme ve Değerlendirme.....	14

2.2.. Türkçe Dersi Öğretim Programında Ölçme-Değerlendirmenin Önemi	16
2.2.1. Türkçe Öğretiminde Yazılı Sınavlara Genel Bakış.....	18
2.3. Soru Sınıflamaları	20
2.4. İlgili Araştırmalar.....	23

BÖLÜM III YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli.....	29
3.2. Dokümanlar.....	29
3.3. Veri Toplama Yolu.....	31
3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	32

BÖLÜM IV BULGULAR

4.1. Türkçe Sınav Kağıtlarındaki “Okuma” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi.....	33
4.2. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki “Yazılı Anlatım” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi.....	39
4.3. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki “Dilbilgisi” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi.....	46
4.4. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki Tüm Alanlardaki (Okuma, Yazılı Anlatım ve Dilbilgisi) Soruların Bloom’un Bilişsel Hedef Basamaklarına Göre İncelenmesi	50

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	54
5.2. Tartışma.....	58
5.3. Öneriler.....	62
Kaynakça.....	64
Ek.....	71

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo	Sayfa No
3.1. Yazılı Sınav Kağıtlarına İlişkin Bilgiler	30
4.1.1. Türkçe Sınav Kağıtlarındaki Metin Sayısı	33
4.1.2. Okuma Metinlerinin Nereden Seçildiği	34
4.1.3. Okuma Metinlerindeki Soru Sayısı	35
4.1.4. Okuma Metinlerindeki Soru Türü	37
4.1.5. Metin Sorularının Toplam Puanı	38
4.2.1. Türkçe Sınav Kağıtlarındaki Yazılı Anlatım Bölümlerinin Toplam Puanı	39
4.2.2. Yazılı Anlatım Konularına İlişkin Seçenek Sayısı	40
4.2.3. Yazılı Anlatım Konularındaki Anlatım Biçimleri	41
4.2.4. Yazılı Anlatım Sorularında İstenen Metin Türleri	42
4.3.1. Dilbilgisi Sorularının Konu Dağılımı	46
4.3.2. Dilbilgisi Sorularının Toplam Puanı	47
4.3.3. Dilbilgisi Sorularının Türü	49
4.4. Türkçe Sınav Sorularının Bloom'un Bilişsel Hedef Basamaklarına Göre Dağılımı	50

BÖLÜM I

GİRİŞ

Araştırmanın birinci bölümünde problem durumu, amaç ve önem, problem cümlesi, alt problemler, sayıtlar, sınırlılıklar, tanımlar ve kısaltmalara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da sürekli bir gelişme ve değişme söz konusudur. Bu gelişme ve değişmelere ayak uydurabilmek ancak yenilikleri takip etmekle ve bu yenilikleri doğru bir biçimde uygulamaya geçirmekle mümkün olabilir. Bu noktada okullara büyük iş düşmektedir

Araştırmada “2010-2015 eğitim öğretim yılı ortaokul Türkçe dersi yazılı sınav sorularının genel durumu” araştırılmıştır. Türkçe dersinde öğrencilere kazandırılan bilgi ve becerilerin ölçülmesinde, dil becerilerini bütün olarak ölçmeyi kapsayan birçok yöntem ve teknikten yararlanılmaktadır. Bu bağlamda çoklu ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri ile öğrencilerin öğrenme düzeyleri ve öğrenme sürecinde yaşanan eksik ve problemler belirlenmektedir. Böylece Türkçe öğretimi değerlendirme sürecinin etkililiğini belirlemek, ana dili öğretimi sorunlarının ayrıntılı irdelenmesine ve bu sorunların çözümüne ilişkin öneriler getirilmesinin yanı sıra ilerdeki Türkçe öğretimi uygulamalarının düzenlemesi için de kılavuz olacak niteliktedir.

Bu araştırmanın amacı, 2010-2015 eğitim öğretim yılı ortaokul Türkçe dersi yazılı sınav sorularının genel durumunu değerlendirmektir. İnsanlığın varoluşundan günümüze değin gelişerek devam eden eğitim, “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, istendik değişimler meydana getirme süreci” (Ertürk, 1994: 17) olarak tanımlanır. Eğitim; istenilen davranışları geliştirmeyi ve istenmeyen davranışları ortadan kaldırmayı amaçlar.

Eğitim, eğitim bilimleri alanında yapılan araştırmalardan ve toplumsal değişimlerden etkilenen bir sistemdir. Günümüzde bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler toplumları harekete geçirmiş ve birbirleriyle rekabet haline getirmiştir. Sözü edilen hızlı gelişmelere uyum sağlamak için çağın ihtiyaçlarına uygun eğitime gereksinim duyulmaktadır (Özyürek, 1981).

Bu durumu Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) şöyle açıklamaktadır: “Bilginin hızla üretildiği çağımızda bireylerin gerekli becerileri kazanması, bu becerileri kullanarak kendisine mal edebilmesi, analiz, sentez ve değerlendirme becerilerini geliştirebilmesi,

bunlara dayanarak ürünler ortaya koyabilmesi çağdaş bir eğitim ile mümkün olabilir. Geleneksel eğitim yaklaşımlarının yetersiz kaldığı, içinde bulunduğumuz bilgi ve teknoloji çağında, çağdaş eğitim yaklaşımları (öğrenci merkezli) ön plana çıkmaktadır” (MEB, 2004: 5).

Milli Eğitim Bakanlığı, Türkçe Dersi Öğretim Programı ile şunları gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır: “Türkçe Dersi Öğretim Programı'yla dinlediklerini, izlediklerini ve okuduklarını anlayan; duygu, düşünce ve hayallerini anlatan; eleştirel ve yaratıcı düşünen, sorumluluk üstlenen, girişimci, çevresiyle uyumlu, olay, durum ve bilgileri kendi birikimlerinden hareketle araştırma, sorgulama, eleştirme ve yorumlamayı alışkanlık hâline getiren, estetik zevk kazanmış ve millî değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.” (MEB, 2006: 3).

Eğitim alanındaki değişimler; dil, edebiyat ve kültür eğitimine de doğal olarak yansımıştır. Canlı bir varlık olan dilin gelişip devam etmesi için dil eğitimi önemlidir. Dil eğitiminde temel amaç, bireyin anlama ve anlatma gücünü geliştirmektir. Birey, kendi dilinde yetkinliğe ulaştıkça düşünce yapısı, yorum gücü gelişir; duygu ve beğeni inceliği kazanır. Ayrıca ulusal ve evrensel kültür birikimini algılamaya başlayarak kimliğini geliştirir. Böyle bir öğrenci, hem diğer derslerde daha başarılı olur hem de içinde yaşadığı toplumla daha sağlıklı ilişkiler kurar (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 2004). Bu yüzden Türkçe eğitimi, bireyin sosyalleşmesine doğrudan katkı sağlamanın yanında tüm derslerin temelini oluşturması bakımından da ayrı bir öneme sahiptir.

Eğitim ve öğretim programları hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme olmak üzere dört temel öğeden oluşmaktadır (Demirel, 2000; Şişman, 2007; Varış, 1997). Öğretim programını oluşturan bu öğeler sürekli ve karşılıklı olarak etkileşim içindedir. Ancak ölçme ve değerlendirme boyutu, diğer öğelere ve kendisine ilişkin olarak geri bildirim vermesi bakımından önemlidir (Demirtaşlı, 1997).

Ölçme bir gözlemlene çeşididir. Bir özelliğin niceliğini belirlemeye yarar. Tekin (1994: 31), ölçmeyi “belli bir nesnenin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesi” olarak tanımlar. Ölçme, bir şeyin niceliğine ilişkin bilgi verirken bu bilginin yeterli olup olmadığı, istenilen nicelik ve türden olup olmadığı ise değerlendirme ile anlaşılır (Yıldırım, 1999). Değerlendirmede ölçme sonuçları, ölçütlerle karşılaştırılır ve ölçme sonucunun ölçütlerle belirlenen koşulu karşılayıp karşılamadığına bakılır (Özçelik, 1998). Kısacası değerlendirme, bir karar verme işlemidir ve bu yönüyle ölçmeden ayrılır. Ölçme ve

değerlendirme kavramlarını tanımladıktan sonra açıklanması gereken diğer konu ise eğitimde ölçme-değerlendirmeye niçin ihtiyaç duyulduğudur.

Tekin (1994)'e göre değerlendirme, öğretimi öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyine göre ayarlayabilmek ve öğretim sırasında öğrenilmeyen ya da öğrenmede güçlük çekilen yerleri tanıyıp bunun nedenlerini araştırarak öğretimi daha değerli kılmak için de gereklidir. Eğitim programının işleyişine ilişkin yeterli ve uygun dönüt elde etmek, gerekli düzeltmelere yer vermek için ölçme ve değerlendirme yapmak zorunludur (Erdemir, 2007).

Alaz ve Yazar (2009:3)'a göre ölçme ve değerlendirmenin, doğru yapıldığında öğrenmenin kalitesini ve kalıcılığını artırdığı bilinmektedir. Bu noktada ölçme ve değerlendirme kavramlarının açıklanmasında yarar görülmektedir. Turgut'a göre ölçme, bir niteliğin gözlenip gözlem sonucunun sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir. Değerlendirme ise ölçme sonuçlarını belli bir ölçüte vurarak bir değer yargısına ulaşma işidir (Akt. Demirel 1998: 133).

Ölçme-değerlendirme ile eğitim sürecinin sürekli izlenmesi her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit ve düzenleme imkânı verir. Ölçmedeki amaç, öğrencinin kazanımlara ulaşma düzeyini tespit ederek yerinde ve zamanında önlemler alabilmek olmalıdır. Böylece eğitim programının işleyişine ilişkin yeterli ve uygun dönüt elde etmek, gerekli düzeltmelere yer vermek ve böylece yapılan eğitimin kalitesini kontrol etmek mümkün olacaktır (Candur 2007: 2; Kurudayıoğlu, Şahin ve Çelik 2008: 92-93; Acar 2008: 2; Aşık 2009: 2; Bal 2009: 1; Maral 2009: 4; Yıldırım ve Karakoç Öztürk 2009: 94-95; Çeçen 2011: 212).

Ölçme; belli bir nesne ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle de sayı sembolleriyle ifade edilmesidir. Değerlendirme ise; ölçümlerden bir anlam çıkarmak ve ölçülen nesneler hakkında bir değer yargısına ulaşmaktır. (Nuhoğlu, Başoğlu, Kayganacioğlu 2008). Ölçme ve değerlendirme bir programın amacına ulaşıp ulaşamadığını, programla birlikte yapılan öğrenme etkinliklerinden yeterli oranda verim alınmasını ölçmek açısından çok önemlidir.

Ölçme ve değerlendirme bir programın amacına ulaşıp ulaşamadığını, programla birlikte yapılan öğrenme etkinliklerinden yeterli oranda verim alınmasını ölçmek açısından çok önemlidir. Ölçme işleminde öğrencide belirlediğimiz davranışları gözleme ve bunları sayılarla ya da çeşitli sembollerle gösterme esastır. Gözlem sonuçlarını belirlerken objektif olmaya çalışmada, kullandığımız ölçme araçları etkili olmaktadır. Değerlendirme de ise bu ölçme sonuçlarını belli bir ölçüte vurarak bir değer yargısına varıldığı için objektif olmak çok güç olmaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ölçme değerlendirme'nin öneminden şöyle bahsedilmiştir: “Öğretme ve öğrenme stratejilerinin öğretmen merkezli bir yapıdan öğrenci merkezli bir yapıya doğru yöneldiği eğitim sistemimizde değerlendirme'nin de bu değişime uygun biçimde yapılmalıdır. Bu yüzden eski öğretim programlarında yer alan ve sadece ürünü ölçen değerlendirme'nin dışında süreci ölçen yeni yaklaşımlar geliştirilmiştir. Türkçe Dersi Öğretim Programı, kazanımlara ne derece ulaşıldığının belirlenmesinde geleneksel ölçme-değerlendirme araçlarının (kısa cevaplı, uzun cevaplı, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, eşleştirmeli testler) yanı sıra alternatif ölçme-değerlendirme yöntem ve araçlarının (performans görevi, proje ödevi, öğrenci ürün dosyası, tutum ölçekleri, gözlem, görüşme, öz değerlendirme, akran değerlendirme) kullanmasını zorunlu kılmaktadır (MEB, 2006:225).

Türkçe öğretim programında yer alan hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediği ölçme ve değerlendirme sonucunda ortaya çıkmaktadır. Özellikle Türk dilini doğru kullanma ve doğru yazma hem insanlar arası sağlıklı iletişim kurabilme hem de akademik başarı kazanma açısından çok önemlidir. İletişim için dilin kurallarından çok dilin kullanımı önemli olmakla beraber, bu kullanımın büyük ölçüde doğru ve düzgün olması beklenmektedir. Bu da eğitim yoluyla gerçekleşmektedir. Türkçe öğretiminin etkililiği iyi bir ölçme ve değerlendirme ile belirlenebilir.

1.1. Problem Cümlesi

Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının değerlendirilmesini amaçlayan çalışmanın problem cümlesi aşağıdaki gibi ifade edilmiştir: “2010-2015 eğitim öğretim yılı ortaokul Türkçe dersi yazılı sınav sorularının genel durumu nasıldır?”

1.3. Araştırmanın Alt Problemleri

Araştırmanın temel problemi çerçevesinde alt problemleri aşağıda sunulmuştur:

1. Türkçe sınav kâğıtlarındaki “okuma” bölümündeki metin sayısı nedir?
2. Türkçe sınav kâğıtlarının “okuma” bölümündeki metinler hangi kaynaktan (ders kitabı mı, ders kitabı dışından mı) alınmıştır?
3. Türkçe sınav kâğıtlarının “okuma” bölümündeki metinlerde toplam kaç soru sorulmuştur?
4. Türkçe sınav kâğıtlarının “okuma” bölümündeki metinlerdeki soru türleri nedir?

5. Türkçe sınav kâğıtlarının “okuma” bölümündeki soruların toplam puan ağırlığı nedir?
6. Türkçe sınav kâğıtlarının “yazılı anlatım” bölümünün toplam puan ağırlığı nedir?
7. Türkçe sınav kâğıtlarının “yazılı anlatım” bölümündeki konulara ilişkin seçenek sayısı nedir?
8. Türkçe sınav kâğıtlarının “yazılı anlatım” bölümündeki anlatım biçimleri (açıklama, tartışma, betimleme, öyküleme) dağılımı nedir?
9. Türkçe sınav kâğıtlarının “yazılı anlatım” bölümündeki metin türleri (öykü, dilekçe, mektup, şiir, sohbet vb.) dağılımı nedir?
10. Türkçe sınav kâğıtlarının “dilbilgisi” bölümündeki konu dağılımı nedir?
11. Türkçe sınav kâğıtlarının “dilbilgisi” bölümündeki soru türü (çoktan seçmeli, uzun –kısa cevaplı vb.) dağılımı nedir?
12. Türkçe sınav kâğıtlarının “dilbilgisi” bölümündeki soruların toplam puan ağırlığı nedir?
13. Türkçe sınav kâğıtlarının “okuma”, “yazılı anlatım” ve “dilbilgisi” bölümündeki soruların Bloom’un bilişsel hedef basamaklarına (bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme) göre dağılımı nasıldır?

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada amaç, Girne ilçesine bağlı ortaokullarda “2010-2015 eğitim-öğretim yılı ortaokul Türkçe dersi yazılı sınav sorularını değerlendirmektir. Eğitimde başarı, eğitimi oluşturan unsurların bir bütün olarak düşünülmesine ve uygulanmasına bağlıdır. Eğitimde öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler, içerik ve öğrenme etkinlikleri kadar ölçme ve değerlendirme etkinlikleri de oldukça önemli yer tutmaktadır. Ölçme-değerlendirme unsuru eğitimin başarı düzeyini ve aksaklıkları ortaya çıkarması açısından önemlidir. Ayrıca eğitimin başarılı olmaması söz konusu olduğunda aksaklığın ve eksikliğin nerede olduğu da ölçme ve değerlendirme sürecinde saptanmaktadır. Bu sayede eksiklik giderilerek bir sonraki öğrenmeye de geçilebilmektedir. Bu durum öğretmenlerin ölçme değerlendirme konusunda gerekli bilgiye ve ölçme değerlendirme araçlarını etkili bir şekilde kullanacak görüş ve beceriye sahip olmalarını zorunlu bir hale getirmiştir.

Bu araştırmanın, KKTC’de Türkçe dersinin verimli hale getirilmesi, eğitim sisteminde kullanılan sınavlara ilişkin farkındalık yaratılması ve buna bağlı olarak öğretim programını iyileştirme çalışmalarına nesnel veri sağlaması açılarından önemli olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca araştırmanın Türkçe öğretmenlerine bir kılavuz olması açısından da önemli olacağı düşünülmektedir.

1.5 Sayıtlar

Araştırmada incelenen sınav kağıdı örneklerinin 2010-2015 yıllarını temsil ettiği varsayılmıştır.

1.5 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- i. KKTC'de Girne ilçesi,
- ii. Türkçe yazılı sınav kağıtları,
- iii. 2010-2015 yıllarındaki sınavlar,
- iv. ortaokul düzeyi,
- v. nitel araştırma, doküman ve içerik analizi ile sınırlandırılmıştır.

1.6 Tanımlar

Ölçme: Belli bir nesne ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özelliklerle sayı sembolleriyle ifade edilmesidir.

Değerlendirme: Ölçümlerden bir anlam çıkarmak ve ölçülen nesneler hakkında bir değer yargısına ulaşmaktır.

Ortaokul: Eğitimin ikinci aşamasıdır. İlköğretim eğitiminin ardından gerçekleştirilir.

Okuma: Bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1997).

Yazılı anlatım: Kompozisyon olarak da ifade edilebilir; duygu ve düşüncelerimizi belirlenen bir plana uygun olarak ortaya koyup açık, etkili bir şekilde yazma çalışmasıdır.

Dilbilgisi: Bir dilin ses, biçim ve cümle yapısını inceleyip, kurallarını saptayan bir çalışma alanıdır.

1.7. Kısaltmalar

İTDÖP:İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı.

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın ikinci bölümünde konuyla ilgili kavram ve araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Kavramları

Eğitimde “ölçme” ve “değerlendirme” kavramları ayrı ayrı açıklanmaktadır.

2.1.1. Ölçme

Eğitimde ölçme, bireyin davranışlarında meydana gelen değişikliklerin miktarını bulmaktır (Kemertaş, 2003). Yazılı veya sözlü sorular, gözlemler gibi farklı ölçme yöntemlerinden yararlanarak öğrencideki gelişim hakkında bilgi toplanabilir. Ancak öğrencinin sahip olduğu kapasite gözle görülmediğinden öğretmen öğrencinin yaptığı davranışlardan, yani öğrenciden gelen işaretlerden onun kapasitesini anlamaya çalışır. Örneğin; herhangi bir dersi alan bir grup öğrencinin o derse ilişkin başarılarının saptanması ölçme konusu ise, başarı değişkeninin doğrudan gözlenmesi mümkün değildir. Öğrencilerin derse özgü başarılarının derecelerinin saptanabilmesi için öğrencilerin kendilerine sorulan sorulara verecekleri cevaplar onların derse ilişkin başarılarının bir göstergesi olarak kabul edilir (Yaşar, 2008). Yapılan işlem aslında dolaylı bir ölçmedir. Eğitimdeki ölçmelerin genellikle dolaylı ölçme olması ölçme sonuçlarına hata karışma olasılığını da artırmaktadır (Öztürk, 2005).

Ölçme sonuçlarına çeşitli yollardan hata karışabilir. Ölçme hataları; ölçmede kullanılan araçtan, ölçme yönteminden, ölçmeyi yapan kimseden, ölçmenin yapıldığı ortamdan, üzerinde ölçme yapılan bireylerin bütün bu etkenlerle etkileşiminden kaynaklanabilir (Turgut, 1997). Bu yüzden en duyarlı araçlarla ve en doğru sanılan yöntemlerle yapılan ölçmelerde bile bir miktar hata payı olduğu söylenebilir. Ölçme sonuçlarının güvenilir olması için ölçme hatalarının asgari düzeye indirilmesi gereklidir. Bu yüzden öğretmenler; öğrenci başarısını belirtecek davranışları seçerken, ölçme araçlarını geliştirirken, uygularken ve sonuçlarını yorumlarken dikkatli olmalıdır (Küçükahmet, 1999). Başarılı bir ölçme sonucuna ulaşabilmek için ölçme aracının da birtakım özellikleri taşıması gerekir. Başarılı bir ölçme yapabilmek için ölçme aracının geçerlik, güvenirlik ve kullanışlılık özelliklerine sahip olması gerekir (Tekin, 2008; MEB, 2012).

Geçerlik, bir ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı özelliği, başka herhangi bir özellikle karıştırmadan doğru olarak ölçebilme derecesidir. Başka bir ifadeyle ölçme aracının kullanım amacına hizmet etme derecesidir (Tekin, 2008). Güvenirlik, bir ölçme aracının ölçtüğü özellikleri ne kadar duyarlı ve tutarlı ölçebildiğiyle ilgili bir kavramdır. Yapılan iki ölçüm arasında fark yok ya da çok az ise o testin güvenirliliği yüksektir (Küçükahmet, 1999). Kullanışlılık, ölçme aracının hazırlanması, kullanılması, uygulanması ve değerlendirilmesindeki kolaylığı ifade eder. Yılmaz (1998) da kullanışlılık özelliğine sahip bir testin uygulanırken emek, para ve zaman gibi faktörler açısından ekonomik olmasını savunur.

2.1.2. Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme kavramları kimi zaman birbirinin yerine kullanılmaktadır. Oysaki ölçme ve değerlendirme birbirini tamamlayıcı iki ayrı kavramdır. Çalışkan'ın (2001) da belirttiği üzere değerlendirmeye konu olan ölçme sonuçlarıdır. Değerlendirme, elde edilen ölçümlerden bir anlam çıkarmak ya da ölçüm sonuçlarını anlamlandırabilmek için bir ölçütle karşılaştırmaktır.

Değerlendirmeyi açıklayabilmek için öncelikle “ölçüt” kavramını tanımlamak gerekmektedir. Ölçüt, ölçme sonuçlarının anlamlandırılmasında kullanılan ve bireyler hakkında karar vermemizi sağlayan önceden belirlenmiş kurallar olarak tanımlanabilir. Kısaca ölçüt, ölçme sonucunu karşılaştırdığımız değerdir (İşman, 1998). Değerlendirme ise “bir ölçme sonucunu bir ölçütle karşılaştırarak bir değer yargısına varmaktır (Seferoğlu, 2006: 175). Yılmaz'ın (1998: 3) tanımına göre ise değerlendirme, “ölçme sonuçlarının, aynı alana ait bir kriter ile kıyaslanarak bir değer yargısına oradan da bir karara ulaşma süreci”dir.

Bir değer yargısına varma işi olan değerlendirme, eğitim-öğretimde önemli ve gereklidir. Çünkü eğitim hayatı boyunca sağlanan ilerlemenin öğretmen ve öğrenciler tarafından sürekli olarak izlenmesine ihtiyaç duyulur. Bunu sağlayan ise değerlendirmedir (Tekindal, 2002). Değerlendirmeyi eğitim-öğretim etkinliklerinde vazgeçilmez yapan diğer faktör ise eğitim sürecinin her bir parçasının ölçme-değerlendirme ile yakından ilgili olmasıdır (Yıldız ve Uyanık, 2004). Öğretimin hedeflerini belirlerken, öğretim sırasında ve öğretim sonunda değerlendirme yapmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda değerlendirme, öğretim faaliyetlerinde kullanım amaçlarına göre tanıma-yerleştirmeye yönelik, biçimlendirme-yetiştirmeye yönelik, sonucu görmeye-değer biçmeye yönelik olmak üzere üçe

ayrılabilir (Binbaşıoğlu, 1983; İşman ve Eskicumalı, 2003). Tanıma-yerleştirmeye yönelik değerlendirme modeli ders veya kursun başlangıcında uygulanır. Öğrenciler bilgi seviyelerine göre çeşitli gruplara ayırmaya yardımcı olur ve böylece bireysel farklılıklardan ortaya çıkabilecek sorunları ortadan kaldırır (İşman ve Eskicumalı, 2003). Biçimlendirme ve yetiştirmeye yönelik değerlendirme, öğrencilerin bir programa girdikten sonra süreç içinde değerlendirilmelerini kapsar. Öğrencilerin öğrenme güçlüklerini ortaya çıkarmak ve gerekli düzeltmeleri gerçekleştirmek için yapılır. Bu değerlendirme, programa sürekli dönüt sağlar ve iyileştirici önlemlerin alınması için bir kontrol mekanizması gibi çalışır (Demirel, 2002). Biçimlendirmeye yönelik değerlendirmenin amacı, eğitim sürerken öğrenme başarısı ve başarısızlığı hakkında öğretmen ve öğrenciye sürekli dönüt sağlamaktır (Tekindal, 2002: 131). Sonucu görmeye (değer biçmeye) yönelik değerlendirme, not vermenin asıl amaç olduğu değerlendirme türüdür. Bu değerlendirme türü, eğitimin başından sonuna kadar sürdürülen etkinliklerin nasıl geliştiğini göstermesi bakımından önemlidir (Tekin, 2008). Seferoğlu (2006)'nın belirttiği üzere sonucu görmeye yönelik değerlendirme; öğrencilere not vermek, öğrenmenin yeterliliğine ya da öğretiminin verimliliğine yönelik dönüt sağlamak, öğrencilerin bir üst sınıfa veya kuruma geçmesi için karar vermek amacıyla kullanılır.

2.1.3 Eğitimde Ölçme-Değerlendirmenin Önemi

Eğitim, etkileşim içinde bulunan unsurların oluşturduğu dinamik bir süreçtir. Bu süreçte etkileşim halinde olan unsurlardan birincisi; bireylerde oluşturmak istenen davranış değişikliklerinin neler olduğunu belirleyen “Eğitimin Amaçları”dır. İkincisi; bireylerde istenen davranış değişikliklerinin oluşmasında yararlanılan ve içerik, yöntemler, teknikler, araçlar gibi hususları belirleyen “Eğitim Programı”dır. Üçüncüsü de eğitimin amaçlarına ne ölçüde ve ne derecede ulaşıldığını belirleyen “Değerlendirme”dir (Öncü,1999). Değerlendirme öğesinin eğitim içerisindeki yeri ve önemini anlayabilmek için aşağıdaki soru ve cevapları incelemek gerekir:

1. Niçin eğiteceğiz?
2. Ne öğreteceğiz?
3. Nasıl kazandıracağız?
4. Nerede eğiteceğiz?
5. Ne kadar öğrenildiğini, amaçlara ne oranda ulaşıldığını nasıl anlayacağız?

Ortaya Çıkan Eğitim Boyutu

1. Eğitimin Amacı
2. Eğitimin İçeriği
3. Eğitimin Yöntemi
4. Eğitimin Ortamı
5. Ölçme ve Değerlendirme (Yılmaz, 1998: 22)

Yukarıda da görüldüğü üzere programın sonunda ‘Ne kadar öğrenildi?’ sorusunun cevabı ölçme-değerlendirme unsuruyla elde edilir. Böylece belirlenen amaçlara ulaşmak için belli ölçütlere göre düzenlenen öğretim yöntemi ve ilkelerinin etkili olup olmadığı ortaya konulur. Ayrıca ölçme-değerlendirme, “Öğrenme-öğretme süreci içinde ben ne durumdayım?”, “Benim çocuğum ne durumda?”, “Benim öğrencilerim ne durumda?”, “Bizim okulumuzdaki öğrenciler ne durumda?” ya da “Bizim ülkemizdeki öğrenciler ne durumda?” gibi soruları özelden genele doğru cevaplayarak eğitim sistemi hakkında dönüt verir (Semerci, 2007).

Ölçme-değerlendirme yalnızca öğrencilerin akademik başarılarını ölçmek amacıyla değil, eğitimsel kararlar alabilmek için de bilgi sağlar. Bu sayede eğitimin amaçları ve öğrenciden beklenen davranışlar yeniden gözden geçirilebilir. Eksik öğrenilen konular belirlenerek ona göre planlama yapıp öğrencilere doğru ve etkili geri bildirimler verilebilir. Bu şekilde öğrencilere daha etkili rehberlik yapılabilir (Eğri, 2006). Programın eksik ve yetersiz yanlarının belirlenmesinde, öğretimin iyileştirilmesinde ve program geliştirme sürecinde ölçme-değerlendirme sonuçlarından faydalanılır (Tan ve Erdoğan, 2004). Bunun yanı sıra eğitim sisteminin istenilen başarıya ulaşp ulaşmadığı veya hangi öğrenciler için ne derece ulaşıldığı önemli bir konudur. Çünkü eğitim sürecinde başarısızlığın nedenleri ve başarısız bireylerin erken tespiti, sorunlara erken müdahaleyi kolaylaştırarak ileride uygulanması mümkün benzer eğitim etkinliklerinin daha sağlıklı planlanmasını sağlar. Bu durum ise öğrencilerde meydana gelen davranış değişikliklerinin ölçülüp değerlendirilmesiyle mümkündür (Turgut, 1997). Ölçme ve değerlendirmenin eğitim sürecindeki işlevlerinden bazıları şunlardır:

1. Öğretmenin öğrenciyi tanımasını sağlar.
2. Öğretmenin daha iyi bir şekilde rehberlik yapmasını sağlar.
3. Öğrenciye durumunu bildirir.
4. Öğrenciye, davranışlarını nasıl değiştireceği veya geliştireceği konusunda geriye

bildirim sağlar.

5. İleriye yönelik yapılan planlarda kaynak olur.
6. Eğitim ve öğretim daha kaliteli yapılmasını sağlar.
7. Öğretmenin kendini tanımasına ve öğretim yöntemlerinin ne derece yeterli olduğu konusunda geriye bildirim sağlar.
8. Anne-baba ve velilere öğrencinin durumunun ve gelişiminin bildirilmesi sağlanır.
9. Öğrencinin kendi içinde, bireysel gelişimi, öğrenme profilinin çıkarılması sağlanır (Yılmaz, 2002).

2.1.4. Eğitimde Ölçme-Değerlendirmenin Yararları

Eğitimde değerlendirmenin sağladığı başlıca yararlar şunlardır (Gümüş, 1976: 55-56)

- Değerlendirme, öğretmene öğrencilerini tanıtır.
- Değerlendirme, öğrenciye durumunu bildirir ve çalışmaya sürükler.
- Değerlendirme, yöneticinin işini kolaylaştırır.
- Değerlendirme, öğretimi geliştirir.
- Değerlendirme, öğretmenin rehberlik yapmasını kolaylaştırır.
- Değerlendirme, öğretimi kolaylaştırır.
- Değerlendirme, dolaylı olarak öğretmenin kendisini değerlendirmesini sağlar.
- Değerlendirme yönetici anne, baba ve velilere öğrencinin durumunu bildirir.

2.1.5. Öğretmenlerin Göz Önünde Bulundurmaları Gereken Ölçme-Değerlendirme İlkeleri

Aydın (2001), öğretmenlerin okullarda uymaları gereken ölçme-değerlendirme ilkelerini şöyle belirtmektedir:

- 1.Amaçlar İlkesi
- 2.Devamlılık İlkesi
- 3.Genişlik İlkesi

4.Kendi Kendini Değerlendirme İlkesi

5.Bütünlük İlkesi

6.Ölçme Araçlarında Çeşitlilik İlkesi

7.İşbirliği İlkesi

8.Planlama İlkesi

Yukarıdaki ilkeler değerlendirildiğinde amaçlılık ve devamlılık ön plana çıkmaktadır. Hiçbir ölçme ve değerlendirme etkinliği amaçsız düşünülemez. Okulda herhangi bir dersteki akademik başarı gelişiminin ölçülerek değerlendirilmesinde eğitim sisteminin amaçları çerçevesinde ulaşılması beklenen hedef davranışlar esas alınmalıdır. Okulda öğrencinin akademik başarısını ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğrencinin sisteme girdiği andan itibaren sistemden çıkışına kadar devamlı olarak yapılması gerekir.

2.1.6. Geleneksel Ölçme ve Değerlendirme

Geleneksel ölçme-değerlendirme, öğretmenlerin çoğu tarafından bilinmekte ve sıkça kullanılmaktadır. Geleneksel ölçme-değerlendirme araç ve yöntemleri içerisinde çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı, eşleştirmeli, açık uçlu sorular ile doğru-yanlış soruları bulunmaktadır (Çalışkan ve Yiğittir, 2008). Bu ölçme-değerlendirme yaklaşımının dayandığı temelleri şöyle açıklamak mümkündür: Öğrenme-öğretme süreci ile ölçme-değerlendirme süreci birbirinden tamamen farklıdır. Değerlendirme, bilgiyi aktarma işi bittikten sonra yani sürecin sonunda değerlendirme yapılır. Daha çok ürüne (sonuca) yönelik ölçme yapılır. Öğretmenin neleri öğrettiği ve öğrencinin ne kadarını öğrendiğini tespit edebilmek için kağıt kalem testlerine ihtiyaç duyulur (Korkmaz, 2004; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Sefer, 2006).

Geleneksel ölçme-değerlendirme; öğrencinin sınav anında verdiği yanıtlara dayanılarak yapılan, öğretmen merkezli olan ve öğrenciyi sınırlı bir zaman içerisinde ölçmeye dayanan bir yaklaşımdır. Üst düzey beceriler ile tutum, değer ve yargıları ölçmekte yetersiz kalması açısından eleştirilir (Sefer, 2006). Geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemleri, öğretmenlerin testlere yönelik öğretim yapması ve okulların test sonucunda elde edilen bilgilere göre değer sırasına konulması açısından sakıncalı görülmektedir. Çünkü üst düzey becerileri yansıtmada yeterli olmayan bu yöntemlerle yapılan sıralama gerçeği

yansıtamayacaktır. Öğrencileri gelecekte başarılı olabilecekleri alanlara yönlendirebilmek için yeteneklerin ve ilgilerin keşfine de imkan sağlayamamaktadır. Ayrıca bu ölçme-değerlendirme yöntemleri aralıklı şekilde uygulandığından ve bağımsız olarak yorumlandığından öğrenci gelişiminin sürekli takibinde yetersiz kalmaktadır (Enger ve Yager, 1998). Yukarıda bahsedilen sınırlılıkların yanı sıra geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemlerinin elbette bazı üstün yönleri de bulunmaktadır. Enger ve Yager (1998) bunları şöyle açıklar: Çok sayıda öğrenciye kolaylıkla uygulanması bakımından ekonomiktir. Öğrencilerin bilgisini veya genel durumunu hızlı bir şekilde ortaya çıkarır. Öğrencilerin genel olarak özellik, başarı vb. sıralamasına koyabildiğinden şehirlere ve ülkelere göre karşılaştırma yapmayı mümkün kılar. Çok çeşitli öğrenim hedeflerini ölçmek açısından kullanışlı yöntemlerdir. Geleneksel ölçme-değerlendirme yöntem ve araçları şunlardır: kısa cevaplı maddeler, çoktan seçmeli maddeler, eşleştirme maddeleri, doğru-yanlış maddeleri, açık uçlu sorular.

2.1.7. Alternatif Ölçme ve Değerlendirme

Günümüzdeki eğitim programları bilindiği üzere yapısalıcı, çoklu zekâ kuramı, proje tabanlı öğrenme gibi kuram ve yaklaşımlara dayanmaktadır. Benimsenen bu öğrenme kuramları, yeni ölçme-değerlendirme yaklaşımlarını da beraberinde getirmiştir. Bu yeni anlayış, değerlendirmenin öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemek amacıyla yapılması gereken bir faaliyet olduğunu savunmaktadır (Karip, 2007). Söz konusu yeni ölçme-değerlendirme anlayışı için kullanılan terimler bakımından literatürde bir birlik olmadığı görülmektedir. Alternatif değerlendirme, otantik (özgün) değerlendirme, performans değerlendirme, tamamlayıcı değerlendirme, sürece dayalı değerlendirme terimleri kullanılmaktadır. Bahar ve diğerleri (2006: 49), yapılandırmacılık ile birlikte eğitime giren bu yöntemleri tamamlayıcı ölçme-değerlendirme olarak adlandırır. Tamamlayıcı ölçme değerlendirme yaklaşımının çoktan seçmeli testlerin de dahil olduğu geleneksel değerlendirmenin dışında kalan tüm ölçme-değerlendirme yöntemlerinden oluştuğunu belirtir. “Sürece dayalı ölçme-değerlendirme” terimini kullanan Karadağ ve Öney (2006: 244) ise bu terimi şöyle açıklar: “Geleneksel değerlendirme yöntemlerinin dışında kalan bütün değerlendirmeleri kapsar. Yani geleneksel ölçme -değerlendirme yöntemlerinin yanında farklı yöntemlerin kullanımını içerir.

Tan (2005), alternatif ölçme-değerlendirmenin öğrencilerin sınavlardaki sorulara yönelik performansından çok, gerçek hayat koşullarındaki performanslarını önemseydiğini savunur. Öğrencinin bir şeyler yapması, göstermesi, oluşturması, üretmesi gibi çalışmalarla ilgilenir ve öğrenciden performansını somut hâle getirmesi beklenir. Alternatif değerlendirme yaklaşımı değerlendirme sürecinde öğreneni, öğrenenin özelliklerini merkeze alır. Öğrencinin gerçek yaşamla kendi bilgisi arasında ilişki kurması ve karşılaştığı problemlere çoklu çözüm yolları üretebilmesi için olanak yaratır (Korkmaz, 2004). Öğrencinin başarısı ve başarısızlığını değerlendirirken performansını ve ne bildiğini değerlendirme sürecine katar. Yani öğrencilerin sadece ne bilmediği değil, neleri bildikleri de ortaya çıkartılır. Öğrencinin zayıf ve kuvvetli olduğu alanlarla ilgili geri bildirim sağlar ve iyileştirme amaçlı öğretimi planlamak için yol gösterir (Bahar ve diğ., 2006). Alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımında değerlendirmenin öğrenmeden koparmadan yapılması yani öğrenme sürerken yapılması istenir. Öğrenme sürecinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi ön plandadır.

Alternatif değerlendirme yaklaşımlarının yararlarını Korkmaz (2004: 61) şöyle anlatır:

1. Bilgi ve becerinin birlikte kullanıldığı birbiriyle bağlantılı olan etkinlikleri ölçer.
2. Eğitimin içerisine yerleşmiştir. Sadece amaca yönelik ölçme yapan standardize edilmiş, yönergeli etkinliklerden ayrıştırılabilir. Bir başka ifadeyle alternatif değerlendirme anlamlı öğrenme deneyimleri demektir.
3. Esnektir. Farklı sunum şekillerine ve öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme biçimine olanak sağlar.
4. Öğrencilerin kendi öğrenme biçimlerini ve düşüncelerini analiz etmelerini sağlamak yoluyla içe dönük düşünmeyi ve kendi kendini irdelemeyi öğretir.

Literatürde alternatif ölçme-değerlendirme yöntem ve araçlarının farklı şekilde gruplandırıldığı görülmektedir. Bahar ve diğerleri (2006)'ne göre alternatif değerlendirme yöntem ve araçları şunlardır: tanılayıcı dallanmış ağaç, yapılandırılmış grid, kelime ilişkilendirme, portfolyo (öğrenci ürün dosyası), proje, performans değerlendirme, gözlem, kavram haritası, görüşme, öz değerlendirme, akran değerlendirme, grup değerlendirme. Williams (1998:46'dan aktaran: Yalçinkaya, 2009: 39) ise alternatif değerlendirme yöntemlerini; portfolyolar, rubrikler (değerlendirme ölçekleri), öz değerlendirme, akran değerlendirme, kontrol listeleri, görüşmeler, gözlemler, yazılı görevler, sergi ve gösteriler, performans ve sunumlar, öğrenme kayıt defterleri, günlükler, uzun süreli projeler ve video kayıtlı öğrenci çalışmaları olarak sınıflandırmaktadır.

2.2.. Türkçe Dersi Öğretim Programında Ölçme-Değerlendirmenin Önemi

Dil becerilerini geliştirmeye yönelik bir ders olan Türkçe dersinde ölçme değerlendirme önemli ve gereklidir. Şükrü Ünal (2001:150) Türkçe eğitiminde değerlendirmenin yararlarını şu şekilde açıklamaktadır:

1. Öğrencilerin seviyelerini ve amaçlanan davranışlara hangi ölçüde yaklaştıklarını belirlemeye yarar.
2. Öğretmenin izlediği yolun ve yaptığı öğretim çalışmalarının verimini ölçmeyi sağlar. Böylece yeni önlemler almaya, yeni yöntemler ve çalışmalar planlamaya götürür.
3. Daha geniş ölçüde düşünüldüğü zaman öğretim programlarının geliştirilmesinde yararlı olur. Ölçme-değerlendirme sürecinde öğretmenin yanı sıra öğrencilerin ve velilerin de aktif olarak katılmasının yararlı olacağı savunulmaktadır. Böylece ölçülen özellikle ilgili farklı kaynaklardan bilgi edinilmiş olur ve ölçme-değerlendirmede güvenilirlik artar.

Türkçe dersinin ölçme-değerlendirmesi; yapılma amacına, zamanına ve kullanılan ölçüte göre farklı türlere ayrılabilir (Atılğan, Kan ve Doğan, 2006). Öğretim sürecinin başında girdileri değerlendirmek, süreçte öğretim ve öğrenmeyi değerlendirmek, sonuçta çıktıları değerlendirmek amacıyla kullanılabilir. Zamana göre incelenirse eğitim-öğretimin başlangıcında, sürecinde ve çıkışında çeşitli ölçme araçlarından yararlanılabilir (MEB, 2006).

Türkçe öğretiminde yapılacak değerlendirmelerden ilki öğretim sürecinin başında yapılan değerlendirmelerdir. Bu değerlendirmeler ile öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin veya durumlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanda durumlarının ne olduğu tespit edildiğinde eksik bilgiler giderilerek yeni bilgilerin inşa edilmesi daha kolay ve hızlı olacaktır. Unutulmamalıdır ki fiziksel ve sosyal çevre, ekonomik durum, genetik özellik, fiziksel yeterlilik vb. açısından bireyler farklılık gösterir. Bu etkenler de öğrencinin Türkçe dersine yönelik ilgisinde, tutumunda ve başarısında farklılık yaratacaktır (Kaya, 2011). Eğitimde bireysel farklılıkları temel alan öğrenme kuramının uygulanması için öncelikle bu farklılıkların tespiti ardından da bunların öğrenci lehine kullanılması gerekmektedir. Bu amaçla öğrencilerin Türkçe dersine karşı tutumlarının, dinleme, konuşma, okuma, yazma dil becerileri ile dil bilgisindeki durumlarının öğretimin başında belirlenmesi önerilmektedir. Böylece öğretim yılı sonunda öğrencilerin ne kadar ilerledikleri daha kolay görülebilecektir. Bu amaçla kullanılacak ölçme-değerlendirme

araçları şunlardır: tutum ölçekleri, başarı testleri, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları (MEB, 2006).

Öğretim sürecinde yapılan değerlendirmeler ise iki farklı amaca hizmet edebilir: öğretimin değerlendirilmesi ve öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi. Bu değerlendirmelere süreç değerlendirmesi de denmektedir. Süreç değerlendirmesi ile öğrencilerin öğrenmedeki güçlükleri görülebilir ve öğretimde başarının artması için öğrenme ortamında gerekli düzenlemeler yapılabilir. Böyle bir değerlendirme için izleme amaçlı testler, öğrenci ürün dosyaları, performans ödevleri, kontrol listeleri, akran değerlendirme formu, öz değerlendirme formu, gözlem formlarının vb. kullanılabileceğini belirtilir (MEB, 2006).

Üçüncü ölçme-değerlendirme yaklaşımı ise çıktıların (başarının) değerlendirilmesidir. Bu değerlendirme, öğretim süreci sonundaki başarıların belirlenmesi amacıyla ürüne dayalı olarak yapılan değerlendirmelerdir. Bu yüzden ürün odaklı değerlendirme olarak da adlandırılmaktadır. Öğretim sonunda, öğrencilerin kazanımlara ne kadar ulaştıklarını, kısacası öğrencilerin ne derece başarılı olduklarını belirleyen yöntemdir. Bunun yanı sıra öğretmenin, öğrenme ortamının, öğretim programının, uygulanan öğrenme yöntem-tekniklerinin yeterlilikleri hakkında dönüt sağlar.

Türkçe dersinde ise öğrencilerin bir döneme veya yıla ait genel başarılarını değerlendirmek için çoğunlukla çeşitli soru formatlarının (kısa cevaplı, çoktan seçmeli, eşleştirmeli, doğru-yanlış, açık uçlu) kullanıldığı başarı testleri kullanılır. Ayrıca öğrenci ürün dosyaları ürün değerlendirme amaçlı olarak kullanılabilmektedir (MEB, 2006). Türkçe öğretiminde uygulanması istenen ölçme-değerlendirme yaklaşımı çoklu değerlendirmedir. Öğrenci başarısını değerlendirirken birkaç yöntemin birlikte kullanılması ölçmedeki güvenilirliği yüksek düzeyde artıracaktır. Bu yüzden geleneksel ölçme araçlarının yanı sıra öğretmen gözlem formları, portfolyo, öz değerlendirme formları gibi süreç değerlendirme araçları da kullanılmalıdır (Göçer, 2013). Türkçe dersindeki ölçme-değerlendirme öğrenci, akran, veli ve öğretmenin katılımlarıyla yapılmaktadır.

2.2.1. Türkçe Öğretiminde Yazılı Sınavlara Genel Bakış

Öğrenciler, düzeylerine uygun olarak verilen Türkçe sınavlarında, sorulan sorulara kısa ya da uzun cevap vererek düşüncelerini yazıyla ifade etmektedirler. Türkçe derslerinde çoğunlukla açık uçlu yazılı sınavlar kullanılmaktadır. Açık uçlu soruların olumlu yönlerinin yanı sıra bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Cevaplama işlemi cevaplayıcının, puanlama işlemi ise puanlayıcının çok zamanını alacağından sorulabilecek soru sayısı sınırlıdır. Cevapları tamamen doğru ya da tamamen yanlış olarak sınıflamak mümkün olmadığından cevapların doğruluk derecesini tayin etmek puanlayıcıya düşer. Puanlamada puanlayıcı kanaati, puanlama işleminde hataya neden olur. Cevabı yazılı olarak ifade etmek zorunlu olduğundan hız vb. değişkenler de puana karışır. Ayrıca açık uçlu soruların güçlük derecesini tayin etmek de zordur. Bu sınırlılıkları en aza indirmek için açık uçlu sorular hazırlanırken aşağıdaki esaslara dikkat edilmelidir:

- Sorular sınırlandırılmalı, genel sorular sorulmamalıdır.
- Sorular açık ve anlaşılır olmalıdır.
- Sınavdaki sorular birbirinden bağımsız olmalıdır.
- Sorular mutlaka belli bir davranışı yoklayan nitelikte olmalı, kitabın belli yerlerinden aynen alınmış ifadeleri içermemelidir.
- Uzun ve az sayıda soru yerine kısa ve çok sayıda soru tercih edilmelidir.
- Sorularda ifade ve yazım hataları olmamalıdır.

Yönetmeliklere göre yazılı sınavlarda öğrencilere sorulacak sorular teknik bakımından şu özellikleri taşımalıdır:

- Yazılı yoklamada öğrencilere ortalama 75–80 kelimelik, öğrenci seviyesine uygun ders kitabından veya başka bir kaynaktan alınmış bir metin veya parça parça birkaç metin/paragraf sunulacak, sorular bu metne/paragrafa dayalı olacaktır.
- Sorular doğrudan metinle ilgili ve ezbere dayalı olmayacaktır. Buna ilave olarak “Metindeki duygu, düşünce, olay ve tasvirler, bunların açıklanması, ana fikir, sonuç, kişiler, kişilerin özellikleri, davranışları, ne için söyle veya böyle davrandıkları, olayın geçtiği zaman ve yer özellikleri, bütün bunları öğrencilerin metnin neresinden, nasıl anladıkları gibi, öğrencilerin metnin özünü kavrayıp kavramadıklarını ölçecek sorular düzenlenebilir” (Soysal, 1994: 218).
- Not dağılımında ise dil bilgisi sorularına %30’dan fazla, kompozisyona % 40’tan az not verilmemesi, yazılı kağıdının değerlendirilmesinde ve kompozisyonda söz dizimi,

imla ve noktalama yanlışları dikkate alınması, cevap anahtarlarının anlaşılır ve doğru hazırlanması önerilmektedir (Soysal, 1994:220-221).

- Sınav kâğıdının değerlendirilmesinde kâğıdın kullanılışı ve yazının okunaklılığını da dikkate alınmalıdır.

Uzun cevaplı yazılı yoklama çalışmaları konuların tümünü kapsayacak sayıda soru sormaya elverişli değildir. Cevapların okunması uzun zaman almaktadır. Değerlendirme de öğretmenden öğretmene farklılık göstermektedir. Ancak yazılı yoklama uygulaması, yazılı ifade becerisinin geliştirilmesinde teste göre daha avantajlıdır (Poyrazoğlu, 1993:243). Esasen dil becerilerini kazanmada çoktan seçmeli sınav, çok yararlı bir çalışma tekniği değildir. Özellikle yazma becerisi ile test tekniği arasında bir bağlantı bulunmamaktadır. Okul idaresinin teste verdiği önem kadar Türkçe öğretimine de önem vermesi ve sadece Türkçe öğretmenlerini değil, bütün öğretmenleri yönlendirmesi gerekmektedir. Özellikle ilk, orta ve lise öğretiminde son sınıflarda test ağırlıklı öğretim dışındaki öğretim teknikleri ilgi çekici olmamakta, öğrencinin derse karşı motivasyonu sağlanamamaktadır (Yalçın, 1993:230). Bu durum yazılı yoklamaların vazgeçilemezliğini ortaya koymaktadır.

İlgili yönetmeliklerin bütünü dikkate alındığında genel olarak yazılı yoklama çalışmalarında çocuğa yöneltilecek sorularda şu hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

- Öğrenciler farklı anlamlar ve yorumlar çıkarmamalıdır.
- Ölçülmeye çalışılan davranış ne ise, sadece o sorulmalıdır.
- Gereksiz ipuçlarını ve ayrıntılı bilgileri içinde taşımamalıdır.
- Konunun özüyle ilişkili olmalıdır. Genellikle kesin ve tek yanıtı olacak şekilde düzenlenmelidir.
- Ölçülen davranış ne ise o davranışın beklenen öğrenme düzeyinde gösterilmesini gerektirmelidir.
- Ölçülmesi amaçlanan davranışları yeterince kazanmış öğrenciler, soruyu doğru yanıtlayabilmelidir.
- Öğrenciyi öğrenmeye güdülemelidir.
- Öğrenciye kendisini değerlendirme fırsatı verilmelidir.
- Öğrencinin yeni davranışları kazanmasına imkan tanınmalıdır.
- Öğrencinin hem bilgi birikimine uygun hem de onu geliştirici nitelikte olmalıdır (Kutlu, 1999: 20-21).

Türkçe dersi temelde anlama ve anlatma ilişkisine dayalı bir bütün olup ilgili okuma, anlama, dinleme ve dilbilgisiyle ilgili hedeflerin gerçekleştirilmesi bunların aşamalılık ilkesine göre doğru uygulanmasına bağlıdır. Diğer yandan yazılı yoklamalara göre daha öznel olan diğer bir ölçme metodu olan sözlü yoklama çalışmaları da sınıf içerisinde sağlıklı ve yeterli bir şekilde yapılamamaktadır. Sözlü yoklamalarda sorulan sorular öğretilenlerin tümünü kapsamamaktadır. Bu yüzden öğrencilerin “ifade becerilerini” ölçecek nitelikte değildir (Poyrazoğlu,1993:246). Diğer yandan soru sayısı az olduğundan geçerlik ve güvenilirlik derecesi de düşüktür. Ancak sözlü ifade yeteneğini geliştirme, bir topluluk karşısında belli bir disiplin içerisinde zihinsel olarak duygu ve düşüncelerin toparlanıp belli bir plan çerçevesinde belirli ifade kalıplarını kullanarak kendini ve düşüncelerini ifade etme bakımından yeri doldurulamaz bir öneme sahiptir ve mutlak surette gereklidir.

2.3. Soru Sınıflamaları

Soru sorma ve soruların sınıflandırılması üzerine sistemli çalışmalar, Bloom ve arkadaşlarının (1956) eğitimle ilgili hedefleri sınıflandırması ile başlatılmıştır. Bloom ve arkadaşları soruların belli kategoriler altında değerlendirilebilmesine imkân sağlamış ve daha sistemli çalışmaların yapılmasında bir başlangıç noktası olmuştur. Bloom ve arkadaşlarının sınıflandırması altı bölüme ayrılır:

1. Bilgi: Burada bilginin anlamı hatırlamadır ve öğrenme seviyesinin en alt basamağını gösterir. Hatırlamanın iki türünden söz edilebilir: Görünce tanıma ve sorunca söyleme (Tekindal, 2003: 445). Bilgi düzeyindeki soruların en büyük sakıncası cevapların ve bilgilerin çabucak unutulması ve yüzeysel anlamlar gerektirmesidir (Akbulut, 1999: 11). Bu düzey, temel bilgilerin edinilmesi yönünden önemlidir. Temel bilgileri edinmemiş bir öğrenciye daha üst zihinsel becerileri gerektiren sorular sormak anlamlı olmayacaktır. Örnek olarak “bir şiiri ezberinden okuma” bilgi düzeyindeki bir davranıştır. “Yazar nerede doğmuş? Şairin çocukluk yılları hangi şehirlerde geçmiş?” gibi sorular da bilgi basamağındaki sorulardır. Bilgi basamağı için anahtar kelimeler: Anlatma, hatırlama, tanıma, aktarma, belirtme, gösterme, listeleme, kopyalama, sınıflandırma, yerleştirme, saptama, ezberden söyleme, tekrarlama (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

2. Kavrama: Eğitim açısından bilginin sadece zihinde tutulması yetmemekte daha üst seviyelerde öğrenilip ölçülmesi de gerekmektedir. Bilgi seviyesinin üstünde kavrama basamağı vardır. Kavrama, edinilen bilginin anlamının zihinde oluşması veya anlaşılması

Türkçe dersi temelde anlama ve anlatma ilişkisine dayalı bir bütün olup ilgili okuma, anlama, dinleme ve dilbilgisiyle ilgili hedeflerin gerçekleştirilmesi bunların aşamalılık ilkesine göre doğru uygulanmasına bağlıdır. Diğer yandan yazılı yoklamalara göre daha öznel olan diğer bir ölçme metodu olan sözlü yoklama çalışmaları da sınıf içerisinde sağlıklı ve yeterli bir şekilde yapılamamaktadır. Sözlü yoklamalarda sorulan sorular öğretilenlerin tümünü kapsamamaktadır. Bu yüzden öğrencilerin “ifade becerilerini” ölçecek nitelikte değildir (Poyrazoğlu,1993:246). Diğer yandan soru sayısı az olduğundan geçerlik ve güvenilirlik derecesi de düşüktür. Ancak sözlü ifade yeteneğini geliştirme, bir topluluk karşısında belli bir disiplin içerisinde zihinsel olarak duygu ve düşüncelerin toparlanıp belli bir plan çerçevesinde belirli ifade kalıplarını kullanarak kendini ve düşüncelerini ifade etme bakımından yeri doldurulamaz bir öneme sahiptir ve mutlak surette gereklidir.

2.3. Soru Sınıflamaları

Soru sorma ve soruların sınıflandırılması üzerine sistemli çalışmalar, Bloom ve arkadaşlarının (1956) eğitimle ilgili hedefleri sınıflandırması ile başlatılmıştır. Bloom ve arkadaşları soruların belli kategoriler altında değerlendirilebilmesine imkân sağlamış ve daha sistemli çalışmaların yapılmasında bir başlangıç noktası olmuştur. Bloom ve arkadaşlarının sınıflandırması altı bölüme ayrılır:

1. Bilgi: Burada bilginin anlamı hatırlamadır ve öğrenme seviyesinin en alt basamağını gösterir. Hatırlamanın iki türünden söz edilebilir: Görünce tanıma ve sorunca söyleme (Tekindal, 2003: 445). Bilgi düzeyindeki soruların en büyük sakıncası cevapların ve bilgilerin çabucak unutulması ve yüzeysel anlamlar gerektirmesidir (Akbulut, 1999: 11). Bu düzey, temel bilgilerin edinilmesi yönünden önemlidir. Temel bilgileri edinmemiş bir öğrenciye daha üst zihinsel becerileri gerektiren sorular sormak anlamlı olmayacaktır. Örnek olarak “bir şiiri ezberinden okuma” bilgi düzeyindeki bir davranıştır. “Yazar nerede doğmuş? Şairin çocukluk yılları hangi şehirlerde geçmiş?” gibi sorular da bilgi basamağındaki sorulardır. Bilgi basamağı için anahtar kelimeler: Anlatma, hatırlama, tanıma, aktarma, belirtme, gösterme, eşteleme, kopyalama, sınıflandırma, yerleştirme, saptama, ezberden söyleme, tekrarlama (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

2. Kavrama: Eğitim açısından bilginin sadece zihinde tutulması yetmemekte daha üst seviyelerde öğrenilip ölçülmesi de gerekmektedir. Bilgi seviyesinin üstünde kavrama basamağı vardır. Kavrama, edinilen bilginin anlamının zihinde oluşması veya anlaşılması

anlamına gelir. Bilginin taşıdığı anlamın ne olduğu, o bilginin kavrandığı, üç şekilde gösterilir: Çevirme, yorumlama ve öteleme (kestirme, tahmin etme, öngörme) (Tekindal, 2003: 449-450). Kavrama tipi sorularda, öğrencinin bilişsel olarak konuya hâkim olması ve düşünceleri transfer edebilmesi gerekmektedir (Akbulut, 1999: 11). Örnek olarak “verilen bir şiiri açıklama, bir atasözü/özdeyiş hakkında kompozisyon yazma, verilen metne başlık koyma, verilen ifade ile anlatılmak istenen duyguyu açıklama” bu düzeydeki davranışlardır. “İki dize arasındaki ortak yönler nelerdir?, Divan Edebiyatı ve Halk Edebiyatının farklı yönlerini yazınız?” gibi sorular kavrama basamağındadır. Ayrıca metinde bir ya da birkaç cümle halinde ifade edilen ana düşünceyi bulma soruları da kavrama basamağındadır. Kavrama basamağı için anahtar kelimeler: Tanımlama, tarif etme, açıklama, formülleştirme, karşılaştırma, çevirme, dönüştürme, kendi cümleleriyle ifade etme, yorumlama, genişletme, öngörme, sonucu tahmin etme, özetleme, tartışma, örnek verme (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

3. Uygulama: Bu düzeydeki sorular, öğrencinin problemi tanımasını, anlamasını ve onun çözümü için gerekli prensipleri ve yöntemi bulmasını gerektirir (Tekindal, 2003a: 266). Örnek olarak “boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyma” uygulama düzeyindeki bir davranıştır. Örnek sorular: Şiirde kullanılan mecazları belirtiniz. Yaşadığınız yer ile ilgili anlatılan halk hikâyelerini araştırıp öğreniniz ve arkadaşlarınıza anlatınız. Basit, düz, olumlu bir fiil cümlesi yazınız. Uygulama basamağı için anahtar kelimeler: Soyutlamalarda bulunma, öngörme, seçme, keşfetme, geliştirme, gösterme, kullanma, yapma, kurma, biçimlendirme, uygulama, sınıflama, tasnif etme, değiştirme, planlama, deneme, işleme, hayal etme, idare etme, şekillendirme, gösterme/açıklama (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

4. Analiz: Analizin anlamı; materyallerin, çevrenin veya onların öğelerinin belli ilkelere göre ayrıştırılmasıdır (Tekindal, 2003a: 266-267; Tekindal, 2003b: 452-453). Örnek olarak “şiirde kullanılan belirgin şiir tekniklerini belirtme, cümleyi öğelerine ayırma, neden-sonuç ilişkisini ortaya koyma” bu düzeydeki davranışlardır. Örnek soru: Parçadaki öğretmenle kendi öğretmenlerinizi karşılaştırınız. Benzeyen ve farklı olan yanlarını belirtiniz. Analiz basamağı için anahtar kelimeler: Karşılaştırma, seçme, ayırma, düzenleme, bağlantı kurma, ilişkilendirme, sınıflandırma, iyice inceleme, tahlil etme, taslağını çizme, ispatlama, bulma (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

5. Sentez: Sentez, bilgileri belli ilke ve kurallara göre birleştirip bütünleştirerek yeni, özgün bir muhteva oluşturmaktır. Yaratıcılık üzerine odaklanır (Tekindal, 2003a: 268-269; Tekindal, 2003b: 453). Yaratıcılığı harekete geçirmeyi gerektiren bu düzeydeki soruların tek doğru cevabı yoktur. Örnek olarak “bir şiir, deneme, öykü yazma; verilen hikâyeyi özgün bir şekilde tamamlama” bu düzeydeki davranışlardır. Sentez basamağı için anahtar kelimeler: İspatlama, düzenleme, genelleştirme, sonuçlandırma, birleştirme, bütünleme, icat etme, açıklama, yaratma, geliştirme, meydana getirme, hipotez kurma, çözüm önerme, sonuç çıkarma, hayal etme, formülleştirme, işleme, tasarlama (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

6. Değerlendirme: Bu basamakta öğrenciden, mantık yönüyle doğruluk, tutarlılık ve yeni ölçütler oluşturarak ya da verilen diğer ölçütleri kullanarak bir ürün, başarı vb. hakkında bir yargıya varması beklenir (Tekindal, 2003a: 269; Tekindal, 2003b: 453-454). Örnek olarak “bir şiiri, denemeyi vb. derste anlatılan ilkelere dayanarak tahlil etme, inceleme” bu düzeydeki davranışlardır. Örnek sorular: Metindeki oğlun babasına karşı olan davranışlarını uygun buluyor musunuz? Hangisinde yazım yanlışı vardır? Değerlendirme basamağı için anahtar kelimeler: Değer biçme, yargıya ulaşma, hüküm verme, eleştirme, karar verme, tavsiye etme, takdir etme, ikna etme, doğrulama, savunma, eleştirme, destekleme, yansıtma, ödüllendirme, tasvip etme(me) (Rule ve Lord, 2003; Tekindal, 2003b; Scales ve Shen, 2004).

Ülkemizde soruların sınıflandırılması ile ilgili çalışmaların daha çok alanyazını taramasına (Akyol, 1997; Özbay, 2002; Ensar, 2003; Üstünlüoğlu, 2006) ve ders kitaplarındaki soruların sınıflandırılmasına (Aşıcı, 1998; Kutlu, 1999; Akyol, 2001; Ensar, 2002; Şengül, 2005; Kaya, 2005; Calp, 2006) yönelik olduğu görülmektedir. Ölçme araçlarında kullanılan soruların sınıflandırılmasına yönelik çalışmaların (Ülger, 2003) ise sınırlı olduğu söylenebilir. Bu noktadan hareketle, KKTC’de Türkçe sınav kâğıtlarında inceleme yaparak alan yazına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

2.4. İlgili Araştırmalar

Çakan(2004), “Öğretmenlerin Ölçme-Değerlendirme Uygulamaları ve Yeterlik Düzeyleri” adlı araştırmasında ilk ve ortaöğretim kademesinde görev yapmakta olan öğretmenlerin sınıf içi ölçme ve değerlendirme uygulamaları bakımından kendilerini nasıl algıladıklarını incelemiştir. Çalışma 2004 yılında ilköğretimde görevli 260 ve ortaöğretimde görevli 244 olmak üzere toplam 504 öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen 25 maddelik Likert tipi ölçme aracı veri toplamak için kullanılmıştır. Sonuçlar öğretmenlerin önemli bir kısmının kendilerini bu alanda yetersiz algıladıklarını göstermiştir. İki öğretmen grubu arasında güvenirlik ve geçerliğe dair uygulamalar, soru düzeyleri ve program sürecine dönük alınan tedbirler bakımından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Ancak, ilköğretim kademesindeki öğretmenlerin ortaöğretim kademesindeki öğretmenlere kıyasla kendilerini daha yeterli algıladıkları gözlemlenmiştir. İlköğretim öğretmenleri en sık çoktan seçmeli maddeleri kullanırken ortaöğretim öğretmenleri yazılı yoklamaları tercih etmişlerdir.

Güfta ve Zorbaz (2008) araştırmalarında, ilköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde kullanılan yazılı sınav sorularının bilişsel hedef basamaklarına göre düzeylerini okuduğunu anlama, dil bilgisi ve yazılı anlatım (kompozisyon) bölümlerine göre ayrı ayrı belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmada, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında Hatay ili merkez ilçesinde bulunan 36 ilköğretim okulundaki Türkçe öğretmenlerinden alınan 96 adet yazılı sınav kâğıdındaki sorular içerik çözümlemesiyle, Bloom’un (1956) bilişsel alana ilişkin sınıflandırması ile Pearson ve Johnson’ın (1978) metinle ilgili sorulara yönelik sınıflaması kullanılarak incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, Türkçe dersi yazılı sınavlarında, büyük oranda alt bilişsel düzeylerde soru sorulduğu tespit edilmiştir. Okuduğunu anlama sorularının büyük oranda bilgi (%63,02) ve kavrama (% 25,2) düzeyinde olduğu ve cevapların % 74,7 oranında metinde aynen yer aldığı; dil bilgisi sorularının büyük oranda uygulama (%60) ve analiz (%21,7) düzeyinde olduğu; yazılı anlatım sorularının ise kavrama (% 46,6) ve sentez (% 53,4) düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

Metin ve Demiryürek (2009), “Türkçe Öğretmenlerinin Yenilenen Türkçe Öğretim Programlarının Ölçme-Değerlendirme Anlayışı Hakkındaki Düşünceleri” adlı araştırmalarında, Türkçe öğretmenlerinin yenilenen ilköğretim programının ölçme-

değerlendirme anlayışı hakkındaki görüşlerini belirlemişlerdir. Araştırma, 2006–2007 Eğitim Öğretim yılı bahar döneminde, Artvin ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan yirmi Türkçe öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada ilk olarak rastgele seçilen iki Türkçe öğretmeniyle yeni ölçme değerlendirme anlayışı hakkında yirmi dakikalık yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeden elde edilen verilerden yararlanarak altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu geliştirilmiştir. Geliştirilen bu mülakat formuyla yirmi öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Türkçe öğretmenlerinin yeni ölçme–değerlendirme anlayışı hakkında olumlu bakış açısına sahip oldukları belirlenmiştir. Fakat öğretmenlerin, ölçme değerlendirme anlayışı hakkında bilgilerinin olmaması, zamanın yeterli olmaması, maliyetin yüksek olması gibi nedenlerden dolayı etkili bir şekilde ölçme-değerlendirme aktiviteleri yapamadıkları tespit edilmiştir.

Gök ve Erdoğan (2009), “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yeni Türkçe Öğretim Programındaki Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini Kullanma Düzeyleri” adlı çalışmalarında, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinin yeni Türkçe programında yer alan ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma, Hacettepe Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında yapılmıştır. Araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Araştırmaya ilişkin veriler nitel araştırma yöntemiyle toplanmıştır. Öğretmen adaylarının Türkçe dersindeki yeni ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemek amacıyla adaylarla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca araştırmada öğretmen adaylarının Okul Deneyimi II dersinde yaptıkları ve bu ders kapsamında ilköğretim okullarında uyguladıkları ders planlarındaki ölçme ve değerlendirme yöntemleri incelenmiştir. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi tekniğiyle, adayların ders planları ise doküman analizi tekniği ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının yeni Türkçe programındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeyleri belirlenerek Türkçe öğretimi kapsamındaki öğretmen yetiştirme sürecine yönelik öneriler getirilmiştir.

Karadüz (2009), “Türkçe Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarının Yapılandırmacı Öğrenme Kavramı Bağlamında Eleştirisi” adlı araştırmasında, Türkiye’de ilk ve ortaöğretim programlarının “yapılandırmacı öğrenme” anlayışına göre oluşturulmasıyla eğitim ve öğretimde köklü bir değişikliğe gidildiği üzerinde durmaktadır. Bu değişiklik derste

kullanılan araç gereçlerde, öğrenme anlayışında, öğrenme ortamının tasarlanmasında ve her şeyden önemlisi ölçme ve değerlendirmede tamamen kökten değişiklikler yapılması anlamına gelmektedir. Ölçme ve değerlendirme bir programın amacına ulaşılıp ulaşılamadığını, programla birlikte yapılan öğrenme etkinliklerinden yeterli düzeyde verim alınmasını ölçmek bakımından çok önemlidir. Yapılandırmacı öğrenme anlayışı sonucunda değerlendirmeden çok öğrenme faaliyetlerinde süreç içerisinde yapılan eğitim faaliyetlerinin çoklu ölçme araçlarıyla ölçülüp değerlendirildiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra yapılandırmacı anlayış bilgiden daha çok temelde becerinin kazandırılmasını esas aldığından, kullanılan ölçme araçlarının nitelikleri ve öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme anlayışının da buna uygun olması gerekir. Bu araştırmada Türkçe öğretmenlerinin kullandıkları ölçme araçlarıyla birlikte ölçme ve değerlendirme anlayışlarının hangi oranda yapılandırmacı anlayışa uygun olduğu değerlendirilmiştir. Araştırmada yapılandırılmamış mülakatla birlikte gözlem kullanılarak elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Araştırma neticesinde öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme anlayışlarıyla birlikte, uygulamadaki alışkanlıklarının yapılandırmacı anlayışı yeterli ölçüde yansıtmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Benzer ve Eldem (2012), “Türkçe ve Edebiyat Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Araçları Hakkında Bilgi Düzeyleri” adlı çalışmalarında, Türkçe öğretmenleri ile Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin öğretim sürecinde kullanmaları gereken ölçme-değerlendirme araç ve yöntemleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarını ve bu araçları kullanma düzeylerini sorgulamışlardır. Bu doğrultuda açık uçlu 10 soruluk anket Türkçe ve edebiyat öğretmenlerinden oluşan 53 kişiye uygulanmıştır. Tarama modelinde olan bu araştırmanın sonucunda her iki branşın öğretmenlerinin de ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgi ve kullanım düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında bu düzeyin yükseltilmesi adına alana özgü ölçme-değerlendirme kılavuz kitaplarının hazırlanması önerisinde bulunulmuştur.

Yiğit (2013), “İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programı’ndaki Alternatif Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı araştırmalarında, çağın getirdiği yeniliklere göre hazırlanan İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (İTDÖP)’nda geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemlerinin yanı sıra alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasını önermektedirler. Çalışmada, Türkçe öğretmenlerinin İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6, 7 ve 8. Sınıflar)’nda yer alan alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri

hakkındaki görüşleri araştırılmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde, Türkçe öğretmenlerinin alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerinin işlevlerine ve bu yöntemleri kullanma sıklığına yönelik görüşleri alınmıştır. Ayrıca öğretmenlerin alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerini uygulama biçimlerine yönelik görüşleri ve bu yöntemleri uygularken karşılaşılan sorunlar -varsa- incelenmiştir. Betimsel bir nitelik taşıyan bu araştırmada nicel veri toplama araçlarından anket ve nitel veri toplama araçlarından görüşme kullanılmıştır. Böylece “çoklu metot” (karma metot) kullanılmış ve veri toplama araçlarında çeşitleme (triangulation) yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Trabzon ili devlet okullarında görev yapan Türkçe öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem, çalışma evreni içinden basit olasılıklı (rastgele) örnekleme yoluyla seçilmiştir. 150 öğretmene uygulanan anketlerden 123 tanesi analiz edilmiştir. Anket uygulaması sırasında görüşmeye katılmak için gönüllü olduğunu belirten 34 öğretmen arasından basit (rastgele) örnekleme ile 13 öğretmen seçilerek görüşme yapılmıştır. Anketteki verilerin SPSS 15.00 paket programı kullanılarak frekans (f) ve yüzde (%) dağılım hesapları yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonunda elde edilen nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda adı geçen alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerinin işlevlerini kabul ettiği görülmüştür. Ancak öğretmenlerin akran değerlendirme yönteminin verimliliği konusunda şüphelerinin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme yöntemlerini objektif bir değerlendirme yapma konusunda yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan görüşmeler sonunda elde edilen nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin daha çok performans görevi ve projeler hakkında öğrencilere geri bildirim verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin performans görevi, proje ve öğrenci ürün dosyalarını değerlendirirken dereceli puanlama anahtarını kullandığı tespit edilmiştir. Grupla yapılan çalışmalarda Türkçe öğretmenlerinin grubun bütün üyelerine aynı notu verdiği görülmüştür. Alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerini uygularken en sık karşılaşılan problemlerin haftalık ders saatinin yetersizliği ve sınıf mevcudunun fazlalığı olduğu tespit edilmiştir.

Kavruk ve Çeçen (2013), “Türkçe Dersi Yazılı Sınav Sorularının Bilişsel Alan Basamakları Açısından Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarında Türkçe öğretmenlerinin ölçme değerlendirme amacıyla yaptıkları yazılı sınavların hangi seviyede becerileri ölçtüğünü Bloom taksonomisine göre tespit etmişleridir. Araştırmada Malatya il merkezinde bulunan 12

ilköğretim okulunda görev yapan 38 Türkçe öğretmeninin 6, 7 ve 8. sınıf derslerinde yaptıkları yazılı sınavlar incelenmiş, bu sınavlarda sorulan 2427 soru, araştırma kapsamında değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda soruların büyük kısmının alt düzey becerileri ölçen bilgi, kavrama ve uygulama basamağında olduğu görülmüştür. Sınıf seviyesine göre soruların basamaklarında düzenli bir yükselişin görülmemiştir.

Yiğit ve Kırımlı (2014), “Türkçe Öğretmenlerinin Alternatif Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerini Uygulama Biçimleri ve Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar” adlı araştırmalarında, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6, 7 ve 8. Sınıflar)’nda yer alan alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerine yönelik uygulamaları ve uygulama sırasında karşılaştıkları sorunları ele almışlardır. Betimsel bir nitelik taşıyan bu araştırmada nicel veri toplama araçlarından anket ve nitel veri toplama araçlarından görüşme kullanılmıştır. Böylece “çoklu metot” (karma metot) kullanılmış ve veri toplama araçlarında çeşitleme (triangulation) yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Trabzon ili devlet okullarında görev yapan Türkçe öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem, çalışma evreni içinden basit olasılıklı (rastgele) örnekleme yoluyla seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Trabzon ilindeki devlet okullarında görev yapan Türkçe öğretmenleri oluşturduğundan Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü aracılığıyla Trabzon Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğünden araştırma için gerekli izin alınmıştır. 150 öğretmene uygulanan anketlerden 123 tanesi analiz edilmiştir. Anket uygulaması sırasında görüşmeye katılmak için gönüllü olduğunu belirten 34 öğretmen arasından basit (rastgele) örnekleme ile 13 öğretmen seçilerek görüşme yapılmıştır. Anketteki verilerin SPSS 15.00 (Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi) paket programı kullanılarak frekans (f) ve yüzde (%) dağılım hesapları yapılmıştır.

Son 10 yıldaki yukarıdaki araştırmalar incelendiğinde Türkçe öğretmenlerinin kendilerini ölçme-değerlendirme bağlamında yetersiz gördükleri sonucuna ulaşılmaktadır. Alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerinin benimsenmediği de diğer bir sonuç olarak görülmüştür. Bunlara ek olarak, yazılı sınavlarda Bloom’un bilişsel hedef basamaklarından daha çok alt düzeylerde (bilgi, kavrama, uygulama) soruların yazıldığı ve bu soruların sınıf düzeylerine göre değişmediği belirtilmiştir. Sonuçta, Türkçe öğretiminde ölçme-değerlendirme çalışmalarının ne düzeyde olduğunu incelemek, bir gelişim kaydedip

kaydetmediğini ortaya çıkarmak ve farklı coğrafyalarda bu çalışmaları gerçekleştirmek adına bu çalışmaya gereksinim duyulduğu belirtilmelidir.

Aslan ve Güneyli (2008), öğretmen adaylarının Türkçe derslerinde ölçme-değerlendirme etkinliklerine ilişkin gözlemlerini değerlendikleri araştırmalarında aşağıdaki görüşleri ortaya koymuşlardır. Öğretmen adayları stajları süresince gözledikleri öğretmenlerin ölçme değerlendirme etkinliklerine yeterli titizlik ve özeni göstermediklerini, gerekli zamanı ayırmadıklarını düşünmektedirler. Öğretmen adaylarına göre öğretmenler, soruları İnternette indirmekte ya da Öğrenci Seçme Sınavı'na hazırlayan test kitaplarından almaktadırlar. Bu sorular da daha çok bilgi düzeyini ölçer niteliktedir ve doğal olarak ezbere dayalı yanıtlar gerektirmektedir. Öğrencilerde analiz, sentez, yorumlama; kısaca eleştirel bakma beceri ve gücünü geliştirecek nitelikte değildir. Dilsel becerileri geliştirecek durumda da değildir; başka bir deyişle, dersin amaçlarına hizmet etmeyen, kısa yanıtlı, çoktan seçmeli ya da tamamlamaya dayalı sorular hazırlamaktadırlar. Bunun yanında öğretmenlerin kendilerinin hazırladığı sorularda ise yazım ve noktalama yanlışları ile anlatım bozuklukları bulunmaktadır. Ayrıca sorularda kapsam geçerliği de bulunmamaktadır. Bir konudan çok fazla soru sorulmakla birlikte bir diğer konudan tek bir soru bile yer almamaktadır. Bunun dışında adaylar, okullarda yapılan ortak sınavların da niteliksiz ve anlamsız olduğunu düşünmektedir. Oysa anadili öğretiminde soru, öğrenciyi düşündürmeye, kendisini anlatmasına yarayan en önemli uyaranlardır. İşlevsel olan sorular yoluyla öğrencinin anlama ve anlatma becerileri geliştirilir, onun düşünmesi, yorum yapması, eleştirel düşünme becerisini kazanması sağlanır. Bazı adaylar da öğretmenlerin proje yapma, sunu yapma gibi, sınav dışında bir ölçme aracını kullanmadıklarını belirtmiştir. Adaylara göre öğretmenler, değerlendirme yaparken de gerekli duyarlık ve özeni göstermemektedir. Öğretmenler, sınav kağıtlarını öğrenciler ders anlatırken notlandırmakta; bu işlemi yaparken de ne kağıdın biçimsel olarak kullanılması ne de öğrencilerin yaptıkları dil ve anlatım yanlışları üzerinde durmaktadırlar. Oysa bu yanlışlar kağıt üzerinde işaretlense ve öğrenciye kontrol etmesi için verilse dersin amacına daha çok hizmet edebilir. Ayrıca bir yanıt anahtarı oluşturmamaktadırlar; notlama rastgele yapılmakta, dolayısıyla nesnel olmamaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, dokümanlar, veri inceleme yolu ve verilerin analizi bölümlerine yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, konuya ve amaçlara uygunluğu nedeni ile nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak yapılandırılmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 39).

KKTC'nin Girne ilçesinde bulunan dört farklı okuldan alınan sınav kağıtları, ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına göre değerlendirilmiş ve var olan durumu olduğu gibi ortaya koyma amacı güdüldüğünden betimsel model kullanılmıştır. Araştırma, KKTC'deki 5 ilçeden biri, Girne ilçesi, seçilerek gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle, nitel araştırma modellerinden biri olan durum çalışması (Girne'deki durum) modeli seçilmiştir. Durum çalışmasında amaç, belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymak ve bir ya da birkaç durumu derinliğine araştırmaktır. Başka bir dille belirtilecek olursa, bir duruma ilişkin etkenler bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumları nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır. Durumlar çeşitli biçimlerde olabilir; bir birey, bir kurum, bir grup, bir ortam gibi (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 39).

3.2. Dokümanlar

Bu araştırmanın dokümanları, 2010-2015 öğretim yıllarında KKTC'nin Girne ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokullarda Türkçe derslerinde kullanılan yazılı sınav kağıtlarıdır. Bu sınav kağıtları belirlenirken amaçlı örnekleme yaklaşımı kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, zengin veri elde edileceği düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasını sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006:107). Araştırmacı kendi görev yaptığı bölgedeki okullara ulaşarak zengin bir veri seti elde etmeye çalışmıştır. Bu bağlamda, amaçlı

örnekleme yollarından biri olan “kolay ulaşılabilir durum örnekleme”ne uygun olarak yazılı sınav kağıtlarını belirlemiştir. Özetle, araştırmacı kısa sürede ve kolay ulaşılabilceği yazılı sınav kağıtlarını belirlemiştir. Özetle, araştırmacı kısa sürede ve kolay ulaşılabilceği yazılı sınav kağıtlarını araştırma kapsamına almıştır. Araştırma kapsamına alınan yazılı sınav kağıtlarının hangi okula ait olduğu, yılı ve kaç kişi tarafından hazırlandığı aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 3.1. Yazılı Sınav Kağıtlarına İlişkin Bilgiler

Sınav Kağıdı	Okul	Yıl	Kaç kişi hazırladı
1.	Oğuz Veli Ortaokulu	2014-2015	4
2.	Oğuz Veli Ortaokulu	2014-2015	7
3.	Oğuz Veli Ortaokulu	2014-2015	3
4.	Oğuz Veli Ortaokulu	2014-2015	7
5.	19 Mayıs TMK	2014-2015	2
6.	19 Mayıs TMK	2009-2010	1
7.	19 Mayıs TMK	2014-2015	1
8.	19 Mayıs TMK	2014-2015	1
9.	19 Mayıs TMK	2014-2015	1
10.	Anafartalar Lisesi	2014-2015	2
11.	Anafartalar Lisesi	2013-2014	3
12.	Anafartalar Lisesi	2014-2015	2
13.	Anafartalar Lisesi	2014-2015	2
14.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2013-2014	3
15.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2012-2013	3
16.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2013-2014	4
17.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2012-2013	4
18.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	3
19.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	1
20.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	1
21.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	3
22.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	3
23.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	4
24.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	3
25.	19 Mayıs TMK	2009-2010	4
26.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	-
27.	Lapta Yavuzlar Lisesi	2010-2011	3
28.	19 Mayıs TMK	2014-2015	1
29.	19 Mayıs TMK	2012-2013	1

Araştırmada incelenen 30 sınav kağıdının 4'ü Oğuz Veli Ortaokulu'ndan, 9'u 19 Mayıs TMK'dan, 4'ü Anafartalar Lisesi'nden ve 13'ü de Lapta Yavuzlar Lisesi'nden alınmıştır. Sınav kağıtlarından 2'si 2009-2010, 9'u 2010-2011, 3'ü 2012-2013, 4'ü 2013-2014 ve 12'si 2014-2015 yıllarına aittir. Son olarak sınav kağıtlarından 22'si 1-3 öğretmen tarafından hazırlanmış; 7'si ise 3 öğretmenden fazla sayıda öğretmen tarafından hazırlanmıştır.

3.3. Veri Toplama Yolu

Araştırmada, veri toplama yolu olarak doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesinde temel amaç; araştırması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Doküman incelemesi özellikle doğrudan görüşme ve gözlem yapmanın mümkün olmadığı durumlarda tek başına bir araştırma yöntemi olarak kullanılmaktadır. Araştırmada Türkçe dersi yazılı sınav kağıtları doküman olarak kabul edilmiştir. Türkçe sınav kağıtlarındaki sorular öncelikle "okuma", "yazılı anlatım" ve "dilbilgisi" başlıklarına göre sınıflandırılmıştır. Ardından araştırmanın alt problemlerinde belirtilen sorular temelinde incelenmiştir. Alt problemlerden biri olan Bloom'un bilişsel hedef basamaklarına ilişkin değerlendirmede Sever'in (2004) Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme adlı kitabı temel alınmıştır.

Türkçe sınav kâğıtları okullarda görevli müdür muavinleri tarafından araştırmacıya sunulmuştur. Araştırmada sınav kâğıtlarını hazırlayan öğretmenlerin açık isimlerine yer verilmemiştir. Araştırmacı 1'den 30'a kadar olan sınav kâğıtlarını numaralandırarak Tablo 1'deki gibi kodlamıştır.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmadaki verilerin analizinde nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, bir metnin belirli kodlamalarla daha küçük içerik kategorileri ile özetlenmesi olarak tanımlanmıştır (Büyüköztürk vd., 2010). Tavşancıl ve Aslan'a (2001) göre içerik analizi, sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesajı, anlam ve dilbilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunma yoluyla sosyal gerçeği araştıran bilimsel bir yaklaşım olarak tanımlanmıştır. Araştırmada, içerik analizi türlerinden kategorisel analiz kullanılmıştır. Kategorisel analiz, genel olarak, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Bilgin, 2006). Bu amaçla, Türkçe yazılı sınav kağıtları öncelikle üç bölüme ayrılmış (okuma, yazılı anlatım ve dilbilgisi), ardından her bir başlık altında inceleme yapılmıştır. Araştırmacının son alt probleminde ise tüm başlıklar birleştirilerek bilişsel hedef basamakları incelenmiştir. Yapılan ayrıntılı incelemeler sonucunda elde edilen verilerin frekansları bulunmuş ve tablolastırılmıştır. Araştırma alt problemlerine uygun olarak bulgular sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik: Bu araştırmanın geçerliğini sağlamak için verilerin toplanması ve analizi süreci ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Ayrıca araştırmanın iç geçerliğini sağlamak için, elde edilen veriler iki ayrı araştırmacı tarafından ilk olarak ayrı ayrı analiz edilmiştir. Sonraki aşamada araştırmacılar tarafından yapılan analizler karşılaştırılarak ortak bir karara varılmıştır.

Araştırmacının Rolü: Araştırma sürecinin tasarlanması, yürütülmesi ve sonuçlandırılmasında; alan yazın ve yöntem bölümlerinin oluşturulmasında, verilerin elde edilmesi, gerekli analizlerin yapılması ve bulguların raporlaştırılmasında araştırmacı rol üstlenmiştir. Bu süreçte araştırmacının kendi öznel görüşlerine pek yer verilmemiştir. Araştırmacının kendine ait görüşleri, özellikle tartışma, sonuç ve öneriler bölümünde araştırmaya dâhil edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bulguları üç bölüm altında sunulmuştur. Bu bölümler; okuma, yazılı anlatım ve dilbilgisidir. Son olarak üç bölüme ilişkin genel bir tabloda Bloom'un bilişsel hedeflerine uygun olarak analiz yapılmıştır.

4.1. Türkçe Sınav Kağıtlarındaki “Okuma” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi

Tablo 4.1.1’de sınav kâğıtlarındaki okuma metni sayılarına yer verilmiştir.

Tablo 4.1.1. Türkçe Sınav Kağıtlarındaki Metin Sayısı

Toplam Metin Sayısı	Kaç Kağıtta Gözlendiği
0 metin	6
1 metin	14
2 metin	9
3 metin	1
Toplam	30

İncelenen otuz sınav kâğıdının altısında okuma metnine yer verilmemiştir. Öte
 taraftan, on dört sınav kâğıdında sadece bir metne yer verildiği, bunların dokuz tanesinde ise
 iki metne yer verildiği ve yalnızca birinde ise üç metne yer verildiği görülmüştür. 0 metin için
 bakınız Ek 5, 1 metin için bakınız Ek 1, 2 metin için bakınız Ek 3 ve 3 metin için bakınız Ek
 25.

Tablo 4.1.2’de okuma metinlerinin kaynağı değerlendirilmiştir. Buna göre metinlerin ders kitabından mı yoksa ders kitabının dışından mı olduğu araştırılmıştır.

Tablo 4.1.2. Okuma Metinlerinin Nereden Seçildiği

Tablo 4.1.1 incelendiğinde 30 sınav kağıdında toplam 35 metne yer verildiği görülmektedir. Şöyle ki 6 kağıtta metin yoktur. 14 kağıtta 1 metin, 9 kağıtta 2 metin ve 1 kağıtta 3 metin vardır.

Metinlerin Nereden Seçildiği	Kitap Dışı	Kitap İçi	Toplam Düzyazı
Düz Yazı	12	11	23
Şiir	7	5	12
Toplam	19	16	35

İncelenen otuz sınav kağıdında düz yazı biçiminde yazılmış yirmi üç metin bulunmuştur. Bu metinlerin on iki tanesi ders kitabının dışından alınmış, on bir tanesi ise kitap içinden seçilmiştir. Şiirler ise toplamda on iki tane olup bunların yedi tanesi kitabın dışında alınmış, beş tanesi ise kitap içerisinden seçilmiştir. Kitabın dışından seçilmiş düz yazı için bakınız Ek 23, kitabın içinden seçilen düz yazı metni için bakınız Ek 25. Kitabın dışından seçilmiş şiir için bakınız Ek 25 , kitabın içinden seçilen şiir için bakınız Ek 26.

Tablo 4.1.3'te okuma metinlerinde toplam kaç sorunun olduğu değerlendirilmiştir.

Tablo 4.1.3. Okuma Metinlerindeki Soru Sayısı

Toplam Soru	
1	10
2	5
3	10
4	8
5	0
6	6
7	0
8	0
9	7
10	12
11	8
12	5
13	11
14	6
15	7
16	0
17	0
18	7
19	5
20	3
21	6
22	11
23	6
24	6
25	13
26	11
27	11
28	0
29	5
30	4
Toplam soru	181

İncelenen otuz sınav kağıdının birincisinde on tane soru, ikincisinde beş, üçüncüsünde on, dördüncüsünde sekiz, beşincisinde sıfır, altıncısında altı, yedincisinde ve sekizincisinde sıfır, dokuzuncusunda dokuz, onuncusunda on iki, on birincisinde sekiz, on ikincisinde beş, on üçüncüsünde on bir, on dördüncüsünde altı, on beşincisinde yedi, on altıncı ve on yedincisinde sıfır, on sekizincide yedi, on dokuzuncuda beş, yirmincide üç, yirmi birincide altı, yirmi ikincide on bir, yirmi üçüncüde ve yirmi dördüncüde altı, yirmi beşincide üç, yirmi altıncıda ve yirmi yedincide on bir, yirmi sekizincide sıfır, yirmi dokuzuncuda beş, otuzuncuda ise dört, toplamda ise yüz seksen bir soru bulunmuştur. Özetlenecek olursa okuma metinlerinde 0-5 soru sayısı olan sınav kağıdı sayısı 12, 6-10 soru sayısı olan 12 ve 11 sorudan fazla olan ise 6'dır. Okuma metinlerinde 0-5 soru sayısı olan sınav kağıdı için bakınız Ek 21. Okuma metinlerinde 6-10 soru sayısı olan sınav kağıdı için bakınız Ek20. Okuma metinlerinde 11 soru sayısından fazla olan sınav kağıdı için bakınız Ek 20.

Tablo 4.1.4'te okuma metnindeki soru türleri değerlendirilmiştir.

Tablo 4.1.4. Okuma Metinlerindeki Soru Türü

Soru Türü	
Uzun –Kısa cevaplı (klasik tarzdaki) sorular	23
Çoktan Seçmeli	1
Doğru/Yanlış	0
Boşluk Tamamlama	0
Eşleştirme	0
Toplam	24

**Sınav kâğıtlarının altısında metin sorularına rastlanmamıştır.*

İncelenen otuz sınav kâğıdındaki metinlerin soru türlerine bakıldığında, bunların yirmi üçünde uzun ve kısa cevaplı metin altı sorularının olduğu görülmüştür. Buna karşın sadece bir sınav kâğıdında ise metin altı çoktan seçmeli soru türü kullanılmıştır. Uzun-kısa cevaplı metin altı soru türü için bakınız Ek 15. Çoktan seçmeli metin altı soru türü için bakınız Ek 17.

Tablo 4.1.5'te okuma metinlerindeki soruların toplam puanı değerlendirilmiştir.

Tablo 4.1.5. Metin Sorularının Toplam Puanı

Toplam Puan	
0-25 puan	12
26-50 puan	7
51-75 puan	0
76-100 puan	1
Toplam	30

İncelenen sınav kâğıtlarında metin sorularının toplam puanına bakıldığında on ikisinin 0-25 puan aralığında, on yedisinin 26-50 puan aralığında ve yalnızca birinin 76-100 puan aralığında olduğu görülmüştür. Okuma metni toplam puanı 51-75 puan aralığında olan bir sınav kâğıdına rastlanmamıştır. 76-100 puan aralığında okuma metni puanı verilen sınav kâğıdında puanlama hatası yapıldığı görülmüştür. 0-25 toplam metin puanı olan sınav kâğıdı için bakınız Ek 14. 26-50 toplam metin puanı olan sınav kâğıdı için bakınız Ek 30. 76-100 toplam metin puanı olan sınav kâğıdı için bakınız Ek 13.

4.2. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki “Yazılı Anlatım” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi

Tablo 4.2.1’de Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım bölümlerinin toplam puanına yer verilmiştir.

Tablo 4.2.1. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki Yazılı Anlatım Bölümlerinin Toplam Puanı

Toplam Puan	Kaç kâğıtta gözlendiği
0-25 puan	28
26-50 puan	2
51-75 puan	0
76-100 puan	0
Toplam	30

İncelenen otuz sınav kâğıdında yazılı anlatım toplam puan aralıkları şöyledir: 0-25 puan aralığında yirmi sekiz sınav kâğıdına, 26-50 puan aralığında ise iki sınav kâğıdına rastlanmıştır. Ancak, 51-75 veya 76-100 puan aralığında herhangi bir sınav kâğıdına rastlanmamıştır. 0-25 puan aralığındaki yazılı anlatım soruları için bakınız Ek 17. 26-50 puan aralığındaki yazılı anlatım soruları için bakınız Ek 14.

Tablo 4.2.2’de yazılı anlatım sorularında seçenek verilip verilmediği ve verildiyse kaç seçenek olduğu üzerinde durulmuştur:

Tablo 4.2.2.Yazılı Anlatım Konularına İlişkin Seçenek Sayısı

Yazılı Anlatım Seçenek Sayısı	Kaç kâğıtta görüldüğü
Yazılı anlatım yok.	4
1 seçenek	5
2 seçenek	4
3 seçenek	16
4 seçenek	0
5 seçenek	0
6 seçenek	1
Toplam	30

İncelenen sınav kâğıtlarının dört tanesinde yazılı anlatım sorusuna yer verilmemiştir. Geriye kalan sınav kâğıtlarından beşinde bir, dördünde iki ve on altısında ise üç farklı konuya yer verildiği saptanmıştır. Sadece bir sınav kâğıdında öğrencilere altı farklı anahtar sözcük verilip bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yazılı anlatım sorularında bir seçenek verilen sınav kâğıdı için bakınız Ek10. Yazılı anlatım sorularında iki seçenek verilen sınav kâğıdı için bakınız Ek 15. Yazılı anlatım sorularında üç seçenek verilen sınav kâğıdı için bakınız Ek 16. Yazılı anlatım sorularında altı seçenek verilen sınav kâğıdı için bakınız Ek 21.

Tablo 4.2.3'ye yazılı anlatım konularındaki anlatım biçimlerine yer verilmiştir.

Tablo 4.2.3. Yazılı Anlatım Konularındaki Anlatım Biçimleri (Açıklama, Betimleme, Tartışma, Öyküleme)

Yazılı Anlatım Biçimi	Kaç kâğıtta görüldüğü
Açıklama	47
Tartışma	-
Betimleme	4
Öyküleme	3

İncelenen otuz sınav kâğıdında yazılı anlatım biçimlerine bakıldığında 47'sinin açıklama, 4'ünün betimleme ve 3'ünün öyküleme türünde olduğu görülmüştür. Açıklama türünde yazılı anlatım sorusu için bakınız Ek. 25. Betimleme türünde yazılı anlatım sorusu için bakınız Ek. 5. Öyküleme türünde yazılı anlatım sorusu için bakınız Ek. 3.

Tablo 4.2.4'te yazılı anlatım sorularındaki metin türlerine yer verilmiştir.

Tablo 4.2.4. Yazılı Anlatım Sorularında İstenen Metin Türleri (Güncel Konular, Hikaye, Masal, Tiyatro, Şiir, Gezi, Yazısı, Makale, Deneme, Sohbet, Mektup, Dilekçe, Atasözü, Özdeyiş vb.)

	Atasözü	Özdeyiş	Güncel	Hikaye	Dilekçe	Mektup	Diğerleri
1. Sınav Kâğıdı			*		*		*
2. Sınav Kâğıdı	*		**				
3. Sınav Kâğıdı			**	*			
4. Sınav Kâğıdı	***						
5. Sınav Kâğıdı	*			*			*
6. Sınav Kâğıdı	**	*					
7. Sınav Kâğıdı	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
8. Sınav Kâğıdı	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
9. Sınav Kâğıdı		*		*			
10. Sınav Kâğıdı			*				
11. Sınav Kâğıdı			***				
12. Sınav Kâğıdı		***					
13. Sınav Kâğıdı			**			*	
14. Sınav Kâğıdı			**		*		
15. Sınav Kâğıdı		**					
16. Sınav Kâğıdı			***				
17. Sınav Kâğıdı	*		**				
18. Sınav Kâğıdı			**				*
19. Sınav Kâğıdı			*				
20. Sınav Kâğıdı							*
21. Sınav Kâğıdı							*
22. Sınav Kâğıdı			**				
23. Sınav Kâğıdı	***						
24. Sınav Kâğıdı			*				
25. Sınav Kâğıdı	*	*					*
26. Sınav Kâğıdı	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
27. Sınav Kâğıdı	*		**				
28. Sınav Kâğıdı	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
29. Sınav Kâğıdı					*		
30. Sınav Kâğıdı	*						

Bir numaralı sınav kâğıdında üç farklı konu verilmiştir. Birinci konu için dil ile ilgili bir dördlük verilmiş 'Dilin Önemi' ile ilgili bir kompozisyon istenmiştir. İkinci konu güncel konularla ilgili olup, üçüncü konuda dilekçe sorulmuştur.

İki numaralı sınav kâğıdında yine üç farklı konu verilmiştir. Bunların iki tanesi güncel hayattan olup, üçüncüsü atasözü açıklaması şeklinde verilmiştir.

Üç numaralı sınav kâğıdında üç farklı konudan ikisi güncel konularla ilgili olup, diğer soruda ise serim bölümü verilmiş bir hikâyenin tamamlanması istenmiştir.

Dört numaralı sınav kâğıdında, üç farklı atasözünün açıklaması verilmiştir.

Beş numaralı sınav kâğıdında iki farklı konu verilmiştir. Bunlardan birincisi için bir görsel verilmiş ve bu görselden yola çıkılarak bir hikâye yazılması istenmiştir. İkinci konu olarak ise atasözü açıklaması istenmiştir.

Altı numaralı sınav kâğıdında yine üç farklı konu verilmiş, bunların ikisi atasözü açıklaması, üçüncüsü ise özdeyiş açıklaması olarak sorulmuştur.

Yedi ve sekiz numaralı sınav kâğıtlarında yazılı anlatım ile ilgili bir bölüme rastlanmamıştır.

Dokuz numaralı sınav kâğıdında, iki farklı konu seçilmiş, bunların birincisi hikâye şeklinde istenmiş, ikincisi ise özdeyiş açıklaması olarak görülmüştür.

On numaralı sınav kâğıdında güncel bir konuda öğrencilerin yazmaları istenmiştir.

On bir numaralı sınav kâğıdında, üç farklı güncel konuya yer verilmiştir.

On iki numaralı sınav kâğıdında üç farklı atasözüne yer verilmiştir.

On üç numaralı sınav kâğıdında iki güncel konuya yer verilmiş, bir de mektup yazılması istenmiştir.

On dört numaralı sınav kâğıdında iki güncel konu verilmiş, bunun yanında da bir örnekçe örneği istenmiştir.

On beş numaralı sınav kâğıdında iki güncel konuya yer verilmiştir.

On altı numaralı sınav kâğıdında üç güncel konu seçenek olarak verilmiştir.

On yedi numaralı sınav kâğıdında iki güncel konu ve bir de atasözü açıklamasına yer verilmiştir.

On sekiz numaralı sınav kâğıdında bir gezi yazısı ile iki güncel konu seçenek olarak verilmiştir.

On dokuz numaralı sınav kâğıdında bir güncel yazma konusu bulunmaktadır.

Yirmi numaralı sınav kâğıdında bir anı istenmiştir.

Yirmi iki numaralı sınav kâğıdında altı anahtar sözcük verilerek (güncel konularla ilgili) bunlara dayalı bir kompozisyon oluşturulması istenmiştir.

Yirmi ikinci sınav kâğıdında iki güncel konuya yer verilmiştir.

Yirmi üçüncü sınav kâğıdında üç farklı atasözünün açıklaması istenmiştir.

Yirmi dördüncü sınav kâğıdında bir güncel konu seçilmiştir.

Yirmi beşinci kâğıtta ise bir gezi yazısına, bir özdeyiş açıklamasına ve bir de atasözü açıklamasına yer verilmiştir.

Yirmi altıncı sınav kâğıdında yazılı anlatıma yer verilmemiştir.

Yirmi yedinci sınav kâğıdında iki güncel konuya bir de atasözüne yer verilmiştir.

Yirmi sekizinci sınav kâğıdında yazılı anlatıma yer verilmemiştir.

Yirmi dokuzuncu kâğıtta bir dilekçe konusu ile öğrencilere tek seçenek sunulmuştur.

Otuzuncu sınav kâğıdında iki farklı atasözü açıklamasına yer verilmiştir.

Özetle belirtmek gerekirse, yukarıda ayrıntılarıyla verilmiş yazılı anlatım konularında toplamda on dört atasözü (Bkz. Ek 25), sekiz özdeyiş (Bkz. Ek 25), yirmi altı güncel konu (Bkz. Ek 16), üç hikaye (Bkz. Ek 9), üç dilekçe (Bkz. Ek 29), bir mektup (Bkz. Ek 27), bir anı (Bkz. Ek 20), bir sınav kâğıdında altı anahtar sözcük (Bkz. Ek 21) ve dört de gezi yazısına (Bkz. Ek 18) yer verilmiştir.

4.3. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki “Dilbilgisi” Bölümleriyle İlgili Soruların İncelenmesi

Tablo 4.3.1’de dilbilgisi sorularındaki konu dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 4.31. Dilbilgisi Sorularının Konu Dağılımı

Konu	Toplam kaç kağıtta görüldüğü
Anlam ve Anlatım Bilgisi	18
Sesbilgisi	2
Yapı Bilgisi	11
Sözcük Türleri	15
Cümle Bilgisi	12
Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri	13

İncelenen sınav kâğıtlarının dilbilgisi bölümlerinde, on sekiz sınav kâğıdında “Anlam ve Anlatım Bilgisi” konusuna, iki sınav kâğıdında “Sesbilgisi” konusuna, on bir sınav kâğıdında “Yapı Bilgisi” konusuna, on beş sınav kâğıdında “Sözcük Türleri” konusuna, on iki sınav kâğıdında “Cümle Bilgisi” konusuna, on üç tane kâğıdında ise “Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri” konusuna yer verilmiştir. Anlam ve anlatım bilgisi ile ilgili sorular için bakınız Ek 4 . Sesbilgisi ile ilgili sorular için bakınız Ek 5 . Yapı bilgisi ile ilgili sorular için bakınız Ek 3. Sözcük türleri ile ilgili sorular için bakınız Ek 5. Cümle bilgisi ile ilgili sorular için bakınız Ek 9 ve 7. Yazım kuralları ve noktalama işaretleri ile ilgili sorular için bakınız Ek 16.

Tablo 4.3.2’de dilbilgisi sorularının türüne yer verilmiştir.

Tablo 4.3.2. Dilbilgisi Sorularının Türü

1.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
2.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
3.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
4.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
5.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
6.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
7.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
8.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
9.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
10.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
11.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
12.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
13.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
14.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
15.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
16.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
17.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
18.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli-Klasik</i>
19.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
20.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
21.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli-Klasik-Doğru/Yanlış-Boşluk Doldurma</i>
22.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
23.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
24.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
25.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
26.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
27.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>
28.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli</i>
29.Sınav Kağıdı: <i>Çoktan Seçmeli-Klasik</i>
30.Sınav Kağıdı: <i>Klasik</i>

İncelenen toplam otuz sınav kâğıdının dilbilgisi bölümü sorularının on yedisinin “Çoktan Seçmeli”, onunun “Klasik”, ikisinin “Çoktan Seçmeli ve Klasik”, birinin ise “Çoktan Seçmeli-Klasik-Doğru/Yanlış ve Boşluk Doldurma” türünde olduğu saptanmıştır. Bu durumda, sınav sorularının yirmisinde çoktan seçmeli soruların sorulduğu, on birinde klasik tarzda sorular sorulduğu, birinde doğru-yanlış ve birinde ise boşluk doldurmaya yer verildiği saptanmıştır. Özetle, Türkçe sınav kâğıtlarında çoktan seçmeli türünün diğerlerine göre daha çok tercih edildiği görülmektedir. Çoktan seçmeli dilbilgisi soruları için bakınız Ek 22 ve 1. Klasik dilbilgisi soruları için bakınız Ek 13. Doğru-yanlış türündeki dilbilgisi soruları için bakınız Ek 21. Boşluk doldurma türündeki dilbilgisi soruları için bakınız Ek 21.

Tablo 4.3.3'te dilbilgisi sorularının toplam puanına yer verilmiştir.

Tablo 4.3.3. Dilbilgisi Sorularının Toplam Puanı

Toplam Puan	Kaç kâğıtta gözlendiği
0-25 puan	2
26-50 puan	25
51-75 puan	2
76-100 puan	1
Toplam	30

İncelenen otuz sınav kâğıdında dilbilgisi sorularının toplam puanının iki sınav kâğıdında 0-25 puan aralığında, yirmi beşinde 26-50 puan aralığında, ikisinde 51-75 puan aralığında ve birinde ise 76-100 puan aralığında olduğu saptanmıştır. Toplam 0-25 puan aralığında dilbilgisi sorularının olduğu sınav kâğıdı için bakınız Ek 18. Toplam 26-50 puan aralığında dilbilgisi sorularının olduğu sınav kâğıdı için bakınız Ek 11. Toplam 51-75 puan aralığında dilbilgisi sorularının olduğu sınav kâğıdı için bakınız Ek 7. Toplam 76-100 puan aralığında dilbilgisi sorularının olduğu sınav kâğıdı için bakınız Ek.

4.4. Türkçe Sınav Kâğıtlarındaki Tüm Alanlardaki (Okuma, Yazılı Anlatım ve Dilbilgisi) Soruların Bloom'un Bilişsel Hedef Basamaklarına Göre İncelenmesi

Tablo 4.4'te Türkçe sınav sorularının Bloom'un bilişsel hedef basamaklarına göre incelenmesine yer verilmiştir

Tablo 4.4. Türkçe Sınav Sorularının Bloom'un Bilişsel Hedef Basamaklarına Göre Dağılımı

SINAV	BİLGİ		KAVRAMA		UYGULAMA		ANALİZ		SENTEZ		DEĞERLEN.		TOPLAM
	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%	f	%	
1.	5	13.88	12	33.33	18	50	-	-	1	2.7	-	-	36
2.	4	16.40	14	34.14	22	53.65	-	-	1	2.4	-	-	41
3.	3	8.3	13	36.11	19	52.77	-	-	1	2.7	-	-	36
4.	4	11.76	14	41.17	14	41.17	-	-	1	2.94	1	2.94	34
5.	-	-	16	39.02	22	53.65	2	4.87	1	2.4	-	-	41
6.	3	21.42	7	50	3	21.42	-	-	1	7.14	-	-	14
7.	5	10	10	20	33	66	2	4	-	-	-	-	50
8.	7	14	25	50	18	36	-	-	-	-	-	-	50
9.	2	20	3	30	2	20	1	10	1	10	1	10	10
10.	1	9.09	7	63.63	2	18.18	-	-	1	9.09	-	-	11
11.	-	-	7	50	6	42.85	-	-	1	7.14	-	-	14
12.	-	-	5	23.80	15	71.42	-	-	1	4.76	-	-	21
13.	3	23.07	7	53.84	2	15.38	-	-	1	7.69	-	-	13
14.	2	7.14	9	32.10	15	53.57	-	-	2	7.14	-	-	28
15.	2	6.25	13	40.62	16	50	-	-	1	3.12	-	-	32
16.	5	12.19	20	48.78	13	31.70	2	4.87	1	2.43	-	-	41
17.	5	9.80	21	41.17	22	43.13	2	3.92	1	1.96	-	-	51
18.	1	4.76	13	61.90	5	23.80	1	4.76	1	4.76	-	-	21
19.	1	10	5	50	3	30	-	-	1	10	-	-	10
20.	1	7.69	6	46.15	5	38.46	-	-	1	7.69	-	-	13
21.	1	5	10	50	7	35	-	-	2	10	-	-	20
22.	8	17.77	16	35.55	20	44.44	-	-	1	2.22	-	-	45
23.	7	18.42	8	21.05	22	57.80	-	-	1	2.63	-	-	38
24.	2	6.06	4	12.12	25	75.75	-	-	1	3.03	1	3.03	33
25.	-	-	10	27.77	26	72.22	1	2.77	1	2.77	-	-	38
26.	2	13.33	10	66.66	2	13.33	1	6.66	-	-	-	-	15
27.	-	-	11	57.89	7	36.84	-	-	1	5.26	-	-	19
28.	5	10	10	20	33	66	2	4	-	-	-	-	50
29.	2	8	14	56	8	32	-	-	1	4	-	-	25
30.	1	11.11	4	44.44	3	33.33	-	-	1	11.11	-	-	9
Toplam	82	9.54	324	37.71	408	47.49	14	1.62	28	3.24	3	0.34	859

Birinci Türkçe sınavındaki soruların %13.88'i bilgi, %33.33'ü kavrama, %50'si uygulama ve %2.7'si sentez basamağına yöneliktir.

İkinci Türkçe sınavındaki soruların %16.40'ı bilgi, %34.14'ü kavrama, %53.65'i uygulama ve %2.4'ü sentez basamağına yöneliktir.

Üçüncü Türkçe sınavındaki soruların %8.3'ü bilgi, %36.11'i kavrama, %52.77'si uygulama ve %2.7'si sentez basamağına yöneliktir.

Dördüncü Türkçe sınavındaki soruların %11.76'sı bilgi, %41.17'si kavrama, %41.17'si uygulama, %2.94'ü sentez ve %2.94'ü değerlendirme basamağına yöneliktir.

Beşinci Türkçe sınavındaki soruların %39.02'si kavrama, %53.65'i uygulama, %4.87'si sentez ve %2.4'ü değerlendirme basamağına yöneliktir.

Altıncı Türkçe sınavındaki soruların %21.42'si bilgi, %50'si kavrama, %21.42'si uygulama ve %7.14'ü sentez basamağına yöneliktir.

Yedinci Türkçe sınavındaki soruların %10'u bilgi, %20'si kavrama, %66'sı uygulama ve %4'ü analiz basamağına yöneliktir.

Sekizinci Türkçe sınavındaki soruların %14'ü bilgi, %50'si kavrama ve %36'sı uygulama basamağına yöneliktir.

Dokuzuncu Türkçe sınavındaki soruların %20'si bilgi, %30'u kavrama, %20'si uygulama, %10'u analiz, %10'u sentez ve %10'u değerlendirme basamağına yöneliktir.

Onuncu Türkçe sınavındaki soruların %9.09'u bilgi, %63.63'ü kavrama, %18.18'i uygulama ve %9.09'u sentez basamağına yöneliktir.

On birinci Türkçe sınavındaki soruların %50'si kavrama, %42.85'i uygulama ve %7.14'ü sentez basamağına yöneliktir.

On ikinci Türkçe sınavındaki soruların %23.80'i kavrama, %71.42'si uygulama ve %4.76'sı sentez basamağına yöneliktir.

On üçüncü Türkçe sınavındaki soruların %23.07'si bilgi, %53.84'ü kavrama, %15.38'i uygulama ve %7.69'u sentez basamağına yöneliktir.

On dördüncü Türkçe sınavındaki soruların %7.14'ü bilgi, %32.10'u kavrama, %53.57'si uygulama ve %7.14'ü sentez basamağına yöneliktir.

On beşinci Türkçe sınavındaki soruların %6.25'i bilgi, %40.62'si kavrama, %50'si uygulama ve %3.12'si sentez basamağına yöneliktir.

On altıncı Türkçe sınavındaki soruların %12.19'u bilgi, %48.78'i kavrama, %31.70'i uygulama, %4.87'si analiz ve %2.43'ü sentez basamağına yöneliktir.

On yedinci Türkçe sınavındaki soruların %9.80'i bilgi, %41.17'si kavrama, %43.13'ü uygulama, %3.92'si analiz ve %1.96'sı sentez basamağına yöneliktir.

On sekizinci Türkçe sınavındaki soruların %4.76'sı bilgi, %61.90'ı kavrama, %23.80'i uygulama, %4.76'sı analiz ve %4.76'sı sentez basamağına yöneliktir.

On dokuzuncu Türkçe sınavındaki soruların %10'u bilgi, %50'si kavrama, %30'u uygulama ve %10'u sentez basamağına yöneliktir.

Yirminci Türkçe sınavındaki soruların %7.69'u bilgi, %46.15'i kavrama, %38.46'sı uygulama ve %7.69'u sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi birinci Türkçe sınavındaki soruların %5'i bilgi, %50'si kavrama, %35'i uygulama ve %10'u'ü sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi ikinci Türkçe sınavındaki soruların %17.77'si bilgi, %35.55'i kavrama, %44.44'ü uygulama ve %2.22'si sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi üçüncü Türkçe sınavındaki soruların %18.42'si bilgi, %21.05'i kavrama, %57.80'i uygulama ve %2.63'ü sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi dördüncü Türkçe sınavındaki soruların %6.06'sı bilgi, %12.12'si kavrama, %75.75'i uygulama, %3.03'ü sentez ve %3.03'ü değerlendirme basamağına yöneliktir.

Yirmi beşinci Türkçe sınavındaki soruların %27.77'si kavrama, %72.22'si uygulama ve %2.77'si analiz ve %2.77'si sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi altıncı Türkçe sınavındaki soruların %13.33'ü bilgi, %66.66'sı kavrama, %13.33'ü uygulama ve %6.66'sı analiz basamağına yöneliktir.

Yirmi yedinci Türkçe sınavındaki soruların %57.89'u kavrama, %36.84'ü uygulama ve %5.26'sı sentez basamağına yöneliktir.

Yirmi sekizinci Türkçe sınavındaki soruların %10'u bilgi, %20'si kavrama, %66'sı uygulama ve %4'ü analiz basamağına yöneliktir.

Yirmi dokuzuncu Türkçe sınavındaki soruların %8'i bilgi, %56'sı kavrama, %32'si uygulama ve %4'ü sentez basamağına yöneliktir.

Otuzuncu Türkçe sınavındaki soruların %11.11'i bilgi, %44.44'ü kavrama, %33.33'ü uygulama ve %11.11'i sentez basamağına yöneliktir.

Sonuç olarak incelenen Türkçe yazılı sınavlarında en çok uygulama basamağına yönelik sorulara (%47.49) yer verilmiştir. Daha sonra ise sırasıyla kavrama (%37.71), bilgi (%9.54), sentez (%3.24), analiz (%1.62) ve değerlendirme basamaklarına (%0.34) yönelik sorulara yer verilmiştir. Bilgi basamağına yönelik sorular için bakınız Ek 22. Kavrama basamağına yönelik sorular için bakınız Ek 8. Uygulama basamağına yönelik sorular için bakınız Ek 28. Analiz basamağına yönelik sorular için bakınız Ek 16. Sentez basamağına yönelik sorular için bakınız Ek 21. Değerlendirme basamağına yönelik sorular için bakınız Ek

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde sonuçlar özetlenmiş, bulgular önceki araştırma sonuçları ile ilişkilendirilerek tartışılmış ve önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

1. Birinci alt problemde, sınav kâğıtlarında okuma metnlerinin sayısını belirlemek amaçlanmıştır. Buna göre, toplam otuz sınav kâğıdının altısında herhangi bir metne yer verilmemiştir. On dört sınav kâğıdında sadece bir metne yer verildiği, dokuzunda iki metne yer verildiği ve geriye kalan birinde ise üç metne yer verildiği görülmüştür. Bu durumda Türkçe öğretmenlerinin sınav kâğıtlarında genellikle bir metne yer verdiği görülmüştür.

2. İkinci alt problemde Türkçe sınavlarındaki okuma metnlerinin kitabın içinden mi, yoksa kitabın dışından mı seçildiği araştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre, incelenen toplam otuz sınav kâğıdında yirmi üç düz yazıya ulaşılmıştır. Bu metinlerin on ikisi ders kitabının dışından alınmış, on biri ise ders kitabının içinden seçilmiştir. Böylece sınav kâğıtlarındaki metinlerin hem ders kitabının içinden hem de dışından seçildiği sonucuna ulaşılmıştır. Sınav kâğıtlarında toplam on iki şiire ulaşılmış; bunların yedisi kitabın dışında alınmış, beşi ise kitabın içinden seçilmiştir. Yine buradan da sınavlardaki şiirlerin hem ders kitabı içinden hem de ders kitabı dışından seçildiği görülmüştür.

3. Üçüncü alt problemde sınav kâğıtlarındaki okuma metnlerinde toplam kaç sorunun sorulduğu incelenmiştir. Sınav kâğıtlarındaki okuma metnlerinde 0-5 soru sayısı olan sınav kâğıdı sayısı 12, 6-10 soru sayısı olan 12 ve 11 sorudan fazla olan ise 6'dır. Buna göre okuma metnlerindeki soru sayısının 0 ile 10 arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4. Dördüncü alt problemde sınav kâğıtlarında yer alan okuma metnindeki soru türleri değerlendirilmiştir. İncelenen otuz sınav kâğıdındaki metinlerin soru türlerine bakıldığında, bunların yirmi üçünde uzun ve kısa cevaplı (klasik) metin altı sorularının olduğu görülmüştür. Buna karşın sadece bir sınav kâğıdında ise metin altı çoktan seçmeli soru türü kullanılmıştır. Sonuç olarak metin altı sorularının genellikle uzun veya kısa cevaplı sorulardan oluştuğu söylenebilir.

5. Beşinci alt problemde sınav kâğıtlarında yer alan okuma metnindeki soruların toplam puanı değerlendirilmiştir. İncelenen sınav kâğıtlarında metin sorularının toplam puanına bakıldığında on ikisinin 0-25 puan aralığında, on yedisinin 26-50 puan aralığında ve yalnızca birinin 76-100 puan aralığında olduğu görülmüştür. Okuma metni toplam puanı 51-75 puan aralığında olan bir sınav kâğıdına rastlanmamıştır. 76-100 puan aralığında okuma metni puanı verilen sınav kâğıdında puanlama hatası yapıldığı görülmüştür. Sonuç olarak okuma metinleriyle ilgili soruların toplam puanının 26-50 puan aralığında olduğu görülmüştür.

6. Altıncı alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım bölümlerinin toplam puanına yer verilmiştir. 0-25 puan aralığında yazılı anlatım puanı olan yirmi sekiz sınav kâğıdına, 26-50 puan aralığında ise iki sınav kâğıdına rastlanmıştır. Sonuç olarak Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım bölümlerinin toplam 0-25 puan aralığında olduğu görülmüştür.

7. Yedinci alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım sorularında seçenek verilip verilmediği ve verildiyse kaç seçenek olduğu üzerinde durulmuştur. Sınav kâğıtlarından beşinde bir, dördünde iki ve on altısında ise üç farklı konuya yer verildiği görülmüştür. Sonuç olarak Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım sorularında üç seçeneğe yer verildiği görülmüş ve öğrencilerin tercih yapabilecekleri görülmüştür.

8. Sekizinci alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım konularındaki anlatım biçimlerine yer verilmiştir.

9. Dokuzuncu alt problemde yazılı anlatım sorularındaki metin türlerine yer verilmiştir. Bulgular değerlendirildiğinde yazılı anlatım konularında toplamda on dört atasöz, sekiz özdeyiş, yirmi altı güncel konu, üç hikâye, üç dilekçe, bir mektup ve dört de gen yazısına yer verilmiştir. Buna göre Türkçe yazılı anlatım sorularında genellikle atasöz, özdeyiş açıklamalarının yapılması istendiği görülmüştür.

10. Onuncu alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki dilbilgisi sorularının konu dağılımına yer verilmiştir. İncelenen sınav kâğıtlarının dilbilgisi bölümlerinde, on sekiz sınav kâğıdında “Anlam ve Anlatım Bilgisi” konusuna, iki sınav kâğıdında “Sesbilgisi” konusuna, on bir sınav kâğıdında “Yapı Bilgisi” konusuna, on beş sınav kâğıdında “Sözcük Türleri” konusuna, on iki sınav kâğıdında “Cümle Bilgisi” konusuna, on üç tane kâğıdında ise “Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri” konusuna yer verilmiştir. Buna göre dilbilgisi sorularının en çok anlam ve anlatım bilgisi konularından olduğu söylenebilir.

11. On birinci alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki dilbilgisi sorularının türüne yer verilmiştir. Dilbilgisi sınav sorularının yirmisinde çoktan seçmeli soruların sorulduğu, on birinde klasik tarzda sorular sorulduğu, birinde doğru-yanlış ve birinde ise boşluk doldurmaya yer verildiği saptanmıştır. Sonuçta, Türkçe sınav kâğıtlarında çoktan seçmeli soru türünün diğerlerine göre daha çok tercih edildiği görülmektedir.

12. On ikinci alt problemde Türkçe sınav kâğıtlarındaki dilbilgisi sorularının toplam puanına yer verilmiştir. İncelenen otuz sınav kâğıdında dilbilgisi sorularının toplam puanının iki sınav kâğıdında 0-25 puan aralığında, yirmi beşinde 26-50 puan aralığında, ikisinde 51-75 puan aralığında ve birinde ise 76-100 puan aralığında olduğu saptanmıştır. Türkçe sınavlarındaki dilbilgisi bölümünün genellikle toplam 26-50 puan aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

13. On üçüncü alt problemde Türkçe sınav sorularının Bloom'un bilişsel hedef sınıflarına göre incelenmesine yer verilmiştir. İncelenen Türkçe yazılı sınavlarında en çok uygulama basamağına yönelik sorulara (%47.49) yer verilmiştir. Daha sonra ise sırasıyla kavrama (%37.71), bilgi (%9.54), sentez (%3.24), analiz (%1.62) ve değerlendirme sınıflarına (%0.34) yönelik sorulara yer verilmiştir.

6.2. Tartışma

Araştırma bulgularına göre, on dört sınav kâğıdında sadece bir metne yer verildiği, bunların dokuz tanesinde ise iki adet metne yer verildiği ve son olarak bir sınav kâğıdında ise üç adet metne yer verildiği görülmüştür. Bu durumda Türkçe öğretmenlerinin sınav kâğıtlarında en çok bir metne yer verdiğini göstermektedir. Oysa bir sınav kâğıdında birden fazla metin türüne yer verilmesi, bir düz yazı ve bir şiirle öğrencinin karşılaştırılması iyi olabilir. Öğrenci farklı metin türlerinde çalışma olanağı yakalar.

Araştırmada sınav kâğıtlarındaki okuma metinlerinin kitabın içinden mi yoksa kitabın dışından mı seçildiği belirlenmeye çalışılmıştır. Toplamda 35 metin (düz yazı ve şiir) olduğu değerlendirildiğinde, bu metinlerin 19'u ders kitabının dışından seçilmiştir. Geriye kalan 16 metin ise ders kitabının içinden seçilmiştir. Böylece sınav kâğıtlarındaki metinlerin hem kitap içinden hem de kitap dışından seçildiği ortaya çıkmıştır. Kitap dışından metin sorulması öğrencinin ezbercilikten uzak durmasına neden olacağından metinlerin kitap dışından seçilmesi yararlı olabilir. Öte yandan ders kitabının içinden seçilen metinlerle de öğrencilerin yeni öğrendikleri sözcükleri pekiştirmeleri sağlanabilir.

Türkçe sınav kâğıtlarında okuma metinlerinde toplam kaç soru sorulduğunu belirlemek amacıyla incelenen otuz sınav kâğıdında, ortalama 0-10 soru arasında soru sorulduğu görülmüştür. Metinlerle ilgili soru sayısı sınav süresi ile ilişkilendirilmeli, sınıfta önceden öğrencilerin ne kadar sürede soruları çözebildikleri denenmeli ve hem yavaş hem de hızlı öğrenen öğrenciler düşünülmelidir.

Araştırmada Türkçe sınav kâğıtlarında okuma metinleri ile ilgili soru türleri değerlendirildiğinde, uzun-kısa cevaplı sorulara (klasik) daha çok yer verildiği görülmüştür. Okuma metinlerinde çoktan seçmeli sorulara pek yer verilmemektedir. Bezer ve Eldem'in (2015) araştırma bulgularına göre de, öğretmenlerin %50'si, sınavlarda en çok yoruma dayalı ve açık uçlu soru türünü kullanmaktadırlar. Bunu doğru-yanlış ve boşluk doldurma soruları takip etmektedir ve çoktan seçmeli sorular pek tercih edilmemektedir. Ancak bu bulgu Işıksalan'ın (2011:23-25) araştırma bulgularıyla çelişmektedir. Işıksalan, 2005 programında öngörülen kazanım ve becerilerin yoklanmasında öğretmenlerin ilk sırada çoktan seçmeli soru tipini tercih ettiklerini belirtmiştir. Bunu, birbirine yakın puanlarda boşluk doldurma tipi ile

kısa cevaplı soru tipi izlemektedir. Açık uçlu (uzun cevaplı) soru tipi en az kullanılan soru tipidir. Öte yandan bu araştırmanın bulguları Marso'nun (1987) araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Marso, ortaokul öğretmenlerinin ilköğretim öğretmenlerine nispeten daha fazla kompozisyon ve problem türü öğeleri kullandıklarını ve boşluk tamamlama ile çoktan seçmeli soru tiplerini daha az sıklıkta kullandıklarını belirlemiştir (Akt. Mertler 1999: 2). Bu bulgulardan hareketle okuma metinlerinde hem kısa cevaplı hem de açık uçlu sorulara yer vermekle farklı düzeylerde soruların sorulmasına olanak sağlanacağı ve tek bir tür üzerine odaklanmanın etkili olmayacağı düşünülmektedir.

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde okuma becerisine yönelik soruların puan ağırlığının yazılı anlatım ve dilbilgisine oranla daha fazla olduğu görülmüştür. Araştırmada Türkçe sınav kâğıtlarındaki metin sorularının toplam 0-50 puan aralığında olduğunu göstermiştir. Yazılı anlatım ve dilbilgisi puan aralığı ise 0-25'te kalmıştır. Metin soruları; sözcük, dilbilgisi, yazılı anlatım gibi birçok alanla ilişkilendirilebileceği ve dil becerilerinin metin odaklı öğretildiği düşünüldüğünde, bu sonuç şaşırtıcı değildir. Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım bölümüne toplam 0-25 puan aralığında çıkması sonucu da beklenen bir durumdur. Bu durum, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Milli Eğitim Bakanlığınca öngörülen sınav yönetmeliğine uygun olduğu için beklenen bir sonuçtur.

Türkçe sınav kâğıtlarında yazılı anlatım bölümlerinde genellikle üç farklı seçeneğe yer verilmiştir. Bu durum çok önemlidir; çünkü öğrenci kendine uygun olan ve bilgi-görüş sahibi olduğu bir konuyu seçip yazabilmektedir. Seçimlik yazma konuları ile öğrencilere kendini daha rahat ifade edebilmeleri açısından kolaylık sağlanmaktadır. Öte yandan, sınav kâğıtlarındaki yazma bölümleri incelendiğinde genellikle "sentez" basamağına ilişkin soruların kullanıldığı görülmüştür. Oysa, analiz ve değerlendirme basamaklarında da öğrencilerin yazılı anlatım yapımları sağlanabilir. Örneğin bir konuyu tartışarak ve iki farklı bakış açısını değerlendirerek yazma analiz basamağında bir yazma etkinliği olabilir. Değerlendirme basamağında ise öğrencilerin belirlenen konularda eleştirel düşünerek yazmaları ile ilgilidir.

Türkçe sınav kağıtlarının dilbilgisi bölümlerindeki konu dağılımı incelendiğinde en çok “Anlam ve Anlatım Bilgisi” konusunun ele alındığı görülmüştür. Anlam ve anlatım bilgisi öğrencilerin günlük yaşamında da çok gerekli olması bağlamında önemlidir. Bu konudaki soru sayısının fazla olması Türkçe öğretmenlerinin bu konuyu önemseydiği anlamına gelmektedir. Diğer dilbilgisi alanları ile ilgili sorulara da sınavlarda dengeli bir biçimde yer verilmiştir. Dilbilgisi konu alanlarına ilişkin soru dağılımının farklılaşmamasının nedeni Türkçe öğretim programı ile ilgilidir. “Sesbilgisi”, “Yapı Bilgisi”, “Sözcük Türleri”, “Cümle Bilgisi” ve “Yazım Kuralları ile Noktalama İşaretleri” konularına hemen hemen aynı oranda yer verilmiştir. Bu konular içinde sesbilgisi soruları en azdır. Bunun nedeni ileriki araştırmalarda değerlendirilebilir. Bunlara ek olarak, dilbilgisi öğretimindeki sıra bazen öğrencinin temeli yeterli gelmediği için değiştirilebilir; böylesi bir durumda daha nitelikli bir eğitim gerçekleştirilebilir. Sonuçta, Türkçe sınav kâğıtlarında dilbilgisi bölümünün 26-50 puan aralığında olduğu görülmektedir. Ancak KKTC Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öngörülen puan aralığı 25-35’tir. Bu sonuç, dilbilgisine gereğinden fazla zaman ve önem verildiğini düşündürmektedir.

Araştırmada Türkçe sınav kâğıtlarındaki soruların Bloom’un bilişsel hedef basamaklarına göre dağılımını belirlemek amacıyla inceleme yapılmıştır. Buna göre, “Uygulama” basamağındaki soruların ilk sırada, “Kavrama” sorularının ikinci sırada, “Bilgi” sorularının üçüncü, “Sentez” sorularının dördüncü, “Analiz” sorularının beşinci ve “Değerlendirme” sorularının ise altıncı sırada ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmektedir. “Kavruk ve Çeçen’in (2013) araştırma bulgularında da, bu araştırma sonucuna benzer şekilde, sınav sorularının büyük kısmının alt düzey becerileri ölçen bilgi, kavrama ve uygulama basamaklarında olduğu ortaya çıkarmışlardır. Güfta ve Zorbaz (2008)’a göre de, Türkçe dersi yazılı sınavlarında, büyük oranda alt bilişsel düzeylerde soru sorulduğu, okuduğunu anlama sorularının büyük oranda bilgi (%63,02) ve kavrama (% 25,2) düzeyinde olduğu ortaya konmuştur. Okuduğunu anlama ile ilgili cevapların % 74,7 oranında metinde aynen yer aldığı; dil bilgisi sorularının büyük oranda uygulama (%60) ve analiz (%21,7) düzeyinde olduğu; yazılı anlatım sorularının ise kavrama (% 46,6) ve sentez (% 53,4) düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular araştırma sonuçları ile doğrudan örtüşmektedir.

Bu araştırma bulgularından hareketle, Türkçe yazılı sınavlarında en çok kullanılan soru tekniklerinin yoruma dayalı ve çoktan seçmeli sorular olduğu görülmüştür. Bunları, kısa cevaplı sorular takip etmektedir. Bu sonuçlar, Işıksalan'ın (2011:23-25) araştırma bulgularıyla kısmen benzerlik göstermektedir. Öte yandan bu araştırmanın bulguları Marso (1987) ile farklılık göstermektedir. Marso, ortaokul öğretmenlerinin ilköğretim öğretmenlerine nispeten daha fazla kompozisyon ve problem türü öğeleri kullandıklarını ve boşluk tamamlama ile çoktan seçmeli soru tiplerinin daha az sıklıkta kullandıklarını tespit etmiştir (Akt. Mertler 1999: 2). Bu tartışmalar temel alındığında bir sınav kağıdında tüm soru tiplerine yer verilmesinin hem öğrenci hem de öğretmen açısından daha yararlı olacağı düşünülmektedir. Sonuçta, sınav kâğıtlarında yalnızca “okuma”, “yazılı anlatım” ve “dilbilgisi” alanlarının değerlendirildiği görülmektedir. “Dinleme” ve “konuşma” becerilerine ilişkin ölçme-değerlendirme yapılmaması bu becerilere yeterince önem verilmediğini göstermektedir

6.3. Öneriler

1- Türkçe sınav kâğıtlarında okuma becerisini değerlendirmeye yönelik metinlere ve metin altı sorulara yer verilmelidir ki, özellikle öğrencilerin “kavrama” becerileri geliştirilebilsin. Bu metinler hem şiir hem de düz yazı şeklinde olmalıdır

2- Sınav kâğıtlarındaki metinlerin çocukların gerçek başarı düzeyini ortaya çıkarabilmek için en az birinin kitap dışından olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde çocuğun ezberci anlayıştan kurtarılması sağlanabilir.

3- Türkçe sınav kâğıtlarındaki soruların sınav süresiyle orantılı olarak sorulması gerekmektedir. Önemli olan soruların fazlalığı ya da azlığı değil önemli olan öğrencinin öğrendiklerini sağlıklı bir biçimde ölçebilmektir.

4- Türkçe sınav kâğıtlarındaki metin sorularının uzun cevaplı ve yoruma dayalı olması öğrencinin anlama ve anlatım gücünü geliştirecektir. Dolayısıyla uzun cevaplı sorulara yer verilmesi çok önemlidir.

5- Türkçe sınavlardaki metin sorularının toplam ağırlığı KKTC Milli Eğitim Bakanlığı’nca %50 olarak belirlendiği için sorulacak soruların puan ağırlığı süreye ve soruların oranına göre ayarlanmalıdır.

6- Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım bölümü KKTC Milli Eğitim Bakanlığı’nca %20 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla bu oranın ne çok altında ne de çok üstünde kalınmalıdır. Konuların kolaylığı ya da zorluğu “Okuma” ve “Dilbilgisi” bölümündeki sorular da göz önünde bulundurularak ayarlanmalıdır Yazılı anlatımın puanlaması belli kurallara göre yapılmalıdır. Öğrencilere yazılı anlatım puanlamasının nasıl yapılacağına ilişkin uyarılar sunulmalıdır.

7- Türkçe sınav kâğıtlarındaki yazılı anlatım konuları öğrencilerin bireysel farklılıkları düşünülerek ve 2-3 seçenek sunularak verilmelidir.

8- Türkçe sınav kâğıtlarında farklı metin türünde (masal, mektup, dilekçe vb.), anlatım biçiminde (öyküleme, betimleme vb.) ve bilişsel hedef basamağında (analiz, sentez, değerlendirme) yazılı anlatım sorularına yer verilmelidir.

9- Türkçe sınav kağıtlarındaki dilbilgisi konularının öğretim programına bağlı kalarak, puanlamada KKTC MEB'in öngördüğü oranı aşmayarak ve öğrencilerin hazır bulunuşluklarına göre (kolaylığının-zorluğunun ayarlanması) sorulması çok önemlidir.

KAYNAKÇA

- Acar, M. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin yeni ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yeterlikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Akyol, Hayati. (2006). *Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri*, Kök Yayıncılık, Ankara.
- Alaz, A. ve Yarar, S. (2009). Ölçme değerlendirme sürecinde sınıf öğretmenlerinin tercihleri ve sebepleri. *1. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, Çanakkale.
- Algan, H. (Ed.), Kan. A. ve Doğan. N. (2006). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara:Anı Yayıncılık.
- Aslan, C. ve Güneyli, A. (2008). Türk dili ve edebiyatı öğretmen adaylarının öğretim ortamlarında karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşleri, 1. Uluslar arası Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Konferansı, 27-28 Mart, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Mağusa-Kıbrıs.
- Çiğdem, A. (2013). *Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme*. A. Kırkılıç ve H. Akyol(Ed.), İlköğretimde Türkçe Öğretimi içinde (s. 477-551). Ankara: Pegem Akademi.
- Çiğdem, İ. (2009). *Matematik öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarını kullanabilme düzeyleri ve yaklaşımları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Çiğdem, P. (2009). İlköğretim beşinci sınıf matematik öğretiminde uygulanan ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.

- Benzer, A., Eldem, E. (2013). Türkçe ve edebiyat öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçları hakkında bilgi düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(2), 649-664
- Binbaşıoğlu, Cavit. (1983). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Bloom, B. S.; Engelhart, M. D.; Furst, E. J.; Hill, W. H. and Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives: Handbook I: Cognitive Domain* (ed. B. S. Bloom). New York: David McKay.
- Çandır, F. (2007). *Öğretmenlerin fen ve teknoloji öğretimi, kullanılan ölçme değerlendirme yöntemleri ve bu yöntemlerin öğretim sürecindeki önemi hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çakan, M. (2004). *Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: ilk ve orta öğretim*. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37 (2), 99-114.
- Çapen, M.A. (2011). *Türkçe öğretmenlerinin seviye belirleme sınavı ve Türkçe sorularına ilişkin görüşleri*. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (15), 201-211.
- Demirel, Ö. (1998). *Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme*. *Türkçe Öğretimi, İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları*, 131-145
- Demirel, Ö. (2000). *Türkçe Öğretimi*, 2. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Demirel, Ö. (2002). *Planlamadan değerlendirmeye öğretme sanatı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaşlı, N. Ç. (1997). *Üniversite öğretim üyelerinin öğreticilik meslek bilgisi sorunu: Ölçme ve değerlendirme boyutu*. *Eğitim ve Bilim*, 21 (104), 83-90.

- Egri, G. (2006). Coğrafya öğretmenlerinin ölçme değerlendirme yapabilme yeterliliği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Enger, S. K. and Yager, R. E. (1998). *The iowa assessment handbook*. ERIC Document Reproduction Service No: Ed 424286.
- Ensar, F. (2003). *Türkçe Eğitiminde Bir Öğretiminin Geliştirilmesine Kaynaklık Etmesi Bakımından Soru*. Türklük Bilimi Araştırmaları (TÜBAR). 13.Sayı, Bizim Büro Matbaası, Ankara. ss. 267-286.
- Erdemir, Z. A. (2007). *İlköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterliliklerinin araştırılması* (Kahramanmaraş örneği).Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Erürk, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). *Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algıları ve karşılaştıkları sorunlar*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 135-145.
- Giftâ, H. ve Zorbaz, K. Z. (2008). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Yazılı Sınav Sorularının Düzeyleri Üzerine Bir Değerlendirme*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(3), 205-218.
- Gök, B. ve Erdoğan, T. (2009). *Sınıf öğretmeni adaylarının yeni Türkçe öğretim programındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma düzeyleri*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18 (1), 233-246.
- İman, A. (1998). *Türk eğitim sisteminde ölçme ve değerlendirme: Genel kavramlar, uygulamalar, sorunlar, çözüm önerileri ve yeni bir model*. Adapazarı: Değişim Yayınları.

- İşman, A. ve Eskicumalı, A. (2003). *Eğitimde Planlama ve Değerlendirme*. İstanbul: Değişim Yayınları
- Karadüz, A. (2009). *Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının "yapılandırmacı öğrenme" kavramı bağlamında eleştirisi*. Bursa: Uludağ Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi* 22(1), 189-210.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. Ve Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi*. Engin Yayıncılık, Ankara.
- Kavruk, H. ve Çeçen, M.A. (2013). Türkçe dersi yazılı sınav sorularının bilişsel alan basamakları açısından değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(4), 1-9.
- Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Birsen Yayınevi.
- Kurdayıoğlu, M., Şahin Ç. ve Çelik, G. (2008). *Türkiye'de uygulanan Türk edebiyatı programındaki ölçme ve değerlendirme boyutu uygulamasının değerlendirilmesi: Bir durum çalışması*. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 9 (2), 91-101.
- Öçükahmet, L. (1999). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Örkmez, H. (2004). *Fen ve teknoloji eğitiminde alternatif değerlendirme yaklaşımları*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi.
- Maral, D. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlilik düzeyleri ve hizmet içi eğitim gereksinimleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Metin, M. ve Demiryürek, G. (2009). *Türkçe öğretmenlerinin yenilenen Türkçe öğretim programlarının ölçme-değerlendirme anlayışı hakkındaki düşünceleri*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28, 37-51.

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2004) *Türk Edebiyatı ve Dil Anlatım müfredatı*, Ankara: MEB Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006a). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu*(6, 7, 8. sınıflar). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2012). İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/225_0.html adresinden 14 Eylül 2015 tarihinde edinilmiştir.
- Özbay, M. (2002). İlköğretim Okulları Türkçe Ders Kitaplarındaki Anlama Sorularının Öğrencilerin Düşünme Becerilerine Katkısı, *Türk Dili Dergisi*, S. 609, 536-546.
- Özcelik, D. A. (1998). *Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özçürek, L. (1981). Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim programlarının etkinliği, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Özürk, M. (Ed.). (2005). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Poyrazoğlu O. N. (1993). *Türkçe öğretiminde karşılaşılan güçlükler ve çözüm önerileri*. Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Samerci, Ç. (2007). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, (Ed: E. Karip) Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: PegemA Yayınları.
- Samet, Veysel. (2001). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Anı Yayıncılık.
- Samur, M. (2007). *Eğitim bilimine giriş*(3. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Tan, Ş. (2005). *Öğretimi planlama ve değerlendirme* (9. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tan, Ş. ve Erdoğan, A. (2004). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tekin, H. (2008). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*(19. Baskı). Ankara: Yargı Yayınları
- Tekindal, S. (2002). *Okullarda ölçme ve değerlendirme yöntemleri*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Tekindal, S. (2003). *Sınıfta Soru Sormanın Öğretimi*. Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Turgut, M. F. (1997). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*(8. Baskı). Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Yarış, F. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Yılmaz, M. (2008). *Ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramlar*. S. Tekindal (Ed.), içinde (s. 9-42). Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Yıldırım, F. ve Karakoç Öztürk, B. (2009). *Türkçe dersi öğretim programının ölçme değerlendirme ögesi hakkında öğretmen görüşleri*. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 03 (37), 92-108.
- Yılmaz, İ. ve Uyanık, N. (2004). *Matematik eğitiminde ölçme-değerlendirme üzerine*. Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 12(1), 97-104.
- Yılmaz, H. (1998). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3. Baskı). Konya: Mikro Basım Yayım Dağıtım.
- Yıldız, F. ve Kırımlı, B. (2014). Türkçe öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini uygulama biçimleri ve uygulamada karşılaştıkları sorunlar. Turkish Studies, 9(3), 1621-1639.

Özgeçmiş

18/07/1977 Girne doğumluyum. İlkokulu 23 Nisan İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi Girne Anafartalar Lisesinde okudum. 1999 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldum.

1999 Eylül ayında Girne 19 Mayıs TMK'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak çalışmaya başladım. Halen Girne 19 Mayıs TMK'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak çalışmalarına devam etmekteyim.

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaktayım.

Evli ve iki çocuk sahibiyim.

EKLER

OĞUZ VELİ ORTAOKULU

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

6. SINIFLAR I.DÖNEM SONU TÜRKÇE SINAVI

İSİM-SOYİSİM:

TARİH: 20/01/2015

SINIF-NUMARA:

SÜRE: 90'

BÖLÜM

Marti Jonathan Livingston

Marti Jonathan , kumsaldaki sürüye katıldığında neredeyse gece yarısı olmuştu. Yorgunluktan perişan bir haldeydi; ama yine de bir takla atarak inişe geçti ve bir tüy gibi süzülerek keyifle kumsala indi... "Diğer martılar başardığım şeyleri duyduklarında zevkten çılgına dönecekler." diye düşündü. "Yaşamak için ne çok neden var! Balıkçı teknelerinin etrafında o rutin, sıkıcı dönüp dolaşmadan başka nedenler de var yaşamak için. Cehaletimizi kırabiliriz, becerilerimizi, yeteneklerimizi ve zekamızı kullanarak kendimizi bulabilir, kendimiz olabiliriz. En önemlisi, özgür olabiliriz! Uçmayı öğrenebiliriz!" Önünde uzanan gelecekte umutluydu Jonathan. Karaya indiğinde Marti Konseyi'nin toplandığını gördü. Anlaşılan bir süredir toplantıdaydılar ve onu bekliyorlardı.

... "Marti Jonathan Livingston! Ortaya çık! dedi başkan. " Utanmazlığının , başarısızlığının hesabını vermek için arkadaşlarının gözleri önüne, ortaya çık!" Sanki kafasına bir balyoz yemişti. Dizlerinin bağı çözüldü, kanatları sarktı ve kulaklarında bir uğultu hissetti. İnanılacak gibi değildi; utanılacak bir şey yapmakla suçlanıyordu. Ya başarısı?... Bu onun başarısıydı. Anlamıyorlar! Yanılıyorlar! Hatalı olan onlar!

... Bu suçlamanın anlamı, marti toplumundan dışlanmak ve Sarp Kayalıklar'da yalnız başına yaşamaya sürgün edilmektir. ...Marti Jonathan, bundan sonraki günlerini tek başına Sarp Kayalıklar'ın da ötesinde uçarak geçirdi. Onu üzen tek şey yalnızlık değildi; diğer martılar uçmanın keyfine varamamış, uçmalarıyla gurur duyamamışlardı. Gözlerini azıcık aralayıp denize bakmayı reddetmişlerdi. Her geçen gün daha çok şey öğreniyordu. Örneğin, yüksek bir ızdırmakla kolaylıkla dalış yapabilmeyi öğrenmek ona, deniz yüzeyinin on fit aşağısında sürü halinde yüzen lezzetli ve ender bulunan balıkları avlama kolaylığı sağlamıştı. Artık yaşamını sürdürmek için balıkçı teknelerine, onların attıkları bayat ekmeklere ihtiyacı yoktu.

...Tüm sürü için istediği, tüm sürüye mal etmeye arzuladığı tek şeyi ne yazık ki yalnızca kendisi için elde edebilmişti. Uçmayı öğrenmişti ve bunun için ödediği bedel onu hiç üzmemişti. Marti Jonathan bezginliğin, korkunun ve öfkenin bir martının ömrünü kısalttığını; bunları zihninden uzaklaştırdığında ise hoş ve uzun bir yaşam sürdürebileceğini fark etmiştir.

(Richard Bach)

Verilen soruları verilen metne göre cevaplayınız.

- 1- Metnin ilk paragrafında Martı Jonathan yorgun olmasına rağmen neden mutluuydu?(2p)
- 2- Metne göre nasıl kendimiz olabiliriz? Nasıl kendimizi bulabiliriz?(3p)
- 3- Metne göre Martı Konseyi neden toplandı?(3p)
- 4- Metne göre Martı Konseyi'nin Martı Jonathan'a yapmış olduğu suçlama ne anlama geliyor?(3p)
- 5- Martı Jonathan'ın konseyin tutumuna karşı düşünceleri nelerdir?(3p)
- 6- Martı Jonathan'ın yerinde olsaydınız öğrenme arzunuzu yok etmek isteyenlere karşı tutumunuz ne olurdu?(3p)
- 7- Metnin son paragrafında Martı Jonathan hoş ve uzun bir yaşam sürmek için nelerin farkına varmıştı?(3p)
- 8- Okuduğunuz metnin ana fikri nedir? Yazınız.(3p)
- 9- Okuduğunuz metnin konusunu yazınız.(3p)
- 10- Okuduğunuz metnin türü nedir? Yazıp, kısaca açıklayınız.(4p)

BÖLÜM:

Test sorularının cevaplarını cevap anahtarına işaretleyiniz. Her soru 2 puandır.

Uyanırım bazen de rüzgarların sesi ile
Yağmurun camlarında ürperen bestesi ile

1-Yukarıdaki dizelerde yer alan kafiye hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Tunç kafiye/ Redif B) Yarım Kafiye/ Redif
C) Zengin kafiye/ Redif D) Tam kafiye/ Redif

Hazır olun ey gaziler
Vuralım Bağdat üstüne
Ulu dağlar Sarp kayalar
Geçelim Bağdat üstüne

2- Yukarıdaki şiirin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lirik B) Epik C) Didaktik D) Satirik

3-Yollarda kalan gözlerim nurun yordum

Kimdir o, nasıldır diye rüzgarlara sordum

Yukarıdaki dizelerde yer alan kafiye hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Yarım kafiye/ Redif B) Tunç kafiye/ Redif
C) Zengin kafiye/ Redif D) Tam kafiye/ Redif

4-“ Bir yazarın kendi ya da tanıdığıнын yaşadığı olayları sonradan hatırladığı şekilde anlattığı yazılardır.”

Yukarıda verilen bilgi aşağıdaki yazı türlerinden hangisine aittir?

- A) Anı B) Makale C) Deneme D) Biyografi

5-“ Olmuş ya da olması mümkün olayların yer, zaman ve kişiye bağlı olarak anlatıldığı kısa yazı türüdür.”

Yukarıda verilen bilgi aşağıdaki yazı türlerinden hangisine aittir?

- A) Deneme B) Hikaye C) Biyografi D) Makale

6-Ünlü kişilerin hayatlarının, eserlerinin anlatıldığı yazılara denir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Deneme B) Makale C) Anı D) Biyografi

7-Aşağıda verilmiş olan açıklamalardan hangisi "idadi" kelimesinin karşılığıdır?

- A) Önder, şef
- B) Lise derecesinde okul
- C) Bir düşünceyi kısa ve özlü anlatan söz
- D) Devirme, yıkma, devirip yerine geçme

8-Aşağıdaki seçeneklerden hangisi "vatan" sözcüğünün eş anlamlısıdır?

- A) Yurt
- B) Hürriyet
- C) Uygarlık
- D) Millet

9- I. Eviniz kutu gibi küçücük bir evdi.

II. Sarmaşıklarla balkonu örtük bir evdi.

III. Güneşin batmasına yakın saatlerde

IV. Yansırday gölgesi kuytu bir dereye

Yukarıdaki dizelerin hangisinde "benzetme" vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10-Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde kişileştirme vardır?

- A) Ben ki toz kanatlı bir kelebeğim.
- B) O, taş kalplinin biriydi.
- C) Ağaçlar bugün çok öfkeliydi.
- D) Bir of çeksem karşıki dağlar yıkılır.

11-Aşağıdaki cümlelerin hangisine "mi" eki pekiştirme anlamı katmıştır?

- A) Padişahın güzel mi güzel bir kızı varmış.
- B) Benimle geliyor musun?
- C) Tüm yanlışlıkları ben mi yapmışım?
- D) Bu ayı da atlattık mı rahatlıyoruz.

12-"Gömlek, karayel, bademcik"

Yukarıda verilen kelimeleri yapı bakımından incelediğinizde doğru olan seçenek

aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bileşik, Türemiş, Basit
- B) Türemiş, Basit, Bileşik
- C) Basit, Türemiş, Bileşik
- D) Basit, Bileşik, Türemiş

13-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Son sınavda da iyi not aldı.
- B) Bu soruları sende çözebilirsin.
- C) Hiçbiri bu soruyu anlamamıştı.
- D) Bu romanı siz de okumuş muydunuz?

14- Aşağıdakilerden hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) İTÜ'nde okumak isterdim.
- B) Çantayı 50 TL'ye almış.
- C) TDK'nın kılavuzuna bak.
- D) Makalesini TUBİTAK'a göndermiş.

"Yapım ekleri eklendiği sözcükten yeni bir sözcük türetir."

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ek yapım eki değildir?

- A) Karanlık günler geride kaldı.
- B) Yatak örtüleri satıyormuş.
- C) Büyük bir yarışa hazır ol.
- D) Sizi almaya geldik.

16- Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

- A) Kültürlü insanları severim.
- B) Bu görgüsüzleri kim buraya çağırdı.
- C) Her gün düzenli spor yapmalıyız.
- D) Pantolonumun paçası ıslandı.

17- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde takısız isim tamlaması yoktur?

- A) Her çelik kapı sağlam değildir?
- B) Derenin kıyısında söğütler yükselirdi.
- C) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar.
- D) Plastik şişe sağlıksızmış.

İnsanın sevdası on beşinde

Horoz şekerlerine, güneşlere benzer.

18- Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Soyut isim
- B) Çoğul isim
- C) Tür adı
- D) Özel isim

19- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla isim tamlaması vardır?

- A) Buranın güzelliği bizi büyüledi.
- B) Gurbet akşamlarının bağı yanık yolcusuyum.
- C) Sabahın ilk ışıkları odanın içini aydınlatıyor.
- D) Okul müdürleri bu salonda toplanacaklarmış.

20- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Çalışkan çocukları çok severim.
- B) Sahil yolunda çöpler vardı.
- C) Hızlı çekince kapının kolu kırıldı.
- D) Çayı masa örtüsüne dökmüştü.

21- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Güneş gözlüğünü bu yaz almış.
- B) Kışın soba başında ısınırdık.
- C) Duvar kağıdını çocuklar beğenmemiş.
- D) Suyun sıcaklığı artıyormuş.

22- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isim kullanılmamıştır?

- A) Özgür insan, yaratıcı olabilir.
- B) Kaya, dün seni sormuş.
- C) "Cimcime" koymuşlar kedinin adını.
- D) DonKişot, uzun bir romandır.

23- Aşağıdaki sözcüklerden hangisi ünlü ile karşılaşınca son ünsüzünde yumuşama görülür?

- A) oruç
- B) otuz üç
- C) iskelet
- D) köşk

Cebeci Köprüsü'nün üstü karınca yuvasına benziyor.

1 2 3 4

24- Yukarıda numaralanmış sözcüklerden hangisi, büyük ünlü uyumuna uymaz?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Çöl Şiirleri üç kitaptan oluşuyor () Birinci kitap Teslis () ikinci kitap Tensiye ()
üçüncü kitap Tevhid ()

25-Parçada parantezlerle boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama

İşaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (,) (,) (,)
- B) (,) (:) (:) (,)
- C) (?) (,) (:) (,)
- D) (:) (,) (:) (:)

III.BÖLÜM: KOMPOZİSYON (20p)

1- Yazım kuralları,noktalama işaretleri ve kompozisyon kurallarına dikkat ederek aşağıdaki konulardan birini seçip bir kompozisyon yazınız.

A) Hangi sözlerle ninem gönlünü açmışsa bana

Ben, o sözlerle gönül vermedeyim sevgilime

Sözlerime ninni kadar duygulu olmak yaraşır

Bağlıdır çünkü dilim gönlüme, gönlüm dilime

Yukarıdaki dizelerden yola çıkarak ana dilin önemini vurgulayan bir kompozisyon yazınız.

B)Hayvanların güvenli bir dünyada yaşayabilmeleri için neler yapmalıyız?

2-Okulunuzdan öğrenci belgesi istemek üzere dilekçe yazım kurallarına dikkat ederek bir dilekçe yazınız.

BAŞARILAR DİLERİZ...

OĞUZ VELİ ORTAOKULU

2014-2015 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ I. DÖNEM SONU SINAVI

İSİM-SOYİSİM:

TARİH: 21.01.2015

SINIF-NUMARA:

SÜRE : 90 dakika

SÖLÜM (80 p.)

(Her soru, 2 puandır.)

GERÇEK SEVGİ

Küçük kız, kendini bildiği günden beri annesinden büyük şefkat görmüştür. Ona göre annesi her zaman yüzü, badem gözlüydü. Ama, okula başlayınca işler değişti. Arkadaşları, onun hiç güzel olmadığını, hatta çirkin bile sayıldığını söylemekteydi. Birkaç yıl içinde gerçeklerle tanıştı. Annesinin bir pamuğa benzettiği yüzü, çiçek bozuğu bir cilde sahipti. Badem dediği gözleriyse şaşıydı. Demek ki annesi, onu aldatmış ve yıllar yılı çekinmeden yalan söylemişti.

Genç kızın anne sevgisi, kısa bir süre sonra nefrete dönüştü. Üstelik gözleri, bütün gerçeklere rağmen düzelmeyordu. Genç kız, doktorların gizlice yaptığı konuşmalardan kör olduğunu anladığında çılgına döndü ve evi terk etmeye karar verdi. Böylece, kendisini yıllarındaki ifadelerle seven annesinin bu yalanlarına dayanmak zorunda kalmıyacaktı. Fakat annesi, uzak bir yerde iş bulduğunu söyleyerek ondan önce davrandı. Kendi paraları bir akrabasına gönderip kızına bakmasını rica etti.

Genç kız, bir süre sonra görmemez oldu. Bu arada ona göre yalancı annesini hiç merak etmiyordu. Bir gün doktorlar, uygun bir çift göz bulduklarını söyleyerek kızı ameliyat ettiler. Genç kız, ameliyat sonrasında aynaya baktığında karşısında bir dünya güzeli gördü. Her şeyden de harika bir kızdı gördüğü.

__ Sanki yeniden dünyaya geldim!.. Yüzümde hiçbir çirkinlik kalmamış. Estetik ameliyatı siz mi yaptınız?

Yaşlı doktor:

__ Böyle bir ameliyat yapmadık kızım!.. diye gülümsedi. Annenin bağışladığı gözleri senin. Sen, onun gözünden gördün kendini!..

1, 2, 3, 4 ve 5. soruları yukarıdaki parçaya göre cevaplayınız.)

1. Parçaya göre küçük kız annesinin dediği kadar güzel olmadığını ne zaman anlamıştır?

- A) Aynaya bakınca
- B) Doktora gidince
- C) Okula başlayınca
- D) Arkadaşlarıyla tanışınca

2. Annesine göre küçük kızın gözleri neye benzemektedir?

- A) Denize
- B) Ceylana
- C) Üzüme
- D) Bademe

3. Parçada “ çiçek bozuğu” ifadesi aşağıdakilerden hangisinde doğru anlamıyla verilmiştir?

- A) Baharatlı gıdaların neden olduğu derideki alerjik izler.
- B) Soğukluğu hastalığının deride bıraktığı izler.
- C) Sineklerin ısırmasıyla deride ortaya çıkan izler.
- D) Tatlı gıdaların neden olduğu derideki alerjik izler.

4. Parçaya göre genç kızın annesine olan sevgisi neden yok olmuştur?

- A) Annesi ona fiziksel özellikleriyle ilgili gerçekleri söylemeyip onu kandırmıştır.
- B) Annesi arkadaşlarıyla birlikte ona gerçekte hiç de güzel olmadığını söylemiştir.
- C) Annesi onu olduğundan daha güzel göstererek kibirli olmasına neden olmuştur.
- D) Annesi onunla ilgilenmeyip uzak bir yerde iş bularak evden ayrılmıştır.

5. Genç kızın ameliyat edildikten sonra kendini güzel görmesinin nedeni nedir?

- A) Sağlıklı gözlere sahip olduğu için gerçekleri görmüştür.
- B) Kendisini annesinin gözüyle görmüştür.
- C) Genç kızın estetik ameliyatı çok başarılı geçmiştir.
- D) Kibirli bir yapıda olduğu için kendisini hala çok güzel görmektedir.

“ İnsanlar, canım insanlar!
Işıklar, renkler hep sizin için
Sizinle anlamlı gökler ve denizler
Sizinle bölüşür sevinci kuşlar
Siz oldukça tehlikesiz
Karanlıklar, yokuşlar.”
İlhan GEÇER

Yukarıdaki şiirde hangi duygu hakimdir?

- A) Doğa sevgisi
- B) İnsan sevgisi ve insan varlığının önemi
- C) Varlıkların evrendeki önemi
- D) İnsanları bekleyen zorluklar ve tehlikeler

“ Biri size tuhaf gelen bir davranışta bulunursa onun davranışının altındaki iyi niyeti görmeye çalışın. Eğer ön yargılı değilseniz, bunu görmeniz zor olmaz. Art niyetli olmazsanız, o davranış sizi rahatsız etmeyecektir. Önemli olan, insanlara olumlu bakabilmektir.

Yukarıdaki parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayrımcılık yapmamak
- B) Ön yargılı olmamak
- C) İnsanlara güvenmemek
- D) İyi insanlarla dost olmak

“ Durduk, süngü takmış kafir ayakta
Bizde süngü yok
Bir hayret kızıllığı akardı üstümüzden
Dehşetten daha çok. ”
F. Hüsnü DAĞLARCA

Yukarıda verilen dörtlük, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnektir?

- A) Didaktik şiir
- B) Pastoral şiir
- C) Lirik şiir
- D) Epik şiir

“ Duygu ve düşünceler, coşkulu bir dille anlatılır. Bu tür şiirler, içten gelen söylenişle coşku doludur. Duygu, her zaman ön plandadır.

Paragrafta sözü edilen şiir, konusuna göre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lirik şiir
- B) Epik şiir
- C) Didaktik şiir
- D) Pastoral şiir

"İnciyim üzölmüşüm
 Nakana dizilmişim
 İster al ister alma
 Nakana yazılmışım."

Bu dörtlükteki uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin uyak B) Tam uyak C) Yarım uyak D) Tunç uyak

"Dönün dalga dalga, yol yol dönünüz
 Dönün takım takım kol kol dönünüz
 Geniş geniş dönün, bol bol dönünüz
 Dönün, bağışlasın sizi yaradan!"

Nakarıda verilen dörtlükte kullanılan uyak çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin uyak B) Tam uyak C) Cinaslı uyak D) Yarım uyak

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme yoktur?

- A) Kız saçlarıyla bütün izleyicilerin dikkatini çekti.
 B) Amutlar sanki taşı, hiçbirini yiyemedik.
 C) Kuşların sesleri, kuş civıltısını andırıyordu.
 D) Etkiler, koruk gibi ekşiydi.

"Kastın mı var bu toprağın canına
 Zehir karıştırdın damarlarına
 Yarın mı acımadın sen yarınlarına
 Toprak hasta, sen hasta..."

Birde aşağıdakilerden hangisi kişileştirilmiştir?

- A) Zehir B) Damarlar C) Yarınlar D) Toprak

"Oyun ve oyuncak... Bunlarla başım o kadar hoş değildi. Oyun oynamam için babamın beni zorladığını hala hatırlarım. Fakat, kitaplarla zaman geçirmem için yönlendirilmeye ihtiyacım yoktu. Babam da benim kitaplara zarar vermediğimi anlayınca kendi kitaplarını bana verme cesaretini göstermişti."

Bu metin, hangi tür yazıdan alınmıştır?

- A) Eleştiri B) Makale C) Anı D) Biyografi

15. Bir gerçeği açıklamak, bir konuda görüş ve düşünceler öne sürmek ya da bir tezi savunmak, desteklemek için yazılan yazılara denir.

Yukarıda verilen tanımda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Biyografi B) Makale C) Eleştiri D) Söylev

16. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Benimle ilgili sözlerine bozuldum.
 B) O filmi izlerken çok sıkıldım.
 C) Merdivenlerden inerken düşmüş.
 D) Onun sözlerine kulak asma.

17. Aşağıdakilerden hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte kullanılmamıştır?

- A) Nihayet çocuklarını baş göz ettirdiler, evlendirdiler.
 B) Gözü kara bir adamdı, hiçbir şeyden korkmazdı.
 C) Dedesi eli açık biriydi, cömertliğiyle meşhur olmuştu.
 D) Biliyorum, bu iş, onun başının altından çıktı.

18. Bir sanatçıya, bir çağa veya bir ülkeye özgü teknik, renk, biçimlendirme ve söyleyiş özelliği, biçem, stil.

Yukarıda tanımlı yapılan sözcük, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üslup B) Nükte C) Zümre D) Beste

19. 1. dağlarının
 2. Akdeniz' den
 3. etekleri
 4. başlar
 5. Toros

Yukarıdaki numaralanmış sözcük ve sözcük gruplarından anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturmak için doğru sıralama nasıl olmalıdır?

- A) 4-1-2-5-3 B) 5-1-3-2-4 C) 3-1-2-5-4 D) 1-2-5-4-3

12. Aşağıdakilerden hangisi nesnel bir nitelik taşımaktadır?

- A) Karadeniz'in suları, hırçın mı hırçındır.
- B) Öğretmenimizin tatlı bakışı içimizi ısıtıyor.
- C) Beyaz köpüklü dalgalar, ayağıma değiyor.
- D) Masmavi gökyüzü, beni dinlendiriyor.

13. Aşağıdaki yargılardan hangisi öznel bir nitelik taşımaktadır?

- A) Defterin masanın üstündedir.
- B) Çürük tahta çivi tutmaz.
- C) Aldığımız arabanın rengi beyazdır.
- D) Yaşlı insanlara saygı göstermeliyiz.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Haftalık alışverişimizi yapmak için pazara gittik.
- B) Yeni şeyler denemezseniz farklı olamazsınız.
- C) Aynı konuları işlediğimiz için çok sıkılıyorduk.
- D) İçten davranmadığından kalıcı arkadaşlıklar kuramıyorsunuz.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikinci yargı birinci yargının nedenini açıklamaktadır?

- A) Kaliteden ödün verirsiniz kalıcı olamazsınız.
- B) Olur olmaz şeylere gülüyordu, sinirleri bozulmuştu.
- C) Beni aradı ve endişelerimi giderdi.
- D) Düzenli spor yaptı, kilolarından kurtuldu.

16. Roman yazar, insanları, çevreyi tanıtırken, olayları anlatırken kendini kısıtlama gereği duymaz; çünkü roman şu kadar sayfadan oluşacak diye bir kural yoktur. Halbuki öykü yazarların bunlara dikkat etmesi gerekir. Öykünün romana göre kuralları daha fazladır.

- A) Karşılaştırma
- B) Örneklendirme
- C) Tanık gösterme
- D) Tartışma

17. Bir gün parkta dolaşırken soğuktan eli yüzü morarmış küçük bir çocuğa rastladım.

Bu cümlede kaç fiilimsi vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

25. "Olmuş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi olarak kullanılmıştır?

- A) Oraya gitmen iyi olmuş.
- B) Adam olmuş da bizi beğenmiyor.
- C) Olmuş bir kere, üzme kendini.
- D) Olmuş meyve dalda durmaz.

26. "Kitaptan yararlanmak için kitabı okuduktan sonra yapacağımız bir şey daha vardır." cümlesinde yer alan fiilimsilerin türleri sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?

- A) İsim-fiil, sıfat-fiil, sıfat-fiil
- B) İsim fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil
- C) Sıfat-fiil, zarf-fiil, zarf- fiil
- D) İsim-fiil, zarf-fiil, sıfat-fiil

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci vurgulanmıştır?

- A) Zilin çalmasıyla öğrenciler, servislere bindiler.
- B) Bu kadar yüksek bir yerden aşağıya hiç bakmamıştım.
- C) Beni hiç sevmediğini gözlerinden anlıyordum.
- D) Bir an önce o arkadaşından uzaklaşacaksın.

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili nesne vurgulanan öğedir?

- A) O da bize gelecekmiş.
- B) Dersine her akşam çalışır.
- C) Kardeşim, beni düşünür.
- D) İstanbul'a Hasan gitmiş.

29. Aşağıdakilerden hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğu vardır?

- A) Düzenlenen dans yarışmasında Ali ve ben ödül aldım.
- B) Sizi, hiç gelmeyeceksiniz sandım.
- C) Onlar, gene beni överler.
- D) Birlikte kahve içmek için oraya gittik.

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tekillik – çoğulluk yönünden özne-yüklem uyumu vardır?

- A) Korkudan bacaklarım titremeye başladılar.
- B) Mevsimler gelip geçtiler.
- C) Yıldızlar bu gece bana göz kırıyor.
- D) Sanatlar durmak bilmiyorlar.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yoktur?

- A) Farklı özelliklere sahip bir cep telefonu almış.
- B) İstedığımız ayakkabıyı burada bulabiliriz.
- C) Maç, oyuncuların mücadele etmemeleri nedeniyle tat vermedi.
- D) Görevli, beni ikinci kattaki büyük bir salona götürdü.

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yalnız özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Yaşlı çınarın altında kümelenen gençler tartışıyorlardı.
- B) Dertli çoban, kavalını kuşağına yerleştirdi.
- C) O, çocuğundan başka hiçbir şeye ilgi göstermez.
- D) Yaşlarla dolan gözlerini sildi.

13. "İnsanlar, eskiden beri kuş gibi uçmaya özenmişlerdir." cümlesinin özelliği aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Basit, kurallı, olumlu, fiil
- B) Bileşik, kurallı, olumlu, fiil
- C) Bileşik, devrik, olumlu, fiil
- D) Basit, devrik, olumsuz, fiil

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumlu bir cümledir?

- A) Bu insanlara laf anlatabilirsen anlat!
- B) İnsan, sevdiğini hiç üzer mi?
- C) Bu sıcakta bu kadar kalın giyilir mi?
- D) Sizinle görüşmeyeceğim demiyorum.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yüklemnin çeşidine göre ötekilerden farklıdır?

- A) Uçak, İstanbul'a zamanında varmış.
- B) Bardakları elinden düşürüp kırmış.
- C) Söylediğine göre annesi haksızmış.
- D) Bu defa konuları çok iyi anlamış.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yoktur?

- A) Farklı özelliklere sahip bir cep telefonu almış.
- B) İstedığımız ayakkabıyı burada bulabiliriz.
- C) Mac, oyuncuların mücadele etmemeleri nedeniyle tat vermedi.
- D) Gerevli, beni ikinci kattaki büyük bir salona götürdü.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yalnız özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Yaşlı çınarın altında kümelenen gençler tartışıyorlardı.
- B) Dertli çoban, kavalını kuşağına yerleştirdi.
- C) O, çocuğundan başka hiçbir şeye ilgi göstermez.
- D) Yaşlarla dolan gözlerini sildi.

3. "İnsanlar, eskiden beri kuş gibi uçmaya özenmişlerdir." cümlesinin özelliği aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Basit, kurallı, olumlu, fiil
- B) Bileşik, kurallı, olumlu, fiil
- C) Bileşik, devrik, olumlu, fiil
- D) Basit, devrik, olumsuz, fiil

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumlu bir cümledir?

- A) Bu insanlara laf anlatabilirsen anlat!
- B) İnsan, sevdiğini hiç üzer mi?
- C) Bu sıcakta bu kadar kalın giyilir mi?
- D) Sizinle görüşmeyeceğim demiyorum.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yüklemının çeşidine göre ötekilerden farklıdır?

- A) Uçak, İstanbul'a zamanında varmış.
- B) Bardakları elinden düşürüp kırmış.
- C) Söylediğine göre annesi haksızmış.
- D) Bu defa konuları çok iyi anlamış.

17. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Cumhuriyet, 29 ekim 1923'te kuruldu.
- B) Üç gün sonra geziye gideceğiz.
- C) Buraya sabah 9.30'da geldi.
- D) Doğu Karadeniz, dağlık bir yöredir.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Bu davranışını yürekden destekliyorum.
- B) Bu işten de alnının akıyla çıkmıştı.
- C) Bu elbise sana pek te yakışmış.
- D) Ağaçdaki kuşlar ne de güzel ötüyor!

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti (?) yanlıs kullanılmıştır?

- A) Kitaplarınızı niçin yanınızda taşıyorsunuz?
- B) Bu konuda kime güvenebiliriz?
- C) Çocukluğumuzda biz, nelerle oynardık acaba?
- D) Yola çıkarken yanında kimi götüreceğine karar veremedi?

20. Elseyin, arkadaşına sormuş ()

() Söyler misiniz () Rusya'da tiyatroya ne derler ()

— Tiyatro ()

Yukarıdaki karşılıklı konuşmada boş parantezle () belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (?), (—), (!), (?), (.)
- B) (.), (—), (.), (?), (...)
- C) (.), (—), (?), (?), (!)
- D) (?), (—), (!), (?), (...)

BÖLÜM

KOMPOZİSYON: (20 p.)

- Konular :
1. Okumak, bir ihtiyaç mıdır? Neden?
 2. İnsan yaşamında aile ortamı önemli midir? Niçin?
 3. "Akıllı düşman, akılsız dosttan iyidir."

Not: Yukarıdaki konulardan birini seçerek bir kompozisyon yazınız. Kompozisyonlar değerlendirilirken konuyu anlamaya ve anlatmaya, kompozisyon planına, yazıma, noktalamaya, yazı temizliğine ve kağıt düzenine bakılacaktır.

Öğrencinin :

Tarih :

Adı-Soyadı :

Sınıf ve No :

CEVAP KAĞIDI

A

B

C

D

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

OĞUZ VELİ ORTAOKULU
2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 1. DÖNEM SONU
7. SINIF TÜRKÇE SINAV SORULARI

TARİH: 21.01.2015
SÜRE: 90 DAKİKA

Adı-Soyadı İsim:

Sınıf No:

Adı Soyadı:

DUVAR MI KÖPRÜ MÜ?

İkiz kardeşler yan yana çiftliklerde yaşayan iki kardeş anlaşmazlığa düştü. Yılların yardımlaşması ve iş birliği sona ermişti. Aslında küskünlük yanlış bir anlamayla başlamış ve büyük bir soruna dönüşmüş, sonunda da yaralayıcı bir patlak vermişti.

Bir sabah büyük kardeşin kapısı çalındı. Kapıyı açtığı anda karşısında elinde marangoz çantası olan bir adam

“Bana günlük işe ihtiyacım var.” dedi adam. “Belki bana göre ufak tefek işleriniz vardır ve size yardımcı olurum.”

“Evet” dedi büyük kardeş, “Tam da sana göre bir işim var. Bak, şu derenin diğer tarafındaki çiftliği görüyor musun? O çiftliğin sahibi komşum, aslında küçük kardeşim. Bir hafta önce aramızda bir çayırılık vardı ama o çayırda orada dereye yatak açtı. Şimdi aramızda bir dere çukuru var. Şimdi ben ondan daha beterini yapacağım. Sen de bu kütüklerle 2,5 metre yüksekliğinde bir çit yapmanı istiyorum. Senin yüzünü ve evini görmekten kurtulacağım.”

“Senin durumu anladım.” dedi yaşlı marangoz. “Bana çivileri ve diğer malzemelerin yerini gösterin. Çok zamanın kalacağınız bir iş çıkaracağım.”

Büyük kardeşin şehre gitmesi gerekiyordu... Gün batımında eve döndüğünde iş bitmiş sayılırdı. Evine dönen kardeşin gözleri fal taşı gibi olmuş, ağzı açık kalmıştı. Ortada çit diye bir şey yoktu. Marangoz bir köprü yapmıştı! “Nasıl bir adamsın?” diye kızgınlıkla gürledi çiftçi. “Ben ne istedim, sen ne yaptın?”

Marangoz orada, öfkesinin yerini yürek sıcaklığına bırakan bir şey gördü. Kardeşi köprü'nün diğer tarafından köprüye geçiyordu. O da aynı şeyi yaptı. Şimdi iki kardeş köprü'nün iki ucunda durmuş birbirlerine bakıyorlardı. Sonra her iki kardeş de tam ortada buluştular ve birbirlerine sarıldılar.

Marangoza döndüklerinde onun alet çantasını toplamakla meşgul olduğunu gördüler.

“Bekle, bekle!” dedi büyük kardeş. “Senin için çok işim var.”

“Beklemeyin.” diye cevap verdi marangoz. “Ama yapacağım o kadar çok köprü var ki!”

Selim GÜNDÜZALP

1. Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplandırınız.

2. Parçadaki iki kardeşin küskün olmasının sebebi nedir? Açıklayınız. (3p.)

3. Marangoz neden duvar yerine köprü yapmıştır? Açıklayınız. (3p.)

1. Arangozun köprü yapmasının sonucu ne olmuştur? Yazınız. (3p.)

2. Yukarıdaki parçanın ana düşüncesini yazınız. (3p.)

3. Parçanın türünü yazarak açıklayınız. (3p.)

ORMAN

Kışın serindir, havası taze,
Yeşil yaprakları zümrüt yelpaze.
Orman ortasında istersen bahar.
Her gün ormanda kal akşama kadar.

Orman güzellik ve zenginlik demek,
Ormanları sevmek, korumak gerek.
Ormansız memleket çöldür, çoraktır,
Orman bulutlara yeşil konaktır.
Hayatlar burada gelir oturur,
Burada boşanır sağanaklı yağmur.

Ormandır sulara söyleyen ninni,
Ormandır, sulara öz anne gibi.
Kışın kışta doğup büyür dereler,
Orman suyu, orman korur ve besler...

Zeki TUNABOYLU

4. Yukarıdaki soruları yukarıdaki şiire göre cevaplandırınız.

5. Şiirin ilk bölümünde ormanın hangi özelliği anlatılmaktadır? Açıklayınız. (3p.)

6. Şiirde yer alan benzetme ve kişileştirmelere birer örnek vererek açıklayınız. (2p.)

• Şiirin ana duygusunu yazınız. (3p.)

• Şiirin türünü yazarak açıklayınız. (3p.)

• Şiirin kafiye (uyak) ve rediflerini şema biçiminde gösteriniz.(4p.)

OKUMA: TEST SORULARI

Bu soru 2 puan değerindedir. Cevaplarınızı cevap anahtarına işaretleyiniz.)

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler yanlış verilmiştir?

- A.Emir-emir B.İmkân-olanak C.Yeğleme-tercih D.Harami-huysuz

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde "ısınmak" kelimesi, "alışmak, uyum sağlamak" anlamında kullanılmıştır?

- A.Yazın bir kişinin ardından denizin suyu ısındı.
B.Yazın olduğu gibi, cemreler düşünce toprak ısındı.
C.Yazın memuriyetinden dolayı geldiği bu şehre yeni ısındı.
D.Yazın atılan meşe odunlarından sonra oda ısındı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi yoktur?

- A.Çalışmaya çalışmak için gitti.
B.Çalışmaya moral vermek üzere yola çıktı.
C.Çalışmaya gitmek için servis bekliyordu.
D.Çalışmaya kaçırıldığından geç kalmış.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım söz konusu değildir?

- A.Çocuklar, rollerini başarıyla oynadılar.
B.Çocuk, demir içeren bir sebzedir.
C.Çocuk, saatlerden öğreniriz.
D.Çocuk bahçesi taş duvarla çevriliydi.

"Gazete ve dergilerde yayımlanan bir yazı türüdür. Bilgi vermek ya da bir gerçeği kanıtlamak için yazılan yazılardır."

Aşağıda tanımı yapılmış olan yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A.Gazeteme B.Makale C.Sohbet (söyleşi) D.Tiyatro

Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirme yoktur?

- A.Çocuk daha gün batmadan kapılar.
B.Çocukta günün boynu büküldü.
C.Çocuklar yollara bir şeyler anlatıyor.
D.Çocuk mavi mavi gülümsüyor bugün.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A.Çocukları metre yükseğe tırmandılar.
B.Çocuklarıyla 2.inci günün sonunda görüştü.
C.Çocuk çok güzel olacaktı.
D.Çocuk bir şey söylemek istiyordu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme yoktur?

- A. Kitabın sayfaları ona göz kırpiyordu.
- B. Yıldızlar gibi parlak gümüşten saçların.
- C. Adeta rüzgâr oldu atlarımız.
- D. Dev gibi kara bulutlar kaplamıştı gökyüzünü.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç (parantez) yanlış kullanılmıştır?

- A. Üniversiteyi Amerika'da (!) okuyacakmış.
- B. Yunus Emre (1240-1320)'nin yılları arasında yaşadığı tahmin ediliyor.
- C. (...) Fakat mahallenin ahalisi iki saat sonra hırsızın yine geleceğini düşünüyordu.
- D. Nietzsche (Niçe) ünlü bir Alman felsefecisidir.

12. "Her canlıya Hak, lâıyk olan cevheri verdi.
Tırtıl iki diş bulsa eğer, ormanı yerdı.
Şayet kediler, haftada bir gün uçabilse,
Dünyada bütün serçelerin nesli biterdi..."

Bukandaki dörtlük konusuna göre hangi şiir türüne girmektedir?

- A. Alfabetical B. Didaktik C. Lirik D. Epik

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman (anlam) kaymasından söz edilemez?

- A. Şehir şehir dolaşmayı çok seviyorum.
- B. Biraz sonra arkadaşlar burada toplanır.
- C. Evin temizliğini hemen bitireceksin.
- D. Birazdan siparişleriniz gelir.

14. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerden hangisi hikâye birleşik zaman çekimlidir?

- A. Babaları bir bardak süt içiyormuş.
- B. Panki çalışırsan sınavı kazanırsın.
- C. Gecide yağmur yağınca üzölmüşük.
- D. Buraya gezici bir kütüphane gelecekmış.

15. "İsimlerin ve isim soylu sözcüklerin sonlarına gelerek onları yüklem yapan "idi, imiş, ise" sözcüklerine ve eklerine ek eylem denir"

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil almış olan isim soylu sözcük yüklem görevinde kullanılmıştır?

- A. O öyküyü ben de okumuştum.
- B. Arıbettiği saatini her yerde arıyordu.
- C. O zamanlar bu şehir çok güzeldi.
- D. Neşma bunların geleceğini bilmeliydi.

16. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde ek fiil kullanılmamıştır?

- A. Akı akıldan üstündür.
- B. Akıp kalbe karşıdır.
- C. Ölle baldan tatlıdır.
- D. Nereye çıktığı deliği bilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş bildiren fiil kullanılmamıştır?

- A. Meyveler çürüyor.
- B. Mektup yazdı.
- C. Çok uzamış.
- D. İnce büyüdü.

"Oturmak" fiilinin emir kipi 2. çoğul kişi ile çekimlenmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Oturunuz
- B. Oturmaliyiz
- C. Oturuyoruz
- D. Oturdunuz

Aşağıdaki eylemlerden hangisi bildirme (haber) kipindedir?

- A. Oturmeliyiz
- B. Çalışırız
- C. Gelseniz
- D. Bekleyeyim

"Damla damla akan sudan
Loca loca göller taşar
Tatlısuzlar kalır yolda
Tatlıkular dağlar aşar"

Yukarıdaki dörtlükte kaç tane fiil vardır?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

"Kazmayı çalan kılıfını hazırlar." cümlesindeki fiilin kipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Geçmiş zaman
- B. Emir
- C. Gerekliklik
- D. Şimdiki zaman

"Tutmak" eylemine aşağıdaki kip eklerinden hangisini getirirsek zaman anlamı oluşmaz?

- A. -er
- B. -miş
- C. -meli
- D. -ecek

"Her zaman, her yerde ülkemizin yüksek menfaatlerini savunuyoruz." cümlesindeki fiil, gerçekte hangi zamanda kullanılmaktadır?

- A. Geçmiş zaman
- B. Gelecek zaman
- C. Geniş zaman
- D. Geçmiş zaman

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan eylem rivayet birleşik zamanlıdır?

- A. Buradan beri burada çalışıyor.
- B. Düşüküyü ben de okumuştum.
- C. Yaklaşık bir haftaya kadar gelecektim.
- D. Bu problemleri çözebileceğimi sanıyordum.

Aşağıdakilerden hangisi virgül (,) ün kullanıldığı yerlerden biri değildir?

- A. İki sözlerden önce ve sonra
- B. İki cümlelerden sonra gelen ekleri ayırmada
- C. Bağlı görevli sözcükler arasında
- D. İki kelime sözcüklerinden sonra

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?
- A. Köyleri, kasabaları dolaştık.
- B. Şir, öykü yazmaya çalışıyor.
- C. Az, çok bu işten anlarız.
- D. Taksiler, otobüsler hızla geçiyordu.
14. Kısa çizgi (-) aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?
- A. Tanzimat edebiyatı 1860-1895 yılları arasında etkili olmuştur.
- B. Türkçe-Almanca bir sözlüğe ihtiyacım var.
- C. "Bulmaca" sözcüğünün kökü "bul-" eylemidir.
- D. Yağmur çamur demeden bata-çıkla yürüyordu.

KOMPOZİSYON

Aşağıdaki konulardan birini seçerek bir kompozisyon yazınız. (20p.)

1. "Doğanın dengesini bozan etkenler nelerdir? Doğayı korumak niçin önemlidir? Doğayı korumak için neler yapılabilir?" sorularına cevap veren, "doğayı korumanın önemi" konulu bir kompozisyon yazınız.
2. Araç sürücülerinin ve yayaların trafikte yaptıkları yanlışları gözlemlerinize dayanarak anlatınız.
3. Aşağıda giriş bölümü verilmiş olan hikâyeyi geliştirerek tamamlayınız.
- Öğretmen:
- "Çocuklar, yarın şehrimizin yakınındaki çayırılığa pikniğe gideceğiz, dediği zaman bütün sınıf sevinmişti. O gece annelerine piknik için yiyecekler hazırlattılar. Sabah her zamankinden daha erken kalkıp, en güzel kıyılarını giydiler. Piknik sepetleri ellerinde okula yollandılar..."

Bu kompozisyon yazılırken, sayfa düzeni, yazım ve noktalamaya dikkat edilmeli; yazının başlığı konmalı, konuyla ilgili konuya uygun olmalıdır!

BAŞARILAR ☺

OGUZ VELİ ORTAOKULU

2014-2015 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

II. DÖNEM 8. SINIF TÜRKÇE ARA SINAVI

İsim-Soyisim:

10/4/2015

Sınıf-Numara:

Süre:90 dakika

LBÖLÜM

DOĞRULUK KAYGISI

Düşünce çatışmaları beni ne kırar,ne yıldırır,sadecce dürtüklër,kafamı çalıştırır. Eleştirilmekten kaçarız. Oysa ki bunu kendiliğimizden istememiz,gelin,bizi eleştirin dememiz gerekir.

Biri çıkıp bizim düşüncemizin tersini söyledi mi,onun doğruyu söyleyip söylemediğine değil,doğru yanlış,kendi düşüncemizi savunmaya bakarız. Bizi düzeltmek isteyen kollarımızı açacak yerde,yumruklarımızı sıkıyoruz. Ama ben dostlarımın bana sert davranmasını istiyorum. "Sen bir budalasın,sen saçmalıyorsun!" desinler bana. Ben dostlar arasında açık,yiğitçe konuşulmasını isterim;dostların düşünceleri neyse,sözleri de o olmalı.

Dostluk kavgacı olmadı mı sağlam ve cömert de değildir. Nazlı,yapmacık bir hava,birini kırma korkusu,dostluğa rahat nefes aldurmaz. Bana çatıldığı zaman öfkem değil,dikkatim uyanır. Bana çatandan bir şeyler öğrenmeye can atarım. Doğruyu bulmak için her iki tarafın kaygısı olmalı. İnsan öfkeleni mi düşünemez olur,aklından önce sinirleri işler. Tartışmalarda bahis tutuşmak hiç de faydasız değildir. Doğrudan ayrıldık mı elle tutulur bir şeyler kaybetmeliyiz.

Doğruyu hangi elde görsem sevinçe karşılar,uzaktan kokusunu alır almaz silahlarımı teslim olurum. Fazla yukarıdan ve insafsızca olmadıkça,yazılarıma çatılmasını hoş görmüş;çoğu kez karşımdakini kırmamak için yazdıklarına istenen biçimi verdiğim olmuştur. Zararıma da olsa eleştirmeciye uysal davranmalıyım ki beni her zaman serbestçe ayarsın,kendimi düzeltmeme yardım etsin. Düzeltmek herkesin ağrına gittiği için kimse kimseyi düzeltmeyi göze alamıyor. Düşünmek herkesin ağrına gittiği için kimse kimseyi düzeltmeyi göze alamıyor. Düşüncesini saklayarak konuşuyor çokları.

Michel de MONTAIGNE

Aşağıdaki soruları yukarıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1-Düşünce çatışmaları yazarı nasıl etkilemektedir? (4p)

2- Bizi eleştirenlere nasıl davranıyoruz? Yazar nasıl davranmamızı istiyor? (4p)

3-Yazarın dostluk anlayışı nedir? (4p)

4-“İnsan öfkелendi mi düşünemez olur, aklından önce sinirleri işler.” cümlesiyle yazarın anlatmak istediğı nedir? (4p)

5-Yazar, doğruluktan ayrılan insanlar için nasıl bir yaptırım öneriyor? (4p)

6-Yazar, kendisini eleştirenlere karşı nasıl bir tavır takındığını söylüyor? Bu tavrı doğru buluyor musunuz ? (4p)

7-Okuduğunuz metnin türü nedir? Yazıp açıklayınız. (4p)

8-Metnin ana fikrini bulunuz. (2p)

BÖLÜM : Test (Her soru 2 puan)

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yerinde kullanılmamıştır?

a) Kızın şöyle bir gözden geçirdim.

b) Kızla başla çalıştı, sınavı kazandı.

c) Kızın haberiyle içime su serptin.

d) Kızın gün doğmadan neler doğar.

Aşağıdaki bir yer ve zaman içerisinde insan hayatı ile ilgili gerçek veya tasarlanmış olayların anlatıldığı kısa yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

a) Hikaye

b) Hatıra

c) Biyografi

d) Roman

3-Aşağıdakilerden hangisi "sevinçli,çok mutlu" anlamındadır?

- a)Gözü yukarılarda
- b)Süklüm püklüm
- c)Ağzı kulaklarında
- d)Göğsünü gere gere

4- Bir gün Atatürk,yaveri ve ben bahçede dolaşıyorduk. Çok ihtyar ve geniş bir ağaç,Ata'nın geçeceği yolu kapatıyordu. Ağacın bir yanında dik bir sırt,diğer yanında suyu çekilmiş bir havuz vardı. Ata,havuz tarafındaki kısma yaslanarak karşıya geçti:

Derhal atıldım:

-Emrederseniz derhal keselim Paşam!

Bir an yüzüme baktı,sonra Ulu Önder şöyle dedi:

-Sen hayatında böyle bşr ağaç yetiştirdin mi ki keseceksin!

Yukarıdaki parça hangi yazı türünden alınmış olabilir?

- a)Biyografi
- b)Fıkra
- c)Söyleşi
- d)Anı

5-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznellik ağır basmaktadır?

- a)Cervantes,Don Kişot adlı romanında ruh dünyası karışık olan bir asilzadenin maceralarını anlatır.
- b)Ortaoyununda,yazılı bir metin yoktur,oyuncular doğaçlama yetenekleriyle konularını anlatır.
- c)Keşanlı Ali Destanı,Haldun Taner'in Türk edebiyatına kazandırdığı ilk epik tiyatro eseridir.
- d)Yunus Emre'nin bu eşsiz şiiri,okuru başka dünyalara sürükler.

8-Aşağıdaki yargılardan hangisi nesnel bir özellik taşımaktadır?

9-Bazı kitapları anlamak,sevmek için defalarca okumak gerekir.

10-Kısa yazılar yazıp dergilere gönderiyor,bunların parasıyla geçiniyordu.

11-Başarıyla anlattığı köy yaşamını o yöreye özgü sözcüklerle,deyimlerle süslemiş.

12-Yaşamının en güzel günlerini Ayvalık'taki bu şirin evde geçirdi."

13-"Acayip şey,acayip şey! Bu saate kadar nerede kalabilir? Çıkarken hiç kimseye bir şey söylemedi mi? Odasını da mı kilitledi? Niçin? Her zaman kilitler miydi?" diye konuşan bir kişi için,aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

14-Üzüntülü

15-Edişeli

16-Karamsar

17-Korkak

18-Kimi işler zamanında yapılmazsa,önemini yitiriverir. Bir tanıdığın nişan törenine tören bitikten sonra gidemezsin. Yine bu arkadaşınızın bayramını,zamanı geçtikten birkaç ay sonra yapılarak kutlayamazsınız.

19-Bu paragrafın anafikri aşağıdakilerden hangisidir?

20-Aranlar,birbirleriye ilişkilerini daima sıcak tutmalıdır.

21-Bun görevleri geç de olsa yerine getirmek gerekir.

22-Zamanında yapılmayan işlerin hiçbir anlamı yoktur.

23-Aranlar birbirinin bayramını kutlamayı unutmamalıdır.

24-Aşağıdaki kelimelerin hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

25-Becer: Beceri isteyen ustalık.

26-Hikce: Kısa ve özlü anlatımı olan güldürücü hikayecik.

27-Pastane: Pasta vb yapılan,yenilen ve satılan yer,pastacı.

28-Sapak:Bele sarılan uzun ve enli kumaş.

10- Bahçe sessiz ve huzurluydu. Şehrin kalabalığından ve gürültüsünden uzaktı. Etrafa duyulan tek ses ara sıra öten serçe ve ardıç kuşlarıydı. Bir de yakındaki çeşmeden gelen su sesi. Mevsim bahardı ve çiçekler renklerinin tüm canlılığıyla her tarafa yayılmışlardı. İyi bir bahçıvanın eli değmişcesine bahçedeki bütün çiçekler bakımlı, çalılar kırpılmış ve çimenler tazeydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- a) Betimleme
- b) Örneklem
- c) Açıklama
- d) Tartışma

11- Tabloyu iki pencere arasındaki duvara astı.

Bu cümledeki fiilin çatısı için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Edilgen
- b) Etken
- c) Geçişsiz
- d) Dönüşlü

12- Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- a) O gün akşama kadar oğlundan yakındı.
- b) Bizimle parkta oturup bir süre dinledi.
- c) Kardeşine görünmemek için bir odaya saklandı.
- d) Hırsız, şehrin çıkışında önceki gün yakalandı.

13- Aşağıdakilerin hangisinde yüklem geçişli bir fiildir?

- a) Gökyüzünde turnalar uçuşuyordu.
- b) Çocuk bütün gün yandaki odada uyudu.
- c) Bu elbiseleri yarına kadar yıkayın.
- d) Önümüzdeki gazetelere şöyle bir göz attım.

14- Kara gözlüm efkarlanma, gül gayrı

İbrikler öter ötmez ordayım.

Mektubunda diyorsun ki gel gayrı

Sader kaymak tutar tutmaz burdayım.

15- Sürdükte numaralanmış sözcüklerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

a) I

b)II

c)III

d)IV

16- Anne eve girdiğinde çocuklar koşuşuyordu. Evin içinde biraz gezindi, sonra çocukları yeme çağırdı.

17- Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

a) Fiil

b) Zaman fiil

c) Nesne fiil

d) Zaman fiil

18- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılıklı yapma" anlamı vardır?

a) Kelebekten korkan çocuklar kaçtı.

b) Arkadaşından arkadaşıyla selamlaştı.

c) Her renk çiçekler arasından kelebekler uçtu.

d) Espri sonrası çocuklar görüştü.

19- Aşağıdakilerin hangisinde yüklem geçişli olduğu halde nesne almamıştır?

a) Benim için dinliyorum.

b) Benim için oturuyorum.

c) Benim için koşuyorum.

d) Benim için bakıyorum.

18-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- a) Aşırı titizliği yüzünden başımıza gelmeyen kalmadı.
- b) Düşüncelerini çok çarpıcı sözlerle ifade etmek istiyor.
- c) Dikkatsizliği, neredeyse canına mal oluyordu.
- d) Senin yanlış kararların şirketin zarar etmesini sağladı.

19-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük veya sözcük grubu gereksiz kullanılmıştır?

- a) Hava gittikçe kararıyor, içimdeki ürperti artıyordu.
- b) Doğum günü kutlaması sabaha karşı, gün ağarıken başladı.
- c) Çocukların fikirlerine değer verin, onlarla sık sık dertleşin.
- d) Bu spor denizle tek başınıza mücadele etmeyi gerektiriyor.

20-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- a) Onu ne çok özlediğimi bir ben bilirim bir de annem.
- b) İnsanoğlu düşünen bir varlıktır; ama düşünmekten korkar.
- c) Sen de arkadaşların gibi, spor yapmalısın.
- d) Gençliğin geleceği, bir yerde toplumun da geleceğidir.

21- Afrika'da yaşayan bu kurbağalar, kendilerine yaklaşan tehlikeli bir hayvanı fark ettiklerinde renk değiştiriyorlar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Yükleme eksikliği
- b) Nesne eksikliği
- c) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- d) Dolaylı tümleç eksikliği

22- Aşağıdakilerin cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanılmıştır?

- a) Fazla ışık gözlerime dokunuyor,perdeyi kapat.
- b) İstersen Ayşe'yi de buraya çağırırım.
- c) Güldüğü zaman güzel dişleri ortaya çıkıyordu.
- d) Sanatçılar arasında karşılıklı yazışmaların önemi büyüktür.

23- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz ek kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- a) Törene birçok yerli ve yabancı basın mensupları katılmıştı.
- b) Bu türkü Aşık Veysel'in en tanınmış eseridir.
- c) Babamın başı ağrıdığından çoğu zaman işe gitmezdi.
- d) Çocukların konuşmayı öğrenme süreleri farklı olabilir.

24- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- a) Benim bu kargaşa yaklaşık iki saat kadar sürdü.
- b) Sendikali olsalardı belki de hayatlarını kaybetmeyeceklerdi.
- c) Benim onlar aile ortamında yaşayan çocuklardan daha şanslıdır.
- d) Mesinlikle insanların fikirleri birbirlerinden farklı olabilir.

25- Halkımızın koruyucu hekimliğe olan ihtiyacı tespit ve giderilmeye çalışılmalıdır.

26- cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- a) "ve" bağlacının yerine "edilerek" sözcüğü getirilmelidir.
- b) "koruyucu" sözcüğü cümleden çıkarılmalıdır.
- c) "den" sözcüğü cümleden çıkarılmalıdır.
- d) "çalışılmalıdır" sözcüğü yerine "çalışmak gerekir" sözü getirilmelidir.

BÖLÜM III: Kompozisyon (20p)

Aşağıdaki konulardan birini seçerek yazım-noktalama ve yazma kurallarına uygun bir kompozisyon yazınız.

- a)Yüzü gülmeyen insanlar hiçbir işte başarılı olamazlar.
- b)Bütün mutluluklar çalışmaya ve cesarete bağlıdır.
- c)Dünyada hiçbir dost,insana kitaptan daha yakın değildir.

19 MAYIS TMK

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

II. DÖNEM SONU TÜRKÇE SINAVI

7 A-B

İsim:

No:

Sınıf:

29.05.2015

Süre: 90dk.

Başarı dileklerimizle...

TEST: 80p.

Yaz gelecek. Güneşli bir gün. Sıcaklar
sıcak olacak. Şimdi inceden inceye, serin bir
hava var. Sokağın binbir kokusu; kış boyunca
sıcak duvarlara güneşin vurmasından
kalan rutubet kokusu, caddelerin kokusu...
Yaz daha gelecek işte. Yaklaşıyor yaz.

1) Bu parçada hangi organımızla
algılayabileceğimiz duyuya yer verilmemiştir?

- A) Görmek B) Koklamak C) İşitmek
D) Dokunmak

Yazık çocuğun yaptığı resme dikkatle bakan
kadın, "Bu da bir şey mi? Ben bunun daha
iyisini yaparım!" dedi. Sonra kendi yaptığı
resmi gösterip arkadaşının yaptığı resmi
beğenmeye devam etti.

2) Bu paragrafta, çocuğun duygularına
temin olan aşağıdakilerden hangisi ile
açıklanabilir?

- A) Hısgörü B) Kıskançlık C) Beğenme
D) Takdir

Ölmeye bağımlı olmayan, tutsak olmayan kişi
özgür kişidir. Bu kişi kendi kendisinin kölesi,
başkasının kölesi ya da tutsağı da değildir.
Yazar, düşüncesini geliştirmek için
aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Örnekleme
B) Tanımlama
C) Tanık gösterme
D) Benzetme

Akşam üzeri otele geri döndüm.

Resepsiyondaki görevli öğlen arandığımı
söyledi. Eşim telefon etmiş. Hemen telefona
koştum. Bana mutlu haberi neşe içinde verdi.

4) Yukarıdaki parçada hangi anlatım
biçiminden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Tartışma C) Açıklama
D) Betimleme

Bazı yazarlar, yazılarında okura kendi
görüşlerini benimsetmeye çalışır. Oysa gerçek
sanatçı böyle bir yola başvurmaz. Okura
görüşlerini sunar. Okur, bu görüşleri beğenirse
kabul eder, beğenmezse reddeder. Tıpkı Sait
Faik'in yaptığı gibi.

5) Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin
hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme – Açıklama
B) Açıklama – Örnekleme
C) Tartışma – Örnekleme
D) Açıklama – Tanık gösterme

Boğaziçi Köprüsü Türkiye Cumhuriyeti'nin
kuruluşunun 50. yılında 30 Ekim 1973'te açıldı.
Köprü faaliyete geçtiğinde dünyanın
dördüncü, Avrupa'nın da en uzun asma
köprüsüydü. Sadece iki kıtayı birleştirmekle
kalmıyor, yoksul bir ülkenin dünyanın en
önemli inşaat projelerinden birisini
gerçekleştirme hayalini simgeliyordu.
Boğaziçi'ni bir köprüyle geçmek antik
zamanlardan miras kalan bir düştü.

6) Parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) Öyküleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Betimleme

kötü karakterli bir genç varmış. Bir gün babası ona çivilerle dolu bir torba vermiş.

"Atadaşlarınla tartışıp kavga ettiğin zaman bu tahta perdeye bir çivi çak." demiş.

Genç bir gün tahta perdeye bolca çivi çakmış, ancak gün geçtikçe bu sayı azalmış. Bir gün anlamış ki hiç çivi çakmamış. Babası onu çağırıp "İmdi de kimseyle kavga etmediğin her gün bu tahta perdeden bir çivi çıkar." demiş.

Günler geçmiş tüm çivileri genç çıkarmış. Babası ona: "Aferin iyi davrandın, ama bu tahta perdeye iyi bak, tahta perdede çok delik var. Artık geçmişteki gibi güzel olmayacak. Atadaşlarınla kavga ederken kötü sözler söyledin, her kötü kelime aynı bu tahtadaki gibi bir delik bıraktı." demiş.

11) Metinde aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Örnekleme B) Soyut sözcükler
C) Benzetme D) Kişileştirme

Küçük bir ses gelmedi kıyıdan. Kendi sesimin yankısını bile boşuna bekledim. Bir zaman da bu ölü sallantı, midemi bastırmaya başlamıştı. Kayığı ne açığa ne de kaptımın kıyıya sürebiliyordum. Sonunda başımdan geçip bütün gücümü bacaklarımda hissederek, kıyıya atladım.

12) Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çeşitli oluş sırasına göre aktarılmıştır.
B) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
C) Çeşitli ilk ağızdan anlatılmaktadır.
D) Benzetme yapılmamıştır.

Tiyatro olan bir memlekette kötülükler, hatalar sürüp gitmez. Çünkü, hayatın bir örneği olan sahnede aktörler, insanlığa ayna olurlar. Biz, kendimizi onlarda görürüz.

Onlarda

bize ne olduğumuzu, ne olmak istediğimizi, ne olmaktan korktuğumuzu gösterirler.

9) Parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatronun eğitimde önemli bir rol oynadığı
B) Kötülüklerin tiyatro ile önlenilebileceği
C) Aktörlerin hayatımızı canlandırdığı
D) Tiyatro sahnelerinde gerçeklerin yansıtıldığı

Bir yaz tatilinde, babamın bir dostunun yanında çalışma denemesi yapmıştım. Harçlığımı ilk aldığım da beni görmeliydiniz. İlk küçük kazancım, benim gözümde milyarlardan daha değerliydi. Çünkü yorularak kazandığım bu parayı hemen kaybetmek istemiyordum. Onu nasıl harcayacağıma karar vermem zor oldu. Harcadığımda aldığım tatsa bambaşkaydı. Çalışkanlığımın ispatıydı bu. Alın terimin belgesiydi.

10) Bu paragrafta asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışkan kişi zamanın nasıl geçtiğini anlamaz.
B) En tatlı kazanç, insanın kendi çabasıyla elde ettiğidir.
C) Kazancın bir kısmı ihtiyaç sahiplerine ayrılmalıdır.
D) Para biriktirmek, para kazanmaktan daha zordur.

4) mendiller sallanarak her pencereden
 5) Ten kalktı yavaş yavaş bir gelin gibi
 6) Yeşil kırlar arasından akıp giderken
 7) Ağaçların heyecanla çırpındı kalbi
 8) Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisinin
 9) anlamı yoktur?

- A) Kişileştirme B) Benzetme
 C) Tam uyak D) Redif

10) İstedin gül teninde yaralar
 11) Bayraklık hem seni, hem beni yaralar
 12) Verilen dizeler için aşağıdakilerden
 13) hangisi söylenebilir?
 14) Tam kafiye kullanılmıştır.
 15) Tunc kafiye kullanılmıştır.
 16) Harim kafiye kullanılmıştır.
 17) Cinaslı uyak kullanılmıştır.

18) Her davranışında başkalarının onayını arayan
 19) insanlar hayatın birçok güzelliğini ıskalar.
 20) Bu cümlede aşağıdakilerden
 21) hangisine vurgu yapılmıştır?
 22) A) Özgüven B) Özgürlük
 23) C) Özgürlük D) Yenilikçilik

24) Sanatçı toplumla yürüyen değil, ona geleceği
 25) gösteren kişidir.
 26) Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerin
 27) vermek istediği mesajı yansıtmaktadır?
 28) A) Sanatçı, özgün olmaya çalışan insandır.
 29) B) Sanatçı, halkın yürüdüğü yolu
 30) göstermelidir.
 31) C) Dengi ve duygu gücü, sanatçıda çok
 32) önemlidir.
 33) D) Sanatçı bir millet ilerleyemez.

34) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-
 35) sonuç ilişkisi vardır?
 36) A) Uykudan uyuyamadım.
 37) B) Hara kazanmak için çalışıyor.
 38) C) Okutulu olursan başarılı olursun.
 39) D) Hara gördüğünde heyecanlandı.

16) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-
 sonuç ilişkisi vardır?

- A) Kaza olduğu için yolları kapamışlar.
 B) Ders çalışmak için kütüphaneye gitti.
 C) Davet için hazırlık yaptınız mı?
 D) Sınavı kazanmak için sistemli çalışıyordu.

Anneleri yaramazlık yapan çocuklara söylendi.

17) Bu cümlelerin yüklemiyle aşağıdaki
 cümlelerden hangisinin yüklemi arasında çatı
 yönünden benzerlik vardır?

- A) Toplantıda önemli kararlar alındı.
 B) Bayram bu yıl daha coşkulu kutlandı.
 C) Okul arkadaşlarını karşısında görünce çok
 sevindi.
 D) Üyelere verilen kartların tümü yenilendi.

(I) İçine kapanmış olan Anadolu dağları,
 sessizliğini, bilge dalgınlığında sürdürür
 zamanın akışı içinde. (II) Kendi dilince söyler
 türküsünü, kendi gönlünce sürer
 yaşamını. (III) Dağlar vardır, yüreğinden eski
 uygarlıklar gülümser çağımıza. (IV) İşte bundan
 dolayı birçok efsaneyi bağrında yaşatır bizim
 Anadolu dağları. (V) Anadolu'nun en eski
 sahiplerinden şimdikilere değin olanları anlatır
 bize.

18) Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden
 hangisinin yüklemi, çatısı bakımından
 geçişsizdir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

23) Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin yüklemi geçişli bir fiildir?

- A) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
- B) Boş çuval ayakta durmaz.
- C) Kurunun yanında yaş da yanar.
- D) Ayağını yorganına göre uzat.

24) Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi döneli bir eylemdir?

- A) Kışlarla gideceğimiz konuşulacaktı.
- B) Yürüyüş sonrası mutlaka yıkanır.
- C) Gömleklerimin hepsi de çok güzel desenmişti.
- D) Tasarı kabul edilmedi.

25) Aşağıdakilerin hangisinde yüklem edilgen yapıda bir fiildir?

- A) Her dakikasını ayrı hatırlarım Erenköy'de geçen zamanın.
- B) Bir gün bizim de dokunacak Atlasımız parlayan ellerde.
- C) Süzüyor ufukta bir kızıl yeri içi karanlıkla dolmuş gözleri.
- D) Paranan bir kâğıtta küçük bir satır Yazı gibi zamanı onu karartır.

26) Aşağıdakilerden hangisi özne – yüklem ilişkisi yönünden ötekilerden farklıdır?

- A) Kampta sabaha kadar şarkılar söylendi.
- B) Başarılı öğrencilere ödülleri verildi.
- C) Gecmüğünden haber alamayan yaşlı kadın ağladı.
- D) Pervaneler yeni ütüldü.

23) "Resim" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sözde özne" olarak kullanılmıştır?

- A) Resim, çoğu insan tarafından zevkle yapılır.
- B) Sanatların en güzelidir, resim.
- C) Boş derste, defterine resim çizdi.
- D) Kendini bildi bileli resmi zayıftı.

24) Aşağıdakilerin hangisinde yüklem ettirgen bir fiil değildir?

- A) Çocuğa elbisesini çabucak giydirdi.
- B) Kitapları raflara güzelce yerleştirdi.
- C) Bütün ödevlerini ablasına yaptırdı.
- D) Taksiyi, uzun bir süre bekletti.

25) "Tok, açın halinden anlamaz." atasözündeki fiilin kipi ve zamanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haber kipi-geçmiş zaman
- B) Haber kipi- geniş zaman
- C) Dilek kipi-emir kipi
- D) Haber kipi-şimdiki zaman

26) Hangi cümledeki fiilin kipi diğerlerinden farklıdır?

- A) Sınav kağıtlarını hep geç verir.
- B) Her sabah erken kalkarım.
- C) Mum dibine ışık vermez.
- D) Herkes kendi işini yapsın.

27) Aşağıdakilerden hangisinde eylem
çekimlerinden farklı kiptedir?

- A) Bu yörenin geleneklerini bilirim.
- B) Çağdaş insan yaratıcı olmalıdır.
- C) Kuruyan dalları kesip bir kenara koydu.
- D) Gerçekler bir çok insanı ürkütüyor.

28) Aşağıdakilerin hangisinde eylemde kip
(zaman) kayması yoktur?

- A) Her hafta arkadaşlarla sinemaya gidiyoruz.
- B) Çocukları okula bırakıp gelirim.
- C) Birkaç yıl önce mağazayı başka birine
devrediyor.
- D) Anlattıkların hiçbiri beni ilgilendirmez.

"Polcuyum bir kuru yaprak misali

Mağârın önüne katılmışım ben."

29) Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerin
türü, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla ve
doğru olarak verilmiştir?

- A) Fiil-Sıfat- Fiil-Zamir
- B) İsim-Zarf- Fiil-Zamir
- C) İsim-Sıfat-Fiil- Zamir
- D) Sıfat -İsim- Fiil-Zamir

"Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul"

30) Yukarıdaki altı çizili sözcüklerin türü
sırasıyla hangisidir?

- A) zamir, isim, sıfat, fiil
- B) zamir, zarf, sıfat, fiil
- C) isim, isim, sıfat, fiil
- D) isim, zarf, isim, fiil

31) Hangi seçenekte farklı yapıda bir fiil
kullanılmıştır?

- A) Çocuğu parkta annesi gezdirmişti.
- B) Aracı biz durdurmadık.
- C) Metni öğretmen iki kez okuttu.
- D) Biraz da parkta gezelim.

32) Hangi seçenekte kullanılan fiil basit
zamanlı bir fiildir?

- A) Soruların cevaplarını alabildiniz mi?
- B) Uzun zamandır orada çalışıyordu.
- C) Eskiden de çok çay içermiş.
- D) Sık sık ziyaretimize gelirdi.

33) "Siz metni yazadurun, ben birazdan
geleceğim." cümlesindeki altı çizili
kelimede yapısına göre birleşik fiillerden
hangisi kullanılmıştır?

- A) Yeterlik fiili
- B) Yaklaşma fiili
- C) Sürerlik fiili
- D) Tezlik fiili

Burası bir köyden çok şehirleşmeye başlamış
bir kasabaya benziyordu. Etrafta bir tek eski
veya topraktan ev görünmüyordu. Otlamaya
çıkarılacak hayvanlar için özel bir yol yapılmış
ve diğer yolların hemen hepsi asfaltla
döşenmişti. Ama bir evin içine girecek olsanız
bir yemek sofrası dahi göremezsiniz. Yemekler
yerde yenir burada. İnsanlar ütü nedir bilmez.

34) Yukarıda verilen parça hangi yazı türüne
örnektir?

- A) Deneme B) Makale
- C) Gezi D) Anı

Bir yazarın seçtiği herhangi bir konu üzerindeki görüş ve düşüncelerini dile getirdiği yazılardır. Yazar kesin bir sonuca varmak zorunda değildir. Bilgi verme amacını taşımaz. İnsanı düşünmeye, yorum yapmaya sevk eder. Yazar samimi bir üslup kullanır.

35) Yukarıda bahsedilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkra B) Deneme
C) Eleştiri D) Makale

36) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yağmurda sıırıslıklam ıslandık.
B) Bilal Beyler akşam bize yemeğe geldiler.
C) Sen de mi aynı hataya düştün?
D) Bu filim çok hoşuma gitti.

37) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Bugün 10.00 – 18.00 saatleri arası elektrik kesintisi yapılacaktır.
B) Sabır etmeyi sonunda öğrendim.
C) Aydın'ın onüçüncü yaş gününü kutladık.
D) Bende sizinle gelmek istiyorum.

38) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Hemen hergün bu yoldan geçerim.
B) Öğretmen, bir kaç öğrenciyi yanına çağırdı.
C) Nefesini birtakım meselelere takmış.
D) Yunus koşuda 9'ncu olmuş.

39) Aşağıdakilerden önemli üç sorunumuz var ()
fakirlik () fakirlik () samimiyetsizlik ()

40) Yukarıdaki parantezlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri kullanılmalıdır?

- A) () () () () B) (:) (,) (,) (.)
C) () () () () D) (,) (,) (,) (.)

40) Aşağıdaki parantezle boş bırakılan yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti gelmelidir?

- A) Hekimden sorma () çekenden sor.
B) Alma mazlumun ahını () çıkar aheste aheste.
C) Anasına bak, kızını al () kumaşına bak, bezini al.
D) Ağlarsa anam ağlar () gerisi yalan ağlar.

CEVAP ANAHTARI

Soru No:.....

Soru No:.....

a b c d

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

() () () ()

	a	b	c	d
36.	()	()	()	()
37.	()	()	()	()
38.	()	()	()	()
39.	()	()	()	()
40.	()	()	()	()

KOMPOZİSYON: (20p)

Aşağıdaki konulardan dilediğinizi seçip kompozisyon ve yazım kurallarına uygun bir metin yazınız.

1) 'Bir fotoğrafçısınız ve çok iyi bir haber yakaladınız.' Bu fikri kurguladığınız bir öykü yazınız.

2) Yukarıdaki fotoğrafın size hissettirdiklerini anlatınız.

3) Başkaları gibi düşünürsek başkalarına benzeriz.

19 Mayıs Türk Maarif Koleji

2009-2010 Öğretim Yılı

7. Sınıf Türkçe Dersi

I. Dönem Ara Sınavı

Adı-Soyadı:.....

Tarih:06.11.2009

Sınıfı-Numarası:.....

Süre: 90dk.

BÜLBÜL İLE BAĞCI

Gül bahçesi... Kırmızı, pembe, sarı güller... Çevreyi gül kokusuna boğan, rengârenk güllerin yetiştiricisi ihtiyar bir bağcıydı. Geçimini sağlamak bir yana, bir gülün açmasıyla sanki bayram ederdı. Bahçede değil de sanki kalbinde büyütüyordu tomurcukları.

Gül mevsiminde bağcı kendisini kaybederdi âdeta. Bu yıl yeni bir gülün âşısını yapmıştı. Açılmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Onu veren bahçıvan, "Bu gül, güllerin sultanıdır. Rengi, kokusu çok farklıdır. Diğer güllere benzemez." demişti.

Bağcı, gülü özenle büyütüyordu. Daldaki tomurcukları gözü gibi koruyordu. Sonunda tomurcuklar goncaya dönmüştü. Gonca patladı ve bahçeyi güzelliğe boğan bir gül çıkıverdi ortaya. Bağcının içi içine sığmıyordu sevinçten. O günü akşama dek bağda geçirdi.

Gece uzadı da uzadı. Bağcının gözüne bir türlü uyku girmedi. Sabahı zor etti. Şafaktan sonra, günün ilk ışıklarıyla birlikte bağa gitti. Baktı ki ne görsün!

Bir bülbül, güle konmuş, hoyratça yapraklarını yoluyor. Bağcı dehşet içinde olup biteni seyretti bir süre. Bülbülü yakalamak için çok uğraştı, fakat kaçırdı. Ertesi gün, bülbül yine aynı güle konmuş, kalan yapraklarını yolmuştu. Bağcı bu kez de bülbülü kaçırdı.

Artık kararını vermişti. Bir tuzak kuracaktı bülbüle. Ustaca hazırladı tuzağı. Bülbül geldi yine ağaca konmak için, bir güzel tuzağa düştü, bağcı alıp eve götürdü, kafese hapsetti. Bağcı ertesi gün bülbülü kafeste bırakarak bağına gitti. Akşam eve dönüp geldi, bülbül ağlıyordu.

– Ben sana ne yaptım da beni buraya hapsediyorsun? Sesimi beğendiysen kafese koymana gerek yok, ben, zaten senin bahçenin bülbülüym.

Bağcı:

– Sen, dedi, kızgın kızgın; benim en güzel gülümü yoldun.

– Nasıl olsa, birkaç gün sonra kendisi solacaktı, yaprağını dökenecekti, dedi bülbül.

Bağcı baktı, doğru söylüyor bülbül... Kızgınlığı geçti, acıyarak serbest bıraktı onu...

Bülbül, pencereye kondu. Uçmadan önce:

– Beni özgür bıraktın... Çok teşekkür ederim. Ben de buna karşılık sana bir sır söyleyeceğim. Bağının kuzey ucunda, o büyük dut ağacının yanında bir hazine gizli, dedi. Sonra kanatlanarak gözden kayboldu.

Bağcı, başlangıçta inanmadı kuşun söylediğine. Sonra, içine bir kuşkudur düştü, "Belki doğrudur." diyerek kazdı bülbülün sözünü ettiği yeri. Kazdı ki ne görsün... Büyük bir küp, içi dolu altın.

Ertesi gün bülbül yine bağdaydı.

Bağcı, bülbüle:

– Bir şeyi, dedi, çok merak ediyordum.

1- Bağcı neden gül yetiştiriyor? (5 P)

2- Bağcının bu yıl yetiştirdiği gülün özelliği nedir? (5P)

3- Bağcı gülün açtığı sabah, bağda ne görüyor? (5 P)

4- Bağcı bülbüle neden tuzak kuruyor ve sonradan onu serbest bırakıyor? (5 P)

5- Bülbül gitmeden önce baęcıya ne söylüyor? (5 P)

6- Metnin türü nedir, hakkında bilgi veriniz? (5 P)

7. Aşağıdaki cümleleri kutular içinde verilen deyimlerden uygun olanlarıyla tamamlayınız. (8p.)

Yabı kırmak
Maymun iřtahlı olmak
Sırtı ekmek
Yazboz tahtası olmak

1. Tüm bu olanları
2. Sürekli değişik işlerde çalışarak bu işleri.....
evirdi.
3. Dn söyledikleriyle tüm sınıfın
4. Başladığı işleri hep yarım bıraktığı için ona.....
deniyor.

8. Aşağıda anlamları verilmiş bilinmeyen kelimeleri birer cümlede kullanınız. (8p.)

Zıt: Karşıt

(.....)

Safha: Aşama

(.....)

Düstur: Kural

(.....)

Saadet: Mutluluk

(.....)

9. Aşağıdaki ifadeleri öznel ve nesnel olarak değerlendiriniz. (5p.)

a. Şair şiirlerinde etkileyici bir dil kullanıyor.

(.....)

b. Yazar yazılarında daha çok toplum sorunlarını işliyor.

(.....)

c. Sinema tiyatrodan daha önemli bir sanat dalıdır.

(.....)

d. Çiçeklerin en güzeli güldür.

(.....)

e. Karpuz yaz meyvesidir.

(.....)

10. Aşağıdaki terimleri cümlelerdeki boş yerlere yazınız. (10p.)

Dram Tiyatro Fabl Komedi Beydaba

- Sahnede oynanmak üzere yazılan eserleredenir.
- Hem acıklı hem de komik unsurlar içeren oyun türünedenir.
- İnsan dışındaki varlıkların kişileştirilip konuşturulduğu masal türünedenir.
-Kelile ve Dimne adlı eserin yazarıdır.
- Toplumdaki aksaklıkları gülünç bir biçimde ele alan oyun türünedenir.

Aşağıdaki fiilleri iş, oluş ve durum yönünden inceleyiniz.

(9p.)

- a. Dün gece okuduğum romanı bitirdim. (.....)
- b. Genç kız günden güne güzelleşiyor. (.....)
- c. Çok yorulan çocuk erkenden yattı. (.....)

Aşağıdaki cümlelerde geçen fiillerin hangi kip(haber-dilek)

ve şahısta çekimlendiğini yazınız. (8p.)

- a. Akşamları yatmadan kitap okurum.
(.....)
- b. İki saat sonra yola çıkacağız.
(.....)
- c. Deftere soruları yazmalılar.
(.....)
- d. Biraz da bizi görseler!
(.....)

3. Aşağıdaki fiileri olum/ularını olumsuz, olumsuzlarını olum/uya çeviriniz . (4p.)

- a. Bindiler;
- b. Göndermedi;.....
- c. Bulamamış;.....
- d. Geliriz;.....

KOMPOZİSYON BÖLÜMÜ:

Aşağıdaki konulardan bir tanesini seçip, kompozisyon kurallarına uygun bir şekilde yazınız. (18p.)

Konu 1: Tatlı dilin hayatımızdaki yeri ve önemi.

Konu 2: "Ağızdan çıkan söz, yaydan çıkan ok gibidir; gittiği yerden geri dönmez."

Mevlana

Konu 3: Kitap, hiç aldatmayan bir arkadaştır.

Kompozisyonunuzu yazarken;

- Sayfa düzenine,
- Konunun bir plan çerçevesinde açıklanmasına,
- Konu bütünlüğüne,
- Yazım ve noktalama kurallarına,
- Çeşitli örneklerle desteklenmesine özen gösteriniz.

BAŞARILAR

İkinci Dönem 8/A-B Türkçe Ara Sınavı

Ad-Soyad:

süre:90dk

No:

9.04.2014

Durun, durun bir dünya iniyor tepemizden
Çatırtılar geliyor karanlık kubbemizden

Bu mısraların kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım Kafiye B) Tam Kafiye
C) Zengin Kafiye D) Cinaslı Kafiye

Kim bu cennet vatan uğruna olmaz ki feda
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda,

Mısralarında aşağıdaki sanatlardan hangileri vardır?

- A) Benzetme - kişileştirme
B) Benzetme - abartma
C) Abartma - ad aktarması
D) Abartma - kişileştirme

Güzel dil Türkçe bize
Şıkla dil gece bize
İstanbul konuşması
Zinat, en ince bize

Bir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Didaktik B) Dramatik
C) Satirik D) Epik

Aşağıdakilerin hangisinde mecaz-ı mür-
sel vardır?

- A) Ömer Seyfettin'in hikâyelerini beğendim.
B) Kaşığı adlı hikâyede kahraman, bir çocuk.
C) Bazı hikâyelerinde ise tarihî olayları işle-
mişir yazar.
D) Ömer Seyfettin kalemiyle geçinen bir ya-
zardır.

Her dağlara karargâhlar kurulur,
Bağında bölük bölük durulur,
Çevresinde istirahat verilir,
Çatırlar çatır çatmaz ordayım.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yok-
tur?

- A) Düşük B) Redif
C) Zenginlik D) Benzetme

6 Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin ka-
fiye kullanılmıştır?

- A) Vatanımda sular akar başıboş
Herkes birbirini kakar başıboş
B) Penceremde bir gün, günlerden bir gün
Ses baygın, renk dalgın ve ışık süzgül
C) Çaycı, getir, ilaç kokulu çaydan
Dakika düşelim senelik paydan
D) Güneş batan bir bayrak
Su kıpkızıl ufka bak

7 Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım ka-
fiye ve redif kullanılmıştır?

- A) Gün ışığı yapraklarda sekiyor
Gördüklerim hep derine çekiyor
B) Ceylan derisinde bir destan Bursa
Hülyadır, şiirdir, gülistan Bursa
C) Seri olmak için, seni verdim
Yaşamak için medfene girdim
D) Gördüm temel burda, direkler burda
Ölümsüz miraslar bu has hamurda

8 Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif kul-
lanılmamıştır?

- A) Mısırlar koşan tuttu, sarı püsküller saldı
Bu yaz ortasında da yalnızlık bana kaldı.
B) Haydi aşağıla, haydi durmadan vur bana
Söz olsun ki isyan edip karşı koymam sana
C) Güneş son kertede altın bulutu
Yayladaki evler hep kutu kutu
D) Kokar burcu burcu güller
Öter dallarda bülbüller

Sesim dalda ölen bir kuş
Ruhum fezada bir uçuş.
Bütün huzurunu bulmuş.
Bir dünyadan uzak, uzak.

9 Bu dörtlükte benzetmenin "benzeyen" un-
surları aşağıdakilerden hangisinde veril-
miştir?

- A) Ses - dal B) Dal - kuş
C) Ses - ruh D) Ruh - dünya

Yeşil ördek gibi daldım göllere
Sen düşürdün beni dilden dillere
Başım alıp gidem gurbet illere
Ne sen beni unut ne de ben seni

13 Dörtlüğün kafiyesi ve kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) _____ a
_____ a
_____ a
_____ a
Cinaslı

B) _____ a
_____ b
_____ a
_____ b
Zengin

C) _____ a
_____ a
_____ a
_____ b
Yarım

D) _____ a
_____ b
_____ a
_____ b
Tam

14 Bir yazarın günlük konuları kendi görüş ve düşüncelerine göre işlediği dergi ve gazete yazılarına nedir?

- A) Makale B) Deneme
C) Sohbet D) Fıkra

15 Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin kafiye vardır?

- A) Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek
Dağlardan çekirler, kalyonlar çekilecek
B) Yürü hâlâ ne diye oyunda oynastasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın
C) Bir noktada birleşmiş vatanın dört bucağı
Gurbet çeken gönüller kuşatmıştı ocağı
D) Ardında kalan yerler anlaşıırken baharla
Önümdeki arazi örtülü şimdi karla

16 Dina deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Budağların eskiden aşinasıdır soyum
Balgıları gibiyiz ebenced buraların
Bütünha derelerin, bu vahşi kayaların
Bilmediği gün yoktur sürü peşinde bizi.
Her gün ayrı pınardan, doldup testimizi
Nemara açılırız çingiraklarımızla

17 Bu dörtlük aşağıdaki şiir çeşitlerinden hangisine girer?

- A) Pastoral B) Lirik
C) Didaktik D) Epik

14 Aşağıdakilerden hangisi, pastol şiirin özelliklerine uygundur?

- A) Konusunu kahramanlıklardan ve kahramanlardan alır.
B) İçten gelen duyguları coşkun bir dille anlatır.
C) Tabiat ve doğa güzelliklerini, çobanların yaşayışlarını anlatır.
D) İnsanın duygularından çok aklına hitap edecek bir şeyi öğretmek ve bilgi vermek için yazılır.

15 Hem dünyada en birinci borç değil mi her kula,
Bir tohumu fidan yapmak, fidanı da bir orman?
Eğer böyle olmasaydı ne kalırdı oğula:
Mirasımı artır diye öğüt veren atadan
Dörtlük konusuna göre hangi şiir türüne girer?

- A) Didaktik B) Lirik
C) Epik D) Pastoral

16 Aşağıdakilerden hangisi didaktik yazıya örnektir?

- A) Anne sevgisinden bahseden bir şiir
B) Sait Faik Abasıyanık'ın bir hikâyesi
C) Ders çalışma yöntemlerini anlatan bir yazı
D) Keloğlan masallarından biri

Beyaz beyazdı bulutlar
Gölgeler buğulu, derin
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin

17 Dörtlük, konusuna göre hangi şiir çeşidi- ne girer?

- A) Lirik B) Epik
C) Didaktik D) Pastoral

18 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme vardır?

- A) Yaşlı kadın, uzun zaman oğlundan haber almazsa hastalanıyordu.
B) Ona her zaman açıksözlü davranır, hep gerçeği söylerdik.
C) O kadar güzel bir bebektir ki, insan ona bakmaya doyamıyordu.
D) Onu görünce ödü patlardı, onun karşısında süt dökmüş kedi gibi dururdu.

"Gibi" gibi yalnız "uykuda görünür." cümle-
nin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde
yansır?

- A) Birleşik, fiil
- B) Birleşik, isim, basit
- C) Birleşik, fiil, basit
- D) Olumlu, devrik, basit

Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi kell-
lenmiş yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) "Bey eski bir şarkı mırıldanıyordu."
- B) "Her ışıkları bir bir yanıyor."
- C) "Gözünün başka rengi de varmış."
- D) "Bu dağların karı eksilmez."

Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi söz-
lenmiş yönüyle farklıdır?

- A) "Sözleri hiçbir zaman unutmam."
- B) "Çocuklardı bizimle konuşanlar."
- C) "Kitaplarını satmak için gitti."
- D) "Çok güzel temizlemişlerdi."

Aşağıdakilerden hangisi olumlu, fiil cümle-

- A) "Bana bir şey yetişmez ki..."
- B) "Bu mükâfat yetmez mi?"
- C) "Her söz senin iyiliğin içindi."
- D) "Çocukların kıymetini bilelim."

Aşağıdakilerden hangisi isim cümlesi de-

- A) "Zamanda da iyileşir."
- B) "Bizim yapmamız gereken nedir?"
- C) "Her tarafın adamları çoktur."
- D) "Her şeyin anlatımında bir açıklık vardır."

Aşağıdakilerden hangisi öznesi ortak
olarak cümle değildir?

- A) "Her şeyi, ne yapacağımı bilmiyorum."
- B) "Her şeyim yeni gelmişti, çok gençti."
- C) "Her şeyi soktu, çakısını çıkardı."
- D) "Her şey gibiydi, biraz daha geç kalsaydı."

Aldım Rakofça kırlarının hür havasını.

25 Yukarıdaki cümle hakkında aşağıdakiler-
den hangisi söylenemez?

- A) Devrik cümledir. B) Ünlem cümledir.
- C) Olumlu cümledir. D) Basit cümlesidir.

26 Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamca
olumludur?

- A) "Bu testler bizim istediğimiz testler değil."
- B) "Onu ben de düşünmedim değil."
- C) "Bu, aradığım öğrenci değil."
- D) "Hava bugün güneşli değil."

27 Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapısına gö-
re farklıdır?

- A) "Geç yatarsak sabahleyin kalkamayız."
- B) "Öyle sanıyorum ki bizi anlayacaktır."
- C) "Sabahın erken saatlerinde kapımızı çaldı-
lar."
- D) "Kimseye görünmeden içeri girdik."

28 Aşağıdaki cümlelerin hangisi devrik - fiil
cümlesidir?

- A) "Ne istiyor bu adam bizden?"
- B) "İşinizi bitirmeden sınıftan çıkmayın."
- C) "O çocuk, buradakilerin hepsinden çalış-
kandır."
- D) "Tanıdıklarımız vardı onların içinde."

29 Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamına gö-
re farklıdır?

- A) "Beş kuruş dahi param yok."
- B) "Hiç kimseden korkmuyoruz."
- C) "Ne içeri gelirim, ne yemek yerim."
- D) "Olup bitenleri anlamıyor değiliz."

30 "Sabah sabah adamın moralini bozmayın."
cümlesi hakkında aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?

- A) Kurallı cümledir. B) Basit cümledir.
- C) Şart cümlesidir. D) Fiil cümlesidir.

33. Tasarrufu amacıyla uygulanan yaz saati dün başladı.

34. Cümledeki anlatım bozukluğu, aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "amacıyla" sözcüğü yerine "için" sözcüğü kullanılarak
- B) "uygulanan yaz saatine" yerine "yaz saati uygulamasına" getirilerek
- C) "dün" sözcüğü cümle başına alınarak
- D) "başlandı" yerine "başlanıldı" sözcüğü kullanılarak

35. Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili sözcük çıkarılırsa cümle anlamında daralmaz?

- A) Adına geleni birden söyleyiverdi.
- B) Genç kızın gözleri artık onu görmüyordu.
- C) Sohbet ilerledikçe herkesin neşesi artıyordu.
- D) Dağların arasında geniş bir düzlüğe çıkmışlardı.

36. Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili sözcük çıkarılırsa cümle anlamında daralmaz?

- A) Ahmet ablasıyla birlikte bize geldi.
- B) Abi yazılı sınavdan yine iyi not aldı.
- C) Allee güzel bir evde oturuyorlardı.
- D) Doğduğu kenti, Ankara'yı çok özlemişti.

Bizim çocukların mahallede dün yaptıkları maçtan sizin haberiniz yok.

34. Bu cümleden aşağıdaki sözcüklerin hangisi çıkarılırsa, cümle anlamı değişmez?

- A) Bizim
- B) Dün
- C) Mahallede
- D) Sizin

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yanlış sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Beyaz renk, özgürlüğün simgesi olmuştur.
- B) İkizler arasında az da olsa ayrıntı vardır.
- C) Karıncalar, yuvalarına durmadan yiyecek taşıyorlardı.
- D) Gemiciler güneşin batışını güverteden izliyordu.

36. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Onu seninle birlikte ilk kez gördüm.
- B) Sürekli kendi kendine konuşuyordu.
- C) Bunu bana değil, kendine önce sormalısın.
- D) Akşama tek ben kendim geleceğim.

Çok yetenekli bir çocuk ama bir o kadar da
ayrılmaz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun ne-
deni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlaç uyumsuzluğu
- B) Çelişen sözcükler kullanılması
- C) Yanlış tümleş kullanılması
- D) Özne – yüklem uyumsuzluğu

Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili
sözcük çıkarılırsa, cümlelerin anlamında
değişim olmaz?

- A) Fırtına pek çok insanın ölümüne sebep
oldu.
- B) Yazarın son romanını henüz okumadı-
ğını söyledi.
- C) Arkadaşımın annesi kibar, ölçülü ve te-
miz bir insandı.
- D) Yaklaşan bayram nedeniyle kutlama
çalışmaları gittikçe artıyor.

"Kırkunc bir gürültü sesi duyuldu." cümle-
sindeki anlatım bozukluğunun benzeri,
aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Biriken borçlar ülkenin ekonomik yön-
den dışa bağımlılığını sağladı.
- B) Sanatın tarihsel geçmişine göz atmak,
ilginç sonuçlarla karşılaşmaya eş de-
ğerdir.
- C) Olası ihtimal hesaplarıyla bir yere varıl-
maz.
- D) Kuzu etini sağlıklı ve yaşlı olmayan
kimseler yemelidir.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım
bozukluğu vardır?

- A) Geçirdiği kazada kolu sağlam, ayağı
ise kırılmıştı.
- B) Bir kişinin azığı iki kişiyi aç koyarmış.
- C) Gecenin karanlığında yoluna devam
etti.
- D) İnsanlara yardım edebilmek en büyük
mutluluktur.

Bundan böyle artık evin içinde sigara içme-
meye ve kitap okumak için daha çok zaman
ayırmaya karar verdim.

41. Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gi-
dermek için altı çizili sözlerden hangisi-
ni çıkarmak gerekir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış
sözcük kullanımından kaynaklanan anla-
tım bozukluğu vardır?

- A) Bu iki kavram arasında önemli bir ay-
rım var.
- B) Kirli havanın halk sağlığına zararlı ol-
duğunun sonucuna varılmıştır.
- C) Sergide, yazarın ressam tarafından çi-
zilmiş fotoğrafı ilgi gördü.
- D) Günümüzde fabrikalar, kent merkezle-
rine uzak olan yerlerde kuruluyor.

Hangi cümledeki altı çizili kelimeye gerek yoktur?

- A) Dağcıyı bulduğumuzda soğuktan donmak üzereydi.
- B) Ona nerede rastlasam bana gülümserdi.
- C) Şaka bile çocuğu sinirlendirmeye yetiyordu.
- D) Hasta kadın sedyede kendini kaybetti.

Kelime oluşturan bazı kalıplaşmış sözlerin yerleri değiştirilemez.

Aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili sözcüklerden hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Olayı yarım yamalak anlattı.
- B) Ufaklı irili bütün kavunları sattı.
- C) Her şey ayan beyan gözümüzün önünde gerçekleşti.
- D) Okulunu ite kaka bitirdi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Eski konaklar insanlara daha çekici geliyor.
- B) Uzun yıllardan bu yana bu köyde yaşadım.
- C) Yeşile özlem duyan herkes şehirden kaçıyor.
- D) Yağmurdan sonra ağaçlar bir başka güzel görünüyor.

46. "O iyi bir bilim adamı, yazar hatta müzikseverdi." cümlesindeki "hatta" sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamı bozulur?

- A) üstelik
- B) ayrıca
- C) hem de
- D) sözüm ona

47. Aşağıda hangi cümledeki deyim anlamı, birlikte verilen durum ya da davranışla çelişmektedir?

- A) O işten başı ağrımış, günlerce sıkıntı çekmişti.
- B) O kadar hastaydı ki yüzünden kan damlıyordu.
- C) Misafirini el üstünde tutar, ikramda kusur etmezdi.
- D) Pişkinliğe vurarak konuşmasına devam etti.

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kendi içinde çelişkili anlam taşımaktadır?

- A) Bu yarış sonuna kadar sürdüremezsin.
- B) Gece gündüz demeyip çalışarak işi bitirir.
- C) Tarih dersini sevdiğim kadar kimyayı da severim.
- D) Çelik gibi iradeli adam sigarayı bırakamaz.

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisi "kurallı, birleşik, olumsuz, fiil" cümlesidir?

- A) Ocağın sönmeye başlayan ateşine baktı.
- B) Dersini güzelce yapanın notu dolgun olur.
- C) Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel toprak.
- D) Serçeden korkan darı ekmez.

50. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamına göre "Ben öyle bir söz söyler miyim?" cümlesiyle özdeştir?

- A) Şimdiye kadar senin sözünden çıktım mı?
- B) Ahmet de sizinle geldi mi?
- C) Bana bir kalem verir misiniz?
- D) Bilgili mi bilgili bir çocukla tanışmış.

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

8A/B İKİNCİ DÖNEM SONU TÜRKÇE SINAVI

AD-SOYAD:

90 DK

SINIF:

NO:

Fotoğrafın anlatım olanakları oldukça sınırlıdır. Fotoğraf bize sadece yüzeysel bilgiler verir. Soyut düşünceleri ve kavramları, olayların nedenlerini anlatmakta yetersiz kalır. Bize dilencileri, köprü altındaki çocukları tarlada iki büklüm çalışanları gösterebilir; ama onları böyle yaşamaya zorlayan ekonomik koşulları anlatamaz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi anlatamaz?

- A) Fotoğraf bize her şeyi tam anlatamaz.
- B) Somut olmayan fikirleri anlatmada fotoğraf eksik kalır.
- C) Fotoğrafçılık birikim isteyen bir iştir.
- D) Bize görünenin ardındaki gerçekleri fotoğraf anlatamaz.

Her işin bir yöntemi var. Pilav pişirmenin, etek dikmenin, arşiv tutmanın, kitap dizmenin, köprü kurmanın, vida takmanın, adam tutmanın, adam elemenin... Her işin, her işin bir yöntemi var. Roman yazmanın da bir yöntemi olmalı, değil mi? Yapılan bütün bu işler çağlar boyunca ve değişen koşullar altında yöntemlerini de değiştirmişler, daha doğrusu geliştirmişlerdir.

Aşağıdaki parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Pilav pişirmenin, arşiv tutmanın, roman yazmanın yöntemi farklıdır.
- B) Değişen koşullar yöntemlerin de değişmesine neden olmuştur.
- C) Yeni yazma yöntemleri kullanan yazarlar çok okunur.
- D) Çağlar boyunca yöntemler geliştirilmiştir.

İki veya daha fazla kişiyle oynanan "saklambaç" oyununun kuralları şunlardır: Bir kişi gözlerini kapar ve etrafını görmeyecek şekilde duvara yaslanır. Belirlenen sayıya kadar içinden sayar ve "Önüm, sağım, solum sobe; saklanmayan ebedir." der. Sonra diğerlerinin saklandığı yerleri belirlemeye çalışır. Gördüğü her kişiden sonra ebe diyerek belirlenen noktaya el vurur.

3. Bu parçada "saklambaç oyunu"yla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Birden çok kişiyle oynandığına
- B) Nasıl oynanacağına
- C) Saklananların yerini bulan oyuncunun ne yapması gerektiğine
- D) Nerelere saklanılacağına

Yaşlı adam, gösterdiği sopa demetini oğullarından kırmalarını istemiş. Hepsinin için saatlerce uğraşmış, ama hiçbirini bunu tek başına başaramamış. Yaşlı adam yerinden kalkmış, demeti çözmüş. Sopalara teker teker oğullarına uzatmış. Oğulları, sopaları zorlanmadan kırmışlar. Yaşlı adam bunun üzerine onlara "....." demiştir.

4. Bu parçaya göre yaşlı adam, oğullarına ne demiştir?

- A) Zorlukları yénmek için birlikte hareket edin.
- B) Sağlığınız için spor yapmaktan vazgeçmeyin.
- C) İyi adı ancak kendiniz kazanabilirsiniz.
- D) İyilik yaparken kimseden karşılık beklemeyin.

Fransız edebiyatının en önemli romanlarından olan Sefiller, romantik akımın etkilerini taşıyan bir eserdir. Bir suçlunun yaşam öyküsünü konu edinen bu eser, birçok dile çevrilmiş, sevilerek okunmuştur. Araştırmacılar, Hugo'nun bu roman üstünde on dört yıl çalıştığını belirtirler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Tartışma D) Betimleme

Kapıdan girince taşlık; rutubet, toprak ve küf kokar; yere soluk renkli bezler serilidir; merdivenlerde yırtık muşambalar inip çıkanların ayaklarına takılır; sofalarda odaları süslemeye layık görülmeyen bazı eski ve kırık dökük eşya, aynası çatlamış bir gardirop veya mermeri kırılmış bir konsol göze çarpar.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Öyküleme D) Açıklama

Madolu'da her türkünün, her ağdın bir öyküsü vardır. Her atasözünde bir gerçeğin dile getirilmesi gibi. Halk ürünlerinde ne bir kimseye övgü ne de haksız bir yergi vardır. Çünkü halkın kimseye yaranma duygusu yoktur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Tartışma D) Öyküleme

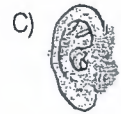
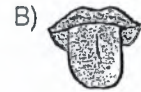
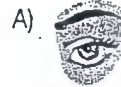
Aydıncık ve çevresi, mağara oluşumlarının sık rastlandığı bir bölge. Orta Toroslar'ın güneyinde yer alan Gilindere Mağarası yaklaşık üç milyon yıl önce, Akdeniz Havzası'ndaki su seviyesi değişimlerinin etkisiyle meydana gelmiştir. Mağarada 450 metrelik ana galerinin sonunda büyük bir göl yer alıyor. Bu gölde tatlı su ile deniz suyu bir arada bulunuyor.

8. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme B) Betimleme
C) Açıklama D) Karşılaştırma

Işığı söndürüp yatmadan önce pencereyi açtım. Ilık bir sonbahar gecesiydi; odanın içine bir yaprak kokusu ile beraber bir tatlı serinlik giriyordu. Odanın pencerelerinden kuşların civıltıları duyuluyordu. Pencere önünde dimdik durmuş kocaman ağaçlar vardı.

9. Bu parçanın anlatımında aşağıdaki duyu organlarının hangisiyle ilgili ayrıntıya yer verilmemiştir?

Ahmet Bey, her gün gazetesindeki köşesinde günlük konular üzerine yazılar yazmaktadır. Bu yazılarında toplumu ilgilendiren meselelere değinmekte, bir olayın yanlışlıklarını ve doğrularını ortaya koyarak insanları yönlendirmeye çalışmaktadır.

10. Buna göre Ahmet Bey'in, yazılarında ağırlıklı olarak aşağıdakilerin hangisine başvurduğu söylenebilir?

- A) Tartışmaya B) Öykülemeye
C) Betimlemeye D) Tanımlamaya

Bir yaz tatilinde, babamın bir dostunun yanında çalışma denemesi yapmışım. Harçlığımı ilk aldığımda beni görmeliydiniz. İlk küçük kazancım, benim gözümde milyarlardan daha değerliydi. Çünkü yorularak kazandığım bu parayı hemen kaybetmek istemiyordum. Onu nasıl harcayacağıma karar vermem zor oldu. Harcadığımda aldığım tatsa bambaşkaydı. Çalışkanlığımın ispatıydı bu. Alın terimin belgesiydi.

Bu paragrafta asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışkan kişi zamanın nasıl geçtiğini anlamaz.
- B) En tatlı kazanç, insanın kendi çabasıyla elde ettiğidir.
- C) Kazancın bir kısmı ihtiyaç sahiplerine ayrılmalıdır.
- D) Para biriktirmek, para kazanmaktan daha zordur.

Öğretmen, masal adası Seylan'ı anlatıyor. Seylan Adası, haritada su damlası kadar küçük görünüyordu. Neler neler anlatmıyordu ki öğretmen!.. Maymunlar, balıklar, muzlar, dünyanın en iyi çayları, çeşitli meyveler, adını bile duymadığımız bitkiler... Ama en çok hoşumuza giden, adanın sıcak oluşuydu. Bütün bir yıl ne güne ne palto ne şapka ne atkı... Serbestçe gez gezebildiğin kadar. Oduna da yakıtı de gerek yok. Doğrusu tam yaşayacak yermiş Seylan Adası.

Bu parçaya göre Seylan Adası'nın "tam yaşanacak bir yer" olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rahatça gezilebilecek kadar küçük olması
- B) Doğal hayatının bozulmadan devam etmesi
- C) Ormanda birçok hayvan türünün bulunması
- D) Yaz mevsiminin yıl boyu sürmesi

Uçsuz bucaksız ormanda, yaşlı gövdesi kovuklarla bezeli kocaman bir ağaçtı. Dallardan yaprakları düşerinde gün ışığı dibine ulaşamaz, ırı gövdesinden sular sızardı. Bu yüzden çevresi yosunlu ve karanlıktı. Çevresindeki onca ağaca, ormandaki her türlü yaşam kıpırtısına karşın, gene de kendini çok yalnız hissediyordu.

13- Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleme yapılmıştır.
- B) Bir varlığın ayırt edici özellikleri verilmiştir.
- C) Öznel ifadeler kullanılmıştır.
- D) Amaç, okuyucunun düşüncelerini değiştirmektir.

Geleneksel seyirlik oyunlarımız belli bir metne dayanmaz, oyuncuların oyun sırasındaki konuşmalarından oluşur. Bu olaylarda eğitici bir amaç güdülmez. Tanzimat'la birlikte edebiyatımıza giren tiyatro ise halkın eğitilmesinde bir araç olarak görülmüştür. Toplumda görülen aksaklıklara doğrudan doğruya dokunmak veya tarihin ibret verici olaylarını ele alıp onlardan ahlaki sonuçlar ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

14- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama – Karşılaştırma
- B) Betimleme – Öyküleme
- C) Tartışma – Tanımlama
- D) Açıklama – Tanımlama

Hayaletle benzer birini görüyorum orada.

Kız öyle silik ki, var da yokmuş ya da

çok ta varmış gibi.

Yukarıda numaralanmış sözcüklerden hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bütün bunları benmi söylemişim?
B) Hem annemi hem de babamı özledim.
C) Kitap okumamı tavsiye ediyor.
D) Bir yıldır ortalıkta görünmüyor.

1.	Rize'li bir arkadaşım vardı.
2.	Stres çağımızın hastalığıdır.
3.	Bitlis'te bir fabrikada çalışıyor.
4.	Espri yapmayı çok seviyor.

Yukarıdaki tabloda yazım yanlışı olan satırı boyayacaktır.

Buna göre Ali kaçınıcı satırı boyamalıdır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bütün şarkılar güzeldir.
B) Bütün şarkılar vardırki hiç eskimez.
C) Bütün şarkılardadır asıl güzellik.
D) Bütün şarkılar bende hep eskimemiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde kısa çizgi (-) kullanılamaz?

- A) Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihlerinin arasında
B) Cümle içindeki ara sözlerin başında ve sonunda
C) Sıralı cümleler arasında
D) Birbiriyle ilişkili iki ülke adı arasında

Denizden yeni mi çıkmıştı neydi (1) saçları (2) dudakları deniz kokuyordu (3) Yükselip (4) alçalan göğsü deniz gibiydi.

20. Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine hiçbir noktalama işareti geti-
rilemez?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

İsterseniz yanlış düşünün () ama her durumda kendi kafanızla düşünün.

21. Bu cümledeki boş yay ayrıca aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi gelebilir?

- A) İki nokta (:)
B) Üç nokta (...)
C) Virgül (,)
D) Ünlem işareti (!)

22. Ortalıkta tuhaf bir sessizlik () Sebebinin bilmediğim binlerce korku ()

Bu parçadaki boş bırakılan ayraçlara, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri gelebilir?

- A) (...), (...)
B) (.), (.)
C) (...), (.)
D) (.), (...)

Kim bilir şimdi neredesin?
Senindir yine akşamlar
Merdivende ayak sesin
Rıhtım taşında gölgen var

26. Bu dördlükte, aşağıdaki duygulardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Ölüm korkusu B) Özlem
C) Çaresizlik D) Yakınma

Veysel (1894-1973) halk şiirimizin, kuvvetli saz şairlerindendir. Sivas'ın Şala ilçesine bağlı Sivrialan köyünde dünyaya gelmiştir. Halkla aydınlar arasında köprü kurmuş bir şairdir." cümleleriyle yazılan bir yazının türü aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Röportaj B) Anı
C) Biyografi D) Fıkra

Makale ve dergilerde yayımlanan bir yazı türüdür. Bilgi vermek ya da bir gerçeği açıklamak için yazılır. Bu tür yazılarda sade ve anlaşılır bir dil kullanılır.

Aşağıda sözü edilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makale B) Fıkra
C) Sohbet D) Anı

Türk oğlu böyledir, doğuştan atlı
Her yolda şeref, şan arar, geçeriz
Atımız, gönlümüzdeki gibi kanatlı
Dağlar, ovaya serer, geçeriz

Bu dördlük, konusuna göre hangi şiir türüne girer?

- A) Epik B) Didaktik
C) Lirik D) Pastoral

27. Aşağıdaki çocukların hangisinin okuduğu dizeler "satirik şiir" tarzına örnektir?

A)

Bingöl yaylalarının mavi dumanlarına
Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına

B)

Gönlümle oturdum da hüznlendim o yerde
Sen neredesin, ey sevgili, yaz günleri nerde

C)

Bir vakte erdi ki bizim günümüz
Yiğit belli değil, mert belli değil

D)

Balkan şehirlerinde geçerken
Çocukluğum
Her lahza bir alev gibi hasretti
duyduğum

Bu dağ, uçsuz bucaksız bir bozkırın ortasında yapayalnız duruyordu. Ululuğu yalnızlığındandı. Hem yalnız, hem yüceydi. Hiçbir dağı, tepeyi koltuğunun altına almadan, hiçbir yere yaslanmadan, hiçbir dağın sırtına basmadan yükseliyordu. Ağırbaşlı, sakur, kendinden emin, usul usul yükseliyordu. Sanki hiç acalesi yokmuş, sanki ayamete dek orada duracakmış, sanki tuhan bile kendine değmezmiş.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görme duyusundan yararlanılmıştır.
- B) Dağın ayırıcı özellikleri vurgulanmıştır.
- C) Betimlemeye duygular katılmıştır.
- D) İşitsel öğeler kullanılmıştır.

Bazenlerde, bir gazetede Almanya'da iki hafta beri daktilo üretilmediğini okudum. Yazı makinesi, devrini tamamladı. Artık yazı yazılmıyor. Bilgisayar yaşamın her alanına yayıldı. Binlerce sayfalık kitap, birkaç içi kadar diskete sığdırılıyor.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale
- B) Anı
- C) Biyografi
- D) Fıkra

Yazmış, alanında kendini kanıtlamış, yaptıkları ve yaşadıklarıyla okuyucularını çekebilecek nitelikteki kişilerin hayatlarını anlatan yazılara denir.

Bu yazıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Biyografi
- B) biyografi
- C) Deneme
- D) günlük

31. Aşağıdakilerden hangisi konu yönünden ötekilerden farklı bir yazı türüdür?

- A) Roman
- B) Öykü
- C) Makale
- D) Masal

32. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Didaktik şiirin konusunu yiğitlik, kahramanlık oluşturur.
- B) Satirik şiirde insanların ve toplumun bozuk yönleri eleştirilir.
- C) Pastoral şiirin konusu doğa ve tabiat sevgisidir.
- D) Lirik şiirde, duygusal konulara yer verilir.

Nihayet kaleye çıktık. Tepesi uçtuğu için Tepesi Minare denen eski Selçuklu kulesinden destani şehri seyre başladık. Önümüzde henüz sararmaya yüz tutmuş ekinleriyle emsalsiz bir panorama dalgalanıyordu. Kuzeydoğu tarafında çıplak dağlar biter bitmez, küçük köyleriyle, ağaçlık su başlarıyla, enginliğiyle ova başlıyordu.

33. Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Deneme
- B) Röportaj
- C) Gezi yazısı
- D) Makale

Bir yazısında şöyle der () () Sanatçı-
nın konusu insandır () Bir insanın yaşamı o
insanın düşlerinin de kaynağıdır () ()

Bu parçadaki boş ayrıtlara, aşağıdaki
noktalama işaretlerinden hangisi getiri-
lir?

- A) Virgül B) İki Nokta
C) Tırnak İşareti D) Nokta

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nokta-
lama işaretleriyle ilgili bilgi yanlış var-
tır?

- A) Yabancı sözcüklerin okunuşu, parantez
içinde gösterilir.
B) Cümle içerisinde geçen kitap, dergi
isimleri tırnak içine alınabilir.
C) Kesin olarak bilinmeyen tarihler yerine
tarih em işareti kullanılır.
D) 3. cümlede gelen çekim eklerinin ayrıl-
masında kesme işareti kullanılır.

O bütün insanları severdi. Onun için
zengin, yoksulun () yaşlinın, gen-
çin dostlukta hiçbir farkı yoktu.

Bu tablodaki cümlede boş bırakılan yay-
rıca, aşağıdaki noktalama işaretle-
rinden hangisi getirilebilir?

- A) () B) (:) C) (.) D) (!)

Aşağıdakilerden hangisi üç nokta'nın
(...) kullanım yerinden biri değildir?

- A) Söylenmek istenmeyen sözler yerine
B) Aktarma sözlerin başında ve sonunda
C) Tamamlanmamış cümlelerin sonunda
D) Alıntılarda alınmayan bölümlerin yerine

38- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir
yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Ben dün gerçekten yorulmuştum.
B) Hızlı koşan çabuk yorulur.
C) Daha önceki romanlarını da okudum.
D) Sesin nerde, her günkü sesin?

1. Ağrı Dağı, 2500 metreden daha yüksektir.
2. Kendini tutamayip gülmeğe başladı.
3. Oysa ki ben senin iyiliğini istiyorum.
4. Geçen hafta başlayan yağmur bugün kesildi.

39- Yukarıdaki cümlelerin hangisinde yazım
yanlışı yoktur?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

40- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de"
nin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ben de kalan eski hatıraları yaktım bir
bir.
B) Eğil de kulak ver, bu ses nedir diye?
C) Annem de bugün gelecek.
D) Bir yara da o açtı bağıma.

41- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım
yanlışı vardır?

- A) TBMM'nin açılışını her yıl kutluyoruz.
B) MEB'in yeni uygulaması çok başarılı
oldu.
C) TÜBİTAK'da çok başarılı araştırmalar
yaptı.
D) TSK'nin asker alımı başladı.

45. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Tedavide ne yazık ki geç kalınmıştı.
- B) Onlar saadetlerinin mutluluğundan uçuyorlardı sanki.
- C) Belirli aralıklara su kesintisi yapılacaktı.
- D) Zorluklarla yılmadan mücadele etmelisiniz.

"Bugün Türkiye'nin turizm alanında gelişmiş turist bölgeleri vardır."

cümlesinde hangi kelime gereksiz ve yanlış kullanılmıştır?

- A) turizm
- B) alanında
- C) turist
- D) Türkiye'nin

"Para kazanmak için gençliğini harcadı."

İhtesinden sonra, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

- A) fakat umduğunu bulamadı.
- B) fakı tembelliğin cezasını geçti.
- C) ama sonunda zengin oldu.
- D) şimdi rahat etmek onun hakkıdır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi söylenişi değiştirildiği için kusurludur?

- A) Çalma el kapısı, çalarlar kapını.
- B) Dost ile ye iç, alışveriş yapma.
- C) Oerdini söyleyemeyen, ilaç bulamaz.
- D) Deve bir akçeye, deve bin akçeye.

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış sözcük kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Ereğli Türkiye'nin çelik gereksiniminin üçte ikisini veriyor.
- B) Ne zaman o kazayı hatırlasam içime fenalık geliyor.
- C) İşe erken başladığım günlerde çalışmalarım verimli oluyor.
- D) Gelişmeleri işine geldiği biçimde yorumluyor.

47 Evin önünde durdum. Kapının sol yanındaki kolu çektim. Büyük bir şaşkınlıkla kapının açıldığını gördüm. Açılan kapıdan sahanlığa girdim. Ne bir ses ne bir seda... Sağımda bir merdiven vardı. Karşımda camlı bir kapı... Merdivene yöneldim.

Bu parçada aşağıdaki anlatım yollarından hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Öyküleme
C) Tanımlama D) Karşılaştırma

Yiğit kendini övende
Oklar menzili dövende
Şeşper kalkana değende
Kalkan gümbür gümbürlenir

Bu dizelerde aşağıdaki şiirlerden hangisinin nitelikleri ağır basmaktadır?

- A) Epik B) Didaktik
C) Pastoral D) Dramatik

49. 138 Kahvenin önünde birkaç ihtiyardan başka kimse kalmamıştı. Beni görünce yerlerinden kalkmadan baktılar. Yanlarına gidip oturdum, kim olduğumu anlattım. İçlerinden biri muhtarmış. Benden önceki öğretmen gideli altı ayı geçtiğini, o zamandan beri okulun kapalı durduğunu söyledi.

Bu parça aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

- A) Öyküleme B) Tartışma
C) Betimleme D) Açıklama

50. Geçti bu devranın devri bozuldu.
Gülistan bezminin gülleri soldu
Çay taşları yakut bahasın buldu
Cevherler ummâna düştü bulunmaz

Bu dördlük, aşağıdaki şiir türlerinden hangisinin özelliklerini taşımaktadır?

- A) Dramatik B) Pastoral
C) Satirik D) Epik

19 MAYIS TÜRK MAARİF KOLEJİ
CEVAP ANAHTARI

Ad-Soyadı:.....

Sınıf:

1 (a) (b) (c) (d) (e)	34 (a) (b) (c) (d) (e)
2 (a) (b) (c) (d) (e)	35 (a) (b) (c) (d) (e)
3 (a) (b) (c) (d) (e)	36 (a) (b) (c) (d) (e)
4 (a) (b) (c) (d) (e)	37 (a) (b) (c) (d) (e)
5 (a) (b) (c) (d) (e)	38 (a) (b) (c) (d) (e)
6 (a) (b) (c) (d) (e)	39 (a) (b) (c) (d) (e)
7 (a) (b) (c) (d) (e)	40 (a) (b) (c) (d) (e)
8 (a) (b) (c) (d) (e)	41 (a) (b) (c) (d) (e)
9 (a) (b) (c) (d) (e)	42 (a) (b) (c) (d) (e)
10 (a) (b) (c) (d) (e)	43 (a) (b) (c) (d) (e)
11 (a) (b) (c) (d) (e)	44 (a) (b) (c) (d) (e)
12 (a) (b) (c) (d) (e)	45 (a) (b) (c) (d) (e)
13 (a) (b) (c) (d) (e)	46 (a) (b) (c) (d) (e)
14 (a) (b) (c) (d) (e)	47 (a) (b) (c) (d) (e)
15 (a) (b) (c) (d) (e)	48 (a) (b) (c) (d) (e)
16 (a) (b) (c) (d) (e)	49 (a) (b) (c) (d) (e)
17 (a) (b) (c) (d) (e)	50 (a) (b) (c) (d) (e)
18 (a) (b) (c) (d) (e)	
19 (a) (b) (c) (d) (e)	
20 (a) (b) (c) (d) (e)	
21 (a) (b) (c) (d) (e)	
22 (a) (b) (c) (d) (e)	
23 (a) (b) (c) (d) (e)	
24 (a) (b) (c) (d) (e)	
25 (a) (b) (c) (d) (e)	
26 (a) (b) (c) (d) (e)	
27 (a) (b) (c) (d) (e)	
28 (a) (b) (c) (d) (e)	
29 (a) (b) (c) (d) (e)	
30 (a) (b) (c) (d) (e)	
31 (a) (b) (c) (d) (e)	
32 (a) (b) (c) (d) (e)	
33 (a) (b) (c) (d) (e)	

19 MAYIS TMK

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

8A/B TÜRKÇE SINAVI

İsim:

No:

20.11.2014

Onuncu Yıl Nutku**Türk Milleti!**

Kurtuluş Savaşı'na başladığımızın on beşinci yılındayız. Bugün Cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır.

Kutlu olsun!

Şu anda, büyük Türk milletinin bir ferdi olarak, bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı içindeyim.

Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bundaki muvaffakiyeti, Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak, azimkârane yürümesine borçluyuz. Fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz; çünkü , daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz.

Yurdumuzu, dünyanın en mamur ve en medenî memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi, en geniş, refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü, muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız. Bunun için, bizce zaman ölçüsü, geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir. Geçen zamana nispetle daha çok çalışacağız, daha az zamanda daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur.

Çünkü, Türk milletinin karakteri yüksektir; Türk milleti çalışkandır; Türk milleti zekidir. Çünkü, Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir. Ve çünkü, Türk milletinin, yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir. Şunu da ehemmiyetle tebarüz ettirmeliyim ki, yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihî bir vasfı da, güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir. Bunun içindir ki, milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, fitrî zekâsını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini ve millî birlik duygusunu mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek millî ülkümüzdür. Türk milletine çok yakışan bu ülkü, onu, bütün beşeriyette, hakikî huzurun temini yolunda, kendine düşen medenî vazifeyi yapmakta muvaffak kılacaktır.

Büyük Türk milleti!

On beş yıldan beri, gittiğimiz işlerde muvafakiyet vadeden çok sözlerimi içtim. Bahtiyarım ki, bu sözlerimin hiç birinde milletimin hakkındaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe uğramadım. Bugün, aynı iman ve katiyetle söylüyorum ki, millî ölküye, tam bir bütünlükle yürümekte olan Türk milletinin büyük millet olduğunu, bütün medenî âlem az zamanda bir kere daha tanıyacaktır. Asla şüphem yoktur ki, Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti, bundan sonraki inkişafı ile, atının yüksek medeniyet zekundan yeni bir güneş gibi doğacaktır.

Türk milleti!

Ebediyete akıp giden her on senede, bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle, huzur ve refah içinde kutlamayı gönülden dilerim.

Ne mutlu Türküm diyene!

Sorular:

1-Metnin türü nedir? Metin türü hakkında açıklayıcı bilgi veriniz.(5p)

2-Metin hangi tarihte yazılmıştır?Neden?(5p)

3-Metnin ana fikri nedir?(6p)

4-Türk gençliği görevini yerine getirirken gücünü nereden alacaktır?(6p)

5-) "Sevk-mahrum-sükun-alkadar" sözcüklerini açıklayınız.(8p)

Mavi Maviydi Gökyüzü

Mavi maviydi gökyüzü

Bulutlar , beyaz beyazdı

Boşluğu ve üzüntüsü

İçinde ne garip , yazdı...

Garip , güzel, sonra mahzun

Işıkla yağmur beraber,

Bir türkü ki gamlı , uzun,

Ve sen gülünce açan güller.

Beyaz beyazdı bulutlar ,

Gölgeler buğulu, derin ;

Ah o hiç dinmeyen rüzgar

Ve uykusu çiçeklerin;

A.Hamdi TANPINAR

1-)Yukarıdaki şiiri iç ve dış şekil özellikleri açısından değerlendiriniz.(15p)

2-)Şiirde geçen sanatları bulup gösteriniz.(5p)

Dilbilgisi:

1-)Aşağıdaki cümleleri ogelerine ayırınız.(10p)

*Hafta sonunu güzel değerlendirmek için bir yerlere gidelim istedik.

*Elde edebileceklerinin fazlasını isteyenler , ellerindeki de kaybederler.

*Sinemaya büyük emeği geçen Bert Lahr ; yeni bir projede , zor bir rolde oynama kararı almış.

*Üzerinden gün eksilmeyen Anadolu Bozkırları; başaklar olgunlaştıkça , otlar sarardıkça sarının bütün tonlarını parlatmaya başladı.

*Bu soruda iki farklı cümlelerin anlamları ayrı ayrı verilmiştir.

*Toplumsal değerlere aykırı bir yaşam ulusları ileri götüremez , onları geliştiremez.

*Her sanat yapıtında olduğu gibi kitabın da iyisi , kötüsü vardır.

2-)Aşağıdaki paragrafta geçen fiilimsileri bulup çeşitlerini gösteriniz.(15p)

Ölesiye seven adam aşkının karşılığını bulamayınca , uzaklara çok uzaklara doğru yol alıp gitti. Gittiği yolun yol olmadığını bilen adam aslında gerçek aşkın peşindeydi.

Düşündükçe kendini kötü hisseden aşık aslında geri dönüp aşkına sarılmak istiyordu.Annesi tarafından da engellenen genç aşkı için elinden geleni yapmayı planlar.

3- Aşağıdaki konulardan bir tanesini seçip kompozisyon kurallarına uygun olacak şekilde kompozisyon yazınız.(20p)

*Sevgi-saygı ve dostluk kavramlarını içeren, hikaye türünde bir kompozisyon yazınız.

*Doğa insan olmadan da yaşar , ama insan doğa yok olduktan sonra yaşayamaz.

Paul Ehrlich

*****BAŞARILAR*****

ANAFARTALAR LİSESİ

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

8 A, B, C TÜRKÇE

II. DÖNEM SONU SINAV SORULARI

ADI-SOYADI:

TARİH: 22.05.2015

NO:

SÜRE:90 DAK.

SINIF:

ERGENEKON DESTANI

Aradan dört yüz yıl geçti.

Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da hem kendileri hem sürüleri o kadar arttı ki ülkeye sığmaz oldular. Bu yüzden toplanıp konuştular, çare bulmak istediler. Dediler ki : "Atalarımızdan duyardık , Ergenekon'un dışında geniş yerler , güzel yurtlar olurmuş. Eskiden oraları bizim yurdumuzmuş. Dağların arasında bir çıkılacak yol arayıp bulalım, çıkıp buradan göçelim. Ergenekon'un dışında kim bizimle dost olursa dost olalım, düşman olursa vuruşalım."

Böyle konuşulup karar verilince Ergenekon'dan çıkmak için bir yol aramaya başladılar, bulamadılar.

O zaman bir demirci dedi ki: "Bu dağda bir demir madeni var. Yalın kata benzer. Madenin demirini eritsek bir yol olurdu."

Hep birlikte gidip demir madenini gördüler. Demircinin sözlerini de beğendiler. Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler. Sonra da dağın üstünü, arka yanını, öte yanını ve beri yanını bir sıra odun ve bir sıra kömürle doldurduktan sonra yetmiş deriden yetmiş körük yapıp yetmiş yerde kurdular; odunlarla kömürleri ateşleyip körükleri körüklediler.

Tanrı'nın gücü ve inayeti ile ateş kızdı. Kızdıkça demir dağın demiri erimeğe başladı, eriyip akıverdi. Dağ delindi ve yüklü bir deve geçebilecek kadar yol oldu. O kutsal yılın, kutsal ayının kutsal gününün , kutsal saatinde Göktürkler, Ergenekondan çıktılar. O günü, o ayı ve saati iyi bellediler. Bu kutsal gün , o günden sonra Göktürk için bayram oldu. Her yıl, o gün gelince büyük törenler yapıldı. Bu törenlerde , bir parça demir alınıp ateşte kızdırılıyordu. Sonra da kızdırılan demiri önce Göktürk Hakan'ı kışağıyla tutup örse koyuyor, çekiyle dövüyordu. Ondan sonra da diğer Türk beyleri aynı hareketi yaparak bayramı başlatıyorlardı.

Ergenekon'dan çıktıkları sırada Göktürklerin hakanı Kayan(Kayı Han)soyundan gelme Börteçine idi. Börteçine bütün illere elçilerini gönderdi ve Ergenekon'dan çıkıp geldiklerini bildirdi.

Bunu kimi iyi karşıladı, baş eğip boyun eğdi. Börteçine'yi kendi hakanları bildi; kimi de iyi görmedi, karşı çıktı. Onlarla da savaşıldı, Göktürkler hepsini yendiler.

Mustafa Necati Sepetçioğlu

1-Göktürkler'in Ergenekon'dan çıkışlarını kutladıkları bayramın adı nedir? Açıklayınız. (10p)

2-Göktürkler nereye göç ettiler? Niçin?(5p)

3-Yukarıdaki parçanın türü hakkında bilgi veriniz.(5p)

4-Aşağıdaki sözcük gruplarının anlamlarını yazınız.(10p)

a)gafil avlamak:

b)Kılıçtan geçirmek:

c)Galip gelmek:

ç)Baskına uğramak:

d)Hile yapmak:

İMECE

İlk gittiğim imeceyi hayal meyal anlıyorum.Köyün içinde bir bayram havası esiyordu.Bayram havasından da öte bir şeyler.Düğünden öte bir sevinç.Köyün kızları Hıdırellez'de en güzel giysilerini kuşanırlar, ellerine alca kınalar yakarlardı.

Bizim kalenin sırtları, kayalıkları renk renk giyinmiş kızların türküleriyle dolardı.

Derken tarlaya geldik.Büyük bir tarlanın ekini biçilecekti.Şimdi aklımda kaldığına göre tarlanın sahibi altı aydır hastaydı.Bu imece, bir yardım imecesiydi. Tarlanın ekini biçilecek, sonra harman edilecekti.

Orakları çeken delikanlılar, orta ekine hemen giriştiler.Kızlar, kadınlar desteleri harmana hemencecik taşımaya başladılar.Yaşlılar harman yerinde kalmışlar, bir yandan konuşuyorlar, bir yandan da harmanı yapıyorlar.

Bir türkü, bir kıyamettir gidiyordu.

Öğleye kalmadan , daha sarı sıcak çökmeden kocaman bir tarlanın ekini biçildi, harman edildi.

Sonra , belki on beş tane hayma yaptı delikanlılar.Büyük , üstü çiçekli otlarla örtülü haymalar.Kocaman bir kazanda düğün yemeği gibi patatesli et pişiyordu.Bir kocaman kazanda da bulgur aşısı.Yemek koyuldu, yenildi, içildi ama hemen köye dönülmedi.

Oyunlar başladı.

İmece cümbüşü o gün , gün batıncaya kadar sürdü.Herkes çalışmayı, her bir şeyi, yorgunluğu unutmuştu.Herkesin damağında eğlencenin tadı kalmıştı.Bu tarlayı hasta adamın karısı bir ayda biçtirip harman edemezdi.Bir öğleye kadar, iş tamam.

İmece türlü türlüdür.Bir de köyün ortak mallarının imecesi vardır.Bir de imama, öğretmene muhtara , ağaya imece yaparlar.

Bir de iki üç ev aralarında birleşirler; bir gün birincisinin ekinini, ikinci gün ikincisinin , üçüncü gün üçüncüsünün .. Sırasıyla... Ekinlerin oluşuna bakar.Kimin ekini erken yetmişse önce onunki... Bütün bir köyün imeceyle iş gördüğü vardır.

5- "Hıdırellez" nedir? Açıklayınız.(5p)

6-İmece'nin kelime anlamı hakkında bilgi veriniz.(5p)

7-Parçada kaç türlü imeceden söz ediliyor? Açıklayınız.(5p)

8-Yukarıdaki parçanın vermek istediği mesaj nedir? Açıklayınız.(5p)

DİLBİLGİSİ

9-Aşağıdaki sözcükleri yapısına göre inceleyiniz.(Ek, kök) (Basit, türemiş, bileşik) (18p)

a-Tanyerleri:

b-Sordum:

c-Dertleş:

d-Gidivermişmi

e-Yardım ediyoruz:

f-Olmamışlar:

10-"Gel" sözcüğünü olumsuz şimdiki zaman kipine göre tüm şahıslarla çekimleyiniz.(6p)

11-“Çalış” sözcüğünü istek kipine göre tüm şahıslarla çekimleyiniz.(6p)

KOMPOZİSYON

12- “Sevgi ” acının en önemli ilacıdır. Konuşunu kompozisyon kurallarına uygun olarak yazınız.(20p)

DERS ÖĞRETMENLERİ

ANAFARTALAR LİSESİ

2013 -2014 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
7 A – B – C SINIFLARI
TÜRKÇE SINAVI

SOYİSİM:

NO:

9 NİSAN 2014

SÜRE 80 DAKİKA

...BAŞARILAR...

SULAR

Dağları gibi ulu dağlardan

Enginden engine çağlayan sular

Derin derin derelerden dönerek

Aslıp aslını ağlayan sular

Çayarak o bahçeden o bağa

Verir kuvvet verir toprağa

Verir çiçeklere yaprağa

Verir toprağa bağlayan sular

1. Şair suları neye benzetmektedir? Suyun çağlaması ne demektir? (5 + 3 p)

2. İkinci dördlüğün kafiye şemasını (1p), kafiye (3p) ve rediflerini (2p) ikinci dördlük üzerinde gösteriniz. Ölçüsünü yazınız. (2p)

Ölçü:

3. Sular bahçeden bağa nasıl çağlayabilir? (3p)

Kız Kağan

Kız Han'ın doğuşu:

Olsun dediler.

resmi işte budur.

sonra da yine, sevinç, neşe buldular.

günlerden bir gün:

oldu gözleri, renklendi ışık doldu,

Kağan'ın o gündü, bir erkek oğlu oldu!"

gök, gök mavisiydi bu oğlanın yüz rengi,

kızıl ağzıyla, ateş gibiydi benzi,

idi gözleri, saçları da kapkara,

lerden de güzel, kaşları var ne kara!

ana göğsüne, aldı emdi sütünü!

edi bir daha, içmek kendi sütünü;

emiş etler ister, aş yemek ister oldu,

şarap ister, eğlenmek ister oldu.

dile geldi, söyler, konuşur oldu,

gün geçtikten sonar, yürür oynar oldu!

ayağı gibi, idi sanki ayağı.

bileği gibi, idi sanki bileği.

idi omuzu, ala samurunkine;

sü de yakın idi, koca ayıninkine!

insan idi fakat, tüyleri dolu idi,

her yeri kıllarla dolu idi,

at sürüleri, tutar, atlara biner!

bu yaşta iken, çıkar, avlara gider.

günler geçti, nice seneler doldu.

da büyüyerek, bir yahşi yiğit oldu!

Kız'ın göğün kızı ile evlenmesi:

günlerden bir gün:

Kağan bir yerde, Tanrıya yalvarırken,

karanlık bastı birden, bir ışık düştü gökten,

öyle bir ışıktı ki, parlak aydan, güneşten.

Kağan yürüdü, yakınına ışığın,

vardığını gördü ortasında bir kızın!

ben vardı başında, ateş gibi ışığı.

çok güzel bir kızdı bu, sanki Kutup yıldızı!

öyle güzel bir kız ki, gülse, gök güledurur!

kız ağlamak istese, gök de ağlayadurur!

Kız kızı görünce, gitti aklı beyninden,

kız vuruldu birden, sevdi kızı gönülden.

kızla gerdeğe girdi, aldı dilediğinden!

gebe kalmış idi kız, gün geceler dolunca,

Gözleri aydın oldu, üç oğlancık doğunca.

Birinci oğlancığa, Gün adını koydular,

ikinci oğlanaysa Ay adını buldular,

Yıldız olsun üçüncü, diye memnun oldular...

1. Oğuz Kağan'ın fiziksel özellikleri metinde nasıl anlatılmaktadır? (6p)
2. Oğuz Kağan'ın olağanüstü özelliklerine örnekler veriniz. (5p)
3. Oğuz Kağan'ın göğün kızı ile evlenmesinden doğan çocuklarına Gün, Ay ve Yıldız adlarını koymasının nedeni ne olabilir? (6p)
4. Metinde göğün kızı için "Kutup Yıldızı" ifadesi niçin kullanılmış olabilir? (5p)
5. Yukarıdaki metnin türü nedir? Tür hakkında kısaca bilgi veriniz. (4+5)

BİLGİSİ

1. Aşağıdaki fiilleri bulup altını çiziniz; yapısına göre türlerini yazınız. (5p)

Kabak apartmanların ortasında bizim arsa kabak gibi kalıvermiş.

Belediyeleri yıkmıştılar.

Arkadaşlarımla çene çalmayı hayal ediyordum.

Yüksekler gösteri günü geçecek.

Teknoloji tasarım dersinde çizim yapılabiliyoruz.

2. Yukarıda geçen soyut – somut, çoğul – topluluk isimlerine birer örnek yazınız. (2p)

3. "Akşama sinemaya gidiyoruz." Bu cümledeki anlam kaymasını yazınız. (2p)

4. Aşağıda geçen tanımlamalarını bulunuz ve çeşidini yazınız. (7.5p)

Kapısının yeni boyasını çok beğendim.

Çe duvarını yıkıp yol yapmışlar.

Yeşil ovada tek başına duruyordu.

Yeni gelen öğrencinin çantası kaybolmuş.

Çek yapmak için çelik tencereyi bulamadım.

5. Aşağıdaki sıfatları bulup türlerini yazınız. (16p)

Mutlu yarınlar bizim olacak.

Mavimsi gömleğimi daha çok seviyorum.

Sarı bir öğrenci katılmadı.

Bazı insanlar bencil olur.

Hangi yürek dayanır bu acıya?

Polis Halil Bey de gelmedi hala.

Mavi mavi gözlü, sarı saçlı, yakışıklı bir gençti.

Ne kadar elma yedin?

Bu bahaneleri çok duyduk.

Beşinci adamı bir yerden hatırlıyorum.

Kırmızı pırtık elbise ile orada duruyordu.

Sıcak mı sıcak çorba dilimi yaktı.

Gözlü insanlar asla doymaz.

Büyükçe bir eve taşındılar.

Kompozisyon (20p)

Aşağıdaki konulardan birini seçerek kompozisyon kurallarına uyarak yazınız.

- Birlik ve beraberliğin önemini anlatan bir yazı yazınız.
- Size bir şans verilse ve istediğinizin yerine getirileceği vaat edilse tabiattaki hangi varlığın yerini almak isterdiniz? Niçin?
- Sizi üzen, kendinizce sorun olarak gördüğünüz bunlar olmasaydı daha başarılı, daha mutlu olurum dedığınız olayları anlatan bir yazı yazınız.

ANAFARTALAR LİSESİ

2014-2015 ÖĞRETİM YILI İLDÖNEM

6. SINIF TÜRKÇE DÖNEM SONU SINAV SORULARI

Ad-soyad:

Tarih: 29 .05.12

No:

Süre: 90dk.

BOŞ ARSA

Henry Ford, şu otomobil üreticisi “Kent sorununu kenti terk ederek halledeceğiz.” demiş. Bu sözü sarf ettiğinde dünyadaki otomobil sayısı kaçtı acaba? Ben bir tablo çizeyim, siz sonucu belirleyin. Bundan yaklaşık 25-30 yıl önce Bakırköy tarafındaki evimize gitmek için iki şeritli bir yol kullanıyorduk. Trafik çok yoğundu, on beş dakikalık yolu bir buçuk saatte gidebiliyorduk.

Kentten kaçan şehirli, epeyce uzakta tarlalar içinde bir çiftlik evi kurdu, oraya yerleşti. Oh, temiz hava, kuş sesleri falan. Demeye kalmadı yanına yöresine kooperatif ormanları inşa ettirdi, marketler açıldı, oteller, rezidanslar yapıldı ve fukara “Kent kaçkını” yine bina ve arabaların arasına sıkışıp kaldı. üstelik şimdi arabasıyla işine gitmek daha fazla zaman alıyordu.

Oturduğumuz evin bitişiğinde tek katlı bir fabrika vardı. Geniş mi geniş bir bahçesi vardı. Bu fabrika önceleri kent dışına kurulmuş. Kent genişleyince onu da kuşatıp midesine almış. Fabrikaların kent dışına çıkarılması kararı alınca bunu yıktılar. Yerine de geniş mi geniş bir boşluk doğdu. Ağaçların büyük bir kısmı hâlâ yaşıyor, pek tabi kuşlar da.

Fabrika enkazı taşınca yerine yağmur sularının doldurduğu bir gölcük yerleşti. Maşallah ki yıldır iyi yağmur yağdı, başta martılar olmak üzere, kargalar, güvercinler, kumrular, sığırcılar, serçeler o gölcüğü yıkanmak, eğlenmek ve yüzmek için kullanmaya başladılar. Bahçeye çıkıp bu cümbüşü saatlerce seyrediyorum. Kentin ortasında bir kuş cenneti. Boş arsa üzerindeki bina ve beton ormanının ağırlığını alıyor. Ayrıca ağaçlar, çiçekler ve kuşlar ile kendiliğinden oluşan bir kır manzarası oluşturuyor. Ferahladık, nefes almaya başladık. Bu duvarlarla çevrili ve kapısında bekçi ile köpekleri olduğundan arsaya çocukların girmeleri, gölcüğe girip boğulma tehlikesi yok, zaten gölcükte o kadar su da yok.

Henry Ford neden “Kenti terk edin.” demiş olabilir? Açıklayınız.(10p.)

2Yazar kimlere “kent kaçını” demektedir? Açıklayınız.(10p.)

3Yazarın bahsettiği fabrikayı neden yılmışlar? Açıklayınız.(10p.)

4Yazar nerede nefes almaya başlamıştır? Açıklayınız.(10p.)

5Metnin türü nedir? Açıklayınız.(10.p)

DİLBİLGİSİ

Her soru 2p. 15x2=30p.)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması kullanılmamıştır?
- A) Başarının önemi çok büyüktür.
B) Bardağın içinde meyve suyu vardı.
C) Babam radyonun sesini açıyordu.
D) Hepimiz test kitabı aldık, çözdük.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirleme isim tamlaması vardır?
- A) Yunanistan adaları buradan görülüyor.
B) İşlerin güçlüğünün olması onu şaşırtmadı.
C) Sırma gibi saçları, yemyeşil gözleri vardı.
D) Müzik piyasası oldukça hareketliydi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde takısız isim tamlaması yoktur?
- A) İpek elbise ne de yakışmış öyle.
B) Buz kovaşında çatlak vardı.
C) Doğum günümde altın kolye aldı.
D) Bunu saklamak için cam kavanoz gerek.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması kullanılmamıştır?
- A) İstanbul'u sokaklarına araba park etmişler.
B) Kış mevsimi bu yıl çetin geçti.
C) Akşamda dere kenarında piknik yapmak vardı.
D) Sözde halinde yıllarca çalıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirleme isim tamlaması kullanılmıştır?
- A) Sarkının sözleri çok iyi anlaşılıyor.
B) Herlerin hazırlanması oldukça zordur.
C) Türkülerin ezgisi şimdi beni şimdiden beni şimdiden.
D) Türkiye'nin coğrafi konumu mükemmel.

6. Hangi kelime grubunda sıfat vardır?
- A) Nazlı çocuk-ihtiyar dünyamız.
B) Mermer basamak Yayla yolu
C) Kalem ucu-Masa kenarı
D) Duvar saati-Çocuk sesi

7. Aşağıdakilerden hangisi belirtme sıfatıdır?
- A) köy B) Bunlar bizim
C) Şunu al D) Kırık kalp

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirme sıfatı kullanılmıştır?
- A) Annem verdiğim gömleği güzelce ütölemiş.
B) Gençliğinde sayısız fırsatlar kaçırdı.
C) Güneş camlardan caddeye yansıyor.
D) Bu tertemiz sokakları gezerken içim açılıyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?
- A) Bu yerleri daha önce kaçınız gördü?
B) Kiralamak için nasıl bir ev istiyordunuz?
C) Benim hasta olduğumu sana kim söyledi?
D) Kardeşim dün size mi uğradı?

10. Aşağıdakilerin hangisinde işaret sıfatı vardır?
- A) dağ B) Onu al
C) Yeşil yaprak D) Şunu okudum

11. Aşağıdakilerin hangisinde işaret zamir kullanılmamıştır?
- A) Onları geçen hafta pazardan aldım.
B) Şunlardı son olayların tek sorumlusu
C) Daha iyi davranmıyorsunuz ötekilere.
D) Önceleri bu konuda bize tavır alan sendin.

12. Aşağıdakilerin hangisinde kişi zamiri kullanılmamıştır?

- A) Kendimi seninle bir tutamam ki.
- B) Onu istiyorum, şurada duran çantayı.
- C) Sizin işyeri çok uzakta mı?
- D) O, sınıfın en genci idi.
- 13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret zamiri yoktur?
- A) Ben, sana gönül bağladım.
- B) Oranın havası çok güzeldir.
- C) Burayı kaç kiraladınız?
- D) Şuradan şuraya kımıldamam, dedi.

14. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi belgisiz zamir değildir?

- A) Bu konuyu öğrenciler kavrayamamış.
- B) Birkaçınız bugün bize gelin.
- C) Senden başkası bunu başaramazdı.
- D) Hepsi ağz birliği etmişlerdi sanki.

15. "Sonra gizlice kendi sildi." cümlesindeki zaminin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişi zamiri
- B) Soru zamiri
- C) İşaret zamiri
- D) Belgisiz zamir

KOMPOZİSYON

Aşağıda verilen konulardan birini seçerek kurallara uygun bir kompozisyon yazınız. (20p.)

- a) Kazanmak için önce çalışmak gerekir.
- b) İyilik eden, iyilik bulur.
- c) Son pişmanlık fayda etmez.

DERS ÖĞRETMENLERİ

CEVAP KAĞIDI

Adı-Soyadı :
Sınıf ve No :

	<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>
1	()	()	()	()
2	()	()	()	()
3	()	()	()	()
4	()	()	()	()
5	()	()	()	()
6	()	()	()	()
7	()	()	()	()
8	()	()	()	()
9	()	()	()	()
10	()	()	()	()
11	()	()	()	()
12	()	()	()	()
13	()	()	()	()
14	()	()	()	()
15	()	()	()	()

ANAFARTALAR LİSESİ
2014-2015 ÖĞRETİM YILI II. DÖNEM 6. SINIF
TÜRKÇE ARA SINAV SORULARI

İsim:.....
Sınıf-şube:.....
No:.....

Tarih:08.04.2015
Süre: 90dk.

MEŞE İLE SAZ

Meşe bir gün saza demiş:
- Doğrusu Tanrı size haksızlık etmiş.
Minnacık serçe konsa üstünüze
Beliniz bükülü verir.
Suları ürperten seher yeli
Baş eğdirir size
Bir de benim şu dağ gibi gövdeme bak!
Güneş bile zor giriyor içime,
Fırtına dallarıma oyuncak .
Her esen yel sana bora,
Bana kasırgalar meltem.
Bari gelip gölgemde yaşasan da
Üzerine kanat gersem.
Ama sizin soy nedense gider
Sulu, rüzgarlı yerlerde biter.
Acıyorum sizlere,
Doğa haksızlık etmiş sazlara

- İyi yüreklisin , demiş saz meşeye;
Eksik olma ama bizim için üzülme.
Benden çok sen kork rüzgardan:
Ben eğilirim, kırılmam.
Doğru , bugüne kadar dayanmışsın,
Dimdik durmuş, boyun eğmemişsin.
Ama sertin sert var,
Bir bakarsın , sana da çatar.
Demeye kalmamış rüzgar çıkmış,
Bir karayel, bir karayel ki...
O güne kadar kimseler rastlamamış
Böyle belalisına.
Rüzgarlar anası Kuzey,
En azgın oğlunu salmış dünyaya,
Saz eğilmiş, meşe dayanmış,
Derken karayel artıkça atmış.
Sonunda birdenbire gelmiş meşenin
hakkından:
Göklere değen başını sermiş yere,
Köklerini çıkarmış yedi kat yerden.

1 Meşe neden saza acıyor?(10p)

2 Metindeki varlıkların kişilik özelliklerini karşılaştırınız.(10p)

3. Metinde verilmek istenen mesaj nedir?(10p)

4. Metinde geçen “ baş eğdirmek, hakkından gelmek, boyun eğmek, kanat germek” deyimlerinin anlamlarını yazınız.(16p)

5. Metnin türü nedir? Açıklayın.(10p)

ANADOLU'DA BAHAR

Bahar geldi Anadolu'nun,
Her yerde çiçek açtı nar şimdi.
Her tarafı yeşillendi Bolu'nun,
Her yanda benek benek kar şimdi.

Her gün çayı köpüklendi Daday'ın,
Her yere zümrüt tacı Hatay'ın.
Her yere cennetidir bu ayın,
Her yere il efelere dar şimdi.

6. Metinde verilen şiirin hece ölçüsünü nedir?(4p.)

7. Metnin kafiyelerini bulunuz ve kafiye şemasını belirtiniz.(10p.)

2. Şair bu iki dördlükte neler anlatmaktadır? Kısaca açıklayınız.(10p.)
- 3.Baharın gelmesiyle neler olmuştur? Açıklayınız.(10p.)
- 4.Şiirin çeşidi nedir? Bu şiir türünü tanımlayınız.(10p.)

DİLBİLGİSİ

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen isim tamlamalarını bulup çeşitlerini yazınız.(15p)

- a) Ders zili çalınca herkes sınıfa koştu.
- b) Ayşe'nin kardeşi çok yaramaz.
- c) Ona doğum günü için inci küpe aldım.
- d) Sınıf defterinin sayfaları yırtıldı.
- e) Köy meydanında toplandılar.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen sıfat tamlamalarını bulup çeşitlerini yazınız.(15p)

- a) Şu konuda bilgi sahibi değilim.
- b) Akıllı çocuk yarım elma yedi.
- c) Hiçbir soru kolay değil.
- d) Sınavların bitmesine kaç gün kaldı?

KOMPOZİSYON

Aşağıdaki konulardan birini seçerek kompozisyon kurallarına bağlı kalarak bir kompozisyon yazınız.(20p)

- a) Anne ve babanıza hitaben, kurallara uygun bir şekilde mektup yazınız.
- b) "Arkadaşlar, kendi seçtiğimiz kardeşlerimizdir."
- c) Düşünmeden konuşmak, insanın başına ne gibi işler açar?

DERS ÖĞRETMENLERİ

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ
2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
6. SINIF TÜRKÇE DERSİ
I. DÖNEM SONU
SINAV SORULARI

SİM-SOYAD :

TARİH: 21/01/2014

SINIF-NO:

SÜRE: 90 DK

A. TÜRKÇE BÖLÜMÜ (30 PUAN)

KÜFECİ

On bir, on iki yaşlarında çok sevimli bir çocuktur. Siyah saçları gözlerinin altına dökülmüş, kara kara parlayan gözlerinin içi gülüyordu. Sırtında da kendisi gibi, küçücük, temiz, güzel bir küfe vardı. Genç bayan, fileleri küfeye doldurdu. Çocuğun doğrulup kalkmasına yardım etmek için minik ellerinden tuttu. O önde, hamal arkada yola koyuldular. Çocuk, sırtındaki küfeyi güçlkle taşıyordu. Hamal çocuca. Filelerden birini alıp kendisi taşımak istedi.

Hamal:

- Yok abla,yok! Ben, bundan daha ağırını da taşıdım, diyerek vermek istemedi.

.....

Küçük hamal, hafifçe çömelerek, küfesini merdivene dayadı. Omzunu kesen merdivenlerden sıyrılarak derin bir nefes aldı. Genç bayan, çantasını açtı. Bozuk paraların içinden, iki tane lira, iki tane de yirmi beş kuruş seçerek çocuca verdi.

.....

Genç bayan fileleri mutfağa götürdü. Çocuğun etkisinden hâlâ kurtulamamıştı. Bu yaşta çalışan, hem de aldığını hak etmeye çalışan bir çocuk... Bir an çocuğun hayatını merak etti. Sürekli bir zil sesi onu bu düşüncelerinden sıyrıldı. Kapı çalınıyordu. Koştı, kapıyı açtı. Karşısında inci dişleriyle gülümseyen

küfeci çocuğu görünce şaşırdı. Çocuğun kendisine doğru uzattığı elli lirayı görünce, şaşkınlığı bir kat daha arttı:

- Ne, ne o?diyebildi. Çocuk gülümsüyordu:

- Para, merdiven başında buldum inerken. Bana para verirken çantanızdan düşürdünüz her halde.

1. Küfeci çocuk, görünüş olarak nasıl bir kişiydi?(5p.)

2. Çocuk, küfeyi zorlukla taşıyabilmesine rağmen neden genç bayanın yardım önerisine karşı çıkıyor? (5p.)

3. Genç bayan, küfeci çocuk hakkında neler düşünüyor? (5p.)

4. Küfeci çocuk, eve neden geri dönüyor? (5p.)

5. Parçanın türü nedir? Açıklayınız. (5p.)

6. Bu parçanın konusu nedir? Yazınız. (5p.)

3. COKTAN SEÇMELİ SORULAR (40 PUAN)

1 . Aşağıdaki cümlelerden

hangisinde zıt anlamlı

kelimeler birlikte kullanılmıştır?

- a) Herkese eşit , sevecen davranır.
- b) Bana, bunları her gün söyler.
- c) Konuyu ona buna anlatma.
- d) Köyde iyi ve kötü günlerimiz oldu.

2. Aşağıdaki sözcüklerin

hangisinde ünsüz düşmesi
olmuştur?

- a) Daracık
- b) Gencecik
- c) Küçücük
- d) Biricik

3. Aşağıdaki cümlelerin

hangisinde ünlü düşmesine örnek
gösterilebilecek bir sözcük
yoktur?

- a) Burnundan soluyor.
- b) Canını dişine takıyor.
- c) Babasının oğlu ne de olsa.
- d) Karnı tok, sırtı pek bir adamdı.

4. Aşağıdaki sözcüklerin

hangisinde büyük ünlü
uyumu kuralına uygunluk
aranır?

- a) Sivrihisar
- b) Çiçekçi
- c) Televizyon
- d) Külhanbeyi

5. “ Bu haberi duyunca

parlamış, bağırmaya

başlamıştı.” cümlesindeki altı

çizili sözcüğün anlamca

karşısı aşağıdakilerden

hangisidir?

- a) Uyumak
- b) Sinirlenmek
- c) Alınmak
- d) Yatışmak

6. “Önem, özen, sınav, amaç, ”

yandaki sözcüklerde

aşağıdakilerden hangisinin eş
anlamlısı yoktur?

- a) Gaye
- b) Tedbir
- c) İmtihan
- d) Neşe

7. Aşağıdaki sözcüklerden

hangisinin kökü isimdir?

- a) Yorgun
- b) Duygulu
- c) Hoşlanmadım
- d) Yatağında

8. Aşağıdaki sözcüklerin

hangisinde hem yapım eki
hem de çekim eki vardır?

- a) Yollarda
- b) Gözledi
- c) Yazıcı
- d) Uyarı

10. Canım annem

Beni koşulsuz seven

Her şeyini feda eden

Sımsıkı sarılıp

Bana huzur veren

Bir tanecik canım annem

Yukarıdaki şiirin türü aşağıdakilerden hangisidir?

a) Lirik Şiir

b) Epik Şiir

c) Pastoral Şiir

d) Didaktik Şiir

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı sözcük soyuttur?

a) Deniz kenarında fotoğraf çektiydik.

b) Numaralı gözlük takmaya başladı.

c) Dostluk kadar güzel ne var dünyada?

d) Burnuma kızartma kokusu geliyor.

12. "Heyecandan başaklar nefesini almıyordu." Cümlesinde olduğu gibi insan dışındaki bir varlığa insanın özelliklerini kazandırma sanatı, aşağıdakilerden hangisidir?

a) Kişileştirme

b) Abartma

c) İmtak

d) Karşıtlık

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sıfat ismi kullanılmamıştır?

a) Sınıfça resim sergisi hazırladık.

b) Karşılaşmaya iki takım da iyi hazırlanmış.

c) Çoban sürüyü otlatmaya götürdü.

d) İnsanlar sağlığa önem vermiyor.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim işareti kullanılmamıştır?

a) Ödevini yapmadığını söylemişti.

b) Sınıf başkanı herkesi uyardı.

c) Sevincinden gözlerinin içi

gölüyordu.

d) Öğretmenin sözleri herkesi etkiledi.

14. "Cevat Binbaşı, bir askeri makamına çağırdı." Cümlesinde unvan sıfatı olan sözcük hangisidir?

a) Binbaşı

b) Cevat

c) Asker

d) Makam

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde niteleme sıfatı vardır?

a) Birkaç gün sonra gezmeye gideceğiz.

b) Kolay soruyu herkes cevaplandırmış.

c) Oraya üç saat sonra

varırız.

d) Bizim köyde kaç gün kalacaksınız.

16. Aşağıdaki türemiş kelimelerden hangisinin kökü diğerlerinden farklıdır?

a) Ölçü

b) Yurttaş

c) Silgi

d) Soygun

17. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi basit yapıdır?

a) koranak

b) börek

c) dalgıç

d) elek

18. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi türemiş sözcüktür?

a) Hastalık

b) Yolda

c) Evren

d) Balğım

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi" ekinin yazımı yanlıştır?

a) Onu çok mu seviyorsun?

b) Güzel mi güzel bir kızdı o.

c) Sen de bizimle gelir misin?

d) Bu duyduğum doğrumu?

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret sıfatı kullanılmamıştır?

a) Bu kitap senin mi?

b) Bazı öğrenciler sınava girmedi.

e) Bana da bir kalem verir misin?

d) Kırmızı kazak sana çok yakıştı.

KOMPOZİSYON/ DİLEKÇE (30 PUAN)

NOT : Aşağıdakilerden istediğinizi seçip dilekçe veya kompozisyon yazınız.

A) KOMPOZİSYON

Aşağıda verilen konulardan bir tanesini seçip yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek kompozisyon yazınız.

- Kazanmanın tek yolu çalışmak, azim ve sabırdır.
- Mutluluğun anahtarı insanın kalbindeki iyilik, yüzündeki gülümsemedir.

B) DİLEKÇE

“Lapta Yavuzlar Lisesi Müdürlüğüne” idarenin düzenlemiş olduğu kültür gezisine katılmak isteğinizi belirten bir dilekçe yazınız.

CEVAP ANAHTARI

1)	A	B	C	D
2)	A	B	C	D
3)	A	B	C	D
4)	A	B	C	D
5)	A	B	C	D
6)	A	B	C	D
7)	A	B	C	D
8)	A	B	C	D
9)	A	B	C	D
10)	A	B	C	D
11)	A	B	C	D
12)	A	B	C	D
13)	A	B	C	D
14)	A	B	C	D
15)	A	B	C	D
16)	A	B	C	D
17)	A	B	C	D
18)	A	B	C	D
19)	A	B	C	D
20)	A	B	C	D

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ
2012-2013 ÖĞRETİM YILI
7. SINIF TÜRKÇE II. DÖNEM SONU SINAVI

30/05/2013

Süre: 90dk

1.BÖLÜM: KLASİK SORULAR

ARKADAŞIM

Okulların tatil olmasıyla birlikte , çocukluğun ateşli hastalıklarından kızamığa yakalanmıştım. Yüzümde kızıl benekler... Ateşim yükseldi, iştahım kesildi. Babamla kalırsa, bu hastalık bana bir ders olmalıydı. Çünkü arkadaşlarımla gereğinden fazla yakın olduğum için bana da bulaşmıştı.

Arkadaşlarımla benimle görüşmesine , yanıma gelmelerine izin verilmiyordu. Onlar için tehlikeliydim şimdi. Hastalığımı bulaştırabilirdim. Annem ara sıra gelip baş ucumda oturuyor, ateşime bakıyordu. Hastalığım hakkında çok soru soruyordum. Babam kızırıyordu bana; büyüklerin zamanı boş yere harcanmamalıydı.

Babam kızamık geçirip geçirmediğini hatırlamadığı için uzak duruyordu benden. Aramızda kızıl benekler vardı. Halimi hatırlamı sorup çıkıyordu. Bazen elinde gazetesıyla gelip yatağıma uzak köşeye yerleştirdiği koltuğuna oturuyor, gazetesini okuyordu. Sıkılıyordum. Bunu biliyorlardı. Bana arkadaşlık etmesi için odama bir kanarya getirildi. Ancak onunla sağlıklı ilişki kurabilirdim; hastalığım ona bulaşmazdı. Artık yalnız değildim.

Kanarya ilk gün hep sustu. Çok az kımıldadı yerinden. Sesi soluğu çıkmıyordu. Onu arıyordum. Arkadaşlarımla gelip beni görmesine izin verilmiyordu. Ya kanarya?...küçüktü. Arkadaşları vardı mutlaka. Onu görmeye hiç kimse gelmeyecekti. Yerini bile bilmiyorlardı.

Konuğumun adını " Kızamık" koydum.

Birbirimize alışmıştık. Ötmek için ne sabahları bekliyordu ne de benim ısıklık çalışımı. Üstelik farklı ötüyor, bir ötüşü sonuna kadar götürebiliyordu artık. Yavaş yavaş birbirimizin dilinden bana iyi anlar olmuştuk. Yüzümdeki kızamık izleri henüz silinmeden, ateşim düşmeye başladı. Halsizliğimi üzerimden atıyor, hatta ara sıra yatağımdan kalkıp odamda dolaşıyordum. Yanına gidip pamağımla uzattığımda kendini okşatıyordu. Bazen, yemini elimle tek tek veriyor, bittikçe suyunu içtiği görüyordum.

Hastalığım geçmişti ama ben onu bırakmak istemiyordum.

Sağlığıma tümüyle kavuşabilmem için mutlaka evden çıkmam gerektiğini düşünen annem ve babam beni bir güzel hazırladılar.

Onlar beni kapıda bekleyedursunlar, ilk kez Kızamık'ı kafesten çıkardım. Kafes kapısını kapadım. Pencereyi açtım. Kapıda beklendiğim için aceleyle okşuyordum onu. Bazen sevgi insanı başına çeviriyor, elini ayağına dolaştırıyor, bir kanaryanın karşısında bile. Dışarıya salmadan önce Kızamık'ı öptüm. Onu son görüşüm olmadığını bile bile esenledim. Benim gibi, o da geri dönecekti.

Şu soruları yukarıdaki parçaya göre yanıtlayınız.

1- Babaya göre çocuk hastalığa nasıl yakalanmıştır? (5p)

2- Çocuğun arkadaşlarıyla görüştürülmemesinin nedenini yazınız. (5p)

Çocuğun yalnızlıktan kurtulması için nasıl bir çözüm bulunuyor? (5p)

Çocuğun kanarya ile kurduğu dostluğu nereden anlıyoruz. (5p)

Parçanın türünü yazıp, açıklayınız. (5p)

Aşağıda verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.(5p)

Yokuşa sürmek	Okuyup,öğrenmek için yıllarca çalışmak.
Kafa tutmak	Kimseyi dinlemeyerek kendi bildiğini yapmak.
Birunun dikine gitmek	Yapmaya karar verip zamanını beklemek.
Kafasına koymak	Boyun eğmeyip karşı gelmek.
İstek çürütmek	Bir konuda güçlük çıkarmak.

Sorular : ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR (Her soru iki puan değerindedir.)

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin fiil kipinde anlam kayması yoktur?

- A) Ülkemiz her yıl turizmden çok miktarda gelir sağlıyor.
- B) O yıllarda Türk parası hızla değer kaybediyor.
- C) Başbakan yarın şehrimize geliyor.
- D) Önemümüzdeki yıl bu topraklardan bereket fışkıracak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman kayması vardır?

- A) Acaba ona neler söyledi?
- B) Bu sınava çok iyi hazırlandım.
- C) Onu günde birkaç kez görüyorum.

3- Aşağıdaki cümlelerden hangisinin fiil kipinde anlam kayması vardır?

- A) Yurdumuzda her mevsim denize girilir.
- B) Bizim takım çalışmaya yarın başlıyor.
- C) Göreceksiniz, yarın daha iyi koşacağım.
- D) Okulda öğrendiklerinizi hayatta uygulayacaksınız.

4- Aşağıdaki dizelerin hangisinde bileşik fiil kullanılmıştır?

- A) Seni korkutacak geçtiğin yollar Arkandan gelecek hep ayak sesim
- B) Öldük.ölümden bir şeyler umarak Bir büyük boşlukta bozuldu büyü
- C) Kasnağından fırlayan kayışa Kaptırdın mı kolunu Alış'ım
- D) Nakleder yadını gelen geçene Bu hayalde uyur Bursa her gece

Aşağıdaki dizelerin hangisinde yeterlik fiili kullanılmıştır?

- A) Bel bağladığın tepelerden
Gün doğmayabilir bir daha
- B) Ata binesim geldi
Köye gidesim geldi
- C) Gider oldum el başıma derildi
Gitme dedi yar boynuma sarıldı.
- D) Bizim kismet gurbet ele verildi.
Ya ben ağlamayam kimler ağlasın.

Hangi cümlede birleşik fiil yoktur?

- A) Bahçede çalışan komşumuza yardım ettim.
- B) İnsanları fikirlerinden dolayı küçümse-
meyiniz.
- C) Sabahtan beri içimde bir eziklik hisse-
diyorum.
- D) Dayıma sabah erkenden telefon ettim.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem birleşik fiildir?

- A) Kışlık giysileri nereye koyduğunu bil-
miyordu.
- B) Okula giderken şu mektubu postaneye
atıver.
- C) Onunla bu şekilde konuşmamalıydınız.
- D) Türk dünyasının ufukları giderek ge-
nişliyor.

"Ciddi ciddi konuşurken gülüverdi." cümle-
sindeki fiilin çeşidi nedir?

- A) Yeterlik B) Sürerlik
- C) Yaklaşma D) Tezlik

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde ek - fiil kullanılmamıştır?

- A) Akıl akıldan üstündür.
- B) Kalp kalbe karşıdır.
- C) Öfke baldan tatlıdır.
- D) Fare çıktığı deliği bilir.

Hangi kipleri, haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır?

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem inkişaf kiplerinden farklıdır?

- A) Akşamları her gün buraya uğrar.
- B) O hikayeyi bir de siz okuyun.
- C) İsteddiğiniz ansiklopediyi yarın vere-
cek.
- D) Bu konuda ben de sizin gibi düşünüyö-
rum.

Çoğu kez kızarız antolojilere () Neden kızarız
() Tembel harcı oldukları () okuyucuyu hazıra
alıştırdıkları için mi? Hayır () sadece onun için
değil.

11- Bu parçadaki boşluklara sırasıyla hangi nokta-
lama işaretleri getirilmelidir ?

- A) (...) (?) (;) (.) B) (.) (?) (;) (!)
- C) (.) (?) (.) (,) D) (:) (?) (;) (,)

12- Kısa çizgi (–) aşağıdaki cümlelerin hangisinde
yanlış kullanılmıştır?

- A) Tanzimat edebiyatı 1860 – 1895 arasında
etkili olmuştur.
- B) Bu topluluğa – Hüseyin Rahmi dışında –
çok sanatçı katıldı.
- C) Türkçe – Almanca bir sözlüğe ihtiyacım
var.
- D) Çamur mamur demeden bata – çıka yürü-
dük.

13- Aşağıdakilerden hangisinde parantez içindeki
boşluğa iki nokta (:) getirilemez ?

- A) Sanatçı yazısına şu başlığı koymuş () "Za-
manın Elinden Tutmak"
- B) Basra Körfezi'ne iki nehir dökülür () Fırat,
Dicle.
- C) Cevat Şakir de kendine bir ad bulmuştu ()
Halikarnas Balıkcısı.
- E) Dernek başkanı kısa bir açıklama yaptı ()
Herkes dağıldı.

1. Tarladaki kuru otları temizlemelisin.

2. Yağmur çok az yağdığından yollar hâlâ
kuruydu.

3. Evlerin önlerine kuru meşe dallarıyla örtülü
çardaklar yapmışlar.

4. Çocuğun ateşi yok, sadece kuru öksürük.

14- "Kuru" sözcüğü yukarıdaki cümlelerin hangi-
lerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1. ve 2. B) 2. ve 4.
- C) 1. ve 3. D) 3. ve 4.

15- Aşağıdaki dizelerin hangisinde zıt (karşıt)
anamlı sözcükler kullanılmıştır?

A) Damlardaki kar, saçaklardaki buz

Kanı kaynayan suya dar geliyor

B) Boşuna gezmişim, yok tabiatla

İçimdeki kadar iniş ve çıkış

C) Uçurtmam bulutlardan yüce

Zıpızıplarım pırıl pırıldır

D) Kokusuyla baş başa kaldı çiçek

"ışık" kelimesi, aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek (sözlük) anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çalışma masasına bir ışık gerekliydi.
- B) Sanat çalışmalarında o, gençler için bir ışıktı.
- C) Gözlerindeki manalı ışıklar herkesi etkilerdi.
- D) Sevinci gözlerindeki ışıktan belli oluyordu.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kırılmak" kelimesi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) İşi istediği gibi gitmeyince hevesi kırıldı.
- B) Soba yanınca odanın havası kırıldı.
- C) Arkadaşlarının kaba davranışlarına kırıldı.
- D) Yere düşen bardakların çoğu kırıldı.

"Yüzmek" kelimesi, aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Kardeşim havuzda her gün yüzüyor.
- B) Kurbanlık koyunumuzu kasap yüzüyor.
- C) Düzenli ve çalışkan olduğundan, bolluk içinde yüzüyor.
- D) Çocukların kâğıt kayıkları suda yüzüyor.

Aşağıdaki sözlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Dinlenmek hakkındır.
- B) Sokaklarda sürüneceksin.
- C) Balık gibi yüzüyor.
- D) Eve gitmelisin.

Aşağıdakilerin hangisinde yer yön zarfı kullanılmamıştır?

- A) Yağmur başlamadan içeri girdik.
- B) İleri zekâlı biri olduğu gözlerinden belliydi.
- C) Dengesini kaybedince merdivenlerden aşağı yuvarlandı.
- D) Aradığını bulamayınca arkadaşları geri döndü.

Aşağıdakilerin hangisinde zaman zarfı kullanılmamıştır?

- A) Dilerseniz bunları sonra yeniden görüşelim.
- B) Kusurumuza bakmayın, yapacak o kadar çok işimiz var ki, bu nedenle erken kalkmalıyız.
- C) Okulumuza henüz bu tür şikayetler gelmedi.
- D) Gezimizin bu kadar güzel sonuçlanacağına hiç düşünmemiştim.

22- Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük zarf değildir?

- A) Deveci ile görüşen kapısını büyük açar.
- B) Doğru söyleyen dokuz köyden kovarlar.
- C) Kaynayan kazan kapak tutmaz.
- D) Kara haber tez duyulur.

Benim adım kırmızı. Ben, insanın hayat suyu olan kan gibiyim. Tüm renklerin en parlağıyım. Hayatın en güzel hikâyesi olan aşkın rengiyim. Ben olmasam dünya renksiz ve cansız görünür.

23- Bu parçanın anlatımında düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Örneklendirme - tanımlama
- B) Tanımlama - tanık gösterme
- C) Benzetme - karşılaştırma
- D) Benzetme - sayısal verilerden yararlanma

Bayram tatilleri... Tatilin süresi ne kadar uzun olursa tatil, bir o kadar keyifli oluyor. Ancak, bayramlarda tatil diye yollara dökülen insanların dikkatsizliklerinden dolayı trafik kazaları yaşanıyor. Son 26 yıldaki 204 günlük Ramazan Bayramı tatilinde meydana gelen 4534 trafik kazasında, 3725 kişi öldü; 8724 kişi ise yaralandı.

24- Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Benzetme
- B) Tanık gösterme
- C) Örneklendirme
- D) Sayısal verilerden yararlanma

Şehir hatları vapuru iskeleyle iki kez yavaşça toslayarak durmuştu. Tıklım tıklım doluydu vapur. Yolcular tahta iskeleyle dayanmıştı. Kimi demirlerle tutunmuş kimi demir pervanenin suya çarpmasıyla oluşturduğu camgöbeği köpüğe bakıyordu.

25- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama - açıklama
- B) Betimleme - öyküleme
- C) Açıklama - örnekleme
- D) Tanık gösterme - öyküleme

BÖLÜM: KOMPOZİSYON (20 p)

Aşağıdaki konulardan birini seçerek yazım kurallarına , noktalama işaretlerine ve sayfa düzenine kat ederek bir kompozisyon yazınız.

- Bilgili olan güçlü olandır.
- Birçok arkadaşımız olabilir , ancak dostlarımız azdır.

Başarılar

Ders Öğretmenleri

İsim :

Sınıf :

No :

CEVAP ANAHTARI

Tarih:

1. (A) (B) (C) (D)
2. (A) (B) (C) (D)
3. (A) (B) (C) (D)
4. (A) (B) (C) (D)
5. (A) (B) (C) (D)
6. (A) (B) (C) (D)
7. (A) (B) (C) (D)
8. (A) (B) (C) (D)
9. (A) (B) (C) (D)
10. (A) (B) (C) (D)
11. (A) (B) (C) (D)
12. (A) (B) (C) (D)
13. (A) (B) (C) (D)
14. (A) (B) (C) (D)
15. (A) (B) (C) (D)
16. (A) (B) (C) (D)
17. (A) (B) (C) (D)
18. (A) (B) (C) (D)
19. (A) (B) (C) (D)
20. (A) (B) (C) (D)
21. (A) (B) (C) (D)
22. (A) (B) (C) (D)
23. (A) (B) (C) (D)
24. (A) (B) (C) (D)
25. (A) (B) (C) (D)

Adı:.....
Sınıf:.....
No:.....

Lapta Yavuzlar Lisesi
2013-2014 Ders Yılı
8. Sınıf Türkçe, I. Dönem Sonu Sınavı

Tarih: 16.01.2014
Süre:90 dakika

I. BÖLÜM: (40 adet test sorusu x 2 puan)

1956'da Konya'nın Bozkır ilçesinin Kovanlık köyünde doğdum. Gururlarıyla geçinen, Toksul dağ köylüleridir Kovanlıklılar. Yoksulluğu ve sefaleti, şan ve şerefe adanmışlardır. Böylece aşama sevincini yüreklerinde duymuşlardır. Ben bu hissiyatla başladım yorgun yaşamıma.

1. Bu parça aşağıdaki yazınsal türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Günlük B) Öz yaşam öyküsü
C) Yaşam öyküsü D) Anı

Emir, Beyoğlu'nun dar sokaklarına girdi. Gördüğü ahabına takılarak her günkü sonu düşünmez yolculuğuna başladı. Önce gece mesaisini bekleyen garsonun yanına uğradı. Bir içiyle, ezile büzüle karnını doyurdu. Ardından kollarını temizlemeye aşağı indi. Patronun koltuklarını yerine getirdi. Cebine koyduğu üç kuruş, karnısına inen belki bininci tokattı.

2. Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?
A) Biyografi B) Öykü C) Anı D) Destan

Atatürk'ün Nutuk'unu okumak, hem de Atatürk'ün hayatını okumak gerekir. Onu 15 Mayıs 1919'da İstanbul'da doğan Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatını okumak, Atatürk'ün vatanı ihamet ettiğini, Türk Bağımsızlık Savaşı'nı hangi olumsuz koşullarda ve çetin mücadelelerle kazanıldığını bilmek için okumalıyız. Atatürk'ün Cumhuriyeti'ni gelecekteki ve güncel tehlikelerden korumakla görevli yeni nesil için vazgeçilmez bir görevdir.

3. Bu parçanın konusu hangisidir?

- A) Atatürk ve ileri görüşlülüğü
B) Atatürk'ün içeriği ve önemi
C) Atatürk'ün bağımsızlık mücadelesi
D) Atatürk'ün görevi

Her şeyden önce avuçlarımda
Her şeyden önce gibi eriyor zaman.
Her şeyden önce geçen aşağıdaki hangi kelimeler
Her şeyden önce benzetme yapılmıştır?
A) Sabun B) Su-zaman
C) Zaman-zaman D) Sabun-su

Her şeyden önce başında,
Her şeyden önce olan bulut...
Her şeyden önce benim için,
Her şeyden önce ağlar mısın?
Her şeyden önce ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi
Her şeyden önce?

4. Bu parça ölçüsü ile yazılmıştır.

- A) Benzetme vardır.
B) Benzetme ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
C) Benzetme ve şikayetçidir.

Mert dayanır, namert kaçır
Meydan gümbür gümbürlenir
Şahlar şahı divan açar
Divan gümbür gümbürlenir
6. Dörtlük konusuna göre hangi şiir çeşidine girer?

- A) Epik B) Didaktik C) Pastoral D) Lirik

Dağlara, vadilere, ovalara
Tesbihler gibi saçılmış köyler
Rüzgara karşı bir bayrak
Sevinçle türküsünü söyler

7. Mısraları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme ve kişileştirme sanatları vardır.
B) İkinci ve dördüncü mısralar kafiyeleşmiştir.
C) Şiirin ölçüsü serbesttir.
D) Yüklemlerin her ikisi de geniş zamanlıdır.

8. Aşağıdaki dizelerden hangisinde kişileştirme yoktur?

- A) Ellerin dert görmesin nisan güneşi.
B) Bu mevsimde güneş okşamakta dünyamızı.
C) Bayrak gibi dalgalanmalıyız bu güneşli havada.
D) Daha dün sokağımızda dans ediyordu rüzgâr.

Hayalimde saray kurdum kerpiçe
Oyalandım yıllar yılı bir hiçle
Hırsımın örsünde ben bir çekiçe
Kırdığım madenin yabancısıyım.

9. Yukarıdaki dörtlükte kullanılan kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım kafiye B) Tam kafiye
C) Zengin kafiye D) Tunç kafiye

Vaktini boş geçirme, vazifeni sağla sen,
Her düşmüşün yarasını güler yüzle bağla sen,
El oğluna açma, sakın kendi derdini
Ama halkın derdi için, seller gibi çağla sen...!

10. Bu dörtlüğün konusuna göre türü nedir?

- A) Lirik B) Epik C) Didaktik D) Satirik

Nerde şimdi, nerde bilmem?

Mışıl mışıl uyuduğum
Pembe odanın içinde
Rüyalarımı gördüğüm
Yeşil yastık, mavi yatak
Uçan halı gibi yorgan
Nerde şimdi, nerde bilmem
Çocukluğum, çocukluğum!

11. Yukarıdaki şiirde hangi duygu hâkimdir?

- A) Özlem B) Endişe C) Merak D) Üzüntü

Ben bir Türk'üm: dinim, cinsim uludur.

Sinem, özüm ateş ile doludur.

İnsan olan vatanının kuludur.

Türk evladı evde durmaz, gideriz...

12. Bu dörtlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Epik B) Lirik C) Didaktik D) Pastoral

Farz et ki bir rüya gördük ikimiz

Gerçekte bu hissi tanımadık biz

Böyle bir masalı yaşamadık biz

Bir varmış bir yokmuş sayalım gitsin

13. Bu dörtlüğün uyak düzeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Serbest uyak B) Düz uyak
C) Çapraz uyak D) Sarma uyak

Sarı yeşil ve mavi fanuslar iç içedir

Ve hepsinin içinde kıpkızıl bir portakal

Ufuk yol yol kızardı engin tutuştu dal dal

Ve işte karşımızda akşam böylece erir

14. Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sarma uyak düzeni vardır.
B) Pastoral şiir özellikleri vardır,
C) 14'lü hece ölçüsü kullanılmıştır.
D) Redif vardır.

Bir düşünceyi, bir bilgiyi aktarmak amacıyla

yazılan öğretici şiirler ; doğa

güzelliklerini, çobanların doğadaki yaşantılarını

gözen şiirlere denir.

15. Yukarıdaki boşluklar aşağıdakilerden hangileriyle doldurulmalıdır?

- A) Epik Şiir- Lirik Şiir
B) Lirik Şiir- Satirik Şiir
C) Didaktik Şiir- Pastoral Şiir
D) Didaktik Şiir- Epik Şiir

Yedi yaşımda bile yoktum. Arabaya

binmekten, evden uzaklaşıp değişik yerler

görmekten inanılmaz ölçüde hoşnut olurdum. Bir

gün motora bindirdi babam beni, eski model bir

motora. Yine uzaklaştık evden, değişik değişik

yerler gezdik. Ama bir yer vardı, bir köprü, bir tren

istasyonu. Bu köprü'nün altından geçerken sınıksız

gördüm babama, bu anı hiç unutmayacağım dedim

sonunda, öyle de oldu, ne zaman bir köprü'nün

altından geçsem bunu hatırlarım.

16. Yukarıda verilen parça hangi edebi türün örneğidir?

- A) Günlük B) Deneme C) Anı D) Gezi

Sanat, bilim, edebiyat ya da başka

alanlarda ünlenmiş bir kişinin hayatını anlatan

eserlere.....denir.

17. Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere

aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Biyografi B) Anı C) Otobiyografi D) Öykü

.....milletlerin hayatında büyük yankılar uyandırmış (savaş, göç, istilâ gibi) tarihi olayların, (yangın, salgın hastalık, sel, deprem gibi) toplumsal ve doğal olayların çağdan çağa aktarılmış, aktarılırken de hayal unsurlarıyla oluşmuş, süslenmiş, değiştirilmiş manzum eserlerdir.

18. Yukarıdaki boş yere hangisi getirilmelidir?

- A) Efsane B) Masal C) Öykü D) Destan

19. Dede Korkut adlı hikaye kitabında kaç tane hikaye vardır?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13

20. Dede Korkut hikayelerin yazarı kimdir?

- A) Dede Korkut B) Ziya Gökalp C) Oğuz Kağan
D) Yazarı yoktur.

Yıllarca gerçekten olmuş gibi kuşaktan kuşağa aktarılan öyküler.anlatılan olaylar bazen gerçeküstü olabilir; ama çoğunlukla gerçek olaylara ve gerçekten yaşamış kişilere dayanır.

21. Yukarıda tanıtılan tür hangisidir?

- A) Destan B) Efsane C) Otobiyografi D) Fabl

Balikesir adı daha çok bal, balık, kesir ve hisar kelimeleri üzerinde yapılan oynamalarla izah edilmektedir. Bir rivayete göre Balikesir'in adı eskiden Balık Hisar şeklindeymiş. Buradaki balık sözü Eski Türkçe'de şehir, kale veya saray anlamı taşımaktaymış. Kale-Şehri anlamını veren bu rivayete göre bu ad, XI. yüzyıldan sonra kullanılmaz olmuştur.

22. Bu parça aşağıdaki edebiyat türlerinden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Hikaye B) Sohbet C) Efsane D) Destan

"İnsanın sevinçli ve mutlu günlerinde çok dostu olur; fakat zor günlerde dost kalmak, üzüntüleri paylaşmak özveri gerektirir. İşte bu özveriyi gösterenler gerçek dostlardır."

23. Paragrafında anlatılan düşünceye aşağıdaki atasözlerinden hangisi uygundur?

- A) Dostun attığı taş baş yarmaz.
B) Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
C) Dost başa, düşman ayağa bakar
D) Dost kara günde belli olur.

"İnsan Bir Ormandır" adlı yapıtın birçok kesiminde çeşitli özel adlar, yer adları sıralanmaktadır: Taksim, Beyoğlu, Zeki Müren'in filmleri, Ferdi, Orhan, Müslüm... vb. Gerçek yaşamda bu kişi ve yerleri görebilir, bulabiliriz.

24. Bu parçada yapıtın hangi özelliği daha çok vurgulanmıştır?

- A) Çok çeşitli konuların işlenmiş olması
B) Yapıtın herkes tarafından okunuyor olması
C) Günümüz hayatını yansıtmış olması
D) Bütün ayrıntılarıyla incelenmiş olması

Yazınsal türler içerisinde dil ile ilişkileri en gerilimli olan tür şiirdir. Şairler neredeyse gündelik dili reddederler. Jean Paul Sartre: "Şairler dili kullanmayı reddeden insanlardır... şair dilin dışındadır." der. Şair, gündelik dili imgelere kısaca bir başka şeye dönüştürür.

25. Bu parçada yazar neden söz etmektedir?
 A) Şiir yazmanın önündeki engellerden
 B) Şiir - dil ilişkisinden
 C) Şiirde kelime seçiminin güçlüklerinden
 D) Şiir yazmanın diğer türlerden zor olduğundan

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kara" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Kara gözleri herkes büyülyordu.
 B) O kazadan sonra , kara günler birbirini kovaladı.
 C) Kara bulutlar insanın canını sıkıyor.
 D) Yeryüzünde karalar , denizlere oranla daha azdır.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Saatlerce seni bekledim ;ama gelmedin.
 B) Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu.
 C) Bazı iyi başlangıçları kötü sonlar bekler.
 D) Hava günlük güneşlikken birden yağmur yağmaya başladı.

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Halka yakın / durur / müzisyen.
 B) Halk ezgilerini işlemek / dünyanın en zor işidir.
 C) İnsanın / duygularını dizginlemesi gerek
 D) Besteciyi zorlayan / bir türlü gelmeyen sanatardır.

29. Aşağıdaki sorulardan hangisi nesneyi belirteciye yöneliktir?

- A) Orada ne var ?
 B) Bu sorumluluk kimdeydi ?
 C) Sen ne zaman büyüdün ?
 D) Gelirken sana ne getireyim ?

30. "Kardeşim, toplantıdan ayrılmak istediğini bana fısıldadı." cümlesinin öge dizilişi hangi seçenekte sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Özne - belirtili nesne - dolaylı tümleş - yüklem
 B) Özne - dolaylı tümleş - yüklem.
 C) Nesne- özne - zarf tümleci - yüklem.
 D) Özne - zarf tümleci - yüklem - nesne.

31. " Biz geçmişimizi, değerlerimizi, atalarımızı unutmamışız? cümlesinin öğeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Özne B) Dolaylı tümleş C) Nesne D) Yüklem

İsmail ve ben bir süre, yan yana köye doğru yürüdük. Sonra, ne yapacağını bilmeyen kimselere özgü bir iç sıkıntısı ile yolun ortasında durup kargaların uçuşunu seyrettik. Termosumu çıkardım, bir bardak çay doldurdum. Bir bardak da İsmail'e uzattım. Hiç konuşmadan çaylarımızı içtik.

32. Parçanın anlatımında hangi anlatım tekniği ağır basmaktadır?

- A) Betimleme B) Karşılaştırma
 C) Örneklendirme D) Öyküleme

"Munzur Çayı ovanın güney ucundan boğaza girer. Dağlara kafa tutar , taşları yırtar ; meşelerin çamların kökünü sarıp sarmalar. Dar boğazlara vurur kendini. Çırpınır, dövünür, çağılayanlardan düşer, milyonlarca elmas parçacığından milyonlarca parıltı saçar, girdiği yeri oyar çıkar."

33. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme B) Tartışma
 C) Betimleme D) Tanımlama

İlkokul çağındaki bir öğrencinin kırk dakikalık derste dikkatini öğretmende tutma süresi on beş dakikadır. Lise öğrencilerinde ise dikkatli ders dinleme otuz dakikaya kadar çıkmaktadır. Verimli ders işlemek isteyen öğretmenin bunları göz önünde bulundurması gerekir.

34. Bu paragrafın anlatımında düşüncüyü geliştirme yollarından hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Tanık gösterme
 C) Karşılaştırma D) Benzetme

Zaafların en tehlikelisi sır saklamaktır. Çünkü o sır size hiç kimseye anlatmamanız şartıyla emanet edilmiştir. Siz de başka birilerine söylemeyeceğinize yemin ederek o sırrı elde etmişsinizdir. Söyledikten sonra ne çare ki pişman olmak fayda etmez. Shakespeare şöyle demiş: "Ağızdan bir defa çıkmış olan sözü geri alıp tekrar sır haline getirmek mümkün değildir." çünkü artık o sır senin değil, herkesin sözü olmuştur.

35. Bu paragrafta aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Öyküleme B) Örneklendirme
 C) Tartışma D) Tanık gösterme

36. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Denize düşen yılana sarılır.
 B) Ateş demekle ağız yanmaz.
 C) Sakla samanı, gelir zamanı.
 D) Atılan ok geri dönmez.

38. "Altı aydan beri konuşmayan Hasan, şimdi inçle, durmaksızın, gülerек konuşuyordu."
Cümlesinde altı çizili eylemsilerin türü
hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?
- A) Sıfat – Zarf – Zarf
B) İsim – Zarf – Zarf
C) Zarf – İsim – Sıfat
D) Sıfat – Zarf – İsim

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öznel bir
cümledir?
- A) Geçen akşam size de geldiler mi?
B) Yeni aldıkları araba kırmızı renkliymiş.
C) Bu maça on beş bin seyirci gelmişti.
D) Çerçinde çekici, güzel bir elbise vardı.

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisi dolaylı
anlatıma örnek olabilir?

- A) Şöyle bir olayları anımsar ve: "İşte bu dünya böyledir." diye düşünürüz.
B) Öğretmen, Ali'ye: "Arkadaşına söyle, ödevini yarın getirsin." dedi.
C) Tiyatrodan çıktığımızda arkadaşım, oyunu çok beğendiğini söyledi.
D) Paul Valery, şiir yazma yönteminden söz ederken: "İlk dize Tanrı vergisidir, ondan sonrası da çaba..." dermiş.

"Şimdi, müsaade buyurursanız, size bir soru sorayım."

40. Bu cümlede virgölün(,) kullanılma gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hitap için kullanılan kelimelerden sonra.
B) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için.
C) Eş görevli kelimeler arasında.
D) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için.

BÖLÜM: Kompozisyon (20 puan)

Aşağıdaki konulardan birisini seçip yazım kuralları ve noktalama işaretlerine dikkat ederek bir kompozisyon yazınız. (Kompozisyon, sınav kağıdının arkasına yazılacaktır.)

1. KONU : "Bir ülke halkının eğitimi, sokaktaki davranışlarından belli olur."
2. KONU: "Herkes kendi kendini eğitmelidir. Kitaplar ve öğretmen birer yardımcılardır. Esas olan çalışmadır."
3. KONU : "Boş zaman yoktur boşa geçen zaman vardır."

Lapta Yavuzlar Lisesi

2013-2014 Ders Yılı

8. Sınıf Türkçe I. Dönem Sonu Sınavı Test Cevap Anahtarı

Adı ve Soyadı :

Tarih: 16/01/2014

Sınıf :

Okul No :

	A	B	C	D		A	B	C	D
1-	()	()	()	()	21-	()	()	()	()
2-	()	()	()	()	22-	()	()	()	()
3-	()	()	()	()	23-	()	()	()	()
4-	()	()	()	()	24-	()	()	()	()
5-	()	()	()	()	25-	()	()	()	()
6-	()	()	()	()	26-	()	()	()	()
7-	()	()	()	()	27-	()	()	()	()
8-	()	()	()	()	28-	()	()	()	()
9-	()	()	()	()	29-	()	()	()	()
10-	()	()	()	()	30-	()	()	()	()
11-	()	()	()	()	31-	()	()	()	()
12-	()	()	()	()	32-	()	()	()	()
13-	()	()	()	()	33-	()	()	()	()
14-	()	()	()	()	34-	()	()	()	()
15-	()	()	()	()	35-	()	()	()	()
16-	()	()	()	()	36-	()	()	()	()
17-	()	()	()	()	37-	()	()	()	()
18-	()	()	()	()	38-	()	()	()	()
19-	()	()	()	()	39-	()	()	()	()
20-	()	()	()	()	40-	()	()	()	()

29/05/2013

Süre: 90 dakika

Her test sorusu 1.5 puan değerindedir.)

İnsanın değeri, yaptığı işle ölçülür. Etrafımıza bakmakla bunu daha iyi açıklamış oluruz. Tarihin süsleyen Sokrates'i, Mimar Sinan'ı, Madam ve Fatih Sultan Mehmet'i, Atatürk'ü bir anı canlandırmak, değer, yapılan, yaptırılan sıkıya bağlantılı olduğunu kanıtlayan delillerdir. **5. Bu dörtlükte vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

Soğuğa dayanmanın en emin çaresi, soğuğu Hakikaten insan soğuğu aradığı zaman, ne olursa olsun, müteessir olmaz. Hayatta zorluklara da en emin çaresi, hayatı sevmektir; insan bir sevince onun bütün külfetlerine katlanır, bu hiçbir insana ağır gelmez. Siz de hayata öyle bakar, etrafınızdaki insanlara bir kat daha seversiniz.

6. Paragraftan aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

Hayatı seven insanlar mutlu olur.
Hayatımızı iyi geçirmek istiyorsak onu sevmeliyiz.
Hayatı seven insanlar, hayatı sevmeyi bilmeyen insanlardır.
Hayatı sevmek, onları yenmemizi kolaylaştırır.

"Ben insanın iş görme isteğini ve yaşama çabasını tutmasını isterim. Ölüm, bahçeme fidanlarını bulmalı beni; ama ölüm korkusu, bahçemi yitirme işinde değil." **diyen biri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Hayatı sevdiği
B) Telaşlı olduğu
C) Hayatı sevdiği
D) Çalışkan olduğu

Evlerimizimize göre konuk kısmetiyle gelir. Evlerimiz, ölçüsünde elinden geleni yapar. Bu arada konuklaşırlar, anılar tazelenir, dostluklar pekiştirilir. Konuk ağırlamak Türk toplumunda dayanışmanın en güzel göstergesidir.

7. Paragrafta konuk ağırlamanın hangi işlevi amaçlanmıştır?

A) İlişkilerini güçlendirdiği
B) Duygusunu geliştirdiği.
C) Saygı ortamı yarattığı.
D) Toplumsal gelişmeyi hızlandırdığı.

Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
Ne bir ortak sevinciniz kaldı sizi çoğaltacak,
Ne bir dostunuz var acınızı alacak,
Unuttunuz nicedir paylaşmanın mutluluğunu

5. Bu dörtlükte vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamı anlamlı kılan dostluklardır.
B) Sorunlar azaldıkça mutluluk artar.
C) İnsan tek başına yaşayamaz.
D) Birlikte yaşamının temelinde sevgi vardır.

Çağdaşlaşma denildiğinde, çağımızın özlemleri, gereksinimleri, akımları karşısında duyarlı ve hoşgörülü olmayı anlıyoruz. Çağdaş insan, çevresiyle, ülkesiyle hatta dünya ile birlikte yaşar; çevresinin sorunlarıyla yüklüdür ve huzursuzdur. Bu insanda mutluluk değerleri toplumsal ve evrenseldir.

6. Paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi çağdaş insana uygun düşmez?

A) Bilinçli olmak
B) Değişime açık olmak
C) Sorunları paylaşmak
D) Karamsar olmak

Anne girmem bu oyuncakçı dükkanına,
Orda toplar, teyyareler, tanklar var.
Seviyorum söğüt dalı atımı
Tekme atmaz, ısırmaz.

7. Şiirde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocukların şiddetten hoşlanmadıkları.
B) Oyuncak seçiminde çocukları özgür bırakmak gerektiği.
C) Oyuncakların çok olmasının çocuğu mutlu etmeye yetmediği.
D) Çocuklara kendi yaptığı oyuncakların daha sevimli geldiği.

Ben var isem ana dilimle varım
Türkçem benim bereketli toprağım.
Akan sularımın sesi ondadır.
Güneşimin aydınlığı, sıcaklığı...

Onunla güler, onunla ağlarım

8. Şiirden Türkçeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Zengin özelliklere sahip olduğu
B) Varlığımızın nedeni olduğu
C) Konuşma yeteneğini geliştirdiği
D) Duyguları dile getirdiği

Hayatda kötülükler olduğu sürece şiddet de
şiddetle değil, sevgiyle ortadan kaldırılır.
Güzel duygularla yaklaşmak kolaydır. Önemli
işler için olumsuzluk olan durumların karşısına
güçle çıkmaktır.

Yukarıdaki atasözlerinden hangisi paragrafta
düşünceyle örtüşür?

1. Zehireleme eşine, zehir katar aşına.
2. Balık denize at, balık bilmezse Halik bilir.
3. Kılıç kalmaz kılıç kalmaz.
4. Her kişinin karı, kötülüğe iyilik er

5. Bir kılıcım, kapalı kında
6. Dört yanımda bir duvar gibi
7. Bir duvarın dip tarafında
8. Mandığım biri var mı

9. Dörtlük için, aşağıdakilerden hangisi

10. Sanatı vardır.
11. Düzeni "abab" şeklindedir.
12. Kafiye kullanılmıştır.
13. Özgü nitelikler vardır.

14. Yukarıdaki cümlelerin hangisi nesnel bir yargıdır?

15. Lapağı güzel olmuş, içeriği de ilginç.
16. Sanatçı şiir üzerine söyleşti.
17. Bu romanda başarılı ruhsal çözümlemeler
18. İngiliz sıkıcı ama betimlemeler sürüklüyor

19. Arıyorum Kına Dağı'ndan,
20. Günden yar kucağından,
21. Her dermeden sevgi bağından,
22. Her haduda atılmışım

23. Yukarıdaki şiirde hangi duyguya yer verilmiştir?

24. B) Özlem C) Kahramanlık D) Aşk

25. Her şeyi alıp eline
26. Her şeye dal anneciğim
27. Her halini bahtın yeline
28. Her şeyi gibi sal anneciğim

29. Yukarıdaki kafiyesi aşağıdakilerin hangisinde doğru
30. verilmiştir?

31. B) Tam kafiye
32. D) Tunç kafiye

33. Yukarıdaki sözcüklerin hangisinin eş anlamlısı
34. yoktur?

35. B) Kara C) Ak D) Cam

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde 'için' edatı
'uğruna' anlamında kullanılmıştır?

- A) Vatan için her şey yapılır.
- B) Soruları çözmek için geleceklermiş.
- C) Ödevi bitmediği için geç yatmış.
- D) Senin için iyi şeyler söylenmiyor.

Bir çiçek vardı,
Güzel, kokulu, büyüdü,
Yaşıyordu topraktan aldığı gıdayla
Uzuyordu damarlarına giden kanla
Boyu aşınca bulutları,
Komşu olunca yıldızlara
Kendini güneşe akraba sandı.

16. Şiirde, çiçek aşağıdakilerden hangisine
benzetilmiştir?

- A) İnsana B) Yıldızlara C) Güneş'e D) Toprağa

- 1. evindeki /
- 2. gurbette /
- 3. hasırın /
- 4. bilmez /
- 5. kıymetini /
- 6. taş /
- 7. yaslanmayan

17. Numaralanmış sözcüklerle kurallı ve anlamlı bir
cümle oluşturulursa sıralama nasıl olur?

- A) 6-7-1-3-2-5-4 B) 1-3-2-5-6-7-4
- C) 3-6-7-5-2-1-4 D) 2-6-7-1-3-5-4

Garibim, namıma Kerem diyorlar
Aşlımı el almış harem diyorlar
Hastayım derdime verem diyorlar
Maraşlı Şeyhoğlu Satılmışım ben

18. Yukarıdaki dörtlük için hangisi doğrudur?

- A) lar: redif; diyor: zengin uyak
- B) redif yoktur; diyorlar: zengin uyak
- C) diyorlar: redif; erem: zengin uyak
- D) em: redif; diyorlar: zengin uyak

Bir düşünceyi, bir bilgiyi aktarmak amacıyla yazılan ...
öğretici şiirler ; doğa güzelliklerini,
çobanların doğadaki yaşantılarını işleyen şiirlere
denir.

19. Yukarıdaki boşluklar aşağıdakilerden hangileriyle
doldurulmalıdır?

- A) Epik Şiir- Lirik Şiir
- B) Lirik Şiir- Epik Şiir
- C) Didaktik Şiir- Pastoral Şiir
- D) Didaktik Şiir- Epik Şiir

Yazarların her hangi bir başlık altında günlük kendi görüşlerini ortaya koyarak anlattıkları denir.

Aşağıdaki boşluk aşağıdakilerden hangisi ile doldurulabilir?

- A) Fıkra B) Deneme C) Makale D) Masal

Yapraklar hisli, ayrılık...

Çınlayan uzun bir ıslık

Bu billûrdan başka

Şurde, aşağıdaki varlıklardan hangisi vardır?

- A) Yaprak B) Yaprak C) ıslık D) Billûr

Ya da yaşanması olası bir olayı, durumu, kısa; ikinci yönleriyle anlatan yazılar olmakla beraber okuyandan kaçınılır, kişiler daha çok tek yanıyla ve mekân dardır.

Aşağıdaki özellikler verilen nesir türü hangisidir?

- A) Roman B) Roman C) Deneme D) Anı

Güncelliği olan bir dergide yayımlanıyor. Orta uzunluktaki bu yazılarda, bahsettiğim görüş ve düşüncelerimi ayrıntılara inmeden yazıyorum. Amacım okurlarımı bunaltmadan okuduğu için de konuşma dilinin sıcaklığı ve faydalanmaya gayret ediyorum.

Aşağıdaki konuşan bir sanatçının yazılarının türü hangisiyle isimlendirilebilir?

- A) Makale B) Makale C) Söyleşi D) Deneme

Aşağıdaki yazın türlerinden hangisi olay kaynaklıdır?

- A) Hikaye B) Hikaye C) Anı D) Roman

Dağı taşı eritir,

Değirmeni yürütür."

Aşağıdaki dizelerde bulunan sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetme (Teşbih) B) Benzetme (Teşbih)
C) Abartma (Mübalağa) D) Abartma (Mübalağa)

Özümden, özümden ne geçiyorsa öyle yazıyorum.

Revk alıyorsam ya da neleri hiç

Onlardan bahsediyorum. Okurlarım beni

Uzmuş hiç ama hiç aklıma gelmiyor

Aşağıdaki yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme B) Deneme C) Fıkra D) Makale

27. Bu haber yazısı, ailelere aşağıdaki mesajlardan hangisini vermemektedir?

- A) Televizyon programları belirlenen zaman dilimlerinde izlenmelidir.
B) Ölçsüz şekilde televizyon karşısında zaman harcamak, çocukları olumsuz etkiler.
C) Kontrolsüz televizyon izlemek, çocukların zihin gelişimine zarar verir.
D) Çocuklarla televizyon izlemek, çocukların eğitimlerine katkıda bulunur.

Beyoğlu'ndaki ev Bizans savunmasından önceki yıllardan kalma olsa gerek, bana anlatıldığına göre. Kaç kez gözümde canlandırmak istedimse, önce karanlığı geldi kapladı ortalığı. Bir posta kutum vardı. Pencerenin sağında, biraz altında, bir posta kutusu. Posta tutkum o zaman başlamıştı sanırım.

28. Bu parça aşağıdaki yazı türlerinden hangisine ait olabilir?

- A) Köşe yazısı B) Hikaye C) Anı D) Deneme

Aldatmaya ve aldanmaya en elverişli şeyler bilmediğimiz şeylerdir. Bir defa, görülmedik şeylere insan nedense kolay inanır; sonra da, üzerinde konuşmaya, düşünmeye alışık olmadığımız için bunlara kolay kolay karşı da koyamayız. Bu yüzden insan en az bildiği şeye en çok inanır.

29. Bu parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gerçekler ve Doğrular B) Bilgi ve İnanç
C) Aldatma ve Aldanma D) Konuşma ve Düşünme

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamına göre basittir?

- A. Ne arıyorduk, ne bulduk?
- B. Burada oturacak değilim.
- C. İki gün daha kalmayalım.
- D. Ben onlar kadar çalışacak değilim.

47. "Sana olan hasretim dinmeyecek." Cümlesinin yapısı aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Basit B. Birleşik C. Sıralı D. Bağlı

48. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öğelerin dizilişine göre sıralıdır?

- A. Var mıdır dünyada bu kadar güzel bir ülke?
- B. O da bizimle gelir mi acaba?
- C. Taksi ile gideceğini söyledi bize.
- D. Sizden gördüğümüz iyiliği unutmayız.

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisi "kurallı, birleşik, basit, fiil" cümlesidir?

- A. Ocağın sönmeye başlayan ateşine baktı.
- B. Serçeden korkan darı ekmez.
- C. Dersini güzelce yapanın notu dolgun olur.
- D. Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel.

50. Aşağıdakilerden hangisi isim cümlesidir?

- A. Mutluluksun sen insana.
- B. Canım kurban olsun sana.
- C. Uzat ellerini bana.
- D. Dokun çocuk, dokun çocuk.

47. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir anlatım vardır?

- A. Yapım ekleri kelimelerin anlamını değiştirir.
- B) Su, hidrojen ve oksijenin birleşmesiyle oluşur.
- C) Piramitleri seyretmek insana büyük zevk veriyor.
- D) Akciğerimiz günde on dört metre küp hava işlemektedir.

Bize çok güzel şeyler ikram ettiler () kızartmalar, köfteler () dolmalar ()

48. Yukarıdaki cümlede parantezlerle () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri koyulabilir?

- A. (!), (.), (...) B. (:), (,), (?)
- C. (:), (,), (...) D. (:), (:), (:)

49. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre "Güz gelir, herkes ürününü ambarına koyardı." cümlesi ile aynı yapıdadır?

- A. Yanıma gel, sana iş vereyim.
- B. Vakit yitirmeden yola çıktım.
- C. Törene öğretmenler, öğrenciler, memurlar ve vatandaşlar katılmıştı.
- D. Karşıya geçip balık tutacağım.

"Aldım Rakofça kırlarının hür havasını."

50. Yukarıdaki dize hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. Devrik Cümle B. İsim cümlesi
- C. Olumlu cümle D. Basit cümle

KOMPOZİSYON: 25 PUAN

Aşağıda verilen konulardan birisini seçip, yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek bir kompozisyon yazınız. (Not: Kompozisyonlar beyaz kağıda yazılacaktır.)

Tem 1: "Bir bilgisayar kötü bir yöneticiyi iyi bir yöneticiye dönüştürmez. Kötü bir yöneticiyi hızlı, iyi bir yöneticiyi ise çok hızlı yapar."

Tem 2: "Kitapsız hayat kör, sağır ve dilsiz yaşamaktır."

Tem 3: "Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür; ama hiç kimse kendini değiştirmeyi düşünmez."

3. Sınıf Türkçe Sınavı Test Cevap Anahtarı

Adı ve Soyadı :

Sınıf :

Okul No :

	A	B	C	D
1-	()	()	()	()
2-	()	()	()	()
3-	()	()	()	()
4-	()	()	()	()
5-	()	()	()	()
6-	()	()	()	()
7-	()	()	()	()
8-	()	()	()	()
9-	()	()	()	()
10-	()	()	()	()
11-	()	()	()	()
12-	()	()	()	()
13-	()	()	()	()
14-	()	()	()	()
15-	()	()	()	()
16-	()	()	()	()
17-	()	()	()	()
18-	()	()	()	()
19-	()	()	()	()
20-	()	()	()	()
21-	()	()	()	()
22-	()	()	()	()
23-	()	()	()	()
24-	()	()	()	()
25-	()	()	()	()

	A	B	C	D
26-	()	()	()	()
27-	()	()	()	()
28-	()	()	()	()
29-	()	()	()	()
30-	()	()	()	()
31-	()	()	()	()
32-	()	()	()	()
33-	()	()	()	()
34-	()	()	()	()
35-	()	()	()	()
36-	()	()	()	()
37-	()	()	()	()
38-	()	()	()	()
39-	()	()	()	()
40-	()	()	()	()
41-	()	()	()	()
42-	()	()	()	()
43-	()	()	()	()
44-	()	()	()	()
45-	()	()	()	()
46-	()	()	()	()
47-	()	()	()	()
48-	()	()	()	()
49-	()	()	()	()
50-	()	()	()	()

Lapta Yavuzlar Lisesi
2010-2011 Ders Yılı, 8.Sınıf Türkçe I. Dönem Sonu Sınavı

Tarih: 19/01/11
Süre: 90 dakika

ÇALIŞKAN WATT

Dünyanın en büyük endüstrilerinden bazılarını mucitler kurmuşlardır. Toplum, en gerekli eşyasından, konforundan ve lüksünden birçoğunu bunlara borçludur; bunların dehaları ve çalışmaları sayesinde günlük hayat her bakımdan daha kolay, aynı zamanda daha zevk verici olmuştur. Yiyeceklerimiz, giyeceklerimiz, evlerimizin eşyası, cam, sokaklarımızı aydınlatan gaz, elektrik, karada ve denizde seyahatlarımızı sağlayan taşıtlar, türlü alet ve makineler...Bütün bunlar, birçok aklın çalışma ve hüneri sayesinde elde edilmiştir.

İnsanlar bu icatlar yüzünden daha çok mutlu olmuş, bunlar sayesinde hayat seviyesi daha da yükselmiştir.

Buhar makinesi ki, makinelerin kralıdır, bizim zamanımızın aracı ise de bu fikir yüz-yıllarca önce doğmuştur. Bu da öteki buluşlar gibi adım adım gelişmiştir. Bir adam, o zaman için faydasız olan çalışmalarının sonuçlarını kendisinden sonrakilere aktarmış, o da bunu bir adım daha ileriye götürmüş, böylece nesiller boyunca bilgiler ve denemeler gittikçe gelişmiş.

Buhar makinesi çalışan, matematik araçları yapıcısı James Watt'a gelinceye kadar hiçbir şey değildi. Onu büyük işleri görecektir bir makine haline getiren Watt'tır.

Daha çocukken babasının marangoz dükkanındaki ölçü aletleri, James Watt'ı astronomi öğrenmeye teşvik etmişti. Köyde tek başına yaptığı gezintilerde bitkiler ve tarih üzerinde çalıştı. Matematik aletleri yapımına devam ettiği sırada bir org yapması için teklif aldı. Müzik kulağı olmamasına rağmen, müzik dersleri alarak orgu yapmayı başardı. Bunun gibi, küçük ve basit bir buhar makinesinin onarımı için ona başvurulduğu zaman, derhal oturup o vakte kadar ısı ve buhar hakkında bilinen şeyleri hemen öğrenmeye koyuldu. Aynı zamanda makine ilmine ve yapımına yönelik bilgilerini artırdı. Bu çalışmanın sonunda buhar makinesini buldu.

Onu destekleyecek arkadaşlarından yoksun olarak on yıl buluşlarıyla uğraşıp durdu. Bu zaman zarfında, ailesinin ekmek parasını sağlamak için çeşitli aletler, müzik araçları yapıp satıyordu. Altın teriyle hayatını kazanmak için daha birçok şeye başvuruyordu; yol ve kanal inşaatına gözcülük ediyordu.

Nihayet endüstri liderlerinden kendine göre bir ortak bulabildi. Birminghamlı Mathew Boulton... Bu adam, usta, enerjik ve uzakları gören bir kişiydi. Boulton, buhar makinesini işler bir kuvvet halinde, toplumun yararına sunma işini üzerine aldı. Bu iki adamın başarıları artık tarihe mal olmuştur.

1) Aşağıdaki soruları yukarıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

a- Mucitlerin, bilim adamlarının birçok güçlüğü katlanarak, yılmadan çalışmaları insanlığa ne gibi fayda sağlamıştır? Yazınız. (5p.)

b- Bilim ve fen adamı, kendinden öncekilerin çalışmalarından nasıl faydalanır? Kendi buluşlarının ve eserlerinin de sonradan gelen nesillere faydası olur mu? Yazınız. (5p.)

- 2 -

- c- Watt nasıl bir insandı? Onun hayatından ne gibi dersler alınabilir? Yazınız. (5p.)
- d- Zeki olmak, hayatta başarı sağlamak için yeterli bir özellik sayılır mı? Açıklayınız. (5p.)
- e- Kendisine onarılmak için getirilen, araç ve makineleri (org, buhar makinesi) ilk defa gördüğü halde, Watt'ın bu işlerde nasıl başarı sağladığını söyleyiniz. (5p.)
- f- Parçanın ana düşüncesini yazınız. (2p.)
- g- Yukarıdaki parçanın türü nedir? Yazıp türü kısaca tanıttınız. (3p.)

2) Aşağıda verilen söz ve söz öbeklerinin anlamlarını yazıp, sözcükleri birer örnek cümle içerisinde kullanınız. (10p.)

- Bıçak kemiğe dayanmak:
- Gözünden gitmemek:
- Körük:
- Kudret:
- Medeni:

3) Aşağıda Atatürk'ün kişilik özellikleri ve bu özelliklerini yansıtan bazı sözleri verilmiştir. Bu sözlerle ilgili olan kişilik özelliklerini eşleştiriniz. (10p.)

- A- Gerçeği konuşmaktan korkmayınız.
- B- Yurt toprağı! Sana her şey feda olsun.
- C- Ya istiklal, ya ölüm!
- D- Yurtta sulh, cihanda sulh!
- E- Her şeyden evvel millet ve daima millet.

- Vatanseverliği
- Barışseverliği
- Millet sevgisi
- Kararlılığı
- Açık sözlülüğü

- 3 -

4) Aşağıdaki cümlelerde yer alan eylemsileri (fiilimsileri) bulup, türlerini belirtiniz. (5p)

Bu şarkıyı dinleyince hüznleniyorum.

Ünlü şairin ölümünü duyan herkes çok üzüldü.

Eve gelmemesi annemi çok üzdü.

Sen ağlarken ben nasıl gülerim.

Senin bu yaptığın olur iş değil.

5) Aşağıdaki cümleleri öğelerine ayırınız. (4p)

- Yeni aldığınız koltukları Ankara'dan trenle mi getirttiniz?
- Bütün gün kitaplarıyla baş başaydı.

6) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz. (5p)

Sakin bir gündü () Antalya () ya tatile gelmiştik () Kardeşimle balık tutmaya karar
verdik () Aman Allah'ım () Güneş altında pırıl pırıl parlayan kocaman bir sazan balığı ()
akşamın ucunda çırpınıp duruyordu () Tam balığı tutuyordum ki kardeşim seslendi ()
() Ne yapıyorsun ()

7) Özne-yüklem ilişkisine dikkat ederek aşağıdaki cümleleri düzeltiniz. (2p)

- Herkes kapının önünde sıraya geçtiler.
- Ben ve sen, bu işi birlikte yapabilirim.
- Ağıldaki kuzular soğuktan tir tir titriyordu.
- Sınıf, sessizce öğretmeni dinliyorlardı.

8) Aşağıdaki cümleleri yüklem türüne, yerine, anlamına ve yapısına göre inceleyiniz. (7p)

- Bu dönemin ortak bir amacı değil midir halka yönelmek?
- Akşam olmadani yola çıkalım, evimize ulaşalım.

- İki günde bir evi siliyorum çünkü çok titizim.

- Eyvah, yine okula gelmedi!

9) Aşağıdaki cümlelerde vurgulu okunması gereken ifadelerin altını çiziniz. Hangi öğelerin vurgulandığını altlarına yazınız. (2p)

- Dün, o beni dershanede gördü.
- Biz sizi sınava bu yıl hazırlayacağız.
- Annem, bana doğum günümde bu kitabı almıştı.
- Evden sessizce ben giderim.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARI

Aşağıdaki test sorularında doğru seçeneği işaretleyiniz. (Not: Cevaplar, sorular üzerinde işaretlenecektir.) (10p)

"Roman bir anlatı sanatı, bir metin çalışmasıdır. Okuyan her kişide bambaşka düşünceler, duygular, algılamalar bırakır. Senaryo metni ise yalnızca rejisöre seslenir. Ayrıca pek bir yaratıcılık da gerektirmez. Esas olarak teknik bir iştir senaryo."

1) Yukarıdaki paragrafta hangi düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur?

- A- Tanımlama-Karşılaştırma
- C- Karşılaştırma-Örnekleme

- B- Tanık gösterme-Tanımlama
- D- Karşılaştırma-Tanık gösterme

"Yunus ile Mevlana iki büyük ozanımızdır. İkisi de çağları aşıp günümüze ulaşmıştır. Mevlana, şiirlerini Farsça yazdığı için medrese mezunu aydınlar tarafından günümüze ulaştırılmıştır. Yunus ise, halkın arasından şırl şırl akan bir ırmak gibi kendiliğinden."

2) Yukarıdaki paragrafta hangi düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur?

- A- Tanımlama
- C- Tanık gösterme

- B- Örnekleme
- D- Karşılaştırma

"Orhan Kemal'in yapıtlarında görülen özelliklerden biri de romanlarının bütünlük taşımasıdır. Bir yapıtındaki kişiler, diğer yapıtında da karşımıza çıkar. Olaylar birbirini izler. Örneğin Bereketli Topraklar Üzerinde'nin kahramanı Halil, bir başka romanında anılarak geçer. Orhan Kemal'in kahramanları aynı sona ulaşır.

3) Yukarıdaki paragrafta hangi düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur?

A- Benzetme
C- Örneklendirme

B- Tanık gösterme
D- Karşılaştırma

(I) Dünyanın en güzel, en lezzetli inciri Türkiye'de yetişir. (II) Yıllık üretim 185 bin ton civarındadır. (III) Kalkınabilmemiz için bu üretimi daha da artırmalıyız. (IV) Öteden beri dışa sattığımız mallar arasında incir %50 önemli bir yere sahiptir. (V) Bu da incirlerimizin dış ülkelerde nasıl arandığını gösterir.

4) Bu paragrafı oluşturan cümlelerden hangilerinde, sayısal verilerden yararlanma yoluna başvurulmuştur?

A) I. ile IV.
C) II. ile V.

B) I. ile III.
D) II. ile IV.

Kızlarla ilişkimiz, yeni arkadaşlarla tanışmamız gibidir. İlk zamanlar genel olarak bizimle ortak yanlar bulunca ya da varlığımızın önemli bir bölümünde dostça uygulandığımızı hissedince son derece sevinçliyizdir. Dostluk ilerledikçe farklılıklar ortaya çıkmaya başlar.

5) Yukarıdaki paragrafta hangi düşünceyi geliştirme yoluna başvurulmuştur?

A) Örneklendirme
C) Benzetme

B) Tanımlamaya
D) Tanık gösterme

KOMPOZİSYON

Aşağıdaki konulardan birini seçerek yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygun bir kompozisyon yazınız. (15p)

- * Gezip gördüğünüz tarihi bir yeri gezi yazısı türünde yazınız.
- * Verilen sözü tutmanın ve vaktinde iş yapmanın önemini anlatan bir yazı yazınız.
- * "İnsanları dış görünüşüne göre değerlendirmenin yanlış olduğu" düşüncesini anlatan bir kompozisyon yazınız.

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ
2010–2011 ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM SONU SINAVLARI
8E SINIFI TÜRKÇE
DERSİ SINAV SORULARI

Adı Soyadı:
 Numarası-Sınıf :

Tarih: 19.01.2011
 Süre:90 Dakika

1. Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını yazınız.(5p)

Kervansaray:

Hamam:

Saray:

Depo:

Pansiyon:

2. Aşağıdaki cümlelerle, bu cümlelere hakim olan duyguları karşlarına yazınız.(10 p)
 (sitem, özlem, pişmanlık, beğenme, şaşırma, üzülmeye)

- a) Bak şimdi yazdıkların daha güzel olmuş.()
- b) Ankara'ya gelmişsinizde bize haber vermemişsiniz.()
- c) Ne! Teyzemler bize mi gelmiş?()
- d) sizinle gelmediğim için çok üzgünüm.()
- e) Şimdi çocukluğumun geçtiği o evde olsaydım.()
- f) Çok sevdiğim teyzemin gidişi beni çok etkiledi.()

3. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzelterek boş bırakılan yerlere doğru şekillerini yazınız.(16 p)

a) Bu yıl Atatürk lisesini bitirecek.

b) Ayşe hanım konuyu anlattı.

c) Onun kirpikleri herkezden uzundu.

d) salonda ikibin beşyüz kişi vardı.

e) Umut çok girişgen bir çocuktu.

f) Önümüzdeki Çarşamba Ilgaz'a gideceğiz.

g) yaz tatilinde hiçbirşey yapmadı.

h) Bu yemeği sende yemelisin.

4.,5.,6.,7. ve 8. soruları aşağıdaki şiire göre yapınız

Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana sütü gibi candan
Ana sütü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ,yayla yayla
Köyümüz,köyümüz, memleketimiz.

Ah bu türküler köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil türkülerde ara Yemeni
Ben türkülerden aldım haberi
Ah bu türküler köy türküleri

4. Şiirin hangi dizelerinde türküler başka bir varlığa benzetilmiştir.(5p)

5.Şiirin sizde uyandırdığı duyguları yazınız.(5p)

6.Şiire göre türkülerden neler öğrenebiliriz.(5p)

7.Şiir 'Ana sütü gibi temiz' ifadesi ile ne anlatmak istemiştir.(5p)

8.Şiir olsaydınız şiiri hangi başlığı koyardınız? Niçin? (5p)

9.Aşağıdaki sonuç cümlelerini uygun sebep cümleleri yazınız.(4p)

Seni hiç unutmadım.Çünkü

Şairliğinden utanırım.Çünkü

Memleketin hali gözümden gitmez.Çünkü

Ona inanmak istemiyorum.Çünkü

10)Arkadaşlığın önemi hakkında duygu ve düşüncelerinizi kompozisyon kuralları dahilinde yazınız.(40 p)

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

BİRİNCİ DÖNEM

TÜRKÇE ARA SINAVI

8 E

3 Kasım 2010

İsim:

Süre: 90 dakika

Sınıf:

Numara:

A. Aşağıdaki parçayı okuyup sorularını cevaplandırınız.

Kendisine okunan duru Türkçe bir şiir karşısında Atatürk çok heyecanlanmıştı. Bu şiirdeki saf Türkçeyi çok beğenmişti: "Bakınız arkadaşlar!" dedi. "Ben belki çok yaşamam fakat siz ölene dek Türk gençliğini yetiştirecek ve öz Türkçeyi bir kültür dili yapmaya çalışacaksınız. Çünkü Türkiye ve Türklük uygarlığına ancak bu yolla kavuşabilir."

1. a. Atatürk neden heyecanlanmıştır? (4 p.)

b. Anı, Atatürk'ün hangi alandaki hassasiyetini göstermektedir? (4 p.)

c. Atatürk'ün Türkçe'nin kültür dili olmasını istemesinin nedeni nedir? (4 p.)

2. Aşağıda sırası karışık olarak verilen fıkrayı olayın gelişimine göre numaralandırınız (6 p.)

() Yine bir gün Hoca, komşusundan kazanını ister. Bu kez, uzun zaman geçmesine rağmen kazanı geri vermez.

() Bir gün Hoca, komşusundan bir kazan ister. Kazanı aldıktan sonra işini görür.

() Şaşırın komşusu: Hayırdır Hocam der. Hoca: Senin kazan doğurdu, der.

() Geriye verirken iki tane kazan verir.

() Komşusu: Hocam, hiç kazan ölür mü? der. Hoca: Doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne niye inanmıyorsun? der.

() Kazanını istemeye gelen komşusuna: Senin kazan öldü, der.

3. Aşağıdaki soruları okuyup alttaki cümlelerle eşleştiriniz. (5 p.)

1. Hangi cümle / cümlelerde bir eser adı büyük harfle yazılmıştır ? ()
2. Hangi cümle / cümlelerde bir dil adı büyük harfle yazılmıştır ? ()
3. Hangi cümle / cümlelerde kişi adları büyük harfle yazılmıştır ? ()
4. Hangi cümle / cümlelerde bir hayvana verilen ad büyük harfle yazılmıştır ? ()
5. Hangi cümle / cümlelerde gezegen ismi büyük harfle yazılmıştır ? ()

- a. Dünyada en çok kullanılan diller arasında Türkçe beşinci sıradadır.
- b. Atatürk'ün "Nutuk" unu okudum.
- c. Yunus Emre, halk şiirinin önemli şairlerindendir.
- d. Dünyamızın uydusu Ay'dır.
- e. Pamuk bugün keyifsiz görünüyor.

4. Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını yazarak birer cümlede kullanınız. (10 p.)

Yurt:

Kıyı:

Misafir:

Vakit:

Mektep:

5. Aşağıdaki şürde kişileştirme yapılan dizelerin altını çiziniz. (6 p.)

Düşmüşüm bir kuşun peşine

O gitmiş ben gitmişim

Kuş beni çoban sanmış

Aldanıp kandırarak

Konup bir kayanın başına

Cik demiş kuş

Cik cik demiş

Daha bu çocuk demiş

Birden uçup gitmiş

Bakmadan arkasına.

6. Aşağıda verilen deyimleri cümle içinde kullanınız. (12 p.)

- Tüyleri diken diken olmak:
- Göz gezdirmek:
- Burnunda tutmek:
- Altan almak:

7. Aşağıda yanlış yazılmış sözcüklerin doğru yazılışlarını karşılarına yazınız.(6 p.)

Gitdiniz: yeyecek: ağızımdan:

Oğulümüz: çorapın: cumhuriyedin:

8. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız. (8 p.)

() Belli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

() Cümlelerde sıralanmış sözcükleri ayırmak için virgül kullanılır.

() Hayvanlara verilen özel adlar küçük harfle başlar.

() Sevinç, aci, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna nokta konur.

9. Aşağıdaki parçayı okuyup sorularını cevaplandırınız.

Hoca bir gün kasabaya alışverişe gidiyormuş. Çocuklar etrafını sarıp:

- Hocam bana şeker al, bana bebek al, diye bağışırken çocuğun biri, elindeki parayı hocaya uzatarak:
- Bununla bana düdük al hocam, demiş.

Hoca da eşeğine “dehh” diyerek kasabanın yolunu tutmuş. Akşam hoca köye dönmüş, çocuklar bağışarak:

- Nerede benim şekerim, hani benim bebeğim? diye soru yağmuruna tutmuşlar.

Hoca heybesinden güzel bir düdük çıkarıp parayı veren çocuğa uzatırken ötekilere dönüp gülerek:

- Eee ne yaparsınız çocuklar, parayı veren düdüğü çalar, demiş.

a. Hoca çocukların istedikleri bazı şeyleri neden almıyor ? (5 p.)

b. Siz hocanın yerinde olsaydınız ne yapardınız ? (5 p.)

10. İlginç bir anınızı kompozisyon kurallarına uygun olarak yazınız. (25 p.)

Başarılar ☺

İsim:.....
Sınıf:.....
No:.....

Lapta Yavuzlar Lisesi
2010-2011 Ders Yılı
8. Sınıf Türkçe, I. Dönem Ara Sınavı

Tarih: 03/11/10
Süre : 90 dk.

KIRKLAR DAĞI

Kırk sayısı, Türk destanlarından masallarına, halk hikayelerine kadar, bütün türlerde işlenen en önemli motiflerden birisidir. Kahramanın yanında her zaman kırk yiğit, hanımın yanında ise kırk kız vardır. Bir iş yapılırken, kırk gün mühlet istenir; düğünler kırk gün, kırk gece sürer. Fakat, bunun yanında, bazen de, menfi yönde, kırk haramilere, kırk hırsızlara rastlarız. İşte, aşağıda da, bunun çok güzel bir örneğini görmekteyiz.

Anlatıldığına göre, bir kumandan, kırk askeriyle birlikte, Roma ve Bizans İmparatoru'nun hazinesini çalar. Bunlar, dağları, tepeleri aşarak, Çemişgezek ilçemize gelir, Munzur Dağı'na saklanırlar. Burada, bir süre kaldıktan sonra, kumandan ile kırk askeri arasında bir anlaşmazlık çıkar. Gittide büyüyen kavganın neticesinde, kumandan, askerlerinin hepsini öldürüp, oraya defneder. Ancak, hazinelerle birlikte kaçmanın çok zor olacağını düşünerek, onları da, askerlerin bulunduğu mezarların yanına gömer.

Zamanla, bu mezarların bulunduğu yere yakın bir mağaradan su çıkar. Öyle ki, bu su, pınar haline gelir ve hiç akıntısı olmamasına rağmen, ne kadar kullanılırsa kullanılsın, hiç azalmaz, öyle durur.

Halk, kırk mezarın yanında, bir de, suyu hiç eksilmeyen pınarı görünce, orada bir olağanüstülüğün olduğunu anlarlar. O günden sonra, bu bölgeye, "Kırklar" ismini vererek, orayı bir ziyaret yeri olarak kabul ederler.

Çocuğu olmayan kadınlar, perşembe günleri, "Kırklar Dağı"nı ziyaret edip kurban keserler; suyu hiçbir zaman eksilmeyen pınardan su içerek, en kısa zamanda, çocuklarının olacağına inanırlar.

- 1) a- " Kırk" sayısının önemli bir motif olduğunu gösteren durumlar nelerdir? Açıklayınız.(4p)

- b- Metinde karşılaştığımız olağanüstülükler nelerdir?(3p)

- c- Metinde anlatılan olayların olmuş olabileceğini gösteren izler var mı? Varsa nelerdir? (4p)

“.....”

Benim kalbimin ritimleri ikinci el kitap satan kitapçılarda değişir daima. Toz ve kir içinde bekleyen kitaplar arasında dolaşırken birden çok iyi tanıdığınız bir yazarın daha önce hiç görmediğiniz bir kitabını buluverirsiniz. Ne muhteşem andır o. Kitabın kapağı, fiyatı sizi zaman tüneline yolculuğa çıkarır.

4) a- Paragrafa anlatılanlara göre, ne tür kitaplar kalp atışlarımızı değiştirir?(2p)

b- İçerigini düşünerek, üstteki noktalı yere paragrafa uygun bir başlık yazınız.(2p)

c- Parçadan çıkardığınız fikri yazınız.(2p)

5) Aşağıdaki cümlelerin sonuna yargılar doğruysa (D), yanlışsa (Y) yazınız. (3p)

a- “Seyahatname” Evliya Çelebi’nin ünlü eseridir. ()

b- “Çocuk, haykırarak annesine sarıldı.” cümlesinde kişileştirme vardır. ()

c- Eski ve değerli bir yapıyı onarıp, eski durumuna getirmeye “restore etmek” denir. ()

6) “ne var ki, fakat, bu yüzden, bir de ne göreyim ki” bağlaçlarını kullanarak olay ve düşüncenin akışını değiştiren örnek cümleler kurunuz. (4p)

ne var ki :

fakat :

bu yüzden :

bir de ne göreyim ki :

7) Aşağıdaki cümleleri eylemsi eklerini kullanarak birleştiriniz.(4p)

a- Verdiği kitabı büyük bir zevkle okuyorum. Yeni kitaba geçeceğim.

b- Büyük Han Kıbrıs’ımızın kültürünü yansıtıyor, bu yönüyle turistlerin ilgisini çekiyor.

c- Dün yolda okul arkadaşımı gördüm. Çok sevindim.

d- Eve hemen gittim, öğretmenimin verdiği ödevi araştırdım.

8) Aşağıdaki cümlelerde yer alan eylemsileri (fiilimsileri) bulup, türlerini belirtiniz.(6p)

a- Yoğun şekilde başlayan yağmur henüz dinmedi. :

b- Ders çalışmadan okula gidemezsin. :

c- İnsan iyice gezip görmeden evi tutar mı? :

d- Anlaşılır örnekler vermeye çalışmalıyız. :

9) Aşağıdaki cümleleri **nesnel ve öznel** durumlarına göre adlandırınız.(5p)

- a- Alfabenin yirmi dördüncü harfi "t" dir. (.....)
- b- O gün hava çok soğuktu. (.....)
- c- Koca adamlar sokak ortasında yumruklaşıyor. (.....)
- d- Muhabbet kuşunun tüyleri ne hoş. (.....)
- e- "Çalığışu" Reşat Nuri'nin ünlü romanıdır.(.....)

10) Aşağıdaki cümlelerde yer alan yazım yanlışlarını bulup düzeltiniz.(5p)

- a- Hasan otuzbeş gün boyunca 3.üncü odada hapsolmuştu.

b- Seninle bir kaç saat sonra buluşalım.

c- Elbetteki onu bekleyeceğiz.

d- Bu yıl da yeni bir forma istiyormusun?

e- Her hafta Salı günleri alışverişe çıkarım.

f- Türkiye'nin Kuzeyi daha yağışlıdır.

g- "Hababam sınıfı", her zaman severek izlediğim bir filmidir.

h- THY'na yeni alınan uçaklar çok güzelmiş.

i- "Bir Çift Yürek" oldukça ilginç bir kitapdı.

11) Aşağıdaki cümlede boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.(4p)

İspanyol yazarı Cervantes ()Servantes() () ()Bana arkadaşını söyle()sana kim olduğunu söyleyeyim.() diyor.

12)KOMPOZİSYON (20p): Aşağıda verilen anahtar kelimeleri kullanarak "Arkadaş" konulu bir kompozisyon yazınız. Puanlamada yazım, noktalama, sayfa düzeni ve plana dikkat edilecektir.

Anahtar Sözcükler: "Kötü gün, Dost, Paylaşım, Yardımlaşma, Güven, Mutluluk."

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ
2010-2011 DERS YILI
7.SINIFLAR II.DÖNEM SONU TÜRKÇE SINAVI SORULARI

Tarih:27.05.2011

Süre:90'

I.Bölüm:Metin

TEMİZLİK

Bir dostum anlattı:

Tanıdığı bir aile ile bir vapur gezisi yapıyorlar. Ailenin küçük çocuğuna tatlı bir sürpriz yapmak için evvelden alıp cebine koyduğu çikolatadan bir paket çıkıyor, kâğıtları soyuyor, çikolatasını çocuğa uzattıktan sonra kâğıtlarını da buruşturup denize fırlatıyor. Çocuk çikolatadan ziyade son hareketin şaşkınlığı ile bağınıyor.

-A!... Denizi kirleteceksiniz, baksanıza, karşıda kâğıt sepeti var, neden oraya atmıyorsunuz?

Çocuk hayrette, dostum utanmış durumdadır.

Bir gün yetkili bir yönetici ile beraber Tophane Rihtımı'na çıkmıştık. Motorumuzun pervanesi, karpuz kabuklarını, renkli kâğıt fırıldaklar gibi havada döndürüyordu. Rihtımın köşe teşkil eden bir yerindeydik. Pislikten denizin bir kısmı görünmüyordu. İlgili, memuru çağırdı ve niçin buraları temizletmediğini sordu.

Aldığı cevap şu idi:

-Efendim, burayı her zaman temizletiyoruz; fakat durmadan bu çöpleri atıyorlar, hele karpuz kabuklarından kurtulmamızın olanağı yok...

Ne üzücü bir tezat değil mi? Denizi kirletmemek duygusuna yükselmek için yurdun her köşesini kendi evi ve kendi evindeki her şey gibi benimsemek gerekir. Aslında yurt, daha geniş bir ev tanınmalıdır. Bu hudutları geniş evin içerisinde her yaşlılar ilelemiş insan; küçüğüne bir kardeş, bir ağabey, bir abla, nihayet bir baba, bir anne sevgisi ile bakabilmelidir. O zaman vatan, düzenli bir aile ve yurdun her tarafı temiz tutulmuş bir yuva hâline gelir.

Hasan Âli YÜCEL

Aşağıda verilen 1,2,3,4,5 ve 6. soruları yukarıdaki metne göre cevaplandırınız.)

1- Yazara göre anlatılan olaydaki yanlış davranış nedir?(3p)

2- Bu yanlış davranış karşısında çocuk ne yapıyor? Neler söylüyor?(3p)

3- Çocuğun sözleri karşısında yazarın dostu ne yapıyor?(3p)

4- Tophane Rihtımı'nda denizin durumu nasıldır?(3p)

5- Yurdun temiz tutulması için insanların nasıl düşünmesi gerekir?(3p)

6- Metnin konusu nedir? Yazınız.(2p)

II. Bölüm: Şiir

Bir gün küçük bir gemiyle binip
Dünyayı dolaşmaya çıksam,
Önce kuzey denizlerine açılsam,
Yanından geçsem buz dağlarının
Görsem nasıl yaşadığını Eskimoların,
Buzdan yapılmış kulübelerde.
Sonra güneye kırarak dümeni
Okyanusu geçip gitsem Çin'e Hind'e
Günlerden sonra bir akşam
Küçük bir limana demir atsam
Seyretsem kıpkızıl ufukları.

Şükrü Enis Regü

7- Şiirde ne yapmak istiyor?(3p.)

8- Dünyayı neyle dolaşmak istiyor?(3p.)

3. Şiire göre Eskimolar nerede yaşamaktadır?(3p.)

4. Şair önce nereye gitmek istiyor?(3p.)

5. Yukarıdaki şiirin başlığı sizce ne olabilir?(1p.)

Bölüm III.Çoktan seçmeli sorular.(50p.)

Aşağıdaki bölüm 33 çoktan seçmeli sorudan oluşmaktadır.1.soru 2 puan , diğer sorular 1.5 puan değerindedir.Yanıtlar cevap kağıdına işaretlenecektir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin kafiye vardır?

- A) Eliyor dört bir yana sakın bir günü
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
- B) Ömrünün timsali beyaz nilüfer
Türebeler, camiler eski bahçeler
- C) Gözlerime çökerken ağır uyku sisleri
Çiçekliyor duvarı ocağın akisleri
- D) Şişesi is bağlamış bir lâmbanın ışığı
Her yüze çiziyordu bir hüznün kırışığı

Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif vardır?

- A) Bir ân, uyanırlarsa leziz uykularından,
Baştan başa, her yer kapkara zindan...
- B) Tenha yolun ortasında rüzgar
Artık ne gelen ne beklenen var
- C) Sizi dün bekledim o yollarda
Ki gezindik bir zaman karda
- D) Yedi sekiz sene önce
Sevindi beni görühce

3. Durun, durun bir dünya iniyor tepemizden
Çatırtılar geliyor karanlık kubbemizden
Bu mısraların kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım Kafiye
- B) Tam Kafiye
- C) Zengin Kafiye
- D) Cinaslı Kafiye

4. Herhangi bir olay, şahıs ya da durumun eleştirildiği şiir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pastoral
- B) Satirik
- C) Lirik
- D) Didaktik

5. "Romanın çok kısaltılmış şekli" olarak tanımlayabildiğimiz yazı türü şunlardan hangisidir?

- A) Röportaj
- B) Masal
- C) Deneme
- D) Hikaye

Yazın kışa benzer
 Daldalı başa benzer
 Sarımsı sarhoşa benzer
 Eksilmeyen dağlar

11. "dağlar" aşağıdakilerden hangisine benzetilmiştir?

A) başa
 B) dumanı
 C) daldalı başa - sarhoşa
 D) dağlara

12. Aşağıdakilerden hangisi kar, saçaklardaki buz.

13. Aşağıdakilerden hangisi kaynayan suya dar geliyor.

14. Aşağıdakilerden hangisi var mı? Oluklardan

15. Aşağıdakilerden hangisi sesinde bahar geliyor."

16. Aşağıdaki dördüğe dördüğü kafiyeye şeması hangisi

A) a b c b a
 B) a b c b a
 C) a b c b a
 D) a b c b a

17. Aşağıdaki yer ve zaman içerisinde insan ile ilgili gerçek veya tasarlanmış konuyu edindiği kısa yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) hatıra
 B) roman

18. Aşağıdakilerden hangisi dayanışma sözüdür?

19. Aşağıdakilerden hangisi başı pişenin, kışın aşı pişer.
 20. Aşağıdakilerden hangisi elin nesi var iki elin sesi var.
 21. Aşağıdakilerden hangisi bugünün işini yarına bırakma.
 22. Aşağıdakilerden hangisi aslandan gezenleri iyidir.

23. Aşağıdakilerden hangisi yüklemnin yüklemnin kiplinde anlatması vardır?

24. Aşağıdakilerden hangisi bugünü ütülemeliyim.
 25. Aşağıdakilerden hangisi geldim, yarın dönüyorum.
 26. Aşağıdakilerden hangisi konuyu daha iyi anladım.
 27. Aşağıdakilerden hangisi henüz pişmedi.

11. "Yataklara düşmek" deyiminin anlamı nedir?

A) Ölmek
 B) Uyumak
 C) Hasta olmak
 D) Komaya girmek

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi

Yemek verdi ekmek verdi et verdi.

Kazma ile dövmeyince kıt verdi.

Benim sadık yârim kara topraktır.

12. Dördüğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kelime tekrarından yararlanılmıştır.
 B) Redif ve kafiye vardır.
 C) Konusuna göre epik bir şiirdir.
 D) 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, yeterlilik fiilidir?

A) Yoldan geçen kalabalığa bakakaldı.
 B) Artık, işini kendi başına yapabiliyor.
 C) Sokaklarda bomboş gezip duruyor.
 D) Birden, karşısına bir araba çıktı.

14. Özel ismin yazımından doğan yanlışlık hangi tümcede vardır?

A) Atatürk 1938'de öldü.
 B) Ayşe'nin saçları çok güzel.
 C) İç Batı Anadolu'ya gittim.
 D) Mehmet, yazın Uşak'a gitmiş.

Sesim dalda ölen bir kuş

Ruhum fezada bir uçuş.

Bütün huzurunu bulmuş.

Bir dünyadan uzak, uzak.

15. Bu dördükte benzetmenin "benzeyen" unsurları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Ses - dal B) Dal - kuş
 C) Ses - ruh D) Ruh - dünya

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil, isimden türemiştir?

- A) Adam çevresinde bakındı.
- B) Çocuk iyice hastalandı.
- C) Köy nihayet görüldü.
- D) Geçen gün kursa yazıldı.

Güneş göçer gider kararır dağlar
Üçgözler üstünde yıldızlar ağlar
Bir türkü yolları silaya bağlar
Telleri sızılı sazda sen varsın.

Dörtlükte hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üzüntü
- B) Özlem
- C) Kaygı
- D) Hüzün

Aşağıdakilerden hangisi, pastrol şiirin özelliklerine uygundur?

- A) Konusunu kahramanlıklardan ve kahramanlardan alır.
- B) Gelen gelen duyguları coşkun bir dille anlatır.
- C) Tabiat ve doğa güzelliklerini, çobanların yaşayışlarını anlatır.
- D) İnsanın duygularından çok aklına hitap edecek bir şeyi öğretmek ve bilgi vermek için yazılır.

Yolu pek dardır
Kas önün yardır
Ben hakkım var deme
Her işte vazife vardır

Aşağıdaki dörtlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Lirik
- B) Epik
- C) Didaktik
- D) Pastoral

"Ben, yazılarında okuyucusunu karşısına aldığı yanına alan, onunla bir dostmuş hissimi olup, her çeşit konuyu birlikte konuşan kişidir." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki terimlerden hangisinin gelmesi uygundur?

- A) Deneme
- B) Fıkra

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı fiil vardır?

- A) Ateş sönebilir dağlar üstünde.
- B) Bu toprakla benim aramda bir şey vardır.
- C) Neler neler hissediyorum yıldızlara karşı.
- D) Gece vakti duyulan ses büyüktür.

22. Şimdiki zaman kipi, aşağıdaki cümlelerin hangisinde, başka bir zaman kipinin görevini üstlenmiştir?

- A) Şu anda her konuyu görüşüyoruz.
- B) Şimdi büyük bir iştahla yemeğini yiyor.
- C) Hemen her hafta bir kitap okuyorum.
- D) Çocuklar köprüye doğru yürüyorlar.

Beyaz beyazdı bulutlar
Gölgeler buğulu, derin
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin

23. Dörtlük, konusuna göre hangi şiir çeşidine girer?

- A) Lirik
- B) Epik
- C) Didaktik
- D) Pastoral

24. Aşağıdaki tümceler hangisinde birleşik bir fiil yoktur?

- A) Siz gidedurun.
- B) Aniden ortadan kayboldu.
- C) Ayağım kaydı, az daha düşseyazdım.
- D) Onun yüzüne bakmam.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Birtakım taraftar sahaya girmek istedi.
- B) Evde sadece bir takım bardak kalmıştı.
- C) Bu olay üzerine bir takım senaryolar üretilmeye başlandı.
- D) 'Biz bir takımız, aynılamayız.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de" eki eklendiği sözcüğü zaman zarfı görevine sokmuştur?

- a- Bugünlerde üzerime bir keyifsizlik çöktü.
- b- Sende, bunun olmadığını, biliyordum.
- c- Mürekkep balıkları arkalarında bir leke bırakırlar.
- d- Buralarda sensiz yaşamak çok zor.

27. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna getirilen üç nokta, doğru olarak kullanılmıştır?

- a- Yine aynı yazar, bir yazısında şöyle diyor...
- b- Bu işaret, mağraya yaklaşıldığını mı gösteriyor...
- c- O eve bir daha gitmem; geçen sefer beni çok üzdüler...
- d- Buraları çok sevdim; hava, deniz, çiçekler...

28. Hangi cümlede parantez ile gösterilen yere iki nokta (:) konulmalıdır?

- a- İlk şey çok önemliydi () Sağlık ve eğitim.
- b- Bu gece sinemaya gidecektik () Ali gelmedi.
- c- Öğretmeniniz geldi mi () diye sordu.
- d- Heyhat () Bir daha görüşmeyeceğiz.

29. Hangi cümlelerin yüklemi birleşik fiil değildir?

- a- Dün akşam babamı Antalya'ya yolcu ettik.
- b- Sinemaya gitmeye karar verdik.
- c- Allah, çalışan insanları başarılı kılar.
- d- Her geçen gün olayları bir başka değerlendiriyorum.

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- a- Ben bir sonraki durakta ineceğim.
- b- Öyle çok susadımki anlatamam.
- c- Çocuklar sanki hiç yorulmamışlardı.
- d- Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem anlam kayması vardır?

- a- Komşularımız kendilerine yeni bir ev yaptılar.
- b- Köylü, yıllardır bu derenin suyunu kullanıyor.
- c- Üzdeki tepecik kalkarsa evimiz genişleyebilecek.
- d- Tarlasında bütün gün oynadılar.

32. "Dost kara günde belli olur." ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deyim
- B) Terim
- C) Atasözü
- D) Vecize

33. "Arkadaşıyla konuşurken öğretmen görü-verdi" cümlesinin yüklemi, aşağıdaki seçeneklerden hangisine uygundur?

- A) yeterlilik fiili
- B) tezlik fiili
- C) sürerlik fiili
- D) yaklaşma fiili

VI.Bölüm:Kompozisyon:

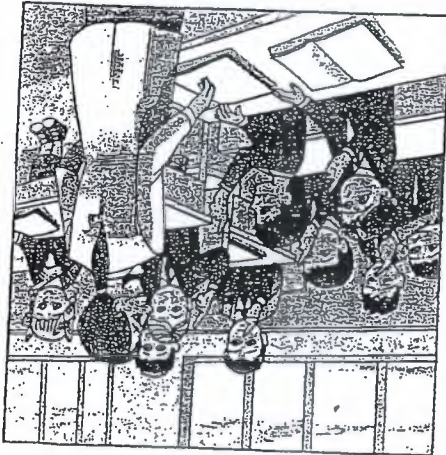
Aşağıdaki konulardan birini seçerek;kompozisyon planı , yazım kuralları ve noktalama işaretlerine dikkat ederek bir kompozisyon yazınız.(20p.)

*Yaşamda okuduğum en büyük kitap annemdir.

*Sizce güler yüzlü , hoşgörülü ve saygılı olmak insan ilişkilerinde ne kadar önemlidir?Bu konudaki duygu ve düşüncelerinizi belirtiniz.

Başarılar dileriz ,

BENİM KÜÇÜK DOSTLARIM

Çocuklar -özellikle küçük kızlar- genç öğretmenleri severler. Yaşlı bir öğretmen, eğer kendini sevdirilebiliyorsa, bu uzun yılların tecrübesinden süzülmuş bilgi ve hesaplı, planlı hareketleri sayesinde. Ya da bir ışık seli gibi içinden durmaksızın gevreye taşan pek üstün bir sevgi ve şefkattir bunu sağlayan. Fakat genç öğretmen -eğer biraz da sevimli, güler yüzlü ve zeki ise- bütün acemiliğine, beceriksizliğine rağmen kendini kolayca sevdirilebilir. Bazen canlı gözlerinin bir gülüşü, parlak başının bir bukleli saçının büyüleyiciliği. Artık ondan sonra "zafer" onundur. Bunun göçuk ruhları ellinin altında işlenmiş zengin bir toprak gibi, onun vuracağı çapayı, onun atacağı tohumu bekler.

"O ilkbahar senelerinde, ben de öğretmenlik yaptım."

Çok gençtim, bir öğretmen için gereğinden fazla genç.

Yaşlan senizle on bir aramızda otuz kadar öğrenci vardı, beş tanesi kız, geri kalanı erkek.

O sınıfa adım attığım gün duyduğum heyecanı, korkuyu, baş dönmelerini ve o sınıftan her çıkışta hissettiğim tatlı gırtlak ve sevinç, başka hiçbir sınıfın eşliğinde duyduğum değilim.

Aradan bir çeyrek yüzyıla yakın zaman geçtiği ve onlara -biri haric- hayatta tekrar rastlamamış oldu-um halde pek çoğunu şu dakikada açık seçik karşımda görüyordum:

"Muallime Hanım" tabirini "Malmanımı" çekilinde, acayip bir hoş telâffüzle söyleyen, şeftali yüzü, kestane rengi örgülü Bursalı kız, Fatma, ne kadar kıskıncı! Arkadaşılarından birine, biraz fazla yüz asacak olsam hüngün hüngür ağlardı.

Nurettin, kocaman bir erkek gibi ciddi, vakur, muhakemeli... On iki yaşında bir centilmeni Sonra, Adnan'la Sedat; birbirine benzemeyen iki kardeş. Büyüğü solgun, sessiz, ince ve içli. Küçüğü -ol yanaklı, şen, kayıtsız, gürültücü...

O sene baharda hastalanmıştım. Bin bir dert üstüne bir de hastalık bana çok güç gelmişti.

Yatağa bittik, umutsuz; ölümden ölesiye korkan ve bu korkunun bir an evvel bitmesi için de ölümü gözle bekleyen garip bir ruh hâli içindeydim. Göztepe'nin coşkun baharı; bahçedeki büyük çardığın üzerinden dalga dalga taşarak pencerelelerinden içeriye dolan mor salkımlar; karşımda masmavi ve opay- deniz...

Hicbiri bana bir damla umut veremiyor... Beni hayata çağıramıyordu.

İçimin amansız karanlığına gömülüş yatıyordum.

Küçük kardeşimin dadısı koşarak geldi. Tatlı Vanlı şivesiyle:

- Talebelerin gelmişler, talebelerin!

Bir anda baharı gördüm. Pencerelerden içeri sokulmuş olan efiatın salkımları, uzakta masmavi ve beyazlık yatan denizi gördüm ve bahçemde cıvıldaşan kuşları hayretle duydum!

Onlar, yorgunluktan pembe pembe olmuş güzel yüzleriyle çekingen çekingen, birer birer kapıdan giriyorlardı. Elleri kolları kır çiçekleriyle doluydu. Kadıköy'den Göztepe'ye çiçek toplaya toplaya yürümüşlerdi.

Karyolanın üstü bir anda çiçekle dolmuştu ve ben mutluydum. Evet, daha bir dakika önce umutsuzluğun kara ve korkunç uçurumu içinde çırpınan ben, mutlu olmak ne kadar mümkünse o kadar mutluydum. Onlara -sevinç gözyaşları dökerek- teşekkür etmek "Kurtuldum, kurtuldum!" diye haykırarak her birini ayrı ayrı kucaklayıp öpmek istiyordum. Fakat hocalık gururum buna izin vermiyordu! Bunun için beni o anda hayata iade etmiş olan bu güzel ve büyük heyecanı içimde gizleyerek onlara sadece gülümsedim. Nazik kelimelerle teşekkür ettim.

Ve bu çocuklar, beni o gün ne derece mutlu etmiş olduklarını asla bilmeden dönüp evlerine gittiler.

(Aşağıdaki ilk yedi soruyu yukarıdaki parçaya göre cevaplandırınız.)

1- Yaşlı bir öğretmen kendini ve dersini sevdirebilmesinin sebepleri nelerdir?(5p)

2- Parçada geçen " Bütün çocuk ruhları elinin altında işlenmiş zengin bir toprak gibi, onun vuracağı çapayı, onun atacağı tohumu bekler." cümlesiyle anlatılmak istenen nedir? (5p)

3- Yazarı umutsuzken umutlandıran olay nedir?(5p)

4- Bu olayın, yazarın aklında kalmasının sebebi ne olabilir?(5p)

5- Metnin konusu ve ana düşüncesini yazınız.(4p)

6- Metnin türü nedir? Açıklayınız.(4p)

7- Aşağıdaki açıklamaları okuyun. Açıklamanın ilgili olduğu sözcüğü gösteren harfi açıklamanın başındaki kutuya yazınız.(7p)

- a. Acemi
- b. Çapa
- c. Kayıtsız
- d. Muallime
- e. Vakur
- f. Muhakemeli
- g. Centilmen

- ☐ Kadın öğretmen
- ☐ Kibar erkek
- ☐ Ağırbaşlı, onurlu, gururlu
- ☐ Deneyim sahibi olmayan
- ☐ İlgisiz
- ☐ Karar verme yeteneğine sahip
- ☐ Toprağı işlemeye yarayan tarım aracı

8-Aşağıda verilen konulardan birini seçerek - kağıt düzeni , kompozisyon planı , yazım kuralları ve noktalama işaretlerine dikkat ederek -bir kompozisyon yazınız.(20p.)

- a- "Bilgi kartopu gibidir,yuvarlandıkça büyür."
- b- "Her doğan gün yeni umutlar aşılır."
- c- "Toplumun düşmanı cehalet , cehaletin düşmanı öğretmendir."

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR(45P.)

Aşağıdaki bölüm 30 sorudan oluşmaktadır.Her soru1.5 puan değerindedir.Yanıtlar cevap kağıdına işaretlenecektir.

1. Yıllardır görmediğim ak saçlı anam Özlem türkülerini ezberler olmuş Yukarıdaki altı çizili sözcüğün eşanlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Ben pırıl pırıl bir gemiydim eskiden İnanırdım saadetli yolculuklara
 - B) Denize dönmek istiyorum Mavi aynasında suların
 - C) Gurbet ne yana düşer usta Sila ne yana
 - D) Hasretinle yandı gönül Yandı, yandı bitti gönül

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin içinde bir anlam kayması olmuştur?

- A) Her sabah bir kaşık bal yutuyorum.
- B) Sen benim sözümü hiç dinlemezsin.
- C) Sizinle bir gün yemeğe çıkacağım.
- D) Sizi severim de sayarım da.

3. Batılı toplumlar hızla gelişirken yerimizde say-mak çağı yakalamamıza engeldir.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Eski değerleri savunmak
- B) Alışkanlıklarından kurtulamamak
- C) Değişme ve gelişme için çaba göstermek
- D) Anıların etkisiyle hareket etmek

4. Bazı insanları memnun etmek pek kolay olmaz. Kırk yıl sırtında taşısan ve bir gün yoruldum desen, emeklerin unutulur.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin çeşidi sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Sıfat – zarf – zarf – sıfat
- B) Zamir – zarf – sıfat – zamir
- C) Sıfat – sıfat – zarf – sıfat

- 4 -

"Çevresinde oldukça sevilirdi. Herkes, onu parmakla gösterirdi. ... biri olduğu da bilinir." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse "iyiliksever" olduğu anlaşılır?

- A) Akli evvel B) Çenesi düşük
C) Hayır sahibi D) Paçası düşük

Torosların yanağına konmuş bir kara çadır

Çadırın içinde Akça Kız yatar

Bir üfleyip de güneşi söndürür

Bir kirmeni, bir başımı döndürür

Dörtlükte aşağıdaki varlıklardan hangisi kişileştirilmiştir?

- A) Toroslar B) Çadır
C) Güneş D) Kirmen

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "parmak" sözcüğüyle yapılmış bir deyim yoktur?

- A) Araştırmacı konunun bu yönüne de parmak basmıştı.
B) Parmakla gösterilen bir oğlu vardı.
C) Yaptığı eserler herkese parmak ısırtacak nitelikteydi.
D) Bıçak çok keskin, dikkat et parmağını kesme.

Biliyorum, ayıp ve manasız

Ama peşlerinden gidiyorum.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerin kipi, zamanı, kişisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haber kipi - şimdiki zaman - I. tekil kişi
B) Haber kipi - geniş zaman - I. tekil kişi
C) Dilek kipi - gelecek zaman - I. çoğul kişi
D) Dilek kipi - geniş zaman - I. tekil kişi

9. Telefondaki ()

- Hayır, ben haklıyım () dedi.

Neden öyle demişti ()

Parantezle belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinin hangisi getirilmelidir?

- A) (;) (,) (?) B) (;) (,) (!)
C) (;) (,) (?) D) (,) (,) (!)

10.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Efes Harabeleri, son yıllarda büyük ilgi çekti.
B) Öküz Mehmet Paşa Kervansarayı, Kuşadası'ndadır.
C) Bu konuyu "Milliyet Sanat" dergisinde bulabilirim.
D) Yılanların öcünü tekrar okuyormuş bugünlerde.

11.

Hasan Dağı arpalıktır, eğer saban yürürse
Her dereye bir değirmen, eğer suyu gelirse
Her köylüden bir tavuk, eğer köylü verirse
Güzel gidiş bu gidiş, eğer sonu gelirse
Yukarıdaki dörtlükte, bileşik zamanlı kaç eylem kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

12.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, hikâye bileşik zamanlıdır?

- A) Aydınlık kaybolurmuş yeryüzü aydınlığından.
B) Sesimiz yankılanırsa duyulur elbet.
C) Seni senin karanlığın sevecekmış sadece.
D) Gezinirdim hayallerimin kaybolduğu yerde.

-5-

13.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gibi" sözcüğü "benzetme" amacıyla kullanılmıştır?

- A) O da kardeşi gibi düşüncelidir.
- B) Haberi aldığım gibi yola çıktım.
- C) Senin gibi birine rastlamamıştım.
- D) Bu şehir de diğer şehirler gibiydi.

14.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de" eki, eklendiği sözcüğü zaman zarfı görevine sokmuştur?

- A) Bugünlerde üzerime bir keyifsizlik çöktü.
- B) Sende bunun olmadığını, biliyordum.
- C) Mürekkep balıkları arkalarında bir leke bırakırlar.
- D) Buralarda sensiz yaşamak çok zor.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Arkadaşınada gelip gelmiyeceğini sormalısın.
- B) Sonunda aradığı adreside buldu.
- C) Zevkine uygun ayakkabıyı bu mağazada buldu.
- D) Bu görevi ya sen, yada ben üstleneceğim.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yön adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Türkiye'nin Kuzeyi daha yağışlıdır.
- B) Bugün Doğu Anadolu'da kar yağışı var.
- C) Ülkemiz batıdan gelen soğuk havanın etkisinde kalacak.
- D) Televizyon İçbatı Ege'nin yağışa yenik düştüğünü söyledi.

17.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarfı ile sağlanmıştır?

- A) Buraya nasıl geldiğimi mi soracaksınız?
- B) Bu hastayı nasıl tedavi etmeyi düşünüyorsunuz?
- C) Böyle mi yapmalıydık bu işi?
- D) İsteddiğiniz nasıl bir ayakkabıydı?

18.

"Göz" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde yer almamıştır?

- A) Onun her hareketine göz yumuyorsunuz.
- B) Çocuğun gözüne bir şey kaçtı galiba.
- C) Bu davranışlarla iyice gözden düştü.
- D) Bu işi yapmaya gözü kesmedi.

19.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan "ki"lerden hangisi yanlış yazılmıştır?

- A) Bir de baktıkki okula geç kalmışız.
- B) Kitaptaki şiiri defterine yazıyordu.
- C) Bu yarışmaya öyle hırslı hazırlandım ki...
- D) Daha çok çalışalım ki ilerlemek mümkün olsun.

20.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, kesinlik anlamı zarfı kullanılmamıştır?

- A) Önerdiğin kitabı mutlaka okuyacağım.
- B) Belki yarın sabah sizinle koşabilirim.
- C) Bundan sonra sana hiç mi hiç karışmayacağım.
- D) Asla senin yalanlarına kanmayacağım.

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki eylem "oluş" bildirmektedir?

- A) Bundan sonra klasik yapıtları okumalısın.
- B) Çok yorulduğumuz için mola verdik.
- C) Koşullarımız her geçen gün iyileşiyor.
- D) Uzun yürüyüşleri her zaman severim.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna, soru işareti konur?

- A) Gidip gitmeyeceğini bize söylemedi
- B) Burayı nasıl bulduğunu bilmiyorum
- C) Bizleri ne aradı, ne sordu
- D) Bu sözü benden mi işitmeliydiniz

Hangi cümlelerin fiil kipinde anlam kayması yoktur?

- A) Bu yıl tatilde köye gidiyor.
- B) Arkadaşın telefonda bekliyor.
- C) Sabahları genellikle süt içiyor.
- D) Konuğumuz yarın akşam geliyor.

"Kurbağayı kaynar suya attığınız zaman sıçrayıp kendisini dışarı atar." cümlesindeki altı çizili sözcüğün türü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ad
- B) Sıfat
- C) Zarf
- D) Zamir

"Ağlar çekiliyor dalyanlarda." cümlesindeki eylemin rivayet bileşik zamanlı kullanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çekiliyormuş
- B) Çekiliyordu
- C) Çekiliyorlardı
- D) Çekiliyorsa

26- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin (') kullanımı yanlıştır?

- A) Trabzon'a giden uçak birazdan kalkacak.
- B) Doldur artık boş kadehi n'eyleyim.
- C) Onun Konya'lı olduğunu sanıyordum.
- D) 1993'ten beri Çukurova'dayım.

27- "İşten artmaz, dıştan artar." atasözündeki eylemlerin kipi nedir?

- A) Gelecek zaman – şimdiki zaman
- B) Geniş zaman – geniş zaman
- C) Geniş zaman – şimdiki zaman
- D) Geçmiş zaman – geniş zaman

28- Hangi cümlede ekeylem vardır?

- A) Bütün mektuplarımı yaktı.
- B) Ortada olağandışı bir şey yoktu.
- C) Yaptıklarının hepsini affettik.
- D) Şubat ayında soğuklar arttı.

29- Aşağıdaki cümlelerden hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?

- A) Mustafa Kemal 27 Aralık 1919'da Ankara'ya ilk kez gelmişti.
- B) Mustafa Kemal, 27 Aralık 1919'da, Ankara'ya ilk kez gelmişti.
- C) Mustafa Kemal, 27 aralık 1919'da Ankara'ya ilkkez gelmişti.
- D) Mustafa Kemal, 27 Aralık 1919'da, Ankara'ya ilk kez gelmişti.

30-

Aşağıdaki deyimlerden hangisi "istenilen şeyi yaptırmak için korkutucu sözler söylemek" anlamındadır?

- A) Gözü pek
- B) Gözden çıkarmak
- C) Gözdağı vermek
- D) Gözü dönmek

Başarılar dileriz...

İsim :

Sınıf :

No :

CEVAP ANAHTARI

Tarih:

1. (A) (B) (C) (D)
2. (A) (B) (C) (D)
3. (A) (B) (C) (D)
4. (A) (B) (C) (D)
5. (A) (B) (C) (D)
6. (A) (B) (C) (D)
7. (A) (B) (C) (D)
8. (A) (B) (C) (D)
9. (A) (B) (C) (D)
10. (A) (B) (C) (D)
11. (A) (B) (C) (D)
12. (A) (B) (C) (D)
13. (A) (B) (C) (D)
14. (A) (B) (C) (D)
15. (A) (B) (C) (D)
16. (A) (B) (C) (D)
17. (A) (B) (C) (D)
18. (A) (B) (C) (D)
19. (A) (B) (C) (D)
20. (A) (B) (C) (D)
21. (A) (B) (C) (D)
22. (A) (B) (C) (D)
23. (A) (B) (C) (D)
24. (A) (B) (C) (D)
25. (A) (B) (C) (D)
26. (A) (B) (C) (D)
27. (A) (B) (C) (D)
28. (A) (B) (C) (D)
29. (A) (B) (C) (D)
30. (A) (B) (C) (D)

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ
2010 – 2011 DERS YILI II. DÖNEM FİNAL SINAVLARI
6. SINIF A, B, C, D, E VE F SINIFLARININ TÜRKÇE SINAV SORULARI

Ad-Soyad:

Tarih: 24/05/2011

Sınıf:

Süre: 90 dk.

Numara:

1.BÖLÜM: Aşağıdaki parçayı okuyarak parçayla ilgili soruları cevaplayınız.

.....

Bir zamanlar, uzun gagalı bir leylek, dere kıyısında rahat bir yaşam sürermiş. Deredeki yılanları avlayarak karnını doyurur, hiçbir zaman açlık çekmezmiş.

Bir gün, bu yaşantı ona yetmemeye başlamış.

“Daha güzel yerlere gitmeliyim. Daha lezzetli yiyecekler avlayabileceğim yerler bulmalıyım.” diyerek havalanmış. Bir göl kenarı bulup oraya yerleşmiş.

Bu gölde çok sayıda balık yaşarmış; avlanmak için gayret sarf etmesi bile gerekmiyormuş.

Göl balıkla doluymuş, leyleğin de keyfine diyecek yokmuş.

Kısa bir zaman sonra leylek, balık yemekten sıkılmış.

“Başka yerlere uçmam lazım. Balıktan lezzetli yiyecekler bulmalıyım.” diyerek göl kenarından ayrılmış.

Bir bataklığa gelmiş. Bu bataklıkta yaşayan yüzlerce kurbağa, leylek için lezzetli birer av olmuş.

Leylek sıkılınca, bu bataklıktan da ayrılmış ve bir nehir kıyısına taşınmış. Nehirde daha önce hiç görmediği ilginç bir şeyle karşılaşmış. Gördüğü bu ilginç yaratık, kırmızı bir yengeçmiş.

Leylek, yengeci yiyebilmek için ağzını kocaman açmış. İşte tam o sırada yengeç, güçlü kısıkaçlarıyla leyleğin uzun gagasını biçivermiş. Zavalılık, o anda çok büyük bir acıyla bağırmış. Kesik gagasını kimse görmesin diye, oradan hemen kaçmış ve sazlıkların arasına saklanmış; gagası büyüyene kadar da sazlıkların arasından çıkamamış.

Leylek, eski haline kavuştuğunda artık akıllanmış. Ne olursa olsun, sahip olduğu güzelliklere değer vermesi gerektiğini öğrenmiş. Ömrünün sonuna kadar nehir kenarında yaşamış.

1. Okuduğunuz parçaya bir başlık koyunuz. Koyduğunuz başlığı uygun buluyor musunuz? Neden? (3p)

2. Metnin türünü yazınız. (2p)

3. Leylek neden durmadan başka yerlere gitmiştir? Gittiği yerlerde karnını ne ile doyurmuştur? (5p)

4. Leyleğin nehir kıyısında hiç görmediği şey neydi? Orada başına neler gelmiştir? (5p)

5. Leylek neden sazlıkların arasına gizlenmiştir? (5p)

6. Leylek başına gelenlerden nasıl bir ders çıkarmıştır?(5p)

BÖLÜM

Soru: Aşağıdaki dizelerdeki söz sanatlarını (Kişileştirme, Benzetme, Mübalağa-Abartma) bularak altını çiziniz ve açıklayınız. (5p)

Not: Mübalağa-Abartma sanatını sadece "A ve B" sınıfları bularak cevaplayacaktır.

A. Çocuk tilki gibi kurnaz biriydi.

B. Minik yavrucağ elma gibi kıpkırmızı yanaklarıyla gülücükler saçıyordu.

C. Güzel gitti diye pınar ağladı.

D. Menekşeler külahını kaldırır.

E. Bir of çeksem karşıki dağlar yıkılır.

3. BÖLÜM: ÇOKTAN SEÇMELİ

Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız. Her soru 2 puandır.

NOT: Cevaplarınızı arkadaki cevap anahtarına işaretlemeyi unutmayınız.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir işaret sıfatı kullanılmıştır?

- A) Onları kaybetmemeni söylememiş miydin?
- B) Lütfen hemen şunu bana verir misin?
- C) Bu anlamsız inatlaşmaya son vermelisiniz.
- D) Bunu değil, ötekini izlemiştim

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sıfat, birden çok adı nitelemiştir?

- A) Pek çok insan kitabı hayatından çıkarmış.
- B) Müzikle kitleleri etkilemeyi başarmıştı.
- C) Esprilerden hoşlanırım; ama bayağı değilse.
- D) Adamcağızın pantolonu ütüsüz, gömleği eskiydi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru sıfatı vardır?

- A) Hangisinin daha yaramaz olduğunu anladınız mı?
- B) Nasıl bir konuşma yaptı Profesör Ateş?
- C) Öğrencilerin kaçını görüşmeye çağırdınız?
- D) Gazetelerin hiçbirini mi okumadın bugün?

4. Hangi cümlede II. Tekil kişi zamiri kullanılmıştır?

- A) Bana ne bahardan, yazdan
- B) Adamlar sizi sordu.
- C) Onları kim görse tanır.
- D) Sana yapılmasını istemediğini başkasına yapma.

5. "O" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir olarak kullanılmıştır?

- A) Ben o gömleği beğendim.
- B) O oyunu bir kez daha oynayalım.
- C) O, okuduklarınızı pek anladı.
- D) O iyilikleri asla unutmamalı

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret zamiri kullanılmıştır?

- A) Bunu severek yapmalısın.
- B) Bu öğrenciler çok çalışkan.
- C) Tahtayı şu çocuk karaladı.
- D) O konuda bilgim yok.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi zamiri vardır?

- A) Duvardaki saat durmuş.
- B) Duydum ki unutmuşsun.
- C) Yoldaki trafik ışıklarına uyun.
- D) Benim kitabım burada seninki nerede?

8. "Benim herkese sormak istediğim soruyu senin ona sorman uygun değildi." cümlesinde kaç kişi zamiri vardır?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5

9. "Birçok insanın yolda kaldığını görünce biz de birkaçını arabanıza alıp oradan ayrıldık." cümlesinde belgisiz zamir olarak kullanılan sözcük hangisidir?

- A) Birçok
- B) Biz
- C) Birkaçını
- D) Oradan

10. "O" sözcüğü, hangi cümlede 3. tekil kişi zamiri olarak kullanılmıştır?

- A) O, senin sandığın kadar kolay pişirilmedi. ~~O, bu makineyle dikilemeyecek kadar kalın bir kumaş.~~
- B) O, bu makineyle dikilemeyecek kadar kalın bir kumaş
- C) O, okulumuza yeni gelen müdürün oğluymuş.
- D) O, canının istediği zaman içebileceğin yararlı bir içecektir.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zincirleme ad tamlaması kullanılmıştır?

- A) Uçağımızın kalkış saatine daha çok var.
- B) Siyah bir güneş gözlüğü taktığı için onu tanıyamadık.
- C) Büyük odanın penceresinden deniz görünüyordu.
- D) Öğrencilerin zayıf notları ikinci yarıyıldan düzelmişti.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru zamiri vardır?

- A) Programa kimin çıkacağını söylediler mi?
- B) Nasıl bir dünyada yaşamak isterdiniz?
- C) Soruların kaçıncısında hata varmış?
- D) Otomobilin arızası fren sisteminde miymiş?

13. Aşağıdakilerden hangisi topluluk adı değildir?

- A) Düzine
- B) Sürü
- C) Sınıf
- D) Doktor

14. Aşağıdaki ad öbeklerinden hangisi soyuttur?

- A. Hava - ses
- B. Işık - zekâ
- C. Öfke - sevgi
- D. Üzüntü - soluk

15. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A. Geçen hafta otobüste İzmirli biriyle tanıştım.
- B. Annem Ankara'sız bir hayat düşünemeyeceğini söylüyor.
- C. Dün Hatay'dan teyzemler geldi.
- D. Amcamlar Çankaya'da oturuyorlar

16. Aşağıdakilerden hangisinde "-ki" eki yanlış yazılmıştır?

- A) Seninki yine ortalığı dağıtmış.
- B) Sendeki gözler kimde var?
- C) Anladımki yalanmış sözlerin.
- D) Ondaki incelik dillere destan.

17. "..... , yarın bu yoldan sen." söz dizisinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse bir cümle olur?

- A. Geçince
- B. Geçerken
- C. Gececeksin
- D. Geçip

18. kullanma aklını konuşma sanatıdır insanın

1 2 3 4 5

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerin anlamlı ve kurallı dizilişi hangisidir?

- A. 3 - 5 - 2 - 1 - 4
- B. 5 - 4 - 2 - 1 - 3
- C. 4 - 5 - 3 - 2 - 1
- D. 2 - 1 - 4 - 5 - 3

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla yapım eki almış bir sözcük vardır?

- A) Dar ve tehlikeli yollardan geçtik.
- B) Çağdaş medeniyetlerde dil, her şeyden önce gelir.
- C) Çaresizlik bizi yolumuzdan alıkoymamalıdır.
- D) Otobüs, durağa doğru hızla ilerliyordu.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik sözcüğe örnek vardır?

- A) Defterime sevgi dolu sözler yazmış.
- B) Senin o, hoş sohbetini özledim.
- C) Ona bazı kişileri takip etme görevi verilmiş.
- D) Çocuk eğitiminin önemi zamanla anlaşılıyor.

21. "Bir" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde asıl sayı sıfatıdır?

- A) Bir gün, savaşlar bitecek dünyada.
- B) Bir bahar sabahı dünyaya gelmişim.
- C) Bir zamanlar bu bölge ormanlıktı.
- D) Bir saat sonra seninle buluşalım

22. Saffet Bey, Belediye'nin kapısından ok gibi fırlayıp ormanı teftişe gitmek üzere Hüsnü'nün ardı sıra caminin yolunu tuttuğu an, Belediye reisi de, kapıdan fırladığı gibi öbür yönde çarşayı arşınlayıp, Parti Merkezi' ne destursuz girip Osman Ağa'nın karşısına oturmuştu.

Bu parçada kaç tane belirtili isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

23. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi hal eki almıştır?

- A) Okyanusun dalgaları kadar kocaman umutlar içindeydim.
- B) Böyle insandan başka ne beklenirdi?
- C) Saçları çok çabuk uzuyordu.
- D) Okula gitmeden seninle konuşacağım.

24. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yoktur?

- A) Tuz gölünde değişik balıklar yaşayamaz.
- B) Cemil bey, toplantı için Ankara'ya gitti.
- C) Bu yazıyı bir Edebiyat Dergisi'nden aldım.
- D) İstanbul Üniversitesi'nde bir profesör konuşma yaptı.

25. Sağlıklı yaşamın sırları şunlardır () Dengeli beslenme () spor yapma () düzenli yaşam ()

Akarıdaki cümlede boş bırakılan yerler sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:) (,) (,) (...)
- B) (;) (,) (,) (.)
- C) (:) (;) (,) (.)
- D) (;) (;) (,) (...)

4. BÖLÜM: Kompozisyon

Konu: Aşağıdaki plana dikkat ederek “Okumanın yararları”nı anlatan bir kompozisyon yazınız. (20p)

NOT: Kompozisyon sınav kağıdının arka kısmına yazılacaktır.

****Giriş** bölümünde, insanların niçin okumaya ihtiyaç duyduğunu belirtiniz.

****Gelişme** bölümünde, kitap okuyanlarla okumayanlar arasındaki farklılıkları örneklerle açıklayınız.

****Sonuç** bölümünde ise kitap okumanın yararları konusunda değerlendirme yapınız.

****Yazınıza uygun bir başlık** koyunuz.

****BAŞARILAR DİLERİZ****

	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
14	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐

Adı :
Soyadı :
dk.
Sınıfı:
No:

28.05.2009
Süre : 90

19 MAYIS TÜRK MAARİF KOLEJİ
II. DÖNEM SONU 7.SINIFLAR
TÜRKÇE SINAV SORULARI

SUSAYAN KONYA

Konya Kapalı Havzası'nı bilir misiniz? Çoğumuzun yolunun düştüğü, dümdüz yollarla arşınladığımız yerlerden biridir. Benim de yolum, Türkiye'de yaptığımız ' Konya Kapalı Havzası'nın Akılcı Kullanımı' projesi ile düştü oralara. Ekip arkadaşlarımla, suyun akılcı kullanımı amacıyla yola çıktık. Yolculuğumuz alanda, toplantılar, eğitim etkinlikleri ve pilot uygulamalar yaparak sürüyordu. Yolculuğumuz boyunca, her ay bölgeyi baştan sona dolaştık; amacımız bölgenin sorunlarını tespit etmektir. İki yolda, Konya Havzası'nda, toplam 50.000 kilometrelik yani Dünya'nın çevresi kadar tur attık.

İlk durağımız, Türkiye'nin beyaz incisi Tuz Gölü. Tuz Gölü, Türkiye'nin en büyük özel çevre koruma alanı. Uçsuz bucaksız beyazlığı, batımıza alarak yol boyu ilerliyoruz. Göle en yakın olduğumuz noktada durup gölün üzerinde yürümeye başlıyoruz. Ayaklarımızın altındaki ezilen beyaz tuz kitlelerinin hissettirdiklerini yazıyla anlatmak gerçekten çok güç...

İçimden ' garip bir göl' diyebiliyorum sadece başka derli toplu bir cümle bulamıyorum yaşadıklarımı anlatacak. Çünkü su yok gölde. Bu göle göl demeye bin şahit ister... Oysaki tuzcul sulak alanlarda buharlaşmanın yağışlardan daha çok olmasından dolayı, tuz göllerinin özelliğidir çöl gibi olmak. Yetkililerle yaptığımız görüşmede göldeki susuzluğun, tuz üretimini olumsuz etkilediğini ve Konya'nın pis sularının göle akıtıldığını öğreniyoruz.

Yola devam... Aksaray'ı geçtikten sonra Tuz Gölü'nün güneyinden Obruk Han'a doğru ilerliyoruz. Uçsuz bucaksız bozkırların arasından geçerken aklıma, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şu dizeleri takılıyor:

' Bu şehir bozkırın tam çocuğudur.

Onun gibi kendini gizleyen esrarlı bir güzelliği vardır...'

Tanpınar'ın bahsettiği esrarlı güzellik, güneşin iyice yükselmesiyle birlikte olanca ihtişamıyla ortaya çıkıyor...

Bozdağı Anadolu Yaban Koyunları Koruma Sahası'na uğramadan geçtik. Havza'da yaban koyunlarının yanı sıra vaşak ve tuzcul bozkırlarda yaşayan küçük kemirgenler gibi nesli tehlike altında olan birçok memeli türü bulunur.

Bundan sonraki durağımız Karapınar. Karapınar, ülkemizde çölleşmenin başladığı noktalardan biri ve belki de en belirgin. Çölleşmeyi önlemek için uzmanlar ve yetkililer yıllardır başarılı bir çalışma yürütüyorlar. Alan, Türkiye'de rüzgar erozyonu hızının en yüksek olduğu bölge. Karapınar, fotoğrafik açıdan inanılmaz güzellikte kareler sunuyor bize. Özellikle, değişik volkanik oluşumlara sahip olan Meke Krater Gölü ve Acıgöl. Binlerce yıl önce volkanik patlama sonucu oluşan krater, zamanla suyla dolarak göle dönüşmüş ve göl bu yıl koruma altına alınmış.

Dünya bir benzerinin olmadığı söylenen Meke Krater Gölü, maalesef pekiyi durumda değil. Göl kurumakta ve kirlenmekte... Karşımızdaki can çekişen bu

görüntünün içimizde yarattığı üzüntüyle oradan ayrıldık. Yolda aklımda kalanları not ederken defterime ' Burada çadır kampı iyi gider.' diye not düştüm sonraki yolculuklara rehberlik etmesi amacıyla. Ardından yollar bizi Acıgöl'e götürüyor. Acıgöl, geniş bozkır alanların içinde rengarenk görüntüsüyle insanı şaşırtan apayrı bir güzellik sergiliyor.

Hava kararmaya başlamıştı ve biz Konya merkeze doğru ilerliyorduk. Şarkılar eşliğinde Mevleviler diyarı Konya'ya vardığımızda, 350 kilometre yol almış olmanın yorgunluğu kendini iyiden iyiye belli etmeye başlamıştı.

Konya Havza'sının ekonomisi temel olarak tarıma dayanır. Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Havza'da şeker pancarı üretimi önemli yer tutar. Buna ek olarak hayvancılık da yaygın olarak yapılır. Ayrıca Tuz Gölü çevresinde yılda 750.000 ton tuz üretilmektedir. Bu da Türkiye'nin toplam tuz üretiminin %55'i demektir. Ancak havzadaki su sorunu, tarımsal verimliliği azaltarak ekonomik kazancın düşmesine neden olmuş. Bölgede tarıma alternatif bir gelir kaynağı geliştirmek de pek mümkün değil.

Bilim insanları ve sivil toplum kuruluşları, bu gördüğümüz yerlerin dünya çapında önemli alanlar olduğunu vurguluyor. Gezip görünce bu görüşün ne kadar doğru olduğunu daha iyi anlıyoruz...

Aysin TEKTAŞ

1. Yukarıdaki paragrafların hangisinde yazar kişisel görüşlerine yer vermiştir? Yazınız. (4 p.)

.....

.....

.....

.....

2. Yazar, hangi paragrafta bilimsel ve sayısal verilere yer vermiştir? Bunun nedeni ne olabilir? (4 p.)

.....

.....

.....

.....

3. Yazarın yararlandığı sayısal verilere iki örnek cümle yazınız. (4 p.)

.....

.....

.....

.....

4. Metinde geçen benzetmelere ikişer örnek yazınız. (4 p.)

.....

.....

.....

.....

5. Yazar hangi ifadelerde kendi görüşünü desteklemek için örneklemelere başvurmuştur? (4 p.)

.....

.....

.....

.....

6. Yukarıdaki parçanın türü nedir? Kısaca bilgi veriniz. (2 p.)

.....

.....

.....

.....

DOSTLUK

Seven, sevilen ya da sevip sevildiğini sanan çoktur da, gerçek dostluğa inanan pek azdır. 'Bin dostun varsa az, bir düşmanın varsa çoktur.' demiş atalarımız. Dost maskesi altında gülümseyen ikiyüzlüler de cabası.

Gerçek dostluk, inanç artı sevgi, saygı ve güven karışımı bir kavramdır. Bir başkasının sorununu kendi sorunuymuş gibi benimseyip yardıma koşabilmek, birlikte ağlayıp birlikte gülebilmektir sırasında. Ve yine sırasında dostun gözyaşlarını silip onu gülümsetebilmektir.

.....

Eğer gerçek dost gibi davranabiliyorsanız, sizin de bir dostunuz var demektir; en azından kendi kendinizin dostusunuz. Almak için vermiyorsanız, size de gönülden verecekler çıkacaktır. Vermek istediğiniz elleri ararken aklınıza gelmeyen dostlar, arar bulur sizi; ummadığınız yüzler güler size, mutluluktan ağlamaklı olursunuz.

Hep bildiğiniz gibi, 'Paylaşılan dertler azalır, paylaşılan mutluluklar çoğalır, büyür.' Bir tek dostunuz da olsa korkmayın; inanın, yalnız değilsiniz.

Suna TANALTAY

7. Parçaya göre gerçek dostluk nasıl olmalıdır? Belirtiniz. (4p.)

.....

.....

.....

.....

8. Yukarıdaki parçanın ana düşüncesi nedir? Yazınız. (4 p.)

.....

.....

.....

.....

9. Yukarıdaki parçanın türü sizce ne olabilir? Yazınız (2 p.)

.....

.....

.....

.....

DENİZ HASRETİ

Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor,
 Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum.
 Bütün gemicilerin ruhu bende yaşıyor;
 Başımdaki gökleri bir deniz sanıyorum.

.....

Bir gün nehirler gibi çağlayarak derinden
 Dağlardan, ormanlardan sana akacak mıyım?
 Ey deniz, şöyle bir gün sana bakacak mıyım?
 Elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden.

Ömer Bedrettin UŞAKLI

10. Şair denizsiz hayatı nasıl algılıyor? Bu soruya şiirin bütününü düşünerek yanıt veriniz. (4 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Şiirin türü nedir? Kısaca bilgi veriniz. (4 p.)

.....
.....
.....
.....

12. Şiirin ana duygusu nedir? Yazınız. (4 p.)

.....
.....

13. Yukarıdaki metnin (şiirin) kafiye düzenini ve kafiye çeşitlerini gösteriniz. (5 p.)

DİLBİLGİSİ

Test Soruları : Her soru 1.5.puandır.

Aşağıdaki tümcelerın hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Arkadaşım Özgür'le dershaneye gidiyorum.
- B) Yılanların öcü romanının okudun mu?
- C) Efes Harabeleri'ni gezmeye gideceğiz.
- D) Bu yaz Kuşadası'na kampa gittim.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) Bu soruyu yanlız Barış yanıtladı.
- B) Ayşe hanım bize temizliğe gelecek.
- C) Gerçekler, hemen farkediliyor.
- D) Bana her şey seni anımsatıyor.

Aşağıdaki tümcelerın hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Telefonla konuşabildin mi bari?
- B) Gereğini bilgilerinize arzederim.
- C) Kaçırdığı trenin arkasından bakakaldı.
- D) Çocuk, annesinin elini bırakıverdi.

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bir kaç arkadaş bir olup kooperatif kurdular.
- B) Biraz daha beklemeniz gerekiyormuş.
- C) Birçok hastada aynı rahatsızlık var.
- D) Her birini ayrı ayrı gözden geçirdi.

Türk tarihinde çağ açıp çağ kapatan olaylar vardır () İstanbul'un fethi ()

Bu cümlede boş parantezle belirtilen yerlere hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) Nokta (.), Nokta (:)
- B) Nokta (.), Üç nokta (...)
- C) İki nokta (:), Nokta (.)
- D) İki nokta (:), Üç nokta (...)

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "büyük harflerin yazımı"yla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel'in şiirlerini çok severim.
- B) Fevzi Efendi bu şefar de bizi atlattı.
- C) Kanunlar karşısında herkes eşittir.
- D) Yine İngiliz anahtarı lazım olacak mı?

7. Aşağıdakilerin hangisinde "olmak" yardımcı eylem olarak kullanılmamıştır?

- A) Hayran oldum gözlerinin içine.
- B) Söylediklerin bana dert oldu.
- C) Meyveler bu yıl erken oldu.
- D) Hasta oldu deli gönül yar için.

8. Gece gündüz gayret ettim, zor ettim
Alışveriş ettim, ziyan kâr ettim
Başkasından istemeye ar ettim
Avucumu sana açtım vermedin
Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
- B) Yardımcı eylemle oluşan birleşik fiil
- C) Basit yapıli fiil
- D) Türemiş yapıli fiil

9. Aşağıdaki kişilerden hangisinin konuşmasında birleşik yapıli fiile yer verilmiştir?

- A) Onun konuşmalarından birçok sonuç çıkarabiliriz.
- B) Bizden kusursuz yazmamız isteniyor.
- C) Mükemmel düşünmek zorunda değilim elbette.
- D) Benim söylediklerimi siz de aynen söyleyin.

10. Aşağıdaki tümcelerın hangisi ek fiilin olumsuz biçimindedir?

- A) Her işin başı sağlıklıdır.
- B) Çocuk, ailenin neşe kaynağıdır.
- C) Evde şemsiyem vardır.
- D) Hasan çalışkan bir öğrenci değildir.

11. Aşağıdaki tümcelerın hangisinde ek fiil vardır?

- A) Bütün odunları yaktı.
- B) Bizim sınıftan öğrenci yoktu.
- C) Arkadaşını hemen affetti.
- D) Rüzgâr, karşıdaki ağacı yıktı.

12. Aşağıdaki tümcelerın hangisinde sıfat fiil (ortaç) yoktur?

- A) Okula, yarın erken gideceğim.
- B) Giden öğrenciyi tanıyorum.
- C) Gelecek yıl okul bitiyor.
- D) Tanıdık birilerini göremedim.

13. Aşağıdaki tümcelerın hangisinde bağ fiil (ulaç) vardır?

- A) Bütün gün çalıştım.
- B) Eve gidip çantasını aldı.
- C) İstanbul'dan yola çıkıldı.
- D) Bu haberi herkese duyurdu.

Aşağıdaki tümcelerın hangisinde ad fiil (mastar) yoktur?

- A) Yoruldum, dinlenmek istiyorum.
- B) Akşamları kitap okumayı severim.
- C) Akşamları erken uyumak yararlıdır.
- D) Evden koşarak çıktı.

Aşağıdaki kişilerden hangisinin söylediği mısra-
da zengin kafiye vardır?

- A) Ben seni severim canı gönülden
Kalktı kısmetimiz ne gelir elden
- B) El vurmamış toprak ile taşına
Soğuk su katmadım pişmiş aşına
- C) Koç katıldı koyun kuzu seçildi
Çayır çimen arpa buğday biçildi
- D) Dünya kadar malı mülkü bıraktın
Sevdim madem bana niye ıraktın.

Dağlarda, yaylalarda; ağaç oluklarından, çamdan oyma yalıklara şırıl şırıl akan soğuk sular vardır. Et-
rafını menekşelerin, çiğdemlerin süslediği, elini batır-
san buz gibi kesecek yayla suları akıtan çeşmeler
vardır. Bir de kırlarda, derme çatma taştan, beton-
dan yapılmış, bembeyaz kireç badanalı, kurda kuşa
su dağıtan, şırıltısı çingirak seslerine ve ağustosbö-
ceğinin türkülerine karışan yalnız ve garip çoban
çeşmeleri.

Bu parça aşağıdaki düz yazı türlerinden hangisi-
ni örneklendirmektedir?

- A) Söyleşi
- B) Hikâye
- C) Deneme
- D) Günlük

17. Aşağıdaki tümcelerden hangisinin yüklemi geçişsiz bir fiildir?

- A) Bu kitabı alabilir miyim?
- B) Pazardan bir kilo meyve aldım.
- C) Önlüğümü akşam ütiledim.
- D) Annesi açık havada gezdi.

18. Aşağıdaki tümcelerın hangisinde özne, işi
yapan değil, fiilden etkilenendir?

- A) Öğrenciler sınıfa erken alındı.
- B) Öğrenciler ödevlerini hazırladı.
- C) Öğrenciler bahçeye çıktı.
- D) Öğrenciler yarışmaya katıldı.

19. "Çocuklar arabaya doğru koştu." tüm-
cesinin yüklemi, çatısı bakımından ne çeşit
bir fiildir?

- A) etken - geçişli
- B) edilgen - geçişli
- C) etken - geçişsiz
- D) edilgen - geçişsiz

20. Aşağıdaki fiillerın hangisinde tezlik anlamı
vardır?

- A) yazabilirim
- B) bakakaldı
- C) gidedur
- D) koşuverdim

21. Hangi tümcenin yükleminde zaman kay-
ması vardır?

- A) Okula gitmek için hazırlanıyorum.
- B) Ödüller törenden sonra veriliyor.
- C) Bahçeye demir kapı yaptıracağız.
- D) Romanı üç günde okudum.

22. "Bilim, ulusları daima başarıya ulaştırır."
tümcesinin öğelerine ayrılması, hangi
seçenekte doğru verilmiştir?

- A) özne / belirtisiz nesne / belirteç tümlecisi /
dolaylı tümleş / yüklem
- B) özne / belirtili nesne / belirteç tümlecisi /
belirteç tümlecisi / yüklem
- C) özne / belirtili nesne / belirteç tümlecisi /
dolaylı tümleş / yüklem
- D) özne / belirteç tümlecisi / belirtili nesne /
belirteç tümlecisi

Aşağıdaki tümçelerin hangisinde "öğrenci" sözcüğü özne göreviyle kullanılmıştır?

- A) Öğrencime iki kitap verdim.
- B) Öğrenciler okula zamanında gelmeli.
- C) Öğrenciyi dershanede gördüm.
- D) Öğrencilerimizi çok sevelim.

24. Aşağıdaki tümçelerin hangisinde dolaylı tümlec yoktur?

- A) Yaşlı bir adam evine gidiyordu.
- B) Görevliler iş yerini temizlediler.
- C) Babam görevine erken gider.
- D) Ağaçta bir tek meyve kalmamış.

CEVAP ANAHTARI

İsim :

Sınıf : No:.....

	a	b	c	d	e
1.	()	()	()	()	()
2.	()	()	()	()	()
3.	()	()	()	()	()
4.	()	()	()	()	()
5.	()	()	()	()	()
6.	()	()	()	()	()
7.	()	()	()	()	()
8.	()	()	()	()	()
9.	()	()	()	()	()
10.	()	()	()	()	()
11.	()	()	()	()	()
12.	()	()	()	()	()
13.	()	()	()	()	()
14.	()	()	()	()	()
15.	()	()	()	()	()
16.	()	()	()	()	()
17.	()	()	()	()	()
18.	()	()	()	()	()
19.	()	()	()	()	()
20.	()	()	()	()	()
21.	()	()	()	()	()
22.	()	()	()	()	()
23.	()	()	()	()	()
24.	()	()	()	()	()

III.BÖLÜM

KOMPOZİSYON (15 p.)

Aşağıdaki konulardan birini seçerek; kompozisyon kuralları çerçevesinde duygu ve düşüncelerinizi ifade ediniz.

- Gezip gördüğünüz ve etkisinde kaldığınız bir yeri tanıtınız.
- Önemli olan sözler değil, davranışlardır. (Özdeyiş)
- Çalışan demir pas tutmaz. (Atasözü)

BAŞARILAR...

DERS ÖĞRETMENLERİ

İsim Soyisim:

Sınıf:

No:

Tarih: 08/11/ 2010

Süre: 90'

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

2010 – 2011 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI

I. DÖNEM 6. SINIF TÜRKÇE ARA SINAV SORULARI

I.BÖLÜM

OKUMAK

Okumayı severim ya, çok okumuş bir kişi olduğumu söyleyemem. Şimdiye dek okuduğum kitaplar, öyle sanıyorum dört-beş yüzü geçmez. Oysa ben bu yaşta bin, bin beş yüz kitap okumuş olmalıydım. Neden okumadım, okuyamadım? Bana öyle geliyor ki, bir okul bitirmemiş, sınavlardan geçmemiş olduğum için. Ancak tat aldığım kitapları okurum. Çoğunlukla biraz karıştırdıktan sonra, sıkıyor beni diye, anlayamıyorum diye bırakıveririm. Bırakmamalı: Bir takım kitaplar vardır, sıkılsak da ,kolay kolay anlamasak da okumalıyız. Yenmeliyiz sıkıntıyı. Anlamaya gelince, ne biliyoruz anlamadığımızı? Özel bilgileri gerektiren kitaplar başka, onları söylemiyorum, ötekileri biraz uğraşsam, dura dura, düşünce düşünce okusam, anlayabilirim. Hepsini değilse bile birkaçını... Anlamak, bir bakıma alışmak demektir. Kişi, alıştırmalıdır kendini anlamaya. İlk okuyuşta anlamadığımız bir tat almadığımız kitabı elimizden atmak, düşüncemizi işletmek istemediğimizi gösterir. Bir okul bitirseydim, sınavlara girseydim, beni çekmeyen kitapları da ister istemez okur, anlamak için uğraşırdım. Sınavları kaldırmalı diyenler, onların böyle bir meziyeti olduğunu düşünmüyorlar.

Arkaya, geçmiş yıllarıma bakıyorum. Daha iyi kullanabilirdim onları. Almanca, İngilizce öğrenebilirdim de, o dillerde yazılmış kitapları okuyabilirdim. İtalyanca, İspanyolca bilmeyi pek isterdim. Şimdi anlıyorum Fransızca'yı gerçekten bilmek için İtalyanca'yı, İspanyolca'yı hepsinin kökü olan Latince'yi de bilmek gerek. Ben , onları öğrenmediğim için Fransızca'nın da ancak gölgesini biliyorum. Şöyle dışardan bir tanıma. Okuduklarımı iyice anlamışım, kavramışım bu yüzden olacak.

Birçok kitap var elimde, pek azını okudum. Bende olmayan, adlarını bile bilmediğim kitapların özlemini çekiyorum.

Nurullah ATAÇ

Aşağıdaki soruları “Okumak” adlı metne göre cevaplayınız.

1)Yazar; geçmiş yıllarını değerlendirirken nelere üzüliyor? Niçin ? Yazınız.(3p)

2)Yazara göre sınavların, kitap okuma alışkanlığına katkısı nedir?(2p)

3)Yazara göre okumaktan vazgeçmenin nedenleri nelerdir? (3p)

4)Okumaktan vazgeçme nedenlerinden kurtulmak için neler yapmalıyız?(2p)

5)Okuduğunuz metnin türü nedir? Kısaca açıklayınız.(3p)

6)Metnin ana düşüncesini yazınız.(2p)

II.BÖLÜM

TÜRKİYE’M

Bu sınırlar al kanımla çizilmiş,
Bu şehirler ellerimle dizilmiş,
Tarihte ağlamış, çok kere gülmüş,
Şehitler toprağı Türkiye’ m benim.

Şerefle dalgalanan şanlı bayrağım.
Mertlikle doludur benim her çağım.
Bu dalgalar, bu taşlar ana kucağım,
Gaziler otağı Türkiye’ m benim.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.

- 1- Şiirin ana duygusunu yazınız.(3p)
- 2- "Bu sınırlar al kanımla çizilmiş" dizesinde anlatılmak istenen nedir? Açıklayınız.(3p)
- 3- Şiirdeki altı çizili kelimelerde bulunan ses olayını yazınız.(3p)
- 4- Şiirde geçen "Tarihte ağlamış, çok kereler gülmüş." ifadesinden ne anladığınızı yazınız.(3p)
- 5- "gibi-ana-yar-olmaz-gibi-olmaz-diyar-Bağdat" kelimelerini anlamlı ve düzgün bir cümle şeklinde yazınız.(3p)

III.BÖLÜM

1-Aşağıdaki metin türlerini açıklayınız.(9p)

Hikaye:

Deneme:

Tiyatro:

2-Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Noktalı yerlere cümlenin **öznel mi** yoksa **nesnel mi** olduğunu yazınız.(10p)

Kibritçi Kız sınırsız bir masaldır :.....

Donkişot İspanyol'dur :.....

En ilgi çekici yazı türü romandır :.....

Magosa Kıbrıs'ın en güzel şehridir:.....

Atatürk 1881 yılında Selanik'te doğdu:.....

3-Aşağıda verilen kelimeleri köklerini ve eklerini **belirterek** ayırınız.(10p)

Yorgunluktan:

Kardeşimin:

Kardeşimin:

Akıllıca:

Yollara:

Annemlerin:

Gözlesen:

Dalgıçlar:

Eskilerim:

Gelmedim:

4-Aşağıdaki kelimelerin **eş anlamlarını** karşılıklarına yazınız. (5p)

Deneyim:.....

İlişki:.....

Öğrenim:.....

Şakacı:.....

Özen:.....

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

2010 - 2011 DERS YILI I. DÖNEM SONU SINAVLARI

6. SINIFLARIN TÜRKÇE SINAV SORULARI

Ad-Soyad:

Tarih: 24.01.2011

Sınıf:

Süre: 90 dk.

Numara:

BÖLÜM I: METİN

KARGA YAVRUSU

Nüfus memuru Sivrililerin Kadir Efendi'nin oğlu, on yaşlarında Nazif, Karadonluların Mustafa'nın oğluna bir uçurtma verip bir karga yavrusu almış, besliyor.

Anası ve büyükanası nedense bu karga yavrusunu istemediler.

— Besleme o pis kargayı, dediler.

Oğlan dinlemedi. Götürmüş arpa ambarına saklamış, orada besliyor.

Babasına söylediler, aldırmadı. Bir daha söylediler:

— Bizi dinlemiyor, sen de aldırmiyorsun, bu oğlan artık büsbütün haylaz olacak, dediler.

Babasının bir kızgınlığına rasgelmiş olacak, oğlunu çağırdı, dut ağacını bağladı, anasına, yalvarmasına aldırmadı, dövmeye başladı. Kimseler elinden alamadılar. O kadar ki oğlan bayıldı; o da öldü diye bıraktı, çıktı gitti.

Anası, anasının anası, ağlayarak çocuğu ağaçtan çözdüler, evin girişine uzattılar, şekerler yetiştiler, yüzüne su serptiler, tuz ruhu koklattılar, ayılmadı.

Anası, büyükanası saçlarını, başlarını yoldular, bir yandan da belediye doktoruna gitti. Doktor geldi, çocuğa baktı, ayılttı. Gönüller de hoş oldu. Yalnız, doktor kapıdan çıkarken komşulara demiş ki:

— Ben bu işi hükümete haber vermeliyim! Belli olmaz, yarın çocuğa bir şey olursa beni sorumlu tutarlar!

Bu söz işitilince oğlanın anası ve anasının anası yeniden coştular, ağlamaya başladılar. Efendi'ye haber yolladılar. Geldi. Kızgınlığı geçmiş ve iyice yatışmıştı.

Anlattılar doktorun dediklerini, korktu.

Doktora koştular. Yalvarış, yakarış söz vermiş ki bir daha çocuğa gül yaprağıyla oynamayacaklar! Neyse, işi örtbas ettiler.

Oğlan da birkaç gün sonra ayaklandı ve iki karga yavrusu beslemeye başladı.

Memduh Şevket ESENDAL

(1-6 soruları "Karga Yavrusu" isimli metne göre cevaplayınız.)

1. Nazif, karga yavrusuna nasıl sahip olmuş? (4p)
2. Nazif'i babasına kimler, niçin şikayet ettiler? (4p)
3. Babası çocuğu vazgeçirmek için nasıl davranmıştır? (4p)
4. Babası evden çıkıp gittikten sonra Nazif'in anası ve anasının anası neler yaptılar? (6p)
5. Doktor komşulara ne söylüyor? Niçin? (4p)
6. Parçada yer alan başlıca kişiler kimlerdir? Yazınız. (3p)
7. Parçanın ana duygusunu yazınız. (3p)

BÖLÜM II: ŞİİR

Kışın kar altında kalan topraklar,

İlkbahar gelince al yeşil olur.

Cana gelir ağaçtaki yapraklar,

Gövde filiz verir, dal yeşil olur.

Derelerden sular akar coşarak,

Kenara dağılır bendi aşarak,

Yaz böceği cana gelir koşarak,

Yamaç çiçek açar, göl yeşil olur.

1. İlkbaharın gelişi doğada hangi değişimlere sebep olmuştur? (4p)

2. 3. Ve 7. Dizelerde geçen "cana gelmek" sözüyle anlatılmak istenen nedir? (3p)

3. Şiirin ana duygusunu yazınız. (3p)

4. Şiirin ilk dördlüğünü açıklayınız. (5p)

BÖLÜM III: DİL BİLGİSİ

1. Aşağıdaki tabloda verilmiş kelimeleri tablonun altındaki kelimelerin karşısına uygun şekilde yerleştiriniz. (5p)

Aç	Gerçek	İsim
Boş	Gezi	

- Seyahat kelimesinin eş anlamlısı
- Kapat kelimesinin zıt anlamlısı
- Dolu kelimesinin zıt anlamlısı
- Ad kelimesinin eş anlamlısı
- Hakikat kelimesinin eş anlamlısı

2. Aşağıdaki tabloda verilen isimleri; varlıklara verilmişlerine, sayılarına ve var oluşlarına göre inceleyerek tabloda uygun düşen yerlere "x" işareti koyunuz. (8p)

KELİME	ÖZEL	CİNS	TEKİL	ÇOĞUL	TOPLULUK	SOYUT	SOMUT
Masalar							
Sürü							
Ahmet							

3. Aşağıdaki tabloda verilen isimleri yapı bakımından inceleyip ilgili yere "x" işareti koyunuz. (5p)

Kelime	Basit	Türetilmiş	Birleşik
Kiracı			
Defterlerim			
Devetabanı			
Telefon			
Görgüsüz			

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen isim tamlamalarının altını çizip çeşitlerini yazınız. (8p)

a. Eve dönerken arabanın tekeri patladı.

b. Geceleyin yün çoraplarını giyip yatıyor.

c. Dönem sonunda sınav sonuçlarının heyecanı hepimizi sardı.

d. Vişne reçeli, reçeller içinde en sevdiğimdir.

5. Aşağıdaki cümlelerde geçen sıfatların altını çizerek çeşitlerini yazınız. (6p)

- a. Bu güzel ev bizimdir.
- b. Tören için sınıflardan ikişer kişi görevlendirildi.
- c. Kimi okullarda dersler tamamlanmış.
- d. Dün pazardan üç kilo elma, yarım kilo armut aldım.
- e. Sınıfa kaç öğrenci gelecek?
- f. Bu adam seni arıyor.

6. "Sınıf" kelimesini hal ekleriyle çekimleyiniz. (5p)

Hal Ekleri

7. Aşağıda verilen alanı bir mektup zarfının arkası kabul ederek, bir arkadaşınıza göndereceğiniz mektubun zarfı şeklinde üzerini yazınız. (Mektup zarfı yazım kurallarına dikkat ediniz. (5p)

BÖLÜM III: KOMPOZİSYON

Aşağıdaki konulardan birini seçerek yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygun bir kompozisyon yazınız. (15p)

- İnsanlara yardım etmenin önemini anlatan bir kompozisyon yazınız.
- "Bir elin nesi var, iki elin sesi var" atasözünü açıklayan bir kompozisyon yazınız.
- "İnsanları dış görünüşüne göre değerlendirmenin yanlış olduğu" düşüncesini anlatan bir kompozisyon yazınız.

BAŞARILAR..

İkinci Dönem 8/A-B Türkçe Ara Sınavı

Ad-Soyad:

süre:90dk

No:

9.04.2014

Durun, durun bir dünya iniyor tepemizden
Çatırtılar geliyor karanlık kubbemizden

Bu mısraların kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım Kafiye B) Tam Kafiye
C) Zengin Kafiye D) Cinaslı Kafiye

Kim bu cennet vatan uğruna olmaz ki feda
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda

Mısralarında aşağıdaki sanatlardan hangileri vardır?

- A) Benzetme - kişileştirme
B) Benzetme - abartma
C) Abartma - ad aktarması
D) Abartma - kişileştirme

Güzel dil Türkçe bize

Başka dil gece bize

İstanbul konuşması

En saf, en ince bize

Bir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Didaktik B) Dramatik
C) Satirik D) Epik

Aşağıdakilerin hangisinde mecaz-ı mürsel vardır?

- A) Ömer Seyfettin'in hikâyelerini beğendim.
B) Kaşığı adlı hikâyede kahraman, bir çocuktur.
C) Bazı hikâyelerinde ise tarihi olayları işlemiştir yazar.
D) Ömer Seyfettin kalemiyle geçinen bir yazardır.

Dağlara karargâhlar kurulur,

Ormanda bölük bölük durulur,

Her dakika istirahat verilir,

Bekleri çatar çatmaz ordayım.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yok?

- A) Öçü B) Redif
C) Uyak D) Benzetme

6 Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin kafiye kullanılmıştır?

- A) Vatanımda sular akar başıboş
Herkes birbirini kakar başıboş
B) Penceremde bir gün, günlerden bir gün.
Ses baygın, renk dalgın ve ışık süzgün
C) Çaycı, getir, ilaç kokulu çaydan
Dakika düşelim senelik paydan
D) Güneş batan bir bayrak
Su kıpkızıl ufka bak

7 Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım kafiye ve redif kullanılmıştır?

- A) Gün ışığı yapraklarda sekiyor
Gördüklerim hep derine çekiyor
B) Ceylan derisinde bir destan Bursa
Hülyadır, şiiirdir, gülistan Bursa
C) Serî olmak için, seni verdim
Yaşamak için medfene girdim
D) Gördüm temel burda, direkler burda
Ölümsüz miraslar bu has hamurda

8 Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif kullanılmamıştır?

- A) Mısırlar koçan tuttu, sarı püsküller saldı
Bu yaz ortasında da yalnızlık bana kaldı.
B) Haydi aşağıla, haydi durmadan vur bana
Söz olsun ki isyan edip karşı koymam sana
C) Güneş son kertede altın bulutu
Yayladaki evler hep kutu kutu
D) Kokar burcu burcu güller
Öter dallarda bülbüller

Sesim dalda ölen bir kuş
Ruhum fezada bir uçuş.
Bütün huzurunu bulmuş.
Bir dünyadan uzak, uzak.

9 Bu dördlükte benzetmenin "benzeyen" unsurları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Ses- dal B) Dal - kuş
C) Ses - ruh D) Ruh - dünya

Yeşil ördek gibi daldım göllere
Sen düşürdün beni dilden dillere
Başım alıp gidem gurbet illere
Ne sen beni unut ne de ben seni

10 Dörtlüğün kafiyeleşimi ve kafiye çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) _____ a
_____ a
_____ a
_____ a
Cinaslı

B) _____ a
_____ b
_____ a
_____ b
Zengin

C) _____ a
_____ a
_____ a
_____ b
Yarım

D) _____ a
_____ b
_____ a
_____ b
Tam

11 Bir yazarın günlük konuları kendi görüş ve düşüncelerine göre işlediği dergi ve gazete yazılarına nedir?

A) Makale

B) Deneme

C) Sohbet

D) Fıkra

12 Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin kafiye vardır?

A) Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek
Dağlardan çektiler, kalyonlar çekilecek

B) Yürü hâlâ ne diye oyunda oynastasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın

C) Bir noktada birleşmiş vatanın dört bucağı
Gurbet çeken gönüller kuşatmıştı ocağı

D) Ardında kalan yerler anlaşıırken baharla
Önümdeki arazi örtülü şimdi karla

Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum
Bekçileri gibiyiz ebencede buraların
Bu تنها derelerin, bu vahşi kayaların
Bömediği gün yoktur sürü peşinde bizi.
Her gün ayrı pınardan, doldur testimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla

Bu dörtlük aşağıdaki şiir çeşitlerinden hangisine girer?

A) Pastoral

B) Lirik

C) Didaktik

D) Epik

14 Aşağıdakilerden hangisi, pastrol şiirin özelliklerine uygundur?

A) Konusunu kahramanlıklardan ve kahramanlardan alır.

B) İçten gelen duyguları coşkun bir dille anlatır.

C) Tabiat ve doğa güzelliklerini, çobanların yaşayışlarını anlatır.

D) İnsanın duygularından çok aklına hitap edecek bir şeyi öğretmek ve bilgi vermek için yazılır.

15 Hem dünyada en birinci borç değil mi her kula,
Bir tohumu ıfıdan yapmak, fidanı da bir orman?
Eğer böyle olmasaydı ne kalırdı oğula:
Mirasımı artır diye öğüt veren atadan
Dörtlük konusuna göre hangi şiir türüne girer?

A) Didaktik

B) Lirik

C) Epik

D) Pastoral

16 Aşağıdakilerden hangisi didaktik yazıya örnektir?

A) Anne sevgisinden bahseden bir şiir

B) Sait Faik Abasıyanık'ın bir hikâyesi

C) Ders çalışma yöntemlerini anlatan bir yazı

D) Keloğlan masallarından biri

Beyaz beyazdı bulutlar
Gölgeler buğulu, derin
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin

17 Dörtlük, konusuna göre hangi şiir çeşidine girer?

A) Lirik

B) Epik

C) Didaktik

D) Pastoral

18 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme vardır?

A) Yaşlı kadın, uzun zaman oğlundan haber almazsa hastalanıyordu.

B) Ona her zaman açıksözlü davranır, hep gerçeği söylerdik.

C) O kadar güzel bir bebektir ki, insan ona bakmaya doyamıyordu.

D) Onu görünce ödü patlardı, onun karşısında süt dökmüş kedi gibi dururdu.

"rüya gibi yalnız uykuda görünür." cümlesinin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Kurallı, birleşik, fiil
- B) Devrik, isim, basit
- C) Kurallı, fiil, basit
- D) Olumlu, devrik, basit

Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi kellişürü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Ahmet Bey eski bir şarkı mırıldanıyordu.
- B) Evlerin ışıkları bir bir yanıyor.
- C) Kökyüzünün başka rengi de varmış.
- D) Yaz kış bu dağların karı eksilmez.

Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi sözlü yönüyle farklıdır?

- A) Böyle sözleri hiçbir zaman unutmam.
- B) Çok iyi çocuklardı bizimle konuşanlar.
- C) Eski kitaplarını satmak için gitti.
- D) Odayı çok güzel temizlemişlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi olumlu, fiil cümlesidir?

- A) Benlere bir şey yetişmez ki...
- B) Bana bu mükâfat yetmez mi?
- C) Söylenen her söz senin iyiliğin içindi.
- D) Bu çocukların kıymetini bilelim.

Aşağıdakilerden hangisi isim cümlesi değildir?

- A) Her zaman da iyileşir.
- B) Bizim yapmamız gereken nedir?
- C) Her tarafın adamları çoktur.
- D) Mesut Nuri'nin anlatımında bir açıklık vardır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi öznesi ortak bir sıralı cümle değildir?

- A) Herkes dışarı, ne yapacağını bilmiyor.

- B) Herkes menimiz yeni gelmişti, çok gençti.
- C) Herkes cebine soktu, çakısını çıkardı.

- D) Herkes buz gibiydi, biraz daha geç kalsaydı...

Aldım Rakofça kırlarının hür havasını.

25 Yukarıdaki cümle hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devrik cümledir. B) Ünlem cümledir.
- C) Olumlu cümledir. D) Basit cümlesidir.

26 Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamca olumludur?

- A) Bu testler bizim istediğimiz testler değil.
- B) Onu ben de düşünmedim değil.
- C) Bu, aradığım öğrenci değil.
- D) Hava bugün güneşli değil.

27 Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapısına göre farklıdır?

- A) Geç yatarsak sabahleyin kalkamayız.
- B) Öyle sanıyorum ki bizi anlayacaktır.
- C) Sabahın erken saatlerinde kapımızı çaldılar.
- D) Kimseye görünmeden içeri girdik.

28 Aşağıdaki cümlelerin hangisi devrik - fiil cümlesidir?

- A) Ne istiyor bu adam bizden?
- B) İşinizi bitirmeden sınıftan çıkmayın.
- C) O çocuk, buradakilerin hepsinden çalışkandır.
- D) Tanıdıklarımız vardı onların içinde.

29 Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamına göre farklıdır?

- A) Beş kuruş dahi param yok.
- B) Hiç kimseden korkmuyoruz.
- C) Ne içeri gelirim, ne yemek yerim.
- D) Olup bitenleri anlamıyor değiliz.

30 "Sabah sabah adamın moralini bozmayın." cümlesi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurallı cümledir. B) Basit cümledir.
- C) Şart cümlesidir. D) Fiil cümlesidir.

enerji tasarrufu amacıyla uygulanan yaz saatine dün başlandı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu, aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "amacıyla" sözcüğü yerine "için" sözcüğü kullanılarak
- B) "uygulanan yaz saatine" yerine "yaz saati uygulamasına" getirilerek
- C) "dün" sözcüğü cümle başına alınarak
- D) "başlandı" yerine "başlanıldı" sözcüğü kullanılarak

Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili sözcük çıkarılırsa cümle anlamında daralma olmaz? (Kavrama)

- A) Aklına geleni birden söyleyiverdi.
- B) Genç kızın gözleri artık onu görmüyordu.
- C) Sohbet ilerledikçe herkesin neşesi artıyordu.
- D) Dağların arasında geniş bir düzlüğe çıkmışlardı.

Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili sözcük çıkarılırsa cümle anlamında daralma olmaz?

- A) Ahmet ablasıyla birlikte bize geldi.
- B) Alp, yazılı sınavdan yine iyi not aldı.
- C) Ailece güzel bir evde oturuyorlardı.
- D) Doğduğu kenti, Ankara'yı çok özlemişti.

Bizim çocukların mahallede dün yaptıkları maçtan sizin haberiniz yok.

34. Bu cümleden aşağıdaki sözcüklerin hangisi çıkarılırsa, cümle anlamı değişmez?

- A) Bizim
- B) Dün
- C) Mahallede
- D) Sizin

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yanlış sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Beyaz renk, özgürlüğün simgesi olmuştur.
- B) İkizler arasında az da olsa ayrıntı vardır.
- C) Karıncalar, yuvalarına durmadan yiyecek taşıyorlardı.
- D) Gemiciler güneşin batışını güverteden izliyordu.

36. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Onu seninle birlikte ilk kez gördüm.
- B) Sürekli kendi kendine konuşuyordu.
- C) Bunu bana değil, kendine önce sormalısın.
- D) Akşama tek ben kendim geleceğim.

Çok yetenekli bir çocuk ama bir o kadar da gayretli.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlaç uyumsuzluğu
- B) Çelişen sözcükler kullanılması
- C) Yanlış tümeleç kullanılması
- D) Özne – yüklem uyumsuzluğu

Aşağıdakilerin hangisinden altı çizili sözcük çıkarılırsa, cümlemin anlamında daralma olmaz?

- A) Fırtına pek çok insanın ölümüne sebep oldu.
- B) Yazarın son romanını henüz okumadığını söyledi.
- C) Arkadaşımın annesi kibar, ölçülü ve temiz bir insandı.
- D) Yaklaşan bayram nedeniyle kutlama çalışmaları gittikçe artıyor.

"Korkunç bir gürültü sesi duyuldu." cümlesindeki anlatım bozukluğunun benzeri, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Biriken borçlar ülkenin ekonomik yönden dışa bağımlılığını sağladı.
- B) Sanatın tarihsel geçmişine göz atmak, ilginç sonuçlarla karşılaşmaya eş değerdir.
- C) Olası ihtimal hesaplarıyla bir yere varılmaz.
- D) Kuzu etini sağlıklı ve yaşlı olmayan kimseler yemelidir.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Geçirdiği kazada kolu sağlam, ayağı ise kırılmıştı.
- B) Bir kişinin azığı iki kişiyi aç koyarmış.
- C) Gecenin karanlığında yoluna devam etti.
- D) İnsanlara yardım edebilmek en büyük mutluluktur.

Bundan böyle artık evin içinde sigara içme-

1

2

meye ve kitap okumak için daha çok zaman

3

4

ayırmaya karar verdim.

41. Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için altı çizili sözlerden hangisini çıkarmak gerekir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu iki kavram arasında önemli bir ayırım var.
- B) Kirli havanın halk sağlığına zararlı olduğunun sonucuna varılmıştır.
- C) Sergide, yazarın ressam tarafından çizilmiş fotoğrafı ilgi gördü.
- D) Günümüzde fabrikalar, kent merkezlerine uzak olan yerlerde kuruluyor.

Hangi cümledeki altı çizili kelimeye gerek yoktur?

- A) Dağcıyı bulduğumuzda soğuktan donmak üzereydi.
- B) Ona nerede rastlasam bana gülümserdi.
- C) Şaka bile çocuğu sınırlendirmeye yetiyordu.
- D) Hasta kadın sedyede kendini kaybetti.

İkileme oluşturan bazı kalıplaşmış sözlerin yerleri değiştirilemez.

Aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili sözcüklerden hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Olayı yarım yamalak anlattı.
- B) Ufaklı irili bütün kavunları sattı.
- C) Her şey ayan beyan gözümüzün önünde gerçekleşti.
- D) Okulunu ite kaka bitirdi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Eski konaklar insanlara daha çekici geliyor.
- B) Uzun yıllardan bu yana bu köyde yaşadım.
- C) Yeşile özlem duyan herkes şehirden kaçıyor.
- D) Yağmurdan sonra ağaçlar bir başka güzel görünüyor.

46. "O iyi bir bilim adamı, yazar hatta müzikseverdi." cümlesindeki "hatta" sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamı bozulur?

- A) üstelik
- B) ayrıca
- C) hem de
- D) sözüm ona

47. Aşağıda hangi cümledeki deyim anlamı, birlikte verilen durum ya da davranışla çelişmektedir?

- A) O işten başı ağrımış, günlerce sıkıntı çekmişti.
- B) O kadar hastaydı ki yüzünden kan damlıyordu.
- C) Misafirini el üstünde tutar, ikramda kusur etmezdi.
- D) Pişkinliğe vurarak konuşmasına devam etti.

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kendi içinde çelişkili anlam taşımaktadır?

- A) Bu yarış sonuna kadar sürdüremezsin.
- B) Gece gündüz demeyip çalışarak işi bitirir.
- C) Tarih dersini sevdiğim kadar kimyayı da severim.
- D) Çelik gibi iradeli adam sigarayı bırakmaz.

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisi "kurallı, birleşik, olumsuz, fiil" cümlesidir?

- A) Ocağın sönmeye başlayan ateşine baktı.
- B) Dersini güzelce yapanın notu dolgun olur.
- C) Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel toprak.
- D) Serçeden korkan darı ekmez.

50. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamına göre "Ben öyle bir söz söyler miyim?" cümlesiyle özdeştir?

- A) Şimdiye kadar senin sözünden çıktım mı?
- B) Ahmet de sizinle geldi mi?
- C) Bana bir kalem verir misiniz?
- D) Bilgili mi bilgili bir çocukla tanışmış.

19 MAYIS TMK
2012-2013 Öğretim Yılı
6 A/B Türkçe Sınavı

Ad-Soyad:

Sınıf:

Sorular:

1-)Parçanın türü nedir? Türü hakkında açıklayıcı bilgi veriniz.(5p)

2-)Parçaya göre Atatürk'ün hangi karakteristik özellikleri ön plana çıkmaktadır?(5p)

3-)Atatürk'ün 'Vatandaşın en büyük hakkı ve en büyük ödevi nedir?' sorusuna öğrenciler ne cevap veriyor?(7p)

I. ANI

Atatürk, Ankara Kız Lisesini ziyarete gidiyordu. Sınıflara girilip çıkılacaktı. Kapılardan birinin önünde durdu. İçeride ne dersi olduğunu sordu. Müdür, "Yurt Bilgisi" dersi olduğunu söyledi.

Atatürk:

— Girebilir miyiz, diye sordu.

Müdürün verdiği olumlu cevap üzerine kapıyı vurdu. Sınıfa girdi. Biraz ders dinledi.

Sonra öğretmene:

— İzin verir misiniz, ben de bir soru sorayım, dedi.

Atatürk'ün sorduğu soru şu idi:

— Vatandaşın en büyük hakkı ve en büyük ödevi nedir?

Sıra ile birçok öğrenci, bu soruya cevaplar aradı. Düşüncelerini söylediler. Atatürk, kimisini beğeniyor, kimisini uygun bulmuyordu. Fakat kimsenin hatırını kırmamaya gayret ettiği belli oluyordu. Atatürk'ü tanıyanlar, yine bir büyük inkılap öncesinde olduğumuzu sezmekte gecikmiyorlardı.

Sonunda verilen çeşitli cevapları Atatürk, topladı ve bir cümle içinde anlattı:

— Vatandaşın en büyük hakkı seçim ve en büyük ödevi de askerliktir.

Bu sözler tebeşirle tahtaya yazıldı. Ondan sonra Atatürk şu soruyu sordu:

— Milletvekili olmak ister misiniz?

Bu beklenmeyen sorunun ardından bir heyecan havası doğdu. Herkes, ateşli ateş konuşmaya başladı. Genç kızlar, Atatürk'ü âdeta bir an önce bu kararı vermeye sürüklemek istiyorlardı. O da gördüğü ilgiden memnun kalıyordu.

Sonunda Atatürk:

— Dünyada kadınlar, seçmek ve seçilmek hakkını kazanmak için çok mücadele etmişlerdir. Biz, size hiç mücadele etmeden bu hakkı veremezdik. Fakat büyük Türk tarihi boyunca analarınız bu mücadele-

leyi yapmışlardır. Siz de onların hakkı olan seçmek ve seçilmek hakkına ereceksiniz. Fakat demin söylediklerimi hatırlamanız gerekir. Milletvekili seçer ve milletvekili olursunuz fakat aynı zamanda asker de olacaksınız.

Sınıfı dolduran genç kızlar, hep bir ağızdan:

— Oluruz, diye bağıştılar.

Herkes yeni bir inkılabın tarihî gününü yaşadığını anlamıştı.

Pek az zaman içinde, kadınlara seçme ve seçilme hakkını veren yasa kabul edildi. Kız okullarına da askerlik dersi kondu.

Ahmet Bekir PALAZOĞLU

Soylu Bilgi Ağacı

Yüreğimde sevgi harcı,
Doku sensin öğretmenim.
Her çiçekte burcu burcu,
Koku sensin öğretmenim.

Kalpde ılık ,gözlerde fer,
Önde oldun sen her sefer.
Milletimin şan ve zafer
Takı sensin öğretmenim.

Gönlümüzde sevgi bağı,
Yıldızısın al bayrağı.
Güneş tuğlu gül şafağı ,
Şavkı sensin öğretmenim.

.....

Bestami Yazgan

1-)Şiiri iç ve dış özellikleri açısından inceleyiniz.(15p)

2-)Şiiri genel olarak açıklayınız.(13p)

DİLBİLGİSİ:

1-)Aşağıdaki sözcükleri tahlil ediniz.(10)

***Sınav:**

***Ahlaklı:**

***Öğrencilerinizden:**

***Hazırlıklı:**

***İmambayıldı**

2-)Aşağıdaki fiilleri kip,zaman şahsa göre çekimleyiniz:(10P)

*Alacaklıydı:

*Görürmüş:

*Satsın:

*Vermemeli:

Gördüyse:

Test Bölümü(15P):

KOMPOZİSYON :(25P)

Turizm ve Çevre Bakanlığı'na Kurallara uygun olacak şekilde bir dilekçe yazınız.

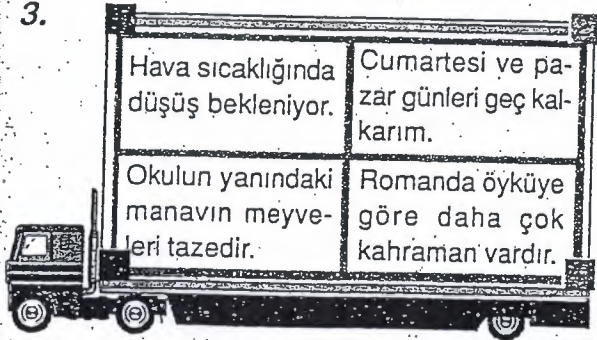
Ömer'in söylemek istediği cümledeki sözcükler hangi seçenekte anlamlı ve kurallı sıralanmıştır?

- A) 1 - 5 - 4 - 2 - 3 B) 1 - 4 - 2 - 5 - 3
C) 2 - 5 - 4 - 1 - 3 D) 2 - 1 - 5 - 4 - 3

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pişmanlık anlamı vardır?

- A) Barışa, dostluğa ve kardeşliğe daha çok önem vermeliyiz.
B) Anadolu kilimlerinde çizgiler serttir.
C) Keşke okul yıllarımda daha çok çalışsaydım.
D) Maalesef yazın orman yangınlarında artış oluyor.

3.

Meyve kamyonunun kasasındaki karşılaştırma yapılan cümlelerin yazılı olduğu bölümde elma taşınmaktadır. Elmalar kaç numaralı bölümde taşınmaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Aşağıdaki özdeyişlerin hangisinde bir öğüt söz konusudur? 258

- A) Her kütüphane bir hapishane kapatır.
B) Ya göründüğün gibi ol, ya olduğun gibi görün.
C) Kendini pek çok seven, pek az sevdilir.
D) Vatan, çalışkan insanların omuzlarında yükselir.

5. Aşağıdaki sözcük gruplarından anlamlı bir cümle oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

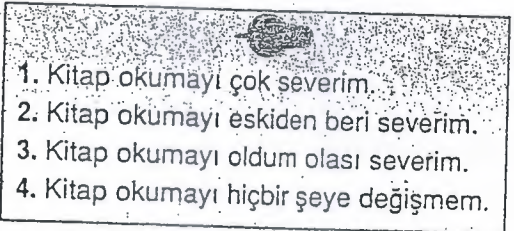
1. sorularını sorar
2. olaylar arasında bağ kurma
3. anne ya da babasına
4. çağına gelen bir çocuk
5. sürekli "Bu nedir?" "Nasıl olmuştur?"

- A) 1, 3, 5, 4, 2 B) 2, 4, 3, 5, 1
C) 2, 5, 3, 4, 1 D) 2, 1, 3, 4, 5

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Spor yaparak kaslarını güçlendirdi.
B) Uzmanlar yediklerine dikkat etmesini söylediler.
C) Ağacın meyvelerini yıkamadan yemişler.
D) Uzun zamandır başı ağrıyordu.

7.

Yukarıdaki cümlelerden hangileri yakın anlamlıdır?

- A) 2 - 3 B) 3 - 4 C) 1 - 2 D) 2 - 4

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir anlatım söz konusudur? (Bilgi + Kavrama)

- A) En güzel içecek çaydır.
- B) Çay en çok Karadeniz Bölgesi'nde yetişir.
- C) Çay sözcüğünün sesteşi de vardır.
- D) Çayın içinde zararlı maddeler de vardır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleşmesi bir şarta bağlıdır? (Kavrama)

- A) Uzun zamandır burada oturmuş bekliyoruz.
- B) Zeynep buraya gelince olanları ona anlatacağım.
- C) Bu gece deliksiz bir uykuya daldım.
- D) Otoyolda uzun bir araç trafiği vardı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde istek söz konusudur?

- A) Bu formları akşama kadar yetiştirmeliyim.
- B) Yavaş yürü, yoksa kayıp düşersin.
- C) Yarın akşam birlikte konsere gidelim.
- D) İstifa etmeye kesin kararlı mısın?

11. "-ler, -lar" eki aşağıdaki cümlelerden hangisine abartma anlamı katmıştır?

- A) Teyzemler İzmir'e gidişime çok sevindiler.
- B) Bu topraklarda daha nice Fatih'ler yetişir.
- C) Kitapları konularına göre ayırarak rafa dizelim.
- D) Dünyalar kadar işim var, beni rahatsız etme.

12. bilsem uçurtma karışım yapmasını aralarına

Bu sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sondan ikincisi hangisi olur?

- A) Bilsem
- B) Uçurtma
- C) Yapmasını
- D) Aralarına

13.

Delikanlı _____ bir kızla
sevmiş, ancak kız ona _____
vermemiş.

Sedat'ın söylediği cümledeki boşluklara sırasıyla hangi sözcüklerin getirilmesi uygun olur?

- A) Çirkin – yüz
- B) Güzel – sır
- C) Güzel – yüz
- D) İyi – akıl

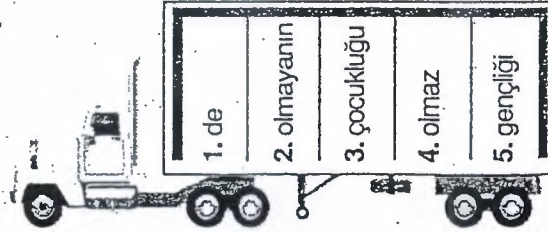
14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "küçümseme" anlamı vardır?

- A) Başkan okulumuzu ziyaret edecekmiş.
- B) Okul aile birliği bir kermes düzenlemeyi düşünüyor.
- C) Hani işlerin bitince beni arayacaktın?
- D) Okuyacak da adam olacak.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir "tanım" cümlesidir?

- A) Dil bilgisi konuları aslında çok zevklidir.
- B) Resim, varlıkların görünüşlerinin kalemle kâğıda aktarılmasıdır.
- C) Beden eğitimi en sevdiğim derstir.
- D) Müzik dersinin işlenişi hakkında bir rapor hazırladık.

16.

Kamyonun kasasındaki sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- A) 2, 5, 3, 1, 4
- B) 3, 2, 5, 1, 4
- C) 2, 4, 5, 2, 1
- D) 3, 2, 1, 5, 4

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "olumlu" bir ifade yer almaktadır?

- A) Onun cebinde parası yok değil.
- B) Bu köye ne gelen var ne de giden.
- C) Dönüp arkasına asla bakmaz.
- D) Sevemedim kara gözlüm seni doyunca.

19 Mayıs TMK

2013-2014 Öğretim Yılı

7.Sınıfların Birinci Dönem Ara Sınavı

Ad-Soy Ad:

6 /11/2013

NO:

süre 90dk

Sınıf:

TÜRKİYE'M

Her karış toprağın armağan bize,
Bağrında şehitler yatar Türkiye'm.
Uzayıp giderken sevgin sonsuza,
Güneş özgür doğar batır Türkiye'm.

Engin denizlerin, yüce dağların,
Yeşil yaylaların zümrüt bağların,
Yiğitleri destan yazan çağların,
Tarihine ışık tutar Türkiye'm.

Coşkun ırmakların deli çayların,
Derin vadilerin , ıssız koyların,
Geçilmez bir kale sınır boyların,
Zirvesinde şahin öter Türkiye'm.

Dört mevsimi aynı anda yaşarken
Engelleri barış ile aşarken
Gazilerin bayram günü coşarken
Yürekler bir başka atar Türkiye'm.

Anadolu'm cennet yurdum , vatanım,
Göğse dolan nefes , kalpte atanım,
Uğrunda can verip , nöbet tutanım,
Türk gençliği sana yeter Türkiye'm.

Nedim UÇAR

Sorular:

1-)Yukarıdaki şiiri iç ve dış özellikleri açısından inceleyiniz.(25p)

2-)Şiiri genel olarak açılınız.(5p)

3-)'Türk gençliği sana yeter Türkiye'm 'sözüyle şair ne anlatmak istiyor?(6p)

(92)

4-)Aşağıdaki türler hakkında açıklayıcı bilgiler veriniz.(6p)

Deneme:

Gölge Oyunu:

5-)Karagöz ve Hacivat'ın doğuşu nasıl olmuştur? Özetleyerek anlatınız.(8p)

DİLBİLGİSİ:

1-)Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan **sözcükleri anlam bakımından** inceleyiniz.(12p)

- Babam dolabın ayağını onarmaya çalışıyordu.
- Tuttuğu takım yenilince çok üzüldü.
- Yüreğin varsa düşüncelerini açıkça söylersin.
- Yazarın romanlarını gerçekten çok beğendim.

2-)Aşağıdaki cümleleri anlam bakımından inceleyiniz. (Neden-sonuç, amaç-sonuç ,varsayım,öneri,şart,karşılaştırma,karşıtlık)(9p)

- Diyelim ki baban sana istediğin telefonu aldı.
- Ağladığım için başım ağrıdı.
- Saçını kestiğin zaman daha da güzel olacaksın bence...
- Okula okul üniformalarını giyerek gelmezsen ceza alırsın.
- Babamda annem gibi devamlı ceza vermeye başladı.
- Ehliyeti almak için çok çalışıyorum.

3-)Aşağıdaki cümlelerde geçen edebi sanatları bulup , isimlerini yazınız.(9p)

- Marmara'da her yelken
Uçar gibi neşeli
- Prensesler kadar güzel bir kızdır.
- Kağıt , "Yazacaksan güzel bir şeyler yaz üzerime !" dedi.

Kompozisyon:

Aşağıda verilen konulardan bir tanesini seçip kurallara uygun olacak şekilde bir kompozisyon yazınız.(20p)

- *Öğüt vermek kolay, örnek olmak zordur.*
- *Düşünmeden konuşmak nişan almadan ateş etmeye benzer.*

*****BAŞARILAR*****